

ДЖОН ДОНАХЮ СЕНСЕЙ

Част 1 от „Конър Бърк“

Превод от английски: Иван Златарски, 2004

chitanka.info

*На Клеър Донахю,
първия ми учител,
с любов*

ПРИЗНАТЕЛНОСТ

Приносът на известен брой хора беше съществен за написването на тази книга и аз бих желал да им благодаря.

Чарлз Фиерамуска, бивш началник на отдел „Убийства“ към Полицейското управление на Бъфало и асистент в програмата „Криминално право“ на колежа Медейл, най-търпеливо отговори на всичките ми въпроси и ми даде да се възползвам от опита и знанията му за тънкостите на разследването.

Кимура Хироаки, един от многото отлични сенсей по бойни изкуства, при които съм се учил, ми преподаде онези уроци, които не научавах в училище.

Дълбоки благодарности на моя агент, Жак де Спьолбърч, за безценната му подкрепа. Редакторката ми, Керълин Чу, е изключителна находка. Нейните високи очаквания и непоклатим ентузиазъм по отношение на проекта превърнаха процеса на писане на тази книга в източник на откровение и радост.

Но най-вече искам да благодаря на съпругата си, Кити, която както във всичко, така и сега, ме окуражи и подкрепи по начин, за който ми е трудно да намеря думи. Критичният прочит на главите и готовността ѝ да влезе заедно с мен в света на Бърк направиха писането на тази книга едно от най-хубавите ни съвместни изживявания, за което просто думите не стигат.

ПРОЛОГ

От онова, което вече знам, нещата намират логично за мен обяснение. Но ми отне време да стигна до тук. Както ми отне време и да разбера смисъла на първия файл, който Мики ми показа. Снимките от местопрестъплението, заключението на съдебния лекар, бележките на разследващите детективи първоначално изглеждаха взаимно несвързани — набор от натрупани факти, без обединяваща нишка. Случайни действия. Сцена на безсмислено насилие.

Но малко по малко събирането на нови факти, осмислянето на разказите на очевидци започва да придобива някакъв смисъл. И идва един момент, когато можеш да кажеш: „Това е началото.“ Не че след него нещата следват неизбежен ход — просто така изглеждат в ретроспекция. Усещането по-скоро е за нещо, което нараства с времето, резултат на хиляди малки и привидно незначителни събития. Питаш: „Защо?“ и вместо отговор можеш да посочиш кой да е от разкритите факти. Но когато се опиташ да дадеш прецизно обяснение, то не изглежда много убедително. Още по-малко удовлетворяващо.

Всички ние търсим определени отговори. И ги търсим по различни начини, поемайки по различни пътища. Надяваме се, че знанието ще ни донесе контрол над действителността. Но животът ни показва, че тази надежда е само форма на самоуспокоение.

Всъщност е като да обясниш буря. Вълните се дължат на комбинацията от гравитация, вятър и прилив. Те набират сила и инерция до момента, в който се стоварват върху нас, докато ние стоим глупаво изненадани на брега. Урокът е жесток. И метеорологията дава на оцелелите слаба утеха.

1.

РОНИН

Беше се вмъкнал в празната сграда преди останалите. За град като Ел Ей фитнесът е голям бизнес, така че сигурно е било още тъмно — часове преди да дойдат най-големите ентузиастаи.

Убиецът е познавал жертвата си отлично. Схемата на поведение е една и съща, дори в Америка. Учителят — който скоро е щял да се превърне в жертва — сигурно е влязъл тихо в тренировъчната зала часове преди останалите. Основната му дейност бе обучаването на бойци, но според правилото, че сигурният бизнес предполага вложения в различни сфери, бе развил дейност и в общия фитнес, и в програмите за здраве. Това се отразяваше много благоприятно на месечния баланс. Школата му беше чиста и модерна, имаше рецепция за администраторите, които се грижеха за бюджета, ловко уговаряха колебаещите се и въвеждаха всичко в компютрите, просвяткващи като белезникави фетиши в разделените на клетки работни места в офиса. За учителя, макар и след петнайсет години живот в Америка, всичко това беше в крайна сметка отвличащ фактор. Шумът, потокът от хора, характерната за Ел Ей разконцентрираност правеха все по-трудно за него да намери време за усъвършенстване на своето изкуство. А той, въпреки успеха, в душата си оставаше артист. И именно това бе причината, поради която все по-често се озоваваше сам в залата призори, влагайки всичко от себе си, стремейки се към все по-голямо съвършенство в преследването на онзи бленуван момент, когато той и изкуството му щяха да се слоят в неотделимо цяло.

Казваше се Икаги и беше тренирал карате повече от четиридесет години. Имаше цилиндричното тяло на истинския експерт по бойни изкуства — всички онези биячи от филмите изглеждат като щангисти, понеже точно с това се занимават през по-голямата част от времето си. Икаги обаче бе професионалист от старата генерация. Откакто

живееше в Ел Ей, през ръцете му бяха минали легиони мераклии да сложат черен пояс и се бяха оставили на уменията му. Снимките му — а те можеха да се видят навсякъде из града — изобразяваха човек, който изглеждаше като артилерийски снаряд. Дори онази сутрин, на петдесет и осем годишна възраст, тренировката му щеше да бъде непосилна за мнозина много по-млади от него. Пръстите му бяха дебели и силни след безкрайните часове на *тамешивари* — чупене на дъски с един удар. Ходилата му бяха корави и здрави след безкрайните тренировки на дюшемето в тренировъчната зала. На снимките от местопрестъплението, направени по-късно, ясно личаха мазолите му — те се открояваха като бели петна сред кръвта наоколо.

Икаги беше влязъл направо от улицата и се бе преоблякъл в бялата униформа на каратист. С течение на годините коланът му се бе оръфал и раздърпал, но все още изпъкваше с чернотата си върху чисто бялата *ги*. Вероятно бе коленичил с лице към малкия олтар в тренировъчната зала. Учениците му обясниха, че такава е била обичайната му практика. След това сигурно бе започнал със загряването на мускули и сухожилия. Към изгрев-слънце Икаги вероятно вече бе преминал към отработване на най-трудните елементи на своето изкуство: ударите му са ставали все по-бързи и по-бързи и крайниците му са се движили с почти непостижима за човешкото око бързина — все по-точни, все по-балансиранни, все по-фокусирани.

Няма как да се определи кога точно се е появил нападателят, макар според заключението на съдебния лекар смъртта да бе настъпила поне един час преди домоуправителят да намери тялото на майстора в пет и трийсет. Икаги вероятно тъкмо е започнал тренировката си, когато нормалният ѝ ход бил нарушен.

Има основания да се предполага, че Икаги е знаел нещо за потенциалната заплаха. От Япония бяха дошли някакви слухове. Ясно е само, че сенсей доста бързо се е ориентирал какво точно е искал натрапникът. Самият Икаги не беше от стеснителните и няма съмнение, че е настоял да научи причините за посещението. Дали е бил изненадан от естеството на искането или от това, че вижда свой стар ученик от плът и кръв пред себе си... това не може да се каже със сигурност, макар да се говори, че истински добрите майстори развиват шесто чувство за опасността. Икаги не беше споменавал за някакви заплахи нито в семейството, нито пред приятели, но това, разбира се,

не означава нищо. Ако погледнеш снимката на такъв като него, дори когато се усмихва, ще установиш, че очите му не издават нищо.

Икаги може и да е знаел, че онази сутрин му е предстояла среща със смъртта, но не беше споделил това с никого.

Почти сигурно е, че е бил изпълнен ритуалът на предизвикателството. Нападателят едва ли се е лишил от подобен елемент на парадност. Ритуалът е бил важен. Друго почти сигурно нещо е, че той е бил облечен в нормално облекло — дори за град като Ел Ей е малко трудно да се измъкнеш в одежди на азиатски убиец, — но едва ли е пропуснал да спази японския етикет до най-малките подробности: поклоните, ритуалните представяния, съобщаването на школите, в които е тренирал, и настояването за „урок“.

След като е започнал, боят се е развил съвсем различно от схватките, които повечето от нас някога са виждали. На първо място, всичко е станало много бързо. Бойци на това ниво, когато искат да убият, не губят време. Колкото по-дълго се биеш, толкова повече се изморяваш. Това увеличава възможностите за грешка. И опасността да те достигне смъртоносният удар.

Конкретно тези двама противници са знаели повече за боя без оръжие, отколкото всеки обикновен човек. Тук не става дума за това, че самите удари са нанасяни със скоростта, с която напада примерно кобрата. На това ниво самите рефлексии са толкова ускорени, че финтове и контра финтове се правят с недоловима за простото око промяна в скоростта, така че повечето хора просто не биха ги забелязали. По ръцете и нозете на жертвата имаше синини, но загрубванията на кожата по тях правят невъзможно да се стигне до определени заключения. Икаги е бил каратист все пак и със сигурност е използвал арсенала си от удари с ръце и крака, който е сърцевината на това изкуство.

Размяната на удари е била равностойна — предмишниците и глезените му са ожулени от париране на ответните удари. По рамото му има следи от одраскване вследствие претъркулване по дъсчения под, което означава, че двамата противници са използвали всичко, за което са могли да се сетят — от удари до хвърляния. В един момент от схватката Икаги е използвал задушавачо задържане. Това е ясно, защото беше открито ожулване на дланта между палеца и показалеца. Сигурно се е опитал да вмъкне ръката си, което противникът му е

предотвратил с навеждане на брадичката и така е защитил уязвимата артерия на шията си.

Полицаите бяха поръсили с прах целия под, за да добият представа за развоя на събитията. Двамата бойци бяха използвали залата в цялата ѝ дължина и широчина. Бяха скачали, падали, ставали, плъзгали се в жестоко подобие на балет. В крайна сметка, бяха се оказали едновременно до стойката с оръжията. Според мен нападателят е изпаднал в паника. Може в сърцето му да се е промъкнало съмнение. Може да не е бил във върхова форма заради разликата във времето. А може просто Икаги да се е оказал не само добър, а един от най-добрите и целият план да се е развил в непредвидена посока. Но в един момент от схватката двамата са се претърколили в ъгъла, където е била стойката с дървени пръчки, наредени на нея като копия в средновековен замък. За нападателя това вероятно е било като отговор на молитва.

Когато стигам в мислите си за боя до този момент, представям си как Икаги се е усмихнал на себе си в мига, в който противникът му е сграбчил една от пръчките. Като майстор и собственик той е знаел, че това е оръжие за начинаещи, изработено от слабо дърво, което е можел да счупи без никакво усилие само с два пръста. Нещо повече, знаем, че в един момент е направил точно това. По ръба на дланта му бяха намерени дребни тресчици дърво — точно онова, което става, когато парираш удар с „ръката меч“. Атакуващият, размахвал до част от секундата преди това-онова, което е смятал за поразяващо оръжие, вероятно е бил смаян от силата на Икаги, който го е пречупил на две. Изненадата му обаче е била само за миг. Пръчката се е превърнала с копие. Първият удар най-вероятно е бил инстинктивен — мушване напред в областта на ребрата. Няма съмнение, че за Икаги болката е била страхотна, но кървавата следа подсказва, че той не е рухнал на пода. Нещо повече, след този внезапен удар и след моментното ахване Икаги е атакувал в продължение на известно време.

Трудно е да се разбере дали счупеният край на пръчката е останал забит в тялото му, или нападателят го е издърпал, но в крайна сметка загубата на кръв забавила движенията на майстора. А и подът е станал плъзгав. И тогава нападателят е атакувал.

Той забил неколkokратно пръчката в коремната област на сенсей. Там има следи от масивна травма. Ударите са били много повече от

необходимото. Дали нападателят се е наслаждал? Дали се е вслушвал във всяко ахване след поредното забиване на назъбения край на дървото? Дали се е опиянявал от засилващото се усещане за господство? Усмивал ли се е, когато устните на Икаги най-сетне застинали в гримасата на смъртта?

Това са въпроси за психолозите. Онази сутрин те са били без значение. Битката приключила. Икаги лежал там и единствено върховният контрол на волята му е притъпявал донякъде агонията. Той опитал да стигне до телефона, плъзнал се в изтичащата от тялото му течност и това е бил краят.

Животът малко по малко е напускал тялото му, силното му сърце вярно продължавало да изтласква кръвта през раните, пулсът му се ускорявал и ставал все по-накъсан, настъпил шокът и след него смъртта.

Убиецът се е забавил, колкото да остави ключ към станалото. И предупреждение. Топнал е пръст в кръвта и написал нещо на японски на стената. Тази снимка е една от многото, но дори на фона на болезнения интерес към смъртта на Икаги, запечатана от всички възможни ъгли, калиграфски изписаният йероглиф приковава вниманието:

„Ронин“, гласи надписът. Човек на вълните.
Самурай без господар.

2. ХЕЙХО

В залата можеше да се чуе падане на карфица. Слънчевите лъчи влизаха под наклон през високите прозорци. Тъгълът беше достатъчно остър, за да не се безпокоиш, че могат да те заслепят (нещо важно за място, където хората се нападат с дъбови мечове), но по този начин се виждаха въртящите се из въздуха пращинки. Това често разсейваше по-неопитните ученици. Всички ние обаче идвахме при Ямашита-сенсей от известно време и когато онази сутрин той застана на пода, очите ни бяха приковани в него.

Ямашита беше дребен и във всекидневно облекло със сигурност щеше да изглежда изненадващо безличен. Но в доджото присъствието му беше практически осезаемо. Не толкова заради начина, по който бе облечен. Повечето от нас се подвизаваха в бойните изкуства вече от години и бяхме свикнали с екзотиката на униформите. Обикновено Ямашита се обличаше като всеки друг старши инструктор в по-традиционните дисциплини: добре подплатено горнище, подобно на предпочитаното от състезателите по джудо, и дълбоко плисираната пола-панталон, известна като *хакама*. Широките крачоли на панталона със свистене се завъртяха и той се отпусна на колене пред класа. Дори това невинно движение бе изпълнено с безкомпромисна прецизност. Изглежда ни — главата му се завъртя по цялата дължина на редицата и после обратно.

Освен главата му, нищо друго не помръдваше, но енергията, която той излъчваше, бе почти осезаема. Пред нас бе един от най-взискателните учители във върха на своята форма, но всички ние го наблюдавахме с тревога.

Ямашита беше в бяло.

В Япония бялото е цветът на празнотата и смирението. Много от нас бяха започнали тренировките си по бойни изкуства с дисциплини като джудо или карате, при които известните като *gi* униформи традиционно са в бяло — символ на покорството. Много от

традиционните японски инструктори, които лично познавам, не одобряват американската склонност към цветови пристрастия. Посланието е ясно: *gi* не е израз на индивидуалността. Хората, желаещи да кажат нещо по този начин, е най-добре да си наемат билборд и да стоят далеч от японските учители по бойни изкуства. Защото учителите не се вълнуват от вашите нужди. Тяхната единствена грижа е да се придържат към Пътя. Ако искаш, можеш да се присъединиш към тях. Но присъствието ти в никакъв случай не е задължително.

Добре е ученикът да свикне колкото може по-бързо с това отношение. В бойните изкуства никой не дължи нищо никому, най-малко от всички твоят учител. Приема се за даденост, че ти си безнадежден, ползата от теб е никаква и всъщност имаш късмет да си в едно помещение с твоя сенсей. Изпълняваш каквото ти нареди. Не му отговаряш. Не задаваш неуместни въпроси. И не си изграждаш отношение — това е прерогатив само на сенсей.

В дисциплините с мечове, които преподава Ямашита, само най-високопоставените учители имат право да носят бяло. Ямашита е заслужил това право. И си го е спечелил не тук, а още в Япония преди години. Но не прибягваше до него често. А след като го бе направил днес, това означаваше, че символично погледнато, той възприемаше позата на най-нископоставения сред учениците. Смирението, разбира се, е хубаво нещо. Единственият му недостатък в дадения случай бе, че ако Ямашита искаше да подчертае скромността си, това означаваше, че като негови ученици ние изпадаме някъде в боклука с останалите понизши форми на живот.

Седяхме пред него, наблюдавахме го с безпокойство и аз чух няколко неволни въздишки в редицата, защото за всички ни бе ясно, че ни чака жестока тренировка.

Нека поясня — няма начин да минеш през вратата на точно това доджо без значителен стаж и доказани способности в бойните изкуства. На първо място, то е скрито в Бруклин, забутано сред складовете в района на Ист Ривър. От време на време имаме проблеми с колите, защото ги разбиват и ограбват, затова в подобни случаи някои от нас излизат и пускат слуха, че господин Ямашита започва да се ядосва. Той е тук от десетина години, имал е вече няколко „разговора“ с най-тежките случаи сред съседите си, в резултат на което известен

брой местни бродят из улиците с крайници, чиито стави никога вече няма да работят по божия замисъл.

Кварталът е мръсен, миризлив и шумен. Влезеш ли в доджото обаче, светът отвън изчезва. Тренировъчната зала е като пещера. Стените са голи и сиво-бели. Няма никакви плакати на Брус Ли или Буда. От едната страна има малък офис с очукана зелена метална маса и две врати, водещи към съблекалнята. Няма нищо, което да те разсейва от задачата, която стои пред теб. Кое то също означава, че и няма къде да се скриеш.

При нас няма много работа върху рефлексите. Занимаваме се с основните техники.

Разбира се, представата на Ямашита за основни техники е озадачаваща. Той смята, че основните техники най-добре се илюстрират с приложението им. Става дума за блъскането и боя, но с известна разлика. Всеки може да подчини с бой някого — погледнете какво става между бандите или на мач по кикбокс. Целта на Ямашита е друга. Той вярва, че същността на дадена конкретна техника трябва да бъде илюстрирана чрез нейната ефективност. И не отделя формата от резултатите. Дори не е склонен да се съгласи, че става дума за две различни неща. Най-много му харесва, когато налагаме волята си елегантно.

В японския има термини за това. Има разграничение например между *джи* — механиката на дадена техника, — и *ри* — качеството на нейното овладяване, което ти позволява да нарушиш привидността на формата, но да останеш верен на същността ѝ. Трудно е да се обясни как те се различават и как да се разделят, тъй като повечето от нас прекарват години в преследване на *джи* и до известна степен са пленници на онова, което тя изисква. За Ямашита обаче това не е никакъв проблем. Той дебне из залата като хищник, коригира, окуражава и демонстрира. И горко му на нещастния ученик, загубил концентрация по време на тренировката. Ямашита изкрещява: „Му ри“ — това означава „Не *ри*!“ — и го тръшва на пода. Уникален подход в педагогическо отношение, но му върши работа.

Общо взето, с изключение на тревожните въздишки в началото, след като тренировката започва, никой от нас не се главоболи със странични неща. Единственият начин да останеш в доджото на Ямашита-сенсей е да присъстваш с цялото си съзнание и да си

ангажиран с онова, което става в момента. Неконцентрираните бързо биват разкривани и рядко се връщат. Останалите търпим с плахата надежда, че един ден всичко това ще ни доведе до някакво подобие на невероятното умение на нашия кумир.

В деня, за който разказвам, отработвахме няколко особени техники, при които се използва натиск върху избрани нервни окончания на ръката в зоната между китката и лакътя. Когато повечето от нас забавиха темпото, тръскайки ръце, за да възстановим загубеното усещане на нервите си, Ямашита обяви тази част на тренировката за приключила и избра *бокен*. Ние насядахме по пода и той започна урока.

Бокен се нарича дървеният вариант на *катана* — дългия меч с дръжка за две ръце, използван от самураите. Формата му и усещането, което оставя в ръцете, са същите като при истинския меч, така че *бокен* се използва като уред за овладяване от учениците на различните умения с меча, развити през вековете в Япония. В ръцете на онзи, който може да го използва, дървеният меч може да бъде много опасен. Известни са случаи, когато с него са били счупвани остриетата на *катана*, а хора като известния Миямото Мусаши^[1] редовно са излизали с *бокен* срещу майстори на меча, въоръжени с истински оръжия. Резултатите не са били много приятни за окото, но Мусаши по правило излизал от двубоите без драскотина с *бокен* в ръката.

Бокен също се използват в комплексите от техники, наричани *ката*, и това обикновено е формата, в която Ямашита ни обучава с *бокен*.

Ката означава форма: това е серия от упражнения или техники в определена последователност. Само не се заблуждавайте. Тренировката на *ката* в доджото на Ямашита е нещо, от което може да ви се изправи косата. Когато ние изпълняваме *ката*, правим го на двойки от нападател и защитник, движенията са бързи и острието на *бокен* свисти във въздуха, докато се спуска по пътя към целта си. И нека ви кажа, че няма нищо по-фокусиращо вниманието от гледката на дъбов меч, който е насочен към главата ви.

Точно отстъпвах с максимална скорост, за да избегна замах за *кеса-гири* — разсичащ удар, който ако е нанесен с истински меч, ще ви среже диагонално от рамото до срещуположния хълбок, — когато някакво движение в периферията на залата привлече вниманието ми.

Посетителите влязоха бързо, кимвайки между другото по онзи американския начин, който замества така неудачно истинския поклон. Трима бяха в нормално облекло, а четвъртият беше облечен в *хакама* и горнище. Екипът му ми направи впечатление: горнището беше аленочервено и изглеждаше изработено от нещо подобно на коприна, а самата *хакама* беше гарвановочерна. Впечатляваща униформа, особено ако се прибави носещият я, чиято бръсната кафява глава имаше формата на излят куршум. Веднага предположих, че е дошъл да направи някакво изявление. Те седнаха тихо, подпрели гръб в стената, и загледаха учениците с онзи твърд поглед и стиснати челюсти, от които се очаква да ви сплашат.

Мисля, че щях да бъда впечатлен, но партньорката ми нямаше никакво намерение да спира. Беше енергична и жилава. Техниката ѝ с меча беше насечена и в неравноделен ритъм, срещу който е трудно да се защитаваш, макар при всяка *ката* да е предварително известно какво следва. Виждах, че изобщо не обърна внимание на посетителите. Беше относително нова сред учениците и си бе поставила задачата да докаже, че един от старшите в групата — моя милост — не е чак толкова добър, колкото се предполага.

Така че, макар любопитството ми да бе събудено — Ямашита по правило не толерира посетители, а единият от тях изглеждаше като дошъл да поиграе — твърде скоро интересът ми се насочи към това да не стана за смях по време на тренировката с *бокен*.

Всичко опира до честта. В бойните изкуства се говори много за това да забравиш за егото си и така нататък, и всички ние опитваме да го правим, наистина се стараем, но работата е, че на нашето ниво човек е инвестирал много време и голямо усилие да развие уменията си и да си извоюва определен ранг в доджото, така че няма начин поне малко да не се подразниш, когато някой заплашва статута ти. Защото всичките поклони и титли, униформите и цветните колани в крайна сметка опират до твоя статус, до твоето усещане колко струваш. Вярно, живееш в един затворен малък свят със собствена система за оценяване, но това все пак е йерархична система, а човешките същества не са безразлични към тези неща.

Както и да е, жената боравеше добре с оръжието. Усещах го, несъмнено го усещаше и тя. Трябва да призная, че в известна степен ме притискаше, променяше непрекъснато темпото на ходовете си,

нанасяше ударите почти с пълна сила, скъсяваше интервала между атака и защита и общо взето ми отправяше предизвикателство, любопитна дали ще се справя.

Можех, разбира се, но истинският смисъл не бе в това. За мен предизвикателството се свеждаше до възможността да реагирам на нейната сила с нещо по-елегантно. Това означаваше, че вместо да парирам ударите ѝ със сила, от която мечовете ни да изтрецят, трябваше да измисля нещо по-фино.

Промених леко ъглите и изтеглих тялото си от линията на нейната атака, което ме постави извън обсега на ударите ѝ. Опитах се да поемам силата ѝ с по-гъвкави ръце и да я отклонявам, но дланите ми бяха леко потни и не исках мечът ми да излети и да се забие в отсрещната стена. Това понякога се случва и ако няма пострадали, всички се смеем, а онзи, който го е изпуснал, става обект на безжалостни насмешки, но ситуацията не беше такава, че да имам желание аз да бъда обектът на подигравка.

Познавах жената като относителен начинаещ в доджото и заложих на вярата ѝ в оръжието. Донякъде не беше честно да получавам предимство по този начин, но от друга страна, беше пример на онова, което Ямашита нарича *хейхо* — стратегия.

Повтаряйки отместването и отклоняването на ударите ѝ по време на следващата серия движения в тренираната *ката*, аз засилих чувството на безсилие у партньорката си, с което я подлъгах да бъде малко по-непредпазлива при предстоящия удар — повече сила в рамото и изнасяне на главата малко по-напред — и това беше краят. Пуснах с лявата си ръка моя *бокен*, гмурнах се откъм сляпата ѝ страна, завъртях я рязко и с лекота ѝ отнех меча. Не беше движение от заложените в тази *ката*, но Ямашита ни казва да не пропускаме случай да се възползваме от *тачи-дори* (отнемане на меча), за да държим партньора си нащрек.

Тя направи завъртането на пръсти и бих казал, че усети какво става едва след като движението започна, но вече беше късно да противопостави нещо. Върнах ѝ отнетия *бокен*. Усмихна ми се малко разочаровано, после двамата се поклонихме един на друг в мига, в който Ямашита обяви край на тренировката и събра класа за поклона на раздяла.

С присъщата си лекота на движенията той застана пред нас и ни изчака да оформим редицата. Продължаваше демонстративно да не поглежда към групата на четиримата в дъното на залата, но езикът на тялото му подсказваше, че е ядосан.

Работата е в това, че не можеш просто така да дойдеш облечен за тренировка, ако не си поканен. Само сенсей разрешава на един или друг ученик да тренира в доджото. Да се появиш непоканен и по екип, означава, че или не знаеш нищо за нравите на японските учители по бойни изкуства, което може само да ти изкара някой бой, или целиш да нанесеш съзнателно обида и да предизвикаш сенсей на двубой. В последния случай не се знае предварително кой ще отнесе боя.

Бях виждал това да се случва преди. Не често, но някак няма как да го забравиш, след като веднъж си го видял. Особено ако си ученик на предизвикания учител. Учителят ти те използва като пушечно месо. Първо изпраща теб или някой от приятелите ти да се биете срещу предизвикващия, наблюдава развоя на схватката и анализира нивото на противника. Ако първият ученик бъде бит, изпраща се следващ, подобър, и така нататък към началото на редицата. Когато стигне най-сетне до сенсей (стига да издържи толкова дълго), натрапникът или е разкрил силните си страни и значи може да бъде победен, или е толкова изморен, че не представлява истинско предизвикателство за сенсей. Не че това е справедливо. Но е хейхо.

Отпуснахме се на колене в плътна синя редица по дължината на цялото доджо. Ямашита не проговори близо минута, после се обърна към един от старшите си ученици, американец от японски произход с внимателни обноски на име Кен, който седеше до мен в края на редицата, където е мястото на учениците с по-висок статут. По лицето му личеше, че се страхува от онова, което предстоеше да се случи. Ямашита му каза:

— Виждам, че имаме посетители. Дали не би поканил цветния да говори с мен?

Кен се поклони и изтича със ситни крачки до дъното на залата, за да отправи поканата. Мъжът в червеното горнище кимна, направи серия ритуални ръкостискания със съпровождащите го и стъпи в очертаанията на пода за тренировка. Зае поза „готов“ и изпусна продължително „Ууууус“. Неколцина от нас извъртяха очи към тавана.

Има школи по карате, където се смята, че този вид представление те прави да изглеждаш корав противник.

Ямашита кимна леко и Червеното горнище пристъпи напред.

— Съжалявам, че не бях в състояние да те посрещна подобаващо в моето доджо. Разстроен съм също, че не знам кой си и какво искаш, понеже не сме официално представени. — Думите бяха изказани бързо, но изречени внимателно. Сенсей няма забележим акцент, но когато е ядосан, артикулацията му е много прецизна. Не зная дали Червеното горнище долавяше нещо, но сред нас нито един нямаше никакви съмнения, че сенсей наистина е вбесен.

— Митчел Райли, сенсей. — Той се поклони, този път подобаващо. Кен прехвана погледа ми. Митчел Райли притежаваше известна школа по джуджуцу^[2], за която слуховете говореха, че е специализирана в бойните техники, попадащи в категорията, известна като „стоте начина да му изчовъркаш очните ябълки“. С други думи, беше стожер в обществото на нетрадиционните афроамерикански бойни изкуства. Телосложението му беше като на хладилник и от мястото си виждах удебелените стави на пръстите му — резултат от злоупотреба с чупенето на дъски. Мич Райли имаше репутацията на неизтощим противник, добър техник и човек, който залита под тежестта на раздутото си его.

— Прекрасно, господин Райли. Надявам се да има обяснение на присъствието ви тук. Школата ми е малко трудна за намиране, затова предполагам, че само някой силно нуждаещ се би предприел доброволно пътешествие в толкова опасен квартал.

— Няма проблем — с презрение изрече Райли. — Мога да се грижа за себе си.

— А и явната грижа, с която сте избрали... хм... очарователния си костюм, ми подсказва, че може би се интересувате от...? — Ямашита остави въпроса да увисне във въздуха.

Седях и наблюдавах как от ушите на Райли буквално започва да блика пара. Трябва да му призная, че се овладя бързо, което бе индикация, че вероятно беше опасен човек. Когато едва забележимото му потреперване спря, Райли довърши изречението на Ямашита:

— Двубой — каза той. — Предизвиквам ви.

Човек не можеше да не му се възхити. Този мъж не си губеше времето в приказки. Беше може би пет години по-възрастен от мен —

значи малко над четиридесетте, — беше прекарал поне половината от тези години, тренирайки бойни изкуства, и сега се чувстваше готов да се изправи срещу онзи, който измежду всички подобни нему в района на Ню Йорк най-плътно се приближаваше до същността на думата майстор. Много хора дори не подозираха за съществуването на Ямашита. Беше дошъл в Ню Йорк от Япония преди години по причини, за които никой от нас нямаше представа, и се бе заловил да шлифова уменията ни с тиха бруталност. Другите японски сенсеи му изпращаха най-обещаващите си ученици, но той така и не бе представен в „Черен колан“, не беше написал книга, разкриваща древните тайни техники на самурайския елит, а школата му не бе включена дори в „Жълтите страници“. Точно това правеше присъствието на Райли — и предизвикателството му — толкова странни.

Ямашита обаче бе изправен пред дилема. Райли несъмнено бе опасен, макар и може би само в традиционния смисъл на думата. Ямашита бе безкомпромисен учител, но той никога не би изложил нито един от учениците си на опасност от сериозно нараняване. Беше под достойнството на сенсей да приеме предизвикателството, но аз буквално си представях трескавия ход на мисълта му в търсене на други варианти. Можеше ли този двубой да изиграе някаква роля в обучението на учениците му? Кой би бил най-подходящият противник на Мич? Кен беше старшият и би бил логичен избор. Но всички ние знаехме — в това число и сенсей, — че жена му неотдавна бе родила и че тези дни значителна част от умствената енергия на Кен не беше фокусирана върху тренировките. Той беше добър (дори в лошите си дни), но двубоят, който назряваше, бе от онези, след които и двамата противници се прибират, накуцвайки. Кен нямаше нужда от това точно сега и Ямашита прекрасно го съзнаваше.

Сенсей плъзна поглед по редицата, преценявайки потенциала на всеки свой ученик, като шлифовчик на диаманти, ровещ в купчинка незавършени камъни. По-опитните сред нас седяха, стараейки се да не мислят за ситуацията и за Райли, заслушани в лекото жужене на флуоресцентните лампи и едва доловимия шум от камионите навън. По-новите ученици се намираха в различни състояния: по-умните откровено се ужасяваха от перспективата да се изправят срещу Райли, по-глупавите тръпнеха в трескава възбуда.

Когато се обърна към мен, опитах се да не чувствам нищо.

— Професоре — тихо каза Ямашита. Прякорът ми бе лепнат в мига, в който се разбра, че преподавам в колеж. Е, можеше да бъде и по-лошо. Преди това бях тренирал в училище по кендо и там япончетата просто ми казаха Тиквата.

Поклоних се и излязох пред редицата. Ситуацията изискваше да застана мирно с лице към сенсей, а това означаваше да бъда редом с Райли.

— Това е д-р Бърк — представи ме той на Райли. — Сигурен съм, че ще може да ви предаде урок.

Райли рязко извърна глава, за да ме огледа. Отвърнах на погледа му: безизразни очи, никакво напрежение в мускулите, никаква енергия, преминаваща от мен към него.

— Мислиш, че ще можеш да се справиш с мен, задник нещастен? — изрече го с края на устата си, сякаш бе възприел похвата от старите филми с Богарт. Извърнах се обратно — движението ми го накара за миг да трепне — и се поклоних, без да казвам нищо. Безмълвен. Пасивен. Сянка. *Хейхо* означава да чакаш в сянка. Райли погледна отново сенсей: — Ти се шегуващ. Няма да се ебавам с този лайнар.

Ямашита е много особен на тема непристоен език. Той прекарва дните си да те учи как да причиниш тежки телесни травми на другите, но е непреклонен, що се отнася до цивилизования начин на изразяване. Част от отношението му намира обяснение в най-обикновената японска вежливост, с която е закърмен, но според мен останалата част се дължи на факта, че той е човек, посветил живота си на едно изкуство, чиято цел е постигане на върховен контрол под една или друга форма, така че възприема сквернословие като беден речник, слабо въображение или неспособност да овладееш темперамента си. Което и да е вярното, подобен език е забранен за използване в доджото. Райли може и да не знаеше това, но той току-що бе извършил непростимо нарушение на етикета.

— Ще се наложи да ме извините, господин Райли. Съжалявам, но няма да можем да удовлетвори м молбата ви за урок. Вие очевидно не сте готов за сериозно обучение. — С тези думи Ямашита заби поглед през тялото на мъжа пред себе си и се изправи, сякаш се готвеше да напусне залата.

— Я почакай... — Райли скочи на крака и ми се стори, че възнамерява да посегне към възрастния учител. Това ме накара светкавично да преценя шансовете си да го поваля. Избрах да нанеса удар със ставата на свития среден пръст под ухото (надявах се при повече късмет да му изкълча челюстта), но нямаше нужда да се намесвам. Ямашита бе изчерпил запасите си от търпение. Или по-скоро беше на границата.

В мига, в който Райли се приближи до него, Ямашита се стрелна напред в плавно и лишено от всякаква видима подготовка движение. Последва отсечен удар с лакът и той завъртя Райли, за да го извади от равновесие. С непостижима бързина Ямашита се озова зад противника си, вкопчи се в него като лепка и бавно го свали на пода. Задущаващото задържане (както винаги) бе прецизно изпълнено: спиране на прилива на кръв към мозъка благодарение на натиск върху артерията и Райли загуби съзнание.

Ямашита се изправи и повика с пръст приятелите на Райли:

— Махнете го от тук. Повече не се връщайте. — Дори не беше се задъхал. Мъжете вдигнаха Райли от пода и го измъкнаха навън. — Глупав човек. Арогантен и избухлив. — Той ни огледа един по един и спря погледа си върху мен: — Изненадан съм, Бърк. На твое място бих опитал изкълчване на челюстта. Поработи над рефлексите си, моля.

После излезе с плъзгащата си походка и това беше краят на тренировката.

---

[1] Миямото Мусаши (1584–1645) е самурай, прочут воин и автор на „Го Рин Но Шо“ (Ръкопис на петте пръстена), в който излага Пътя на стратегията — не само в бойните изкуства, но и в живота. — Б.ред. ↑

[2] Изкуство на боя без оръжия в древна Япония. — Б.ред. ↑

3.

МИРИСЪТ НА ПАРИТЕ

Живея в Бруклин, защото там се намира доджото на Ямашита, а и наемите са по-ниски, но работя в Блумингтън — грижливо застроено предградие на Лонг Айленд, където — като част от многото други места, за които няма какво да се каже — се намира един абсолютно незабележителен университет, в който преподавам.

Разбира се, пресилено е да се твърди, че аз наистина работя там. „Дориан“, подобно на толкова много други колежи, плаща на тълпа от учители на непълнен работен ден да вършат мръсната работа на съвременното образование. Като помощник-асистент аз се трудя в забвение, за да могат няколкото щатни професори да мислят усилено, водейки своя тих, премерен и лишен от стрес живот, който — или поне така си мисля, когато ме налегне горчивината — сигурно прилича на началните симптоми на ранен алцхаймер.

Помощник-асистент на непълнен работен ден в „Дориан“ обикновено заработва около една осма от заплатата на истински професор, без правото на добавки, медицинска осигуровка и никакви гаранции за запазване на работното място. Всички ни обичат понеже сме евтини, хрисими и наистина преподаваме, за да преживяваме. От своя страна, ние се трудим със сляпата надежда, че някой ден по някакъв начин ще изплуваме от анонимността и ще получим пълноправен статут на щатни служители с правото да работим девет месеца в годината.

Така че бродех без посока онзи ден, чантата ми беше натъпкана с непрегледани студентски тестове и няколко оръфани книжки. Вървах с обречеността на гладиатор, съзнаващ, че мечът му е от олово. Писмата с назначенията за следващия семестър вече пътуваха към щастливците, но аз не бях изпълнен с оптимизъм. Занемарената обща стая, в която имах едно запазено за мен грозно, метално, очукано бюро и килнат стол на колелца, беше полупразна и тиха. Пощенската ми кутия — на практика надписана с името ми дупка в обща стена — беше пълна с

обичайните листовки, които никой не чете. Имаше обява за предстоящо общо събрание на факултета — кой знае защо държат да информират и помощник-асистентите за това, макар да нямаме право на присъствие, — красива гланцирана брошура, канеща интересуващите се на семинар върху изкуството да пишем професионалните си биографии и докосваща други възделени теми; листовка на синя хартия, убеждаваща ни в ползата от посещението на семинар по проблемите на горните степени на висшето образование; реклама на тема „Продаване на недвижима собственост с фън шуй^[1]“ и... писмо, че трябва да се явя в кабинета на декана.

„Дориан“ може да е малко и невзрачно място, но дори в малките езерца обитават едри риби. Отправих се по коридора към крилото с административните офиси. Тухлените корпуси на университета са вече стари и пропити с натрупаната с годините специфична миризма: неизбежния прах и мазилка, може би азбест и стара хартия. Зали и коридори миришат на старост и дългогодишна употреба и това е навсякъде, освен ако не се приближавате към кабинета на декана. Тук и боята е по-светла, и всичко мирише на полирол и нов мокет.

Веднъж чух един от щатните професори да казва, че деканът имал образование на философ, сърце на счетоводител и душа на хитрец. Джозеф Сепалия беше строен, сив и завършен академичен хитрец от най-висша проба. Имаше посребрен перчем, който несъзнателно оправяше винаги когато бе дълбоко замислен, мустаци в стил „Дъглас Феърбанк“ и през месец се опитваше да откаже пушенето, използвайки всевъзможни безполезни похвати. Както казах, беше строен, притежаваше дар слово, но едновременно с това бе лукав и предоволен от себе си.

Той не се надигна от стола си зад писалището, просто се завъртя, за да ме разгледа по-добре.

— Хей, Бърк. С какво се занимаваш напоследък? — Тогава още не го знаех, но този въпрос щях да чувам доста често впоследствие. Деканът ожесточено дъвчеше никотинова дъвка и машинално огъваше и изправяше един кламер с пръсти.

И имаше план. Което обяснява защо на следващия ден се озовах в приемната за среща с президента.

Това не е нещо, което простосмъртните в университета очакваме с нетърпение. Президентът Питър Доманова е аристократ от старата гвардия. Беше известен с това, че е уволнявал хора само с щракване на пръсти, че с удоволствие отхвърляше предложения за назначаване на щатна длъжност и че късаше нервите на редовите служители без изключение. Но имаше и своите добри страни: понякога изхвърляше хора, които си го заслужаваха, и — а това бе много по-важно за университета — беше неуморим интригант, способен от всяка ситуация да изкръпка няколко долара за делото.

Понякога можеше да бъде видян да пресича кампуса, съпроводен в килватера си от тъпа слагачи, но по правило повечето му контакти с редниците се осъществяваха под формата на паметни бележки с войнствено съдържание, които всички без изключение намирахме в пощенските си кутии. Президентът гледаше на себе си като на интелектуалец. Беше завършил Оксфорд, така че може би някога тази самозаблуда бе имала известни основания. Но вече гонеше седемдесетте и макар да можеше да бъде сладкодумен чаровник, в повечето случаи го възприемаха като изкукуригал сноб.

Сепалия ме бе предупредил да се облека „прилично“, а това означаваше, че се налага да сложа единствения свестен син костюм, с който разполагах. Мъжете в моя род наричат тези дрехи „комплект за сватби и погребения“. Деканът се оказа извор на безплатна информация по въпроса какво точно да облека и какво точно да говоря. Но макар да се бе опитал да играе ролята на мой спасител, той ме бе изпратил до вратите на президентския апартамент, беше ми пожелал късмет и бе побързал да запраши в обратна посока, преди да съм успял да изрека нещо, заради което да изхвърлят от университета и двама ни.

Седях в тишината на приемната, а превзети и ефикасни секретарки безшумно сновяха напред-назад. Чуваше се приглушеният звън на телефони. Мебелировката бе от черешово дърво, фурнирът бе освежен наскоро, без следа от прах. Намирах се сякаш в защитен мехур, изолиран от околния свят.

В един момент се разтвори порталът към президентския кабинет. Тишината бе разсечена от вежлив смях и сопнати инструкции и от кабинета се изсипа тъпа от хора в костюми, притеснени и забързани да се махнат колкото може по-скоро, сякаш невярващи, че отново им се е разминало след поредния досег със смъртта.

Станах. Планът ми за разговора се състоеше в това да кажа колкото може по-малко, да оставя у президента впечатлението, че съм достатъчно компетентен, и ако е възможно, да се измъкна от тук жив.

Президент Доманова ме повика властно иззад писалището си, което бе с размера на маса за билиард, покани ме да вляза и стигна в благоразположението си дотам, че се надигна и ми подаде ръка.

— Д-р Бърк. Добре... добре... — Говореше с подчертан средиземноморски акцент с неопределим произход, гълташе р-тата и формулираше изреченията си прецизно. Речта му изглеждаше изпълнена със задоволство от начина, по който думите напускат устата му. — Деканът ми каза, че вие сте завършен ориенталист^[2]. Седнете.

Президентът имаше навика да ти говори, а не да говори с теб. Изреченията излизаха произнесени отсечено, на стегнати къси групи. Те по-скоро имаха отношение към някакъв странен вътрешен диалог, който той водеше със себе си, отколкото с нещо, ставащо в околния за него свят.

Здрависах се, кимнах на подмятането за квалификацията ми и седнах.

Доманова взе някакви документи от купа пред себе си и бързо ги прегледа.

— Диплома от свестен университет — замислено констатира той, — няколко публикации в незначителни научни списания, две книги и трета под печат. — Той вдигна поглед към мен, сякаш наистина размишляваше: — И от колко време преподавате при нас?

Знаеше, разбира се, отговора толкова добре, колкото и аз:

— Три години, сър.

— Три години... — Той се подсмихна: — В компанията на нашите достойни историци?

— Да.

Отговорът ми го оживи, той сложи дланите на двете си ръце върху плота пред себе си и ме погледна съсредоточено:

— Но те са толкова задръстени, Бърк. Удивлявам се, че можете да ги понасяте.

Какво бих могъл да кажа на това? Помощник-асистентите са на дъното на университетската йерархия, а когато поживееш там, научаваш се да съществуващ в непрогледен мрак. Така че не отговорих нищо.

Той рязко се облегна на стола си. Ако аз си позволях подобно движение в моята стая, щях да се прекатуря и да се озова на пода. Столът на президента обаче имаше по-здрава конструкция. Беше тапициран с кожа, обкована по ръбовете с блестящи красиви кабари.

— Значи така... — каза той след кратка пауза, давайки да се разбере, че това е краят на остроумията. — Предполагам, декан Сепалия ви е запознал с естеството на задачата?

— Имате нужда от някой с опит в бойните изкуства и познания по японска култура, за да изготви описание на експонат, предмет на изкуството, представен от потенциален спонсор. Не виждам проблем, сър.

— Да — в очите на Доманова се мярна нещо подобно на светкавица на фотоапарат. — Разбирате, предполагам, че възнаграждението ви ще дойде от страна на клиента, а не от университета? — Кимнах, но бях сигурен, че реакцията ми изобщо не го интересуваше. Беше дошло време за президентския финал. — Прекрасно. Моята секретарка ще ви даде името на лицето. Приятен ден.

Това беше краят. Той отново рязко се отметна назад в стола си и се извърна, зареял през прозореца поглед в синевата. Поза, достойна за портрет: „Замислен интелектуалец оглежда своите владения“. Следобедното слънце озаряваше лицето му и падаше красиво върху раменете на скъпия му костюм. За университетски президент той имаше ужасно много пърхот.

Името в папката, дадена ми от президентската канцелария, беше Робърт Акейдиън. Вселената на бойните изкуства не е чак толкова необятна, така че аз бях чувал за него. Акейдиън или Боби Кей, както бе известен на улицата, бе един от първите организатори на турнири по карате в Ню Йорк. Той бе видял бизнес потенциала в бойните изкуства. През последните поне два-сет години постепенно бе намазал от всичко, свързано по някакъв начин с бойните изкуства. И вече бе оправил материалното си положение веднъж и завинаги. Бях изненадан обаче, че има нещо общо с Доманова, предвид нечистоплътния характер на повечето му начинания.

Но от друга страна, както казват китайците, парите не миришат.

Акейдиън се бе замогнал и сега разполагаше с офис в Манхатън, който бе част от неговата художествена галерия „Домът на самурая“. Минах през стъклената входна врата и влязох във фоайето. Основната забележителност в него бе два и половина метра висок водопад, блискащ водите си по черна скала. Водната атракция разделяше фоайето на две части — едната половина бе за самата галерия, а другата за офисите. Завих надясно, където бе административната част. Стените бяха в сдържани цветове — пастелнозелено и бежово, тук-там ламперия от изкуствено избеляло дърво и безобидни репродукции от типа, който западниците са склонни да възприемат като азиатско изкуство. Момичето на рецепцията беше блондинка с онова сияйно и чупливо изражение на лицето, което се получава, когато прекарваш значителна част от времето си в безпокойство как изглеждат скулите ти. Тя все пак ми се усмихна и ме въведе в офиса на Акейдиън.

Боби имаше грубо лице и дълга коса, бухнала като грива, която изглеждаше боядисана в цвят, подбран да съответства на скъпото сако от камилска вълна, в което се бе облякъл. Основната мебелировка в офиса му бе голямото U-образно бюро, в единия ъгъл на което стърчеше циклопът на настолен компютър. Общото впечатление бе за малък електронен храм, в който свещенодействия съвременният бизнесмен.

Бюрото бе подредено. Няколко документа бяха оставени ветрилообразно пред стола му по начина, по който фокусник-манипулатор разтваря колода карти, преди да започне номера си. Не бих се изненадал, ако се окажеха прецизно залепени един за друг, за да създадат очакваното впечатление за подреденост и ангажираност. Всъщност офисът като цяло не оставяше впечатление, че е работно място на зает човек. Той по-скоро изглеждаше като експонат от изложба на тема „Важен администратор“.

Важният администратор заобиколи писалището си, за да ме посрещне:

— Здравейте, професоре, радвам се, че наминахте. — Той ми раздруса ръката, а аз забелязах, че се вглежда в нея. Истината е, че външният ми вид е малко разочароващ. Не съм едър и не създавам впечатление на особено опасен. Акейдиън търсеше по ръката ми признаците, които човек е свикнал да вижда при каратистите: уголемени кокалчета на ставите, мазоли и т.н. Моите пръсти са малко

дебели. В частта на ръцете ми под лактите има развити някои по-особени мускули, но единственият видим признак за степента на моята подготовка е загрубялата кожа между палеца и показалеца, която дължа на работата с меч в школата на Ямашита.

Той ме покани да седнем в къта за гости и ние се разположихме на ниските столчета. После Боби и аз поведохме приятен разговор основно за времето, когато бе тренирал, и за дълбоката му любов към бойните изкуства. Той знаеше нещо за миналото ми и аз бях принуден да кажа няколко думи за Ямашита.

— Знаете ли — усмихна се той, — противно на онова, което човек е склонен да предположи, светът на бойните изкуства в Манхатън се оказва доста малък.

— Понякога наистина изглежда така — кимнах аз.

— Въпреки това не мога да кажа, че съм слушал много за Ямашита-сенсей — отбеляза той. Кое то си беше истината. Учителят ми е колкото потаен, толкова и внимателен в контактите си. — Би било фантастично да посетя неговото доджо. Защото той е човек, който внушава уважение.

Темата за посетителите обаче не беше сред нещата, които бих желал да дискутирам с моя учител точно сега. Затова се усмихнах многозначително и отново кимнах. Бях започнал да се улавям, че го правя често напоследък. След малко казах:

— Надявам се, че мога с нещо да ви помогна. Доколкото разбрах, имате нужда от материал за представянето на музеен експонат.

Думите ми го върнаха на темата.

— Да. Нека ви покажа какво замисляме — и той ме покани с жест да се върнем при писалището. То изглеждаше като изваяно от мрамор. Приблжихме се и той избута ветрилообразно подредените документи встрани. За моя голяма изненада те не бяха залепени един за друг. Това, разбира се, унищожи елемента на подреденост, но създаването отвън вероятно щеше да дойде тук по-късно и да възстанови реда. — Успях да осигуря за тази изложба няколко страхотни мечи. Не можете да си представите какви проблеми имах с японците, докато ги уговорях да допуснат изнасянето от страната им на някои от образците. А застраховката едва не ме срина финансово. — Той разтвори една невзрачна папка и извади от нея няколко документа: — Онова, което съм си поставил за цел, професор Бърк, е да направя

изложба на възможно най-редките японски оръжия, за които има документално доказана връзка с някои от най-известните воители в историята на бойните изкуства.

Погледнах един от документите, които ми показваше. В него се изброяваха оръжията по тип, с описания на всяко едно от тях и цитирана приблизителна стойност. Ставаше дума за *катана* — дългия меч на самурая, — но също къси мечове и ножове, пиките, известни като *яри*, и *нагината* — дълги прътове със зловещо извити остриета, закрепени на края им, използвани, за да изхвърлят с тях ездачите от седлата им. Те несъмнено щяха да заинтригуват всеки фен на бойните изкуства, но онова, което привличаше вниманието, бяха имената на някогашните собственици на тези оръжия.

— Охо... — проточих аз, четейки списъка.

Възклицанието ми несъмнено достави удоволствие на Акейдиън.

— Именно. Някои от тях напускат Япония за пръв път. И част от колекцията вече е при нас. Както можете да се убедите, всички без остатък са принадлежали на знаменити воители. — И той зачете на глас от списъка: — Ягю Муненори, Ямаока Тешу... — тук последва многозначителна пауза и след нея бомбата: — ... Миямото Мусаши.

Усещах погледа му върху себе си, който очакваше моята реакция. Беше известен, няма спор в това, но Мусаши не бе един от любимците ми. Беше известен като „светеца с меч“, но това бе странна област, в която да те канонизират. Беше дребен самурай от седемнайсети век, чиято всеотдайност в преследване на първенството във владенето на меч го бе поддържала по време на безчислените му дуели. Мусаши станал пионер в едновременното използване на двата меча, но често бе излизал срещу противниците си въоръжен единствено с дървено оръжие. Веднъж дори използвал в боя гребло от лодка. Без значение какво държал в ръцете си, резултатите от всеки двубой неизменно били едни и същи: сгърчено в праха тяло и Мусаши, винаги незадоволен, тръгнал да търси следващия си противник. За мен той си оставаше човек, който вечно е имал нужда да доказва нещо.

Мусаши бе останал запомнен с книгата „Ръкопис на петте пръстена“ — трактат върху стратегията във фехтовалното майсторство. Произведението бе рекламирано най-настойчиво като полезен за съвременните бизнесмени основополагащ труд по стратегията, четено с упоение от студентите по бизнес администрация, вярващи, че

заплетените преговори по сливане на две компании са днешният еквивалент на средновековен дуел. Обложката на книгата твърди, че това е тайното ръководство, използвано от днешните японски администратори, но разходите ли се до Япония, ще установите, че тя е трудно откриваема и за нея са чували само в антикварните магазини.

Но трябваше да призная, че идеята бе гениална — изложените оръжия несъмнено щяха да привлекат екзалтирана тълпа.

Такава беше идеята на Боби и замисълът на моето участие. Боби несъмнено беше самовлюбен, но достатъчно умен, за да знае, че има неща, от които няма представа. Замисленото от него шоу щеше да привлече както експерти по бойните изкуства, така и учени. И в двете групи щеше да има смахнати, но по-голямата част се очакваше да бъдат добре информирани. Поради това Боби държеше да си гарантира коректността на историческата фактология. Най-добре за него щеше бъде да си осигури помощта на истински специалист, но Боби нямаше връзки из тези среди.

Доманова, като подушила кръв акула, бе усетил, че Боби се развива като преуспяващ — и богат — предприемач, който отчаяно се нуждае от обществено уважение. Ако успееш да помогна на Боби, без това да му струва много пари, връзката му с Доманова щеше да укрепне и всички замесени щяха да бъдат щастливи. Президентът щеше да му осигури жадуваната респектабилност. Боби щеше да бъде бавно ухажван, а егото му внимателно галено — човек направо си представяше гръбните перки на кръжащата наблизо акула — и в крайна сметка щеше да бъде приласкан да спонсорира университета със значителна сума.

Така че в момента се развиваше внимателно хореографиран танц, при който нужда, его, пари и илюзии се носеха вплетени в едно. В образованието има термин за това — институционална разработка.

Не се преструвам, че разбирам всичко това, но и ролята ми в разгръщания се процес беше пределно ясна. Боби извика сияйната си секретарка да направи копия на документите в папката и ме инструктира да напиша каквото мога за различните исторически личности и тяхната роля във формирането на японската бойна култура.

— Нищо засукано, професоре — предупреди ме той. — Малко кръв, малко кураж, малко будо^[3]... — той ми се усмихна с издълженото си конско лице и аз почувствах настойчивата нужда да му

се усмихна в отговор. Боби не бе от моята кръвна група, но беше невъзможно да не реагираш по някакъв начин на човек, който така откровено се забавлява с онова, което прави. — Идвал ли сте по-рано в „Домът на самурая“, професор Бърк? — Аз поклатих глава отрицателно и той ме поведе към вратата, правейки ми знак с глава да го последвам. — Работя над това място от години. В началото беше нещо като център за азиатски антики. Нали се сещате — вази, лакирани паравани, неща от този род... Постепенно обаче започнах да се убеждавам, че на бизнеса с бойните изкуства е отредено голямо бъдеще. Така че с течение на времето започнах да разширявам дейността си: фирма за доставки по пощата, видеокасети, галерия...

— Разнообразие — вметнах.

— Прекрасно нещо — усмихна ми се той. — Последната ми идея е зала за тренировка и демонстративни изпълнения. Нека ви я покажа. — Офисът му се намираше в дъното на административното крило. От другата страна на водопада във фойето се простираше достъпната за посещения зона, в която се влизаше през висок дървен портал, в тон с гарнитурата в офисите. От тази страна вместо рецепция имаше каменна градина. Пътят минаваше покрай градината и извеждаше направо в залата за тренировки и демонстративни изпълнения. — Тук има специална охрана. — Минахме през плъзгащите се хартиени панели, които японците наричат *шоджи*. Доджото бе светло и просторно, подовото покритие — от скъпо дърво, украсата — подбрана с вкус. Разбира се, в истинското доджо няма място за никаква украса, но това все пак си беше Америка. Бях виждал и по-лоши изпълнения — много хора пълнеха школите си с всякакви азиатски боклуци и в крайна сметка те заприличваха на евтини китайски ресторанти. Той ме наблюдаваше, докато аз разглеждах: — Добре е, нали?

Трябваше да призная, че Боби (или неговият дизайнер на интериора) се беше справил добре. Гледката бе впечатляваща.

— Изглежда сякаш сте взели предвид всичко възможно — измърморих.

Той пак се усмихна доволно:

— Абсолютно. Но най-съм доволен, че мога да тренирам тук.

— Още тренирате? — вежливо се поинтересувах. — С цялото това многообразие...

— Опитвам се да си поддържам формата — призна той с фалшивата скромност, която хората, практикуващи бойни изкуства, използват, за да ви намекинат, че са доста добри. — Сега тренирам с един човек... той е направо невероятен. — Боби погледна часовника си. Лъжеха ли ме очите, или каишката наистина беше от кожа на алигатор? — Всъщност... приближава време за тренировката ми. Бихте ли желали да наблюдавате?

И сякаш по знак в дождото се появи Мич Райли.

Във всекидневно облекло той изглеждаше почти нормален, макар опънатата по торса му фланелка да не оставяше никакви съмнения, че е човек, който прекарва много време във вдигане на тежести и не по-малко в съзерцаване на себе си в огледалото. Предполагам, това беше мъжът в мечтите на секретарката на Боби. Райли спря като закован, когато ме видя, и ме изгледа гневно в продължение на близо минута.

— Мич — обадих се аз, за да го ядосам.

Той обаче погледна към Акейдиън:

— Какво става тук, Боби?

Боби Кей не беше станал онова, което представляваше, защото бе несъобразителен. Погледна ме, после изгледа Мич и веднага схвана, че са налице два нестабилни елемента в опасна близост. Затова веднага се вмъкна между нас.

— Професор Бърк е нает да извърши известна консултантска работа за галерията. Не знаех, че сте се виждали.

— Съвсем за кратко — отбелязах аз.

Мич измърмори нещо под носа си. Стори ми се, че дочувам „задник“.

Боби обаче не чу нищо.

— Поканих го да наблюдава тренировката ми.

Райли избухна:

— Не обичам външни лица да ме зяпат, докато тренирам, Боби.

Акейдиън се чудеше как да постъпи. Притекох му се на помощ:

— Няма нищо, господин Акейдиън. Може би друг път — и вдигнах папката, която ми беше дал: — Веднага се залавям за работа. — На езика ми беше да го посъветвам да си намери друг учител. Но... какво толкова, по дяволите, човекът ме бе наел да му напиша нещо, а не да го съветвам в бизнес делата му.

Докато излизах, не пропуснах да забележа, че Боби Кей е малко разочарован. Но, предполагам, щеше да бъде двойно по-разочарован, ако му бях съобщил, че при последната ни среща с Мич Райли, когато Ямашита се бе справил с него толкова елегантно, Мич се беше напикал в панталоните си.

---

[1] В китайската митология система от духовни въздействия (добри и лоши), която упражняват елементите на околната среда — своеобразна геомантика (изкуството да се строят градове, сгради, гробници) за справяне с тях при избор на мястото за къща или гроб. — Б.пр. ↑

[2] В английския език (вкл. за американците) — специалист по далекоизточните страни. — Б.пр. ↑

[3] Комплексът бойни изкуства в Япония. — Б.ред. ↑

4. СЛЕДИ

Аулс Хед Парк се намира в Бей Ридж, Бруклин, и е с изглед към Нероус^[1] и по-нататък към акваторията на нюйоркското пристанище. Това е една от малкото запазени части на предградието, където човек може да види колко хълмисто е било тук, преди строителната дейност да заличи веднъж и завинаги особеностите на терена. Всяка сутрин аз тичам нагоре по хълма в Аулс Хед, спускам се все така на бегот от другата страна и стигам до алеята за пешеходци, минаваща по границата с неспокойната сива вода, разделяща Бруклин от Статън Айлънд. Лятото почти бе настъпило и аз се молех за малко морски бриз. В пристъп на градоустройствена гениалност до самия парк бяха построили пречиствателна станция на отходните води, поради което сега тук мирише точно така, както можете да си представите. Така че бризът откъм океана винаги е добре дошъл.

Ямашита е заклет привърженик на бягането. Той смята, че то подобрява сърдечно-съдовия статус на напредналите ученици, и е прав, разбира се. Когато достигнете до определено ниво при обучението си в бойните изкуства, физическото започва да отстъпва пред техниката. Усилието, от което начинаещият рухва в потна купчина и не може да си поеме дъх, няма същия ефект върху вас. Но Ямашита настоява да поддържаеме върхова спортна форма, а това означава, че трябва да се бяга.

Една от любимите му истории е за някакъв американец, който заминал за Окинава, за да осъществи лелеяната си мечта да тренира при известен учител по карате. Младежът се изправил пред учителя за първата си тренировка и той го попитал:

— Коя е най-добрата техника за защита?

Американецът бил много доволен от себе си, защото знаел отговора на този въпрос:

— Да избягаш, сенсей — казал той.

— Добре — съгласил се старият майстор и мъдро кимнал. После добавил: — Тогава започни да бягаш.

Американецът бил абсолютно озадачен.

— Бягай, бягай — повторил му майсторът. — Защото, ако те уловя, ще те смачкам от бой.

И двамата се впуснали да бягат. Ученикът тичал напред по улицата, тичал с всичка сила, защото знаел, че спасява живота си, а старият учител по карате неумолимо го преследвал с не по-малка упоритост.

Не съм много сигурен какъв е финалът на историята и дали учителят настигнал ученика, но Ямашита я намира за много забавна. Както всички неща, които ни разказва, историята е с поука: добрият състезател по бойни изкуства трябва да е във форма.

Така че бягам.

Макар и след толкова време, продължавам да мразя бягането. Използвам го като упражнение за концентрация и контрол върху дишането. Имам навика да си тананикам прости мелодии в такт с шляпането на гуменките ми. Зная, че научно разработените, светлоотразяващи, ортопедично моделирани и с усъвършенствана структура на петата произведения на съвременната технология, в които съм обут, е по-правилно да се нарекат обувки за крос, но аз продължавам да си ги наричам гуменки, защото това поддържа спомена ми пресен. Когато бях хлапе, за тези неща хората ровеха в големи сандъци, в които миришеше на гума и където бяха нахвърляни стотици несъответстващи си чифтове. Само че тогава те струваха по седем долара чифта, поради което аз едва не получавам лек сърдечен удар всеки път, когато реша да си купя нови днес.

Най-вече обаче използвам ритъма на упражнението като средство за мислене. То ми помага да се концентрирам, точно както се вярва, че многократните повторения в молитвите при шинтоистките церемонии привличат вниманието на духовете. И, разбира се, когато мисля, аз не разсъждавам върху това колко силно мразя да бягам.

След всички проучвания, които съм направил по отношение на Ямашита, вярвам, че той най-плътно се доближава до идеала за истински майстор. Представих му се преди години и му връчих съвсем

официално написани препоръки от няколко високоуважавани учители. Коленичих на твърдия под според изискванията на ритуала, поклоних се и му подадох с две ръце съвсем неотдавна написаните препоръки, което е знак за уважение. После зачаках.

Знаех, че има нещо, което ми липсваше в тренировките до онзи момент. Негова проява бе все по-настойчивото чувство на вътрешно неудовлетворение. Учителите ми го усещаха, а и то все по-ясно се проявяваше в техниката ми: трудно е да се концентрираш, когато си проточил шия, за да надникнеш зад ъгъла. Каквото и да бе онова, което търсех, те знаеха, че не могат да ми го дадат. Това вероятно е тежък момент за всеки учител. Така че те просто ме предадоха на следващото, по-високо ниво на интензивност.

Още тогава знаех малко за Ямашита. Необикновените му умения с меч и като боец със или без други оръжия се признаваха неохотно от по-класическите майстори. Историите за източителността на тренировките му докарваха по-наперените черни пояси до състояние на смирение. Така че, когато заставах пред него онзи ден, аз го наблюдавах внимателно, за да видя каква част от моето бъдеще мога да съзря в него.

Беше набит, но с нормално телосложение за японец на неговите години. Аз не съм много по-едър, но Ямашита излъчва сила, която няма как да не усетиш. Погледът му е твърд, очите му са тъмни, изражението на лицето му е на пълна безстрастност. Пръстите на ръцете му са дебели и здрави и аз не можех да откъсна поглед от тях, когато той протегна ръка, за да вземе от мен препоръчителните писма.

Ямашита ме погледна, прочете писмата и направи гримаса:

— Добре — каза той. — Ела утре. Тогава ще видим.

Нямаше никакъв начин да разбере доволен ли беше, разсърди ли го нещо, гледаше ли оптимистично на приемането ми за ученик. В първите дни от моето обучение бях отчаян, че не мога да разбира. Но с течение на годините преминах от това ниво на следващото и между нас се установи особена форма на комуникация. Не зная дали просто аз започнах да свиквам с нюансите в поведението му, или обучението ми при него ме бе направило по-възприемчив, но това беше факт. И докато се влачех, изнемогвайки, по тежкия курс, който той ми бе начертал, имаше няколко броени на пръстите на едната ми ръка случаи, когато бях готов да се закълна, че виждам в непроницаемите му очи блясъка

на одобрение или задоволство. И дори само този намек ми бе предостатъчен, за да продължавам. Защото той, в крайна сметка, беше моят сенсей.

Напоследък обаче забелязвах едва доловимо, но несъмнено увеличение в интензивността на тренировките ми. Не че преди това нещата бяха особено леки. Във всичко, което моят учител правеше, по принцип имаше някаква схема, вътрешна логика. И с годините тази схема става част от теб самия. Само че напоследък онова, което вършехме, не беше в синхрон. Това можеше да се долови от естеството на коментарите му към учениците, от твърдия му гръб, докато вървеше из доджото. Питях се какво ли става с Ямашита.

Няма сенсей, който да е роб на схемата — правят каквото трябва, за да те държат нащрек. Част от умениято на всеки добър учител по бойни изкуства е в това непрекъснато да те изненадва с нещо и да не ти позволява да постигнеш баланс. Преди много години имах учител по карате и всеки път, когато си кажех: „Окей, този вече ми показва всичко, на което е способен“, той усещаше момента и правеше нещо, което не бях виждал дотогава. И ме гледаше, сякаш наистина можеше да чете мислите ми.

Ямашита също го умееше, при това до съвършенство. По принцип човек може да усети в каква насока се въртят мислите в главата на някого по коментарите след тренировката. Учениците седят в потни редици на фехтувачи в тъмносини екипи, бавно овладяват дишането си и слушат напътствията на майстора. Когато е доволен, Ямашита използва притчи, които подсилват важните поуки от уроците. В този конкретен момент от тренировката си толкова изтощен, че мозъкът ти е напълно отворен. В резултат историите и съветите се запечатват в паметта ти по особено жив начин.

Напоследък обаче нямаше нищо подобно, само смърнения да тренираме още по-усърдно. Разбира се, всички идвахме на следващата тренировка, макар целта ѝ да си оставаше загадка.

Продължавах да тичам и да обмислям ситуацията. Всъщност нямаше кой знае какво, което можеше да се направи. Все някога моят учител щеше да разкрие целта си. А може би не. Изборът бе негов. Нещата бяха изключително в негови ръце. Започнах да мисля за друго.

Бях приключил работата си по проекта на Боби Кей. Не бих могъл да кажа, че ме бе докарала до умствено изтощение, по-скоро

обратното. Бях му пратил по електронната поща файла, а допълнително, просто за всеки случай, му изпратих по обикновената поща както дискета, така и разпечатка. Сега очаквах чека си. Наближаваше краят на учебния семестър, а това бележеше началото на финансовите затруднения за всички преподаватели на непълнен работен ден като мен, така че възнаграждението на Боби израстваше до неестествени пропорции във въображението ми. Ето защо измислих лек напев, за да разведря мислите си от скуката на бягането: „Чакам чек... от теб, човек.“

Бях на стотното му повторение, което с подходяща пауза регулираше дишането ми прекрасно. Други бегачи ме изпреварваха или се разминавах с тях, бяха се появили и велосипедисти и не след дълго забелязах, че хората ме гледат малко странно. Нямахме как да е заради гуменките — те си бяха не по-зле от тези на който и да е било от другите. Освен това бях сигурен, че не пея чак толкова високо. И тогава долових скърцането на чакъл под гумите на бавно настигаща ме кола.

Полицейската кола без маркировка спря зад мен, но сигналните ѝ светлини продължаваха да святкат. Разнесе се краткото бууп на сирената, сигурно просто заради тръпката. Бях доволен, че имам повод да си отдъхна.

Бяха двама и по лицата им беше изписано, че са полицаи: лица, които ти казват, че всеки е виновен в нещо и че всички лъжат. Шофьорът беше сламенорус с подрязани по военному мустачки. Другият имаше тъмно червеникава коса с два бели кичура от двете страни на пътя му в центъра на скалпа. Бяха по ризи и вратовръзки, което подсказваше, че са детективи. Всъщност те не правеха и опит да скрият кобурите под мишницата (никой не носи пистолети в колана си, когато седи в кола). Надникнах отзад. Спортните им сака бяха внимателно сгънати на задната седалка и подът не се виждаше от нахвърляните опаковки от сандвичи и празните чаши от кафе. Но не се загледах демонстративно. Полицайте се изнервят, ако си прекалено фокусиран при разговор с тях.

Прозорецът откъм страната на шофьора се спусна надолу. Погледнах към него и пуснах проверената от времето цивилизована фраза за начало на разговора:

— Какъв е проблемът, детектив?

Шофьорът ме изглежда продължително, после погледна партньора си:

— Колко оригинално.

— Толкова проникновени фрази вече са рядкост — отбеляза онзи с белите кичури.

Мустакът продължи:

— Бърк? — Въпросът бе риторичен, те не спираха пешеходците по алеята за по-весело, явно беше, че търсят конкретен човек. Кимнах. — Трябва ни информация. Можете ли да дойдете с нас, моля?

Знаех, че не съм направил нищо нередно. Но има нещо в закона, което не ти дава нито миг спокойствие. Така че усетих някаква тежест в стомаха си. Сякаш току-що се бях качил на асансьор, който бе започнал да пада свободно надолу.

Край нас на ролери мина негър.

— Хей, пич — извика ми той, — не им позволявай да ти досаждат, без да са ти показали значка. Тук може да те спре всеки, нали се сещаш какво искам да ти кажа? — беше се обърнал, за да довърши съвета си, и сега караше заднешком. Няколко велосипедисти положиха максимални усилия, за да се махнат от пътя му. После той се обърна и продължи напред, без да ни обръща повече внимание.

— Предполагам, че трябва да ви поискам да се легитимирате. — Не съм от горделивите. А и съветът на чернокожия беше уместен.

Шофьорът театрално се отупа по джобовете и разсеяно замърмори:

— Хм... значки... значки.

В този момент се обади партньорът му. Имаше наистина лош мексикански акцент.

— Значки? Значки? Нямаме никакви шибани значки. — Опитах се да разпозная акцента му. „Съкровището на Сиера Мадре“? Винаги бърках бандите от този филм с онези от „Великолепната седморка“.

Двамата се изкикотиха. Полицейски хумор. Шофьорът с мустака ми показва значката на детектив.

— Отпред ли да седна или отзад? — вежливо се осведомих аз. След като бях спрял да бягам, потта ми бе започнала да изсъхва. Не исках мръсотията отзад да полепва по тялото ми.

— Седни до мен, Брус Ли — отговори шофьорът.

Партньорът му слезе, избута саката и се намести на задната седалка. Беше изненадващо гнуслив. Саката изглеждаха чисти и скоро изгладени. Всъщност те бяха единственото спретнато нещо в тази кола. Влязох, ударих си коляното в издаденото напред радио, монтирано в таблото, и ние бавно потеглихме напред по алеята, докато стигнахме изхода, където се вляхме в движението по улицата. Никой не казваше нищо. Радиото издаде няколко гъгниви звука. Попитах може ли да сваля прозореца откъм моята страна. Шофьорът ме погледна изпитателно, вероятно реши, че няма да се опитам да избягам през него, и го свали с бутон от пулта от лявата си страна. Обърнах се да погледна през рамо онзи с белия кичур.

— Е, Мик — казах аз, — как е мама?

Брат ми — с фаталната предопределеност на съомга, тръгна да си хвърли хайвера на строго определеното място, и с други генетично наследени склонности — е последният продукт на ирландската диаспора в Бруклин, която има тенденцията да приижда през детството си към Лонг Айленд и после да се оттича към нийоркската полиция. Като малък беше буен, по-скоро — неудържим. Израсна като сдържан младеж, но оставяше впечатление, че потиска в себе си някакъв дълбок и необясним гняв, контролът над който му се удава единствено с цената на всекиминутно упражняване на волята. Той прилича на повечето познати ми полицаи: по същество свестен човек, видял прекалено много лоши неща, тотално объркан и смаян, чувстващ се едновременно предизвикан от тях и безсилен да ги оправи, готов без никакво предупреждение да избухне с титанична мощ.

Трябва да призная, че семейството ни посрещна с облекчение факта, че той е намерил конструктивен отдушник на бликащата в него енергия. Мики е щедър към приятелите си, талантлив дърводелец в свободното си време, добър съпруг и грижовен баща. На семейните сбирки има склонност да „изключва“ и често може да бъде видян с цигара в ръка и загледан в далечината, явно виждащ неща, които ние, останалите, не можем да видим. Или не желаем да виждаме.

Доказателство за способността му да се сдържа, е фактът, че го издигнаха в службата до детектив. Понеже задълженията му се свеждат основно до това да обикаля града в компанията на партньора

си Арт и да следи престъпниците, придвижващи се в подвижните кофи за боклук, наричани от тях „коли“, което и прави без нужда от надзор, Мики обича работата си и е доволен от нея.

Арт Педерсен прилича доста на Мики, но е по-набит. И не е така мрачен. Предпочита ролята на „добрия полицай“, макар че според мен, когато двамата се заловят да разпитват някого, за извършителя е трудно да се ориентира каква всъщност е разликата между „доброто“ и „лошото“ ченге. Освен това Арт е киноман и след толкова години, прекарани един до друг на предната седалка на колата, двамата са възприели досадния за околните навик да преповтарят в разговорите помежду си реплики от диалози от старите филми. За тях това, разбира се, е адски забавно. Само че много престъпници, не така начетени на тема кино, го намират за абсолютно объркващо.

Уви, не само престъпниците, защото в момента аз бях жертвата на тяхното остроумие. По-големият ми брат, разбира се, не се хвана на въдицата с въпроса ми. Той продължи да ме гледа безстрастно и накрая с лишен от всякакви емоции глас се поинтересува:

— И какво по-точно си забъркал, малоумнико?

---

[1] Къс пролив в югоизточен Ню Йорк, дълъг е 2 км и е широк 3 км, а над него минава Веразано-Нероус Бридж (1964), един от най-дългите висящи мостове в света. — Б.пр. ↑

5. ПОСЛАНИЕ

— Нищо особено — отговорих аз. — Преподавам, тренирам.

Движехме се на север по Четвърто Авеню. По това време на утринта беше за предпочитане пред Гауънъс. Нито Арт, нито Мики говореха много. Поддържаха зловеща полицейска тишина, което за тях бе необичайно. Един от двамата беше мой брат, а Арт му бе партньор от осем години насам, така че не бих го нарекъл непознат. Но нито един от двамата не ми казваше каквото и да е било. Пътувахме с колата и наблюдавахме как покрай нас се изнизва уморената част на Бруклин с тухлените сгради. Някъде по тези улици нашите родители карали ролери като деца.

— Не сте ли малко встрани от района си, Мик? — поинтересувах се аз.

— Да — призна той и започна да търси по седалката около себе си пакет „Марлборо“.

— Не смей да запалваш тази гадост в колата ми — предупреди го Арт. Беше ги отказал преди две години и сега бавно и неумолимо натискаше Мики да последва примера му. — Ако запалиш тук, двамата с теб ще заприличаме на два бута пушена шунка.

— О, Арт... я ме остави на мира.

— Не, ти ме остави на мира. Идиот — разгорещи се Арт.

— Задник — измърмори Мики. Имах чувството, че слушам стара семейна двойка. Но забелязах, че все пак Мики не запали.

Тръгнахме по Бруклин Бридж в посока Манхатън, но и двамата продължаваха упорито да мълчат.

В края на краищата постоянното спиране и тръгване в задръстванията изглежда изтръска нещо от тях.

— Все още ли се занимаваш с бойни изкуства? — попита Арт.

— О, да — ухилих се. — Превърнал съм се в смъртоносно оръжие.

На това Мики изсумтя:

— На някои хора никога не им увира главата. Черен колан, зелен колан. Не можеш да избягаш от куршума.

— Номерът — назидателно отговорих аз, имитирайки азиатския си учител, — е да бъдеш там, където не е куршумът.

Арт ме изглежда сякаш бях ненормален.

— Какви са тези работи, дето ги чувам — че работиш за Боби Кей? — зададе най-сетне Мики въпроса си, което ме накара да седна по-изправен на седалката.

— Истина е — признах аз. — Как разбра?

Арт заобиколи колата такси, което ни засече през две ленти, за да вземе клиент, изруга през зъби и попита:

— Чел ли си тазсутрешни вестници, Конър?

— Не... защо?

Мики разрови из заобикалящите го боклуци и измъкна отнякъде днешния брой на „Дейли Нюз“. Плесна го в пространството между двете предни седалки и каза:

— Добре тогава, прочети го сега, приятелче.

Челното заглавие бе „Кунг-фу убиец“ и беше повече в стила, който обикновено свързвах с „Поуст“. Същността на материала беше убийство. Станало рано тази сутрин. Господин Робърт Акейдиън, известен предприемач, бе пристигнал в своята галерия „Домът на самурая“ за редовната утринна тренировка с личния си треньор. Треньорът, идентифициран впоследствие като Митчел Райли, експерт по бойни изкуства, бил намерен мъртъв със счупен врат в тренировъчната зала. Макар полицията още да разследваше причината за смъртта, „Нюз“ изказваше предположение, че е настъпила в резултат на „саблен каратистки удар“. Изглежда убиецът не бе проникнал там, за да открадне нещо, и разследването продължаваше.

— Охо... — проточих аз, — саблен удар. Сега вече се досещам. Да не би Боби Кей да ме е обвинил, приятели?

Казах го на майтап, естествено, но реакцията им бе далеч от шегата.

— Виж, Конър — обади се брат ми, — налага се да поговорим с теб за случилото се. — Не бих казал, че в гласа му се долавяше извинителна нотка. Ако изобщо беше разтревожен, че е прибрал брат си за разпит, това ни най-малко не му личеше. Просто си вършеше работата. Задаваше въпросите си почти автоматично.

— Я остави, Мик. Да не мислиш сериозно, че мога да бъде сред заподозрените?

Мики вдигна успокоително ръка. Арт обаче не изглеждаше склонен да изостави идеята. Днес „лошото ченге“ бе той.

— Мога само да кажа, че Акейдиън те е харесал за тази роля. — Пауза. — Ето с какво разполагаме, Конър — продължи Арт: — Уважаемият господин Акейдиън, известен предприемач и мераклия за корав пич, получил преди съмване обаждане по телефона от чистачите възможно най-бързо да отиде в офиса си. Когато се добрал, полицията вече опъвала на улицата жълтата лента. Старият Боби огледал местопрестъплението. Надникнал в офиса си. Отишъл в галерията. Хвърлил един поглед и това му било достатъчно да стигне до определен извод.

— Само не ми казвай, че е обвинил мен — скептично казах аз.

— Е — призна Арт, — първо трябвало да спре да драйфа. После се почистил и започнал да разказва. И... — Преместих поглед от единия към другия, но нищо не ми идваше наум. — Ето как точно стоят нещата, Конър — отново подхвана Арт. — Ти си работел нещо за Боби Кей. Появил се е Райли. Между вас е имало някакъв сблъсък. Нещо на тема бойни изкуства. Мич разказал на Боби всичко. Ден-два по-късно Мич е убит. Значи...

— Значи — пое нишката на историята Мики, — когато се видяхме с Боби Кей, той бърбореше дивотии за някакъв бой до смърт заради неприязън на тема карате. Мен ако питаш, това са истински глупости, но...

— Мотивът — намеси се Арт и вдигна ръка с изпънат показалец в позата на областен прокурор, обясняващ същността на случая пред журито на съдебните заседатели.

— Прави впечатление изразът „докосването на смъртта“. Трябва да прочетеш репортажа на „Поуст“ — и Мики разрови около себе си в търсене на вестника, но след няколко секунди се отказа.

— Поради което, господин експерт по бойни изкуства — пак се обади Арт, вдигайки пръст номер две, — опираме до начина.

— Какво прави снощи, Конър? Излиза ли с приятели? Среща ли се с гадже?

— Не — докато Мики бе изреждал възможностите, започвах да получавам неприятното усещане, че ми търси алиби.

— Бях си вкъщи и оценявах студентски тестове.

— Телефонни обаждания? — Поклатих отрицателно глава.

— А това сочи — с театрална драматичност Арт вдигна трети пръст — възможността.

В този момент спряхме пред сградата на „Домът на самурая“. Тук вече имаше полицейска кола, а пред вратата стоеше полицай.

— Хей, момчета... нали не говорите сериозно? — с молба в гласа протестирах аз.

На това Арт отговори с дълга, измъчена въздишка. Той сложи картон със стикер на нюйоркското полицейско управление върху арматурното табло и заключи вратата.

— Не... — каза Мики. — Само проверяваме алибитата.

— Освен това трябва все пак да направим някакво изявление пред медиите. Отпечатъци... и така нататък — допълни Арт.

— Но онова, от което наистина имаме нужда, е някакъв съвет за случилото се — обясни Мики и се измъкна от задната седалка.

Тримата се задържахме за миг, колкото да разгледаме фасадата на „Домът на самурая“, хромираните лайстни, гранитните плочи, които продължаваха да изглеждат сякаш нищо особено не се бе случило. Но полицаите продължаваха да влизат и излизат. Само допреди трийсет минути аз бях тичал по брега. А сега се бях озовал в съвсем различен свят. Лаборанти в бели манти изнасяха малки хартиени пликчета с разни невидими неща в тях. Радиостанциите в патрулните асинхронно ломотеха на неразбираем език. Тениската ми вече беше изсъхнала, а в краката ме се бе настанило онова приятно усещане след физическо натоварване. Но макар да стоях тук, изправен във високотехнологичните си гуменки и да се чувствах в превъзходна физическа форма, това с нищо не помагаше на увереността ми.

Мики леко ме потупа по рамото и ме хвана под ръка.

— Не се безпокой — прошепна с глас, в който най-сетне разпознах този на брат ми, — всичко ще се оправи.

— Освен това — заключи Арт, — опасявахме се, че ако просто бяхме опитали да те арестуваме, ще ни избиеш с някоя от шибаните ти нинджа хватки.

— Страхувай се, Арт. Страхувай се много — опитах се да го изрека заплашително, но и на мен не ми прозвуча много убедително.

Както и можеше да се предполага, съветът ми не впечатли Арт.

— Хайде — подкани той и тръгнахме вкупом към вратата. — Бил ли си някога на местопрестъпление, Конър?

— Не — чистосърдечно признах аз, забелязвайки, че Мики търси повод да остане отвън на тротоара под претекст, че иска набързо да дръпне един-два пъти.

— Има едно основно правило — продължи Арт.

— Така ли?... — въпросително го погледнах аз.

— Не докосвай нищо — предупреди ме той.

Минахме покрай униформения полицай, чийто поглед за кратко се фокусира, докато се приближавахме, но отново се замъгли, след като детективите показаха значките си. Водопадът продължаваше неуморно да ромоли с тотално безразличие към сериозността на извършеното престъпление. Напречно на живописния вход, така гордо показан ми от Боби Кей преди няколко дни, бе опъната жълта полицейска лента. Вътре в галерията залата беше празна. Изпуснах с облекчение въздуха от гърдите си, осъзнавайки със закъснение, че съм го задържал в очакване да видя тялото.

Само че то отдавна беше изнесено. Последното съприкосновение на Райли с пода беше очертано с тебешир и това бе всичко, останало от него. Залата по начало си беше празна, така че нямаше какво толкова да се разглежда в нея. Навсякъде се виждаха малки листчета хартия и ленти — резултат от работата на криминолозите, — но това бе горе-долу всичко.

И тогава видях стената.

Усещах погледите им върху себе си, но Арт и Мики не обелваха дума. Полицейска му работа. Всички те рано или късно се превръщат в ловци. И събират информация, като наблюдават и чакат. В момента и двамата бяха като истукани.

Сепнах се и бавно се приближих към стената и надписа върху нея. Изглеждаше изписан с онези дебели, с плътен рисунък маркери. В черните линии нямаше нищо от изяществото на калиграфията с четчица, но независимо от това те бяха добре оформени и изтеглени с уверена ръка. Въпреки всичко това беше някаква форма на калиграфия. И йероглифите ми бяха познати.

— О, Господи! — прошепнах.

— Можеш ли да прочетеш какво пише, Конър? — попита ме Мики.

— Трябва ни превод. Обадиха ни се, че ще докарат някой от Китайския квартал, но още не е дошъл — поясни Арт.

Обърнах се да ги погледна.

— Сигурни ли сте, че това не е било тук и преди? Че не е част от шоуто на Боби Кей?

Арт прелисти бележника си.

— Де този късмет. Стената е била подготвяна, за да бъде поставено нещо на нея, и за тази цел миналата седмица е била боядисана.

— Работната ни хипотеза е, че е работа на онзи, който е пречукал жертвата — допълни Мики. — От самия маркер няма и следа, нали? — той погледна към Арт, който поклати отрицателно глава. Мики прекара пръсти през белия си кичур и ме погледна с присвити очи. Баща ни имаше същото изражение: примижаване по навик след цял живот прекаран в наблюдаване на света през дима на вечно забучената в устата му цигара „Лъки Страйк“. — Та... можеш ли да го разчетеш?

— О... мога да го прочета — отговорих аз.

— И какво гласи? — в един глас ме попитаха и двамата.

Преместих поглед от единия към другия. Един от униформените полицаи се приближи крадешком да чуе.

— Момчета — предложих аз, — защо не излезем да прием по кафе?

Влязохме в една закувалня и се наместихме на маса в дъното на салона. Появи се сервитьорка с кана от пирекс в ръката и ни напълни чашите догоре.

— Благодаря, това е всичко — осведоми я Арт. Тя изглеждаше разочарована, че не си поръчахме понички, но Арт мъжествено се пребори със стереотипа^[1].

Двамата се облегнаха и очаквателно ме загледаха.

— Това, за което става дума — започнах лекцията си аз, — е послание на японски. И то казва: „Аз съм тук.“

— О... Колко злокобно — изкоментира брат ми.

— По-интересното е, че надписът е подписан — аз топнах пръст в кафето и изписах с него върху салфетка символите от стената. — Йероглифите са *ро-нин*. Което се превежда като *човек на вълните*.

— Моряк? — подсказа Арт.

— Хм... сърфист? — контрира Мики.

— Психо сърфист — ухили се Арт, доволен от начина, по който звучеше.

— Момчета — опитах се да ги удържа аз, — във феодална Япония воинът без господар, комуто да служи, е бил наричан ронин, човек на вълните. Има се предвид, че се носи по течението, люшка се, без да има къде да акостира, няма място в обществото.

— Като Паладин — подсказа Мики, поглеждайки към Арт.

— „Ако имаш пистолет, ще пътуваш“ — винаги на ниво и готов за вечната игра между двамата, отговори без замисляне Арт.

— Ами да — признах аз, — макар този филм да не вълнува японците по същия начин, по който вълнува нас. Ронинът по същество е трагична фигура. В Япония статусът ти се определя от връзките в социалната ти група. Индивид без връзки в групата си е отхвърлен от нея. Той няма статус. В класическите истории с участието на ронин нещата обикновено не завършват добре за него.

— Като „Шейн“ — щракна с пръсти Арт.

— Хм... може би — казах, — но американците са склонни да обгръщат с романтизъм историите с участието на хора, които боравят ловко с револвера. Каубойските филми. Филмите за частни детективи. Криминалните филми. Разказът се повтаря безкрай, сменят се само костюмите. За нас самотният боец е героична, а не трагична фигура.

— А според мен „Шейн“ доста добре улавя трагичния момент — опита се да възрази Арт.

— Ама какво общо има всичко това с пречукването на Райли? — намеси се Мики, преди Арт да е успял да отплесне разговора към дискусия за малко известните филми с участието на Джек Паланс и Алън Лад.

— Хей... не бяхте ли вие детективите? — припомних им аз. — Детективствайте тогава.

— Онова, с което разполагаме тук... — започна Арт.

— ... е убийство на обществено място и по-специално в художествена галерия, специализирана за азиатски експонати, имащи отношение към бойните изкуства, с които се занимаваш ти — довърши Мики.

— И жертвата е убита по всяка вероятност без използване на оръжие — допълни Арт.

— От друга страна, извършителят може да го е цапардосал с тръба и да я е взел със себе си — предположи Мики и погледна за коментар към Арт.

Партньорът му утвърдително кимна в отговор.

— Ще проверим дали нещо в доклада на патолога не подсказва за такава възможност. Тръба. Тояга. Палка. Все неща, които могат да свършат работа. Ако има някаква възможност да е използвано оръжие, докладът от аутопсията ще ни я посочи.

— Имате предвид някакви трески или нещо подобно? — попитах.

— Да — но той не искаше да говорим за това. — Да се върнем на надписа. Това е нов момент. Какво може да бъде обяснението?

— Хората, подписващи продукта на труда си, държат на признанието — изтъкна Мики. — Дори когато използват псевдоним.

— Предполагам, не мислите, че това е провален опит за обир? — попитах аз.

— Конър — опита се да обясни брат ми, изговаряйки думите бавно, като за олигофрен, — някой нахлува с взлом в художествена галерия. Тогава той изнася?... — и той повдигна въпросително вежди, очаквайки да му отговоря.

— Е... предмет на изкуството, предполагам — отвърнах аз.

— Правилно предполагаш. Не изключваш алармена система в оживен район, не изпълняваш всичко по плана и не пречукаш някого, за да вземеш... какво? — той погледна Арт за потвърждение.

— Нищо, което да представлява някаква ценност. Всъщност изобщо нищо. — Той погледна бележника си и цитира от него: — Господин Акейдиън лично провери по списъка наличния инвентар и според него не липсва нищо друго, освен стар дървен меч, който не представлява ценност за подготвяната експозиция.

Мики кимна:

— Това не е типичното поведение на крадец. Акейдиън е имал тонове ценни антики. — Брат ми изглеждаше възмутен от некадърността на крадеца.

Седях и размишлявах над чутото, докато Арт пое нишката. Според мен, на тях им доставяше удоволствие да ми изнасят тази

лекция:

— Освен това, ако стане издънка и се наложи да счупиш една-две глави, по правило гледаш да се измъкнеш от мястото колкото може по-бързо. Типичният крадец не вади маркер и не започва да пише китайски йероглифи по стената, вместо да напъха някоя и друга ценна вещ в чувала.

— Добре де... нещо не разбирам какво искаш да ми кажеш. Какво тогава е станало? — попитах.

Понеже се редуваха, отговори ми Мики:

— Значи не е било случайно пречукване по време на обир.

— Може би само пречукване — обади се Арт. Според мен той беше видял тялото, преди да ме вземат с колата.

— Това убийство е много, много странно — заключи брат ми. — И тази драсканица на стената е ключът към него.

— Подобен тип — допълни Арт — няма начин да не остави следа. А следата е...

— ... всичко, от което две хрътки като нас имат нужда — довърши Мики.

Подобно заключение изглежда напълно ги устройваше. Те допиха кафето в чашите си и тримата станахме. Арт плати на касата, а Мики ми доизясни нещата, докато вървахме към колата, паркирана успоредно на друга до тротоара.

— Трябва да направим задължителните проверки. Конър, ще ни трябват показанията ти. Ще се наложи да сравним твоите отпечатъци с всички от залата, снети от криминолозите. Те, разбира се, няма да съвпадат и така подозренията срещу теб ще отпаднат от само себе си. После ще проверим има ли регистрирани други случаи с подобен почерк. Едва ли ще е трудно да не забележим съвпадение, стига да го има. Ще е нужно само да проверим изрезките от вестниците.

— „Осакатяване с използване на бойни изкуства“ — предложи Арт.

— „Убийство по самурайски“ — не остана назад Мики.

— „Психар самурай нанася удар“.

След което потеглихме. Този път бе мой ред да седна отзад.

---

[1] Става дума за американското клише, че полицаите са на кафе и понички. — Б.пр. ↑

6. ПРЕДЕЛНО ЯСЕН СЛУЧАЙ

Прогресът е унищожил всичко. Когато Мики и Арт ме поканиха в общата стая на детективите, аз тръгнах за там с образа от долнопробните полицейски филми в главата си: голяма тъмна и опушена стая, натъпкана до пръсване с разхвърляни бюра, стелещ се тютюнев дим и миризмата на старо кафе и вкиснала пот.

Всъщност Мики и Арт разполагаха с две съседни клетки в ярко осветено грамадно помещение, превърнато в лабиринт благодарение на подвижните прегради, разделящи го на отделни зони. Телефоните не звъняха, а чуруликаха. Оселяно бе с факс машини и недвусмислени табели „Пушенето забранено“. Въпреки разочарованието ми, имаше все пак няколко успокоителни връзки с миналото. Навсякъде се виждаха чаши за кафе: анонимни от стиропор, други — с много популярния гръцки мотив в синьо, съвсем съвременни от пресован картон, украсени с различни имена на търговски марки, най-сетне видях дори няколко керамични от вида, който хората получават на симпозиуми и семинари или като подаръци от приятели, които не са имали идея какво друго биха могли да подарят.

Цялата илюзия за ред и чистота отиде по дяволите, когато ме придружиха до клетката на Мики. Кашони, натъпкани със стари папки и оръфани документи, бяха заврени под бюрото му. Малки листчета хартия бяха затиснати от бележници, полупразни чаши за кафе и всичко останало, което можеше да се използва за целта. Арт говореше в този момент по телефона, което не му попречи да стане и надникне над разделящата стена, без да спира да повтаря „аха... аха...“ в слушалката и да си води бележки. В един момент химикалката му свърши. Той направи гримаса и щракна с пръсти на Мики, запращайки ядно своята в кошчето за боклук. Мики отвори натъпкано с хартия чекмедже, разрови из купчинката химикалки с несъответстващи им капачки и хвърли над стената една на Арт.

— Извинете — казах, докато се приближавах, — това ли е Бейкър Стрийт 221 В^[1]?

Арт седна, избута стола си максимално далеч от бюрото и го завъртя, за да ме изгледа. Мики забърса с ръка документите от стола за гости в клетката му и ми направи знак да седна. Арт остави слушалката на вилката.

Погледнах го очаквателно.

— Не... — завъртя той глава, — нищо. Беше друг случай.

Той запрелиства страничките на бележника си. Арт имаше силни, покрити с лунички ръце, а пръстите му правеха бележника да изглежда микроскопичен.

— Окей — каза накрая, — хазайката на Конър потвърждава заявлението му, че е бил у дома си в нощта на убийството. Чула го е да се прибира, след което в течение на цялата нощ е чувала различни звуци от неговия апартамент. Което донякъде потвърждава думите му.

— Шумове? — повдигна вежди Мики. — Да не си влизал и излизал, брат ми?

— Не се възбуждай, Мик, това е дом за две семейства. Просто живея на горния етаж и подът скърца.

— Е, добре. Едно нещо по-малко, за което да мислим.

— Което е добре — обади се Арт, — понеже има маса други неща, които ни чакат да се оправим с тях.

— Например? — поинтересувах се. — Разполагате ли вече с нещо конкретно?

Те извъртяха едновременно столовете си, за да се обърнат с лице към мен. Това ме поставяше в донякъде неизгодно положение, понеже моят стол нямаше колелца. После се спогледаха.

— В Хралупата — изрекоха двамата пак едновременно, сякаш се бяха наговорили.

Последвах ги навън и в заседателната зала, убеден, че наистина прекарват заедно прекалено дълго.

Бяха изминали само няколко дни от убийството на Райли, но дори за това кратко време натрупаните във връзка с разследването документи образуваха цяла камара. Арт и Мики донесоха в залата няколко кашона с пликове, папки, касети и други неща. Самата зала бе

оборудвана по последната дума на техниката, бе съоръжена с всичко необходимо за нуждите на полицейското следствие: проектор, телевизор с вграден видеокасетофон, голяма овална маса. Те стовариха багажа в единия ѝ край и започнаха да подреждат нещата в кашоните, ровейки едновременно и сумтейки като маймуни, натъкнали се на корени.

Седнах, загледан в работата им и търпеливо изчаках да се приготвят. Накрая Мики вкара във видеото касета. Разнесе се говор и някакъв непознат за мен полицай започна да описва огледа на местопрестъплението. Лентата вървеше с едновременен запис на дата и време, което не му попречи да кара наред по процедурата, описвайки местоположението, часа и деня, както и факта, че разследващи детективи са Арт и Мики.

Камерата внимателно се завъртя на триста и шейсет градуса, показвайки залата от всички възможни ъгли, спирайки вниманието ни върху входовете, прозорците (нямаше такива), пултовете на алармата, ключовете за осветление и изобщо давайки пълна представа на зрителя. След това се фокусира върху пода, където лежеше Райли.

Камерата даде общ кадър на тялото. Самото тяло изглеждаше някак невзрачно. Имаше формата и размерите, съответстващи на човешко същество, но лежеше някак там на пода като... купчина и не оставяше онова впечатление, което човек има, когато гледа почиващо човешко тяло. Лявото му рамо изглеждаше някак увиснало, а един поглед върху лицето бе достатъчен, за да се разбере, че Райли бе получил тежък удар по главата. Тялото му затискаше нещо подобно на дъбов меч.

Мики разпръсна по масата няколко снимки на Райли, направени от различни ъгли.

— Окей — каза накрая той. — Край на кинопрожекцията. Митчел Райли, възраст четиридесет и две. Служител на непълен работен ден в „Домът на самурая“. Едновременно с това собственик на школа за бойни изкуства в Куинс. Дребни закононарушения като непълнолетен и нищо съществено през последните двайсетина години.

— Опазен за праведен живот благодарение на бойните изкуства — не се сдържах и вметнах аз.

Арт презрително изсумтя:

— Опазен за масата на патоанатома.

— Няма значение — намеси се Мики. — В живота му няма нищо, което да ни дава основания да мислим, че е бил нещо повече от човек, случайно оказал се в галерията на пътя на когото не трябва.

— Между другото, сложихме край на онази история с докосването на смъртта — поясни Арт. — След като притиснахме Боби, той ни разказа всичко. Както и да е... освен това — допълни — казахме му, че си извън всяко подозрение.

— И как реагира той на това? — полюбопитствах.

— Изглеждаше като човек, който има по-други грижи — бе коментарът на Мики. — Каза все пак, че никога не бил допуснал, че това може да си ти, защото от срещата ви бил останал с впечатление, че си окей.

— Да — не се сдържах аз, — толкова окей, че при първа възможност ме посочи с пръст.

— Това е нещо обичайно — махна с ръка Арт и подхвана нишката на прекъснатото изложение: — Времето на настъпване на смъртта се предполага, че е между два и половина и шест и половина заранта.

— Това позволява ли да се направят някакви изводи?

Мики изкриви лице:

— Рядко се случва интервалът да бъде стеснен под четири часа. Намерили са го към седем и половина, което не ни казва повече, отколкото вече знаем.

— Знаем ли какво е причинило самата смърт? — опитвах се да разсъждавам и говоря безстрастно, но погледът ми непрекъснато се местеше между стопкадъра на видеото и снимките на масата.

— Фини парчета целулоза по ризата и скалпа му подсказват, че оръжието е било някакво дърво, но засега не може да се определи категорично.

— Нека попитам нещо — продължих да разпитвам аз. — Райли е пострадал от поредица фрактури. Ключицата? — Те кимнаха. — За главата няма да питам — там е очевидно. Някакви поражения по дясната китка или предмишница?

Мики направи справка в доклада на съдебния лекар.

— Не са отбелязани подобни счупвания. Но има следи от удари в тези места.

Нещата започваха да се връзват. Станах и изключих телевизора, за да не се разсейвам.

— Окей — продължих, като се върнах на стола си, — значи Мич Райли е бил в „Домът на самурая“, охранявайки експонатите в изложбата на Боби Кей. Знае ли се кога точно е влязъл в сградата?

— Вратите се заключват около единайсет. Охраната във фойето е записала в дневника, че чистачите са напуснали в десет, когато е дошъл и самият Райли. Той е активирал алармената система на изложбената зала и е останал да спи там през нощта. До пет и половина сутринта не е регистрирано присъствие от външната охрана.

— Смяната на уредниците застъпва в седем — уточни Арт.

— Секретарката се появява в седем и половина. Хвърлила един поглед между другото в галерията и... край на идилията.

— Изпищяла толкова силно, че охранителите разплискали кафето си — каза Мики. — Били много разстроени.

— Та как, значи, е влязъл при това положение убиецът? — попитах, защото не ми беше ясно.

— Това е очевидно — изсумтя Мики.

— Аха — потвърди Арт. — Райли го е пуснал вътре.

Райли си лежеше на снимката с безжизнен поглед в застиналите си очи и с видими наранявания по главата, и с нищо не ми подсказваше защо бе пуснал убиеца си да влезе.

— За нас е важно дали би могъл да ни подкажеш какво точно се е случило по-нататък — подхвърли Мики.

Кимнах:

— Онова заклещено под тялото му нещо... виждате ли го?

— Естествено — и Арт извади друга снимка от плика.

Първото ми впечатление се оказваше вярно: беше *бокен*.

— Оръдието на убийството? — попитах.

— Не-е... Сигурни сме, че това е по-скоро оръжието на самия Райли.

— Кое ви кара да бъдете сигурни?

— Изрязал е инициалите си в края на дръжката.

— От друга страна — контрира Арт, — инициалите могат да означават и „Майстор Робин“.

— „Мистър Робъртс“ — поде играта Мики.

Пресякох ги, преди да са се увлекли:

— Някой от учениците му вероятно ще може да потвърди дали е негова собственост.

Думите ми угасиха състезателния им дух и те се обърнаха към мен. После Арт разтърси глава и продължи:

— Това тук са парченцата дърво в раните. Засега не можем да определим вида му.

— Дървото на оръдието на убийството може да бъде най-различно — обясних аз. — Често е дъб. Подскажете на момчетата в лабораторията да проверят за хикория^[2]. Дървесината му е подходяща за изработването на бокен. Но ако наистина имат желание да се занимават с екзотика, нека проверят за локуат^[3].

Арт погледна Мики и беззвучно произнесе: „Локуат?“ Мики само сви рамене.

— Раните изглеждат съвместими с типа поражения, които могат да се получат, когато двама души водят двубой с дървени мечове — обясних аз.

— Как се сети за счупването на ключицата? — попита ме Арт.

— Увисването на рамото е лесно забележимо — отговорих, разпръснах снимките и посочих с пръст: — Това е лесна за счупване кост, ако бъде ударена в правилното място. При кен-джуцу — изкуството за бой с мечове — има типичен удар, чийто замисъл е именно такъв. Нарича се *кеса-гири*. Означава *разсичане на шалче*.

— Това не би ли трябвало да се отнася до разсичане на гърлото? — Арт прелистваше доклада на съдебния лекар и търсеше подробности, които можеха да подкрепят или опровергават моята интерпретация.

Поклатих глава:

— Будистките монаси носят голям шал, минаващ от лявото рамо диагонално по тялото. Ударът би трябвало да следва тази линия.

— Страхотно.

— Ами, да. Това е основна техника и ако я изпълниш с острие, можеш да разсечеш някого на две. Нанесен с дървен меч, ударът вероятно ще счупи ключицата. Сега... ако Райли е бил ударен зле и в дясната китка — отбелязах аз и погледнах Арт, за да се уверя, че ме слуша внимателно, което той потвърди с кимване, — тогава той би

изпитал затруднения да борави с меча. Необходими са две ръце, за да се държи стабилно. Със счупена ключица Райли би се оказал в много тежко положение. Истински меч може да се върти и с една ръка, но при *бокен* това е неефективно.

— Та, какво искаш да ни кажеш с това? — попита Мики.

— Предполагам, че нашият човек е имал двубой с някого и е използвал дървен меч. Убиецът може да е използвал меч, тояга или кое да е от многото сходни на тях оръжия, но както изглежда, това е бил човек с добра техника.

— Двубой? — недоверчиво ме изгледа Арт.

В този момент Мики загра. Той посочи Арт и щракна с пръсти.

— Точно така, точно така. Боби Кей не беше далеч от истината. Райли е бил изработен и е пуснал убиеца, за да си премерят силите. Защо иначе ще идва на дежурство с меч?

— Може би — съгласи се неохотно Арт и ме погледна: — Този Райли изобщо беше ли в курса на нещата? — Потвърдих с кимване. — Окей... значи не е бил девственица. — После се замисли и добави тихо, сякаш говореше на себе си: — Значи е знаел за какво става дума. Известно му е било основното правило при оръжията.

— И кое е то? — не се стърпях аз.

— Обратно на онази азиатска дивотия, която ви втълпяват, че „по-малко значи повече“ — обясни Мики, — при оръжията „повече значи повече“.

— Или — уточни Арт — казано малко по-елегантно: „Не вземай нож на дуел с револвери.“ Така че ако Райли е взел със себе си тояга...

— Нарича се *бокен* — поправих го.

— Добре де, няма значение — срязва ме Мики.

— ... значи го е направил с цел. Райли е знаел, че някой ще дойде, и е знаел, че ще има нужда от меча.

— Само че си е намерил майстора — продължи мисълта Мики.
— Бум тук, фрас там и останалото е история.

— Само че какъв е мотивът? — недоумяваше Арт.

— Мамка му, бих се радвал, ако ставаше дума за кражба — въздъхна Мики.

— Да — съгласи се Арт, — но ако става дума за взлом, при който се е наложило да се очисти единственият свидетел, цялата история с мечовете нещо издиша, нали така?

— Според мен се съгласихме, че не може да става дума за кражба — обадих се и това привлече погледите на Арт и Мики върху мен.

— Работата е там, Конър — обясни Арт, — че в реалния живот мотивите обикновено са миш-маш от разни неща.

Свих рамене и продължих:

— Може би убиецът се, е интересувал от самия двубой. Така че изобщо не може да се говори за взлом, който се е развил не по плана. Може би убиецът е получил точно онова, за което е отишъл.

Идеята им се видя трудносмилаема. След минута мълчание Арт погледна Мики:

— Бърк, твоите роднини са големи образи.

— Виж — напомних му аз, — онзи, който го е направил, е отлично трениран. А от онова, което съм чувал за него, Райли е бил доста добър.

Мики извъртя поглед към снимките:

— Май не чак толкова добър, колкото си е мислил.

— Никой не е толкова добър, колкото си мисли, че е — заключи Арт.

Арт, естествено, не се бе срещал с Ямашита, така че оставих коментара му да мине.

— Освен това, ако някой е използвал Райли, за да се вмъкне в „Домът на самурая“ с идеята да направи обир, а в плана е влизало да го убие, тогава нямаше ли да вземе със себе си нещо, по-смъртоносно? — изтъкнах аз.

— Ами то май точно така е постъпил — отбеляза Арт и хвърли многозначителен поглед на снимките. Имаше право, защото така или иначе Райли беше мъртъв.

Върнах се на идеята си за убийството.

— Искам да кажа, че този човек щеше да донесе със себе си истинско оръжие, Арт, а не дървено копие на средновековна антика от шестнайсети век от другия край на света. Защото с тези неща да убиеш някого се свежда до това да го смажеш от бой. Вижте го как лежи. — И двамата се вторачиха в снимките. — Райли беше добър боец. Ако можехте да избирате, щяхте ли да се изправите три рунда срещу него?

Мики поклати глава:

— Не бих си го помислил и в най-безумния си ден. Не дори във върха на силите си.

Арт се засмя:

— Че ти имал ли си някога такъв?

— По-сериозно, момчета.

— Не... прав си. — Арт присви очи, облегна се на стола си и помисли, преди да продължи: — Типичният начин на действие би бил да се проникне посред нощ, да се вземе онова, за което е дошъл, после да посочи в ъгъла и невинно да попита: „Ей, Райли, какво е онова там?“ Райли се обръща да види и бам!... Деветмилиметров куршум в тила. Фасулска работа.

— Малко е жестоко по отношение на този мокет — отбеляза Мики.

Двамата се спогледаха, явно осъзнавайки редицата нови възможности.

— Ако основният мотив е била кражбата, каква би била в такъв случай... методологията? — бях зърнал нездравия блясък в очите на брат ми и исках да изпреваря поредното им заиграване.

— Влизаш и излизаш — отговори Мики.

Арт не пропусна да се намеси:

— Но тук извършителят избира момент от времето, когато някой присъства. И тази история с... двубоя — погледна ме.

— В съдебномедицинския доклад се казва, че него просто са го пребили. Колко според теб е продължило това?

— Трудно е да се каже — замислих се. — Теоретично би могло да свърши доста бързо. Зависи от степента на уменията им.

— Бил ли е Райли много силен в бойните изкуства? — настояваше той.

— Беше доста добър — признах аз.

— По ръцете и гърдите има много синини. Изглежда като че ли жертвата енергично се е съпротивлявала — подчерта Арт. — Значи едва ли е паднал бързо. — Той поспря и се загледа в една от снимките. — Разполагаме и с доклад от психиатър. — Погледна ме и побърза да отговори на незададения ми въпрос: — Имаме на разположение голяма група съдебни психиатри. При убийства като това ги използваме за изграждане на профил.

— Някаква практическа полза? — скептично се осведомих аз.

Арт примижа и погледна към стената, но имах впечатлението, че фокусираше погледа си върху нещо в далечината.

— Зависи от случая — неопределено отговори той.

Мики не издържа:

— Мога да ти кажа, че са истински досадници.

Арт просто прочете на глас извадки от доклада в ръцете си:

— „В конкретния случай — заключава докторът — става дума за извършено по сложен начин убийство. Отнело е известно време. Било е внимателно обмислено и безукорно изпълнено: сложната методология, привидното отсъствие на мотив, почти ритуалната обстановка. И макар самоличността на убиеца да не може да бъде установена...“

— Е, това вече ще направи сензация във вестниците — ехидно подметна Мики.

Но Арт невъзмутимо продължаваше:

— „... профилът подсказва мъж, на възраст между двайсет и една и четиридесет.“ — Той отново ме погледна: — Такъв е профилът на повечето убийци, Конър. Дотук поне тези момчета не ме впечатляват с нищо. — Той сканира с поглед следващия лист. — Охо, тук има още: „Убиецът е интелигентен, вероятно високоинтелигентен...“

— За разлика от написалия този доклад — насмешливо каза брат ми.

— „... не се откроява в тълпата. Тих, вежлив... може би дори не принуден.“

Погледнах първо единия, след това другия, за да видя реакцията им, но те изглеждаха сякаш бяха чели това много пъти.

— Аха! — отново възкликна Арт. — Ето тук... „Някъде в миналото на този човек... може би в неговото детство... поведенчески реакции от този тип се генерират в отговор на събития в живота... систематично насилие под някаква форма... често сексуално.“

— Боже Господи, добре, че са го включили. Вече започвах да се безпокоя — обади се отново Мики.

— Има и още, Мик. Нека да видя... „Дълбоко стаяваното чувство на несигурност... създава патологична нужда да се упражни контрол. Колкото по-силно е желанието, толкова по-енергична е реакцията.“ — Той пак вдигна поглед: — Тези шегаджии като чуват за сериен убиец, и получават истински оргазъм — обясни Арт.

— Започвам да си създавам същото впечатление — съгласих се аз.

— В което няма нищо лошо или осъдително — прекъсна ме Мики. — Но при всяко мое посещение в моргата ме заобикалят психолози, които не се уморяват да развиват старата теория за убиец, който си е цапал гащите като малък. Само че знаеш ли какво? В повечето случаи онзи, дето е вкарал трупа в ковчега, е приятел на семейството... или пиян, или изнервен. Повечето убийци, Конър, нямат нищо общо с Анибал Лектър^[4]. Те са хора, взели погрешно решение, позволили някой да се погаври с тях по-често, отколкото е здравословно, или просто реагирали на нещо прекалено енергично.

— И все пак трябва да признаеш, че дуелът си е дяволска работа, Мик — напомни му Арт.

— Може и да е така. Само че като са приключили, резултатът е нов труп в чувала.

Това резюмираше ситуацията с минимум думи.

Вратата се отвори и някакъв детектив предпазливо надникна през нея.

— О... Ето къде сте били. Арт, търсят те по телефона от другия бряг...

— Ааа, откога го чакам.

— ... някакъв от отдел „Убийства“ на име Шедел. Познаваш ли го? — Арт завъртя отрицателно глава. — Е, той каза, че си щял да искаш да говориш с него.

— Не можеш ли да прехвърлиш разговора тук?

Предложението засегна детектива.

— Ти да не мислиш, че нямам друга работа, освен да ви търся из цялото управление? — изръмжа сърдито той и вратата се затвори.

— Благодаря ти, Креймър — извика Арт.

След малко супермодерният телефон измърка, някакъв индикатор замига и Арт вдигна слушалката.

Така научихме за убийството на Икаги.

Детектив Шедел от полицейското управление на Лос Анджелис ни изнесе рецитал, безстрастен и клинично прецизен, по начина, по който само полицаите го могат. Мики го беше включил на говорител и

гласът му звучеше като на скучаещ охранител, който се чуди как да си разнообрази смяната в някакъв забутан склад на края на света.

— Педерсон? Получих твоето запитване — започна той. Мики понечи да каже нещо, но Арт мълчаливо завъртя глава и го спря. — Ти се интересувахте дали в нашите досиета няма нещо...

— ... свързано с бойните изкуства — довърши Арт.

— Мой човек — избумтя гласът от пещерата, — ние тук сме в Ел Ей. При нас разни ненормалници, облечени в костюми на ниндзи, буквално валят от дърветата.

— Е, Западният бряг е друг свят — съгласи се Арт.

— Кой знае — отговори Шедел. — Споменал си, че те интересуват случаи, при които на местопрестъплението има оставено послание под формата на калиграфия.

Мики се поизправи във високотехнологичния си стол.

— И какво открихте там? — подкани събеседника ни Арт.

— Преди осем дни някакъв японски инструктор по карате е бил убит със счупен прът. И на стената е имало написано нещо. С кръв...

— Разбрахте ли какво означава? — попита Арт.

— О, да. Едно от момчетата, дето прибират трупове, се занимава с тези глупости. Беше... — Чухме разлистването на хартия на другия бряг, дори доловихме лекото ехо. — Окей, ето го. *Ронин*. Това ли търсеше?

— Бинго! — отговори Арт. — И докъде стигнахте с разследването?

— Опитвахме нормалните пътища — каза Шедел. — Раздрусвахме азиатските банди. Поговорихме със семейството на убития, приятелите му, съдружниците му в бизнеса...

— И?...

— И нищо. Нула. Геврек. Жертвата се оказа съвсем нормален човек. Без намек за никакви проблеми около него, а ние се постаряхме да разровим добре. Сега-засега случаят няма развитие.

— Кофти — каза Арт, без в гласа му да прозвучи убеденост. И двамата бяха професионалисти и имаха доста реалистична представа кои случаи са решими и кои не. Полицаяте знаят отлично, че убийствата се разкриват за две денонощия. След това шансовете прогресивно намаляват.

— Да — продължи Шедел. — Виж, ако се интересуваш от моите бележки по случая и ако искаш да видиш някои снимки, мога да ти ги изпратя. Вероятно ще стане по-бързо, ако ти ги засиля по интернет. Всичко е на диска ми. — После гласът му зазвуча по-уверено. — Ей, Педерсон...

— Казвай.

— Ако откриеш нещо, обади ми се, моля те. Нещата започнаха тук и гледам на случая като на мой, но после бързо стигнахме до задънена улица, нали разбираш? — и без да чака отговор, Шедел затвори.

— Ще ни обясниш ли, Арт? — обади се Мики.

— А бе гъбарках се с интернет у дома. И случайно се натъкнах на служебен сайт с циркулярна информация за отделите „Убийства“ в страната, така че им изпратих описание на онова, с което разполагахме, за да проверя дали някой някъде не е чувал за нещо подобно.

— И сега детектив Шедел — заключих аз — ни казва, че подобен на нашия случай е имало на Западния бряг преди осем дни.

И двамата кимнаха.

Мики стана и зараглежда снимките с нов интерес.

— Този случай — замислено каза той — става все по-любопитен и по-любопитен.

— Едно нещо, Конър... — обади се Арт.

— Какво?

Двамата се спогледаха, след което ме дариха с погледи на ченгета.

— В Калифорния случаят е все още открит. Така че гледай да не направиш нещо, с което да накараш Боби Кей да позвъни в Ел Ей.

---

[1] Адресът на измисления от сър Артър Конан Дойл детектив Шерлок Холмс. — Б.пр. ↑

[2] От hickory (англ.) — вид американско твърдо дърво. — Б.пр. ↑

[3] От loquat (англ.) или loh kwat (кантонски) — дърво от семейството на розовото; характерно за Китай, Япония и страните с топъл климат; известно е още като японска мушмула. — Б.пр. ↑

[4] Патологичен сериен убиец от трилогията на Томас Харис „Червеният дракон“, „Мълчанието на агнетата“ и „Анибал“. — Б.пр. ↑

7.

НЕИЗРЕЧЕНИ НЕЩА

Ямашита повече не издържаше.

— Съсечи го — гневно извика той, докато се носеше над пода към нас. — Съсечи го веднага!

Ранната утринна тренировка по правило не се радва на висока посещаемост. Тя е за най-ревностно трениращите. Поради това и Ямашита е по-достъпен.

Но тази сутрин настроението му бе по-различно. Не ставаше дума за липса на концентрация, а за прекалена ангажираност със ставащото в доджото. По принцип възприятията на Ямашита са доста над нивото на обикновения човек. В дни като днешния той стои съсредоточен, някак застинал и загледан в далечината, напрегнат в усилието да долови намека за нещо отвъд прага на възприятие на учениците си.

Несловесните елементи на комуникация и възприятие са уважавани от японците — те ценят своята способност да улавят същността на хора и неща по начини, за които ние можем само да се досещаме. Наричат това *харагеи*. Ямашита, естествено, притежава това качество. Той може да кръстоса меч с абсолютно непознат и да разбере степента на неговите умения още преди да са започнали. Може, разбира се, да се твърди, че тази способност е свързана с използването на фини физически показатели: погледа в очите, позата, честотата на дишане. Колкото повече тренирам, толкова по-склонен съм да се съглася с това. Но има и нещо повече.

В дните, когато това се получава, изглежда сякаш Ямашита е в състояние да чете мислите ти. Това, което стряска, не е, че той знае какво ще предприемеш, преди да си го направил, а че го научава, сякаш прониквайки в главата ти.

Усещал съм го неколkokратно. Усещането е странно и ако изобщо може да бъде описано с думи, представлява емотивна увереност с център в основата на тила, която плъзва нагоре по скалпа ти. Често

чувството те връхлита без никакво предупреждение. И е в най-висша степен разсейващо.

Познавах учителя си достатъчно, за да не се съмнявам, че поведението му днес е породено от нещо, по-различно от това усещане. Бях го виждал в това състояние и преди. Беше нещо, за което той по принцип не говореше. Но, разбира се, съществуваше възможността да е свързано с реалностите на *хейхо*.

Тренирах с един от обещаващите младши ученици. Бяхме се разгорещили и макар в края на май обикновено да не става много горещо, бяхме потни и постоянно сменяхме хватата върху дръжките на оръжията си. Той използваше *бокен*. Аз държах в ръцете си късата пръчка, известна като *джо*, която със своите метър и двайсет дава известно предимство в обхвата пред меча. Сам беше едър, бърз и добър. Беше дошъл при нас с препоръка от една от относително добрите школи по кендо в района. Имаше удивителни рефлексии и аз се нуждаех от всичко, което можеше да ми донесе някакво предимство срещу него. Което обясняваше избора ми на *джо*.

Някъде в периферията на съзнанието ми се разнасяха звуците на поредния започващ бруклински ден. Беше събота. Денят се оформяше като доста напрегнат за мен и подсъзнателното обмисляне на подробностите ми пречеше да се съсредоточа, което можеше да бъде лошо. Подобно на замислянето защо се е включила алармата на онази кола в далечината, която дори не е твоята, то нямаше как да ми помогне да не ме цапардосат по главата, та макар и с дървен меч. Улавях се, че концентрацията ми не е постоянна, и се фокусирах върху онова, с което се занимавах. Продължавахме със Сам и на няколко пъти избегнах удари, които минаха опасно близко до мен. Всъщност се изисква търпение, за да изчакаш и да се възползваш от удобната възможност, и аз се въоръжих с такова. Когато той най-сетне се откри, аз просто се пресегнах, чукнах го лекичко по китката и отскочих назад. И точно в този момент Ямашита връхлетя като торнадо.

— Бърк — осведоми се сенсей, — какво правиш?

— Победих го, сенсей.

— Победил си го? — не вярвайки на ушите си, повтори той.

— Хай. Да. Всичко свърши.

Ямашита погледна към Сам, чието чувство за самосъхранение го бе извело извън обсега на разговора ни.

— Бърк — с напрегнат глас каза моят учител, — погледни, моля те, Сам. Изглежда ли ти той, както ти се изрази, победен? — Сам приличаше на гранитна скала в тренировъчен екип. Когато Ямашита се обърна към мен, Сам ме изгледа насмешливо зад гърба на учителя.

— Не, сенсей — отговорих аз.

— Трябва да използваш възможността, когато ти се отвори. Повече концентрация, Бърк. Повече дух. Повече излъчване. Ето така... — И Ямашита внезапно се извърна с цялото си тяло към Сам. Не направи нищо повече — беше без оръжие, дори не вдигна ръцете си, — но силата на присъствието му накара Сам безпокоено да отстъпи крачка назад. — Хм?... Значи... — той ни изгледа последователно и ни направи знак да продължим.

Започнахме отново, а Ямашита се плъзна в свой стил по пода. Единственият звук, който издаваше, бе от досега на втвърдената кожа по ходилата му с паркета. И докато се насочваше към друга тренираща двойка, той извика по-скоро към тавана, отколкото към мен: — И го ПОСЕЧИ!

Което направи остатъка от сутрешната тренировка доста вълнуващ за мен и Сам.

След края Ямашита ме привика в жилището си, което бе в таванското помещение над доджото. Искаше да говори.

Не бих казал, че подобни желаниа го прихващаха често. Японците се отнасят с подозрителност към хора, обичащи да говорят много. Но аз му бях споменал факта, че помагам на Мики в разследването на убийството на Райли. Всъщност цялата общност на имащите някакво отношение към бойните изкуства бе разбунена от случилото се. Можех да си представя, че старшите сенсеи ще бъдат загрижени — те имаха всички основания за това, — но Ямашита реагира доста странно на новината за моето участие. Той само присви очи и стисна устни по начин, достатъчно изразителен, за да ми покаже, че не е доволен, макар да нямах ни най-малка представа защо.

Когато се качихме, той не каза нищо в началото. Седях и чаках, докато този корав мъж правеше в кухничката си кафе за двама ни. Колкото и странно да бе, Ямашита бе фанатик на тема кафе. Преди време някой го бе излъгал да се абонира за доставка по пощата на специални смески кафе, създавани само за ценители, и това бе краят на сенсей. Всеки път, когато пожелаеше да прекрати абонамента си, те му

предлагаха нещо безплатно, ако продължи, и той се съгласяваше. В резултат кухнята му е задръстена с чаши с логото на компанията, той притежава фирмена кафеварка, а последната му придобивка е малък керамичен съд, в който да съхранява смляното кафе от любимата си смес.

Така че седяхме, заобиколени от наситения аромат на кафе, събрано в една от онези африкански страни, чието име е сменяно осем пъти след 1960 година, и аз го запознавах с подробностите по случая Райли. Той слушаше вгълбено с онази концентрация, с която се отнасяше към нещата изобщо. Но аз отново долових у него някаква възбуда и недоволство. От гледна точка на възприятията на един западняк това беше почти неосезаемо усещане, но аз няхах никакво съмнение, че е дълбоко разтревожен.

Когато свърших, той кимна, примигна и каза:

— Виж, Бърк... Тази сутрин разкри нещо, на което трябва да обърнеш сериозно внимание: необходимостта от повече инициативност и докарване на нещата докрай.

— Сенсей — възразих аз, — Сам разбра, че е загубил.

Той замислено отпи глътка после се усмихна малко зловещо:

— Не, ТИ разбра, че си го победил. Сам не разбра нищо. — Понечих да отговоря, но той осъдително вдигна ръка: — Бърк... Разбирам, че си стигнал ниво, на което виждаш какво ще се случи и нямаш мотивировката да доведеш нещата до завършек. Като шахматист, нали? — Кимнах. — Трябва да помниш — продължи той, — че в двубоя участват ДВАМА души. При това и двамата са убедени, че са най-добрите. И всеки вярва, че ще победи... Това, разбира се, е заблуда — жизнерадостно заяви сенсей, — но такава, без която истинският воин не може. — Той заби поглед в мен и замислено отпи глътка. — Само че в реален двубой човек трябва да разбие увереността на другия. Трябва да излъчиш духа си по такъв начин, че да накараш другия да осъзнае, че е бил победен. Не можеш да го чакаш да реагира. Трябва сам да поемеш инициативата.

— Зная това, сенсей, но в тренировка...

— Ти мислиш, че си великодушен. Че даваш възможност и на другия да развие своите умения. Разбирам това. Но истината е, че като не действаш на границата на възможностите си, оставяш своя противник да живее в състояние на самозаблуда... Виж... — той отиде

при масата, до която в лъскав дървен калъф се намираше неговият *катана*. Дългият меч бе елегантно семпъл — стоманена дъга с минимум орнаменти, което говореше за сериозността в намеренията на собственика му. — Знам, че си го виждал — и той свали меча от стойката. Ямашита посочи *цуба*, протектора над дръжката. При някои мечове това е елемент, който обилно се украсява. При истинския майстор обаче *цуба* е сведен до функционалната си същност. Единственият орнамент върху оръжието на Ямашита бе символ, гравирани върху обърнатата към собственика повърхност, когато мечът се държи в поза „готовност“. Символът беше *жин* — великодушие. — Това ми напомня за моите задължения — обясни Ямашита, посочвайки ми йероглифа. — В живота на война винаги трябва да има мисъл за проява на великодушие. Но, Бърк — и той завъртя меча обратно, — нали разбираш, че противникът ми не може да види този символ, когато съм хванал меча. Той вижда само острието. Така и трябва да бъде.

— Разбрах, сенсей.

— Дали? — той замълча, явно обмисляйки докъде да стигне в урока, който искаше да ми предаде. Виждах, че се колебае. После в него надделя откровеността или може би някаква неотложна нужда. — Трябва да вършиш нещата безрезервно, Бърк. Иначе рискуваш да въвлечеш в заблуда не само другите, но и себе си.

Ямашита вярва, че тактичността е пречка в сериозната тренировка.

Бях уверен, че е в състояние да разсъждава над недостатъците ми безкрайно дълго, но приближаваше часът за обедната тренировка, учениците вече пристигаха, а и мен ме чакаха задачи.

Мики и Арт упорито копаеха в не така бляскавата страна на детективската работа, но усилията им засега оставаха безрезултатни. Като капак, бях получил по куриер официална покана, в която се казваше, че господин и г-жа Доманова разчитат да ги удостои с присъствието си на коктейл във връзка с края на семестъра: събота, два часа следобед в резиденцията на президента. Бях доволен да видя, че парите, които университетът трупаше в резултат от усилията на нещастници като мен, бяха разумно инвестирани в нужни неща от рода

на калиграфски изписаната покана. Улових се, че се възхищавам на текстурата на картоната в ръцете си и се чувствам едновременно поласкан, манипулиран и простодушен.

Приемите на президента обикновено стават повод за одумвания. Разточителността, с която се организират, надминава въображението на простосмъртните служители. Истината е, че на тях може да се добие представа за траекторията на нечия академична кариера. Дори повече от представа — тя може доста точно да се измери. Присъстващите тайничко се наблюдават взаимно и отбелязват наум по списъка кой с кого държи да бъде видян и значи ли това нещо. И кой отсъства. Доманова използва тези мероприятия като публичен индикатор на чувствата му към персонала. Може да си сред поканените само за да полюбезничи с теб по онзи неподражаем средиземноморски начин, който така добре му се удава. Но може и да установиш, че си привикан, за да те среже публично. В последния случай единствената ти утеха е, че ордьоврите са прекрасни, а пиенето — безплатно.

Отидох на партито с колата. Естествено, не съществува пряк път с кола от Бруклин до Блумингтън. Явно градостроителите бяха решили, че това е един от начините да се държи утайката далеч. Може само да се гадае от какви съображения бяха допуснали построяването на университета там. Във всеки случай, когато пристигнах, купонът бе в разгара си.

Резиденцията на Доманова е залепена до кампуса на университета, но е оградена от погледите на простосмъртните с плътен жив плет. В двора беше монтирана тента на райе, под която се намираха барът и дървените маси. Денят беше топъл и слънчев, а лекият бриз размърдваше листата по високите клони на дъбовете по периметъра на имението. Хора на групи, пръснати по целия терен, весело бърбореха, а изтеглен встрани квартет от студенти по музика усърдно стържеше с лъковете на инструментите си.

Огледах се набързо, за да добия представа за обстановката. Великият мъж никакъв не се виждаше, което бе добрата новина. Забелязах декан Сепалия да заговорничи с групичка администратори. Няколко членове на факултетния съвет ме изгледаха недоумяващо, после продължиха да се занимават с онова, което бяха правили допреди това.

Отидох при бара, поръчах си бира, отпих няколко глътки и започнах да разглеждам гостите. Приятната течност се чувстваше отлично в устата ми. Наслаждавах се на интимната компания на „Сам Адамс“ — пивовар и патриот. Погледнах с признателност етикета на бутилката. Нямах никакво съмнение, че в миналото ни бяха живели гиганти. От къщата излезе президентът и закрачи с решителност, разкриваща безстрашието в решението му да се опълчи на слънцето. Беше безукорно облечен в двуредно синьо сако и сив спортен панталон. Беше взел смелото решение да сложи на врата си малко пъстро шалче вместо стандартната вратовръзка. Доманова тръгна сред тълпата, спирайки тук-там, за да размени реплики и да внесе яснота в съзнанието на администраторите. Движеше се сред тях, без да скрива, че изпълнява задължение, на което не гледа като на особено приятно.

Зад него като завързан с въже се движеше Боби Кей. Беше облечен в сходен спортен стил — бежов летен костюм, синя риза и шалче на петна в тъмночервен нюанс, — но си личеше, че не се чувства комфортно. Двамата с Доманова бавно напредваха през верандата, а предприемачът все повече заприличваше на малка гумена лодка, всмукана в турбуленцията от витлото на огромен презокеански лайнер.

И тогава погледът на Доманова попадна на мен.

— О, не — неволно прошепнах аз. Реакцията ми беше напълно първосигнална. Президентът рязко смени курса и се насочи право към мен. Вероятно искаше да се осведоми защо съм дръзнал да се появя без шалче. След което стовари цялата сила на средиземноморското си излъчване върху мен.

Доманова не се усмихва по начина, по който го правят повечето хора. В най-добрия случай, когато наистина се постарее, на лицето му изпълзва дълго лисиче ухилване — оголване на зъбите, всяващо по-скоро ужас, отколкото успокоение, — а останалата част от лицевите му мускули се изкривяват в гримаса, казваща „Ей-сега-ще-ти-изям-малките“.

Той пое ръката ми:

— Д-р Бърк, господин Акейдиън току-що ми разказа колко отлично сте се справили с възложената ви работа.

Междувременно Боби се криеше отзад с изражение от типа „Съжалявам-че-трябваше-да-накисна-теб-моя-грешка“. Сякаш по знак

на суфльор, той пристъпи напред и направи своя принос към разговора:

— Фантастично, Бърк. Благодаря.

— Е... — запънах се аз, напълно объркан, — за мен беше удоволствие. Привет, Боби. — Изгледах го за миг, за да проверя дали ще изпита някакво неудобство. Нито намек за нещо подобно. Дватамата с президента се държаха, сякаш имаха своята малка тайна, която ги правеше щастливи. Но, разбира се, по върховете на обществото аристократите газят в море от радост.

Президентът се огледа:

— А... ето го и моя ректор. Съжалявам, трябва да поговоря с него. Джентълмени... моля да бъде извинен. — Ние кимнахме и корабът пое в нова посока. На раздяла той допълни: — Споделих с господин Акейдиън колко сме доволни, че сме успели да му помогнем. Очакваме приятелството ни да бъде дълго и плодотворно. Сигурен съм, че и вие ще се съгласите, професоре — той дори не изчака да чуе отговора и закрачи през двора, викайки ректора по име.

Боби ме издърпа в края на бара. Бръкна във вътрешния си джоб и извади два плика. Погледна маркировката върху тях, прибра обратно единия и ми подаде другия, в който се намираше дългоочакваният чек. Сумата беше същата, за която се бяхме договорили. Дали беше неприлично, че надникнах? Хазайката ми нямаше да се съгласи с подобно обвинение.

— Е — подех аз, — нещата се развиват добре. — Бях сигурен, че другият плик беше за президента. Само това можеше да обясни маниакалната му радост.

— Абсолютно — потвърди Боби и отпи дълга глътка на облекчение от чашата си. Нямаше съмнение, че дори за такъв като него разговорът на четири очи с Доманова се бе оказал донякъде стресиращо събитие. Той направи знак на бармана да му долее и тази мисъл го разведри. — Няма да повярваш какъв интерес събужда това мероприятие, Бърк.

— Значи брошурата е свършила работа? Толкова бързо?

— Хм... Е, всъщност аз направих една стъпка по-нататък. Продължавам да работя над лъскавата брошура, която трябва да стане готова за откриването. Но за да ускоря нещата, засега публикувах историческата справка на уебстраницата на „Домът на самурая“.

— Колко типично за дигиталната ни епоха.

— Как иначе. — Ледените кубчета тракаха по зъбите му, докато обръщаше чашата си. — Човек е длъжен да се крепи на гребена на вълната, когато става дума за тази нова технология, Бърк. Иначе конкуренцията просто ще те изяде.

— И как се справя конкуренцията засега, Боби?

Въпросът ми го накара да ме дари с типичната си усмивка, което ми подсказа, че вече бе дошъл на себе си след срещата с президента.

— Конкуренцията си скубе косите, Бърк. Знаеш ли, имаше един период, когато се безпокоях. След онова убийство се изплаших, че шоуто ще се провали. А като се има предвид колко ми струва организацията му, това щеше да бъде истинска катастрофа. — Хищническият му оптимизъм сигурно бе изял корена на моментното съмнение. — Но нека ти кажа нещо, приятелю — и той се усмихна, докато му доливаха водка, — отразяването на новината просто събуди нов интерес. Слушалката на телефона ми подкача върху вилката. А уебстраницата се посещава от... и аз не знам... сигурно десет хиляди пъти на ден! Като цяло нещата едва ли биха могли да се развият по-добре от това.

— Само не и за Райли — вметнах. — С неговия мач до смърт и така нататък.

Това го свали за миг на земята, но избирателната му съвест на бизнесмен нямаше никакъв проблем да се пребори с кратковременната емоция.

— Искаш ли да видиш материала си? Ела, ще използваме компютъра на Питър — той допи третото си питие и двамата се отправихме към къщата.

Смяната на слънчевия двор с тихия полумрак в дома на Великия мъж изискваше момент за адаптация на зрението ми и аз просто спрях, за да изчакам. Частният офис на Доманова беше разочарование. Познавам хора, убедени, че той го използва, за да спи тук в ковчег, но всъщност ставаше дума за обзаведен с вкус кабинет. Ламперия от истинско дърво. Абстрактна живопис. Дебел персийски килим под краката, който заглушаваше шума от стъпките ни.

Боби включи компютъра. Забелязах, че машината носи етикет за собственост на университета. Запитах се дали няма да намеря подобни

и на гърба на картините. Боби бодро затрака по клавиатурата и размърда мишката.

— Окей, ето началната страница. — Тя представляваше хубава чиста графика, изобразяваща водопад, доста сходен с онзи във фоайето на галерията. Надписи с шрифт в азиатски стил идентифицираха зоните, представляващи някакъв интерес. Той кликна на „Наследството на самураите“, за да ми покаже текста и илюстрациите, които в крайна сметка щяха да представляват каталога на изложбата. И, voilà, появи се познатият ми текст.

Нещо на екрана привлече вниманието ми: „Съвременните майстори“.

— Я кликни тук — настоях аз и посочих върху екрана.

Появи се графика. Беше *шоджи* — плъзгаща се врата, характерна за традиционните японски жилища. Акейдиън кликна върху нея и тя се плъзна встрани, разкриваща гледка към доджото в „Домът на самурая“. Върху картината бяха наложени йероглифите на *мейджин* — собственика майстор. Той отново кликна. Отвори се прозорец с видеоклип на Мич Райли в действие.

Качеството на видеоклипа не беше възможно най-доброто, но нямаше никакво съмнение в заплашителната сила на този човек. Призракът от клипа се нахвърли върху камерата със замах, образът застина и последва текст, възхваляващ постиженията и майсторството на Мич Райли.

Изобщо не се споменаваше, че е мъртъв.

— Какво беше това? — попитах аз.

Боби се престори на изненадан.

— О... Мисля, че ще трябва да актуализираме страницата — и той посегна отново към мишката. Убедих се, че има такова нещо като виновно кликане. След секунда бяхме обратно на началната страница. Късо съобщение в дъното на екрана ни информираше, че сме 75 486-ия посетител на сайта. — Е, видя ли какво имах предвид? — погледна ме той. — Няма по-добра реклама от тази. Да не говорим колко е евтина. Господи... — и той едва не целуна монитора. — Обожавам тези неща.

— Предполагам, хубаво е да имаш Мич Райли да танцува за всеки читател на „Дейли Нюз“, пожелал да го види, а, Боби?

Усмивката му помръкна.

— Ей, това си беше на страницата седмици преди... инцидента. Освен това сайтът е така проектиран, че всеки месец представяме различен майстор, както и съответното доджо, а това е безплатна реклама, за каквато те не са и мечтали. Не се опитвай да ме работиш, Бърк. Нещата са така организирани, че всички намазват. — Той ме изгледа сурово. — Дори и ти. — Боби обикновено се държеше приветливо и дружелюбно, но бях чувал, че е „отрязвал“ главата на конкурент само за секунди. След като видях този поглед в очите му, вярвах го напълно.

Но беше прав, разбира се... чекът в джоба ми бе от парите на „Домът на самурая“. Не че това ме караше да се чувствам по-щастлив. Боби изведнъж усети, че в стаята е прохладно. Погледна часовника си.

— О, боже! Трябва да се върна при Питър. Следва малката церемония по дарението — и той потупа джоба си многозначително. — Пак ще се видим, Бърк — но тонът му подсказваше, че ще има да чакам това да се случи.

8. ВРЪЗКИ

Кланът Бърк изглежда се е пръкнал от много плитък басейн от гени — ние всички страшно си приличаме. Когато спрях пред дома на Мики в Саут Шор, над палисадата надникнаха цяла редица от неразличими детски личица.

— Здравсти, чичо Конър! — изкрещяха те и се сринаха обратно сред кикот и кискания.

— Здравейте, маймунчета — извиках им аз.

Томас, едно от хлапетата на Мики и рожденикът, се затича към мен и се вкопчи в крака ми.

— Къде ми е играчката? Къде ми е играчката? — безцеремонно завика той.

— Играчка ли? Каква играчка? — престорих се на изненадан. — Ама кой си ти, момченце? — Това го накара да спре да ме дърпа и да ме погледне объркано.

— Чичо Конър! — настоя той. — Знаеш кой съм! — Томас беше почти сигурен в това, но хлапетата отлично знаят, че възрастните са странни и непредсказуеми същества. При тях е възможно всичко.

Съпругата на Мики, Диърдри, беше видяла отворената врата на градината и изскочи навън, за да го прибере обратно в заграждението.

— Томас! — каза тя с онзи тон, който използват всички майки по света. — Дръж се прилично!

Това вече ме накара да се засмея:

— Окей, млади господине. Трофеят е в колата. — На лицето му видях облекчение, че все пак не съм си изгубил ума, после се втурна да си прибере подаръка. — Здравсти, Ди — поздравих я аз.

Ди имаше овално, открито лице. Усмихна ми се, от което очите ѝ се свиха в цепки.

— Стълпотворението е отзад — съобщи ми тя. Като външен член на семейството, Ди имаше малко по-обективен поглед върху него от мен. Освен това разполагаше и с цяло десетилетие общуване с нас. Ди

беше сваятна, но имаше недостатъка да преминава директно към същността на нещата. Вината не беше нейна — животът с Мики определено не е приключение в света на изискаността.

Появи се Томас, понесъл увит в хартия за подаръци кашон, голям колкото него. Ди и аз го последвахме и затворихме вратата.

Макар още да не беше чак толкова топло, Мики бе предприел смелия ход да напълни басейна за децата. През лятото Лонг Айленд е като делтата на Меконг: горещо и влажно, но с повече бетон наоколо. Летните месеци на нашето детство бяха белязани с поредица къпания в басейна в градината, така че Мики само бе повторил за децата си онова, с което бе свикнал.

Във водата се боричкаха поне дванайсет тела. Знаех, че трябва да има червеносиви, брюнети, че дори и руси Бъркчета там вътре, но с мокри глави всички ми изглеждаха еднакви. От време на време някое от по-слабичките деца излизаше навън, за да бъде подсушено, с посинели устни и треперещо от студ, после скачаше веднага обратно с писък за нов танц с хипотермията. По-дебелите Бъркчета излизаха само за да ядат.

Повечето от гостите бяха край барбекюто. Видях двамата ми по-големи братя, Том и Джими. Тук беше, естествено, и Арт. Забелязах жена му, Мари, до плъзгащата се врата за кухнята и ѝ магнах с ръка. Сестра ми Пеги се бе нагърбила с ролята на спасител до басейна. Другата ми сестра, Айрийн, вероятно бе в кухнята, затънала до гуша в изпълнението на рецепти с големи количества майонеза.

Зетъвете ми бяха приятни млади мъже, по чиито лица с течение на времето се затвърждаваше изражението, че животът с моите сестри им е донесъл повече, отколкото се бяха надявали да получат. Двете семейства имаха общо девет деца, все на възраст под десет години. Ясно беше, че барбекюто им носеше удоволствие: в крайна сметка това им даваше възможност да поговорят с възрастни, да разкажат вицовете от последните няколко седмици и тайничко да пийнат повече, отколкото им бе разрешено. И двамата бяха започнали да оплешивяват.

Имаше музика и истории, различни дребни произшествия с децата и нормалното общуване на хора, които се познават добре и въпреки това общо взето се понасят. Казано с две думи, остатъкът от следобедна мина под формата на заплашващ да излезе извън контрол

хаос, който при моите роднини е известен под името „семейна сбирка“.

След тортата и подаръците, с приближаването на вечерта, аз се дръпнах встрани и седнах сред моравата на един от пластмасовите столове. Във въздуха се носеше миризма на дървени въглища. Един от съседите беше пуснал бейзболен мач по телевизора и далечният шум от стадиона се размиваше във фона като прибой на море. Няколко от най-малките деца се търкаляха в хартията от опаковките на подаръците.

Помнех тази атмосфера от нашето детство. Като се замисля, помнех най-добре събиранията — на деца и възрастни — за Коледа, рождени дни, барбекюта. Дръпнах крака си от пътя на едно от тичащите деца на Айрийн, хукнало да лови светулка. Пазех спомена за моите експедиции, когато тълпи малки деца излизахме на прясно окосените ливади. И помнех задъханите преследвания във влажната синева на лятната нощ.

Майка ми беше в Мериленд на гости при сестра си. Иначе вероятно щяхме да сме у дома ѝ и да унищожаваме нейната морава. Баща ми, царят на барбекюто, беше починал преди пет години от рак. Не че се предаде без бой. Но накрая от него не беше останало много. Само непокорният блясък в очите му. Такива мисли би трябвала да ме разчувстват, но аз само се усмихнах и огледах задния двор. В подобни моменти си го спомнях точно какъвто си беше. Толкова живо, сякаш чувах гласа му сред другите. Предполагам, това бе една от причините да продължавам да идвам на „семейните сбирки“.

През целия ден Мики ми бе хвърлял погледи, многозначително бе присвивал очи в дима на барбекюто и този на свещите от тортата. Когато най-сетне всички се нахраниха и всички подаръци бяха разопаковани и внимателно разгледани, дойде моментът за срещата в семейната всекидневна. Арт се вмъкна след мен и дръпна зад себе си плъзгащите се врати към двора.

Всекидневната изглеждаше като място, където старите мебели отиват да умрат.

— Какво има, Мик?

— Арт се опитва да проследи онзи, за когото ни разказа Шедел от Ел Ей. Събира подробности, за да установи има ли изобщо някаква връзка между двете убийства.

— И?... — обърнах се аз към Арт.

— Момчета, пред вас е Дик Треиси^[1] на киберпространството — съобщи той с широка усмивка.

— Добре, поне изглеждаш достатъчно комично — изкоментира Мики под носа си.

Арт го погледна укорително и продължи:

— Оказва се, че през изтеклата седмица е имало поне още две убийства със същия почерк.

— Не може да бъде! — възкликнах. — Вестниците щяха да полудеят.

— Да — съгласи се Арт, — само че не са станали в един и същи район. По правило убийството е местна сензация, а нашите са извършени в различни щати. И ако човек не ги търси специално, спокойно може да ги пропусне.

— Освен това методът е леко различен в различните случаи — уточни Мики.

— Основната схема е една и съща — сви рамене Арт.

— И по-конкретно? — можех и сам да се досетя, но ми трябваха подробностите.

— И другите две жертви са били изтъкнати специалисти по бойни изкуства — започна да отброява, свивайки пръсти Арт: — Били са примерни граждани. Не са имали проблеми нито с наркотици, нито с банди. Не е установено да е имало недоволни ученици.

— Нито пък недоволни любовници — добави Мики.

— И двамата са убити по донякъде екзотичен начин. — Повдигнах вежди и Арт побърза да отговори на неизречения ми въпрос: — Първата жертва, човекът в Ел Ей, е бил смъртоносно промушен със счупен прът. Два дни по-късно е бил убит японски гражданин във Финикс на име Кубата.

— Санджиро Кубата? — не можех да повярвам на ушите си.

— Познаваше ли го?

Кимнах замислено. Кубата беше истински майстор. Шампион по кендо, изградил увенчана с успехи кариера в Япония, след което се бе преместил да живее в Щатите с намерението да пропагандира тук ценностите на кендо. Не се познавахме лично, но бях чувал за него, че е талантлив и с чар. От пресата знаех допълнително, че е изключителен техник, опитен учител и че умее да печели популярност

с уменията си. Японците го обожаваха. Наричаха го Перлата на Будокан и когато бе напуснал завинаги знаменитата си тренировъчна зала в Киото, почитателите му бяха останали покрусени.

Не можех да повярвам, че Ямашита не бе споменал за смъртта му. Всъщност бях неспособен да си представя, че човек като него може да е мъртъв.

— Най-добре ще е да повярваш — настоя Арт. — По тялото му са открити множество тежки рани от някакво оръжие, но фактическата причина за смъртта му е удушаване.

— Не с въже — пак се намеси, за да уточни, Мики. — Белезите могат да се интерпретират като причинени от особена задушавача хватка.

— Окей, зловеща история — признах аз, все още неспособен да преодолеей изненадата. — Но не разбирам какво е особеното в почерка.

Мики обмисли въпроса ми. Зад него на стената старият плакат на киностудио „Рипъблик Пикчърс“ за филма „Пясъците на Иводжима“ беше започнал да се отлепя от скоч-лентата, която го бе придържала досега за ламперията.

— Много убийства попадат в категорията на рутинните що се отнася до почерка, защото става дума за револвери, ножове и разни тъпи инструменти.

— При пребиванията — продължи анализа Арт — жертвата обикновено е бита навсякъде. По цялото тяло. Когато има смъртен случай, причината най-често е вътрешен кръвоизлив и това отнема известно време.

— Когато опираме до удушаванията — намеси се Мики, — налице са въжета, жици и така нататък. Има задушавания с нещо или с голи ръце. При убийствата от любов по предната част на шията остават следи от палците — нали разбираш, тези хора държат жертвите им да ги гледат до последния момент. — Двамата с Арт вземаха темата присърце.

— Но в нашите случаи е по-различно.

— В смисъл? — попитах аз Арт.

— Дело е на професионалист — започна той. — Жертвите и в Ел Ей, и във Финикс не са бити от изгубил контрол над себе си човек, което е типичният случай. Убийства от ярост. В нашите случаи хората са били смачкани, и то още как, но онзи, който го е направил, е знаел

отлично къде да удря. Така е и при задушаването — фокусирано и без емоции.

— Нали разбираш, че е трудна работа да пребиеш някого до смърт — замислено каза Мики, сякаш току-що му бе хрумнало, че това не е проста работа. — В повечето случаи отнема известно време. Обикновено се налага да бъдат ограничени движенията на жертвата. Но не и тук. Убийствата са извършени с хирургическа прецизност. Синините ни разкриват степента на професионализма на убиеца.

— Нека ви задам един въпрос — прекъснах ги аз. — Вие все ми говорите за някакви синини. На мен пък ми се струва, че за да се образува оток или синина, е необходимо време. Знам, че се получава известно обезцветяване на тялото след смъртта...

— *Livor mortis* — прецизира Арт.

— Именно. Но това е свързано с начина, по който кръвта се стича в най-ниските части на кръвоносните съдове. Какво отношение има това към синините, за които не спирате да ми говорите? Особено ако жертвата е била убита относително бързо след нараняването?

Мики вдигна вежди:

— Умно, Конър — похвали ме той.

— Ти сигурен ли си, че между двамата ви има родствена връзка?
— изгледа го Арт.

Мики се засмя. Направи ни знак да почакаме. Стъклената врата се плъзна и през нея проникна част от празничния шум в останалата част от къщата. След малко той се върна с няколко бири от големия оранжев хладилен сандък на верандата, изтръска от тях ледените люспи и ни подаде по една. След това дръпна преградата към веселието и продължи:

— Когато погледнеш с просто око трупа, не виждаш никакви синини — обясни ми брат ми. — Само че патоанатомът го набутва за една нощ във фризера. — Той дръпна капачето на кутията и с наслаждение отпи мощна глътка. Мики беше престанал да бъде гнуслив още преди време.

— И тогава наяве излизат синините и отоците — отбеляза Арт.
— Като проявяването на снимка.

— Аха, схващам — казах.

— Та ако се върнем на онова, за което говорехме — продължи Мики, — и двете жертви изглежда са били убити призори. И...

— И... — не пропусна да повтори Арт.
— Някой е написал „Ронин“ на стената и в двата случая.
— Не може да бъде! — ахнах и се облегнах на стола си.
— О, може, може — отговори ми Арт и допълни: — Но самите послания малко се различават.
— И как по-точно?
— При убийството в Ел Ей имаме само „Ронин“ — поясни Мики.
— Но във Финикс убиецът е добавил още нещо, а именно: „Идвам“. Самият подпис е същият.
— И какво ви говори това? — поинтересувах се аз.
— Обстоятелствата около убийствата, подписани с „Ронин“, не са били направени достояние на пресата след смъртта на Икаги. Това изключва евентуален подражател. — След това Мики изброи няколко други подробности: — Убийствата са разпръснати в географско отношение, но са извършени по сходна схема.
— Поискахме ДНК експертиза от убийството в Ел Ей — каза ми Арт. — Ще сравним резултатите с тези от убийствата на Кубата и на Райли. Вярно, ще ни отнеме няколко дни, но поне ще знаем има ли някакво съвпадение.
— Много добре знаеш, че ще има, Арт — обади се Мики.
— Окей — съгласих се аз, — да допуснем, че съвпадат, какво би означавало това тогава?
— Би означавало — започна Мики, — че имаме луд, който си е избрал ролята на звезда в своя собствен филм а ла Джеки Чан.
— Добре, но облекчава ли това вашето разследване, да кажем... стеснява ли кръга на заподозрените лица? — настоявах да разбера. — Нали схващаш, дава ли ви някакви указания, къде да търсите убиеца и как изглежда той?
— Знаем, че вероятно е мъж — започна Мики. — Не че това е сериозно ограничение. Статистически погледнато, повечето убийци са мъже. Висок е около метър седемдесет и пет-седемдесет и осем, и вероятно е десняк.
— Господи, Шерлок, това сам ли го измисли? — не се сдържа Арт. После ме погледна и се усмихна заговорнически: — Да не се впечатлиш, Конър. — Премести поглед върху партньора си: — И аз прочетох анализа на лабораторията по криминалистика, Мик. — Брат ми изглеждаше смутен. — Те правят подробен анализ в подобни

случаи — обясни ми Арт. — Направо можеш да се смаеш: използват пръските кръв, точното положение на тялото...

— Разположението на звездите, фазите на луната, пръстените в дънерите... — допълни Мики.

— ... и създават на тази база профил на убиеца. Вероятен пол, възраст, габарити. Нямам представа как го правят.

— И аз — съгласи се Мики, — но трябва да призная, че не е лишено от смисъл. Познавам много от старите детективи, които твърдят, че стените на местопрестъплението им казват различни неща — и той ме погледна, за да провери доколко му вярвам. — Но това вече са глупости. — Арт кимна в съгласие и Мики продължи: — От друга страна, криминалистите изглеждат много печени.

— Това е ясно, бедата е само, че не разполагаме с нищо повече. Сравнението на ДНК анализите може да ни помогне едва когато арестуваме заподозрян — изтъкна Арт.

Мики примижа, загледан в далечния двор, и каза:

— Сега-засега, Конър, допускаме, че става дума за азиатец. По всяка вероятност японец. Който и да е той, несъмнено е, че е отлично трениран. Това е ясно и от двата случая. Методът му издава, че е специалист по бойни изкуства. Жертвите му също са свързани по тази линия. — Изречено на глас, това не изглеждаше особено обещаващо. Той обаче продължи: — А тези умения не се овладяват къде да е.

— Значи? — попитах.

— Това стеснява значително обхвата. Поне теоретично.

— Помага ли ни? — исках да разбера аз.

— Може би — каза Арт. Той вдигна празната си бирена кутия и я изгледа сякаш подозираще, че съдържанието ѝ се е изпарило. Без подкана Мики раздаде по следваща. — От една страна, ние вероятно не разполагаме с отпечатъците му в базата данни. Може би ще трябва да се обърнем към Интерпол. От друга, ако той е японец по националност, но живее тук, данъчната администрация би трябвало да има нещо за него.

— През лятото в града... — замислено отбеляза Мики. — Обзалагам се, че в момента тук има десетки хиляди японски туристи.

— Как ще го заловите? — попитах.

Мики зловничко се усмихна:

— Това, брат ми, е работата на детективите от новото поколение.

— Повечето японски туристи се придвижват групово — напомних им. — Вашият човек едва ли е от тях.

— Ето, виждаш ли? Шансовете непрекъснато се подобряват. А ние стеснихме кръга още повече. — Той направи къса пауза и погледна многозначително Арт. Не казаха нищо, но аз физически усетих размяната на послания във въздуха. Послания, непредназначени за моите уши.

Арт седна по-напред на стола си и започна да ми говори бавно и добре артикулирано:

— Помисли за тези неща, Конър. Връзката, каквато и да е тя, минава през Япония. И бойните изкуства. — Не казах нищо, само отпих от бирата си и продължих да го слушам. — Значи става дума за трима известни майстори на бойните изкуства. А нашият човек... не знам, може би ги е издирвал.

— Сигурен ли си?

— О, да — сви рамене той, — последователността е пределно ясна. — Той започна да свива пръсти един след друг: — Ел Ей... Финикс... сега тук. През няколко дни. Убиецът пътува. Всичките му послания на практика се свеждат до едно и също: „Идвам“.

— Истинска драма — отбеляза брат ми.

Но на мен нещо не ми беше ясно.

— Знаете ли, аз някак не виждам Райли в категорията на Икаги и Кубата. Той изобщо не е от тяхната класа.

Арт кимна:

— Има още някаква връзка, която ни убягва.

— Тръгваш по някаква следа, защото тя някъде те води — обясни Мики. — Тази следа води тук. Калиграфията го потвърждава. В Ел Ей беше само подпис — така да се каже, най-общо послание. Във Финикс имаме и предупреждение. При нас посланието е „Тук съм“.

— Въпросът е — продължи Арт — за кого е предназначено посланието?

— Има нещо, което ни е неизвестно и което става под носовете ни — раздразнено отбеляза Мики. — Някой тук чете тези послания и знае отлично за какво става дума.

— Какво! — не можех да повярвам на хипотезата аз.

Изражението на лицата им ми подсказа, че съм ги разочаровал. Брат ми реши, че е време да се изрази в прав текст:

— Има нещо, което твоят приятел — сенсеят, крие от нас.

— Я оставете тези работи — намръщих се. — Това са само съмнения. Нищо не ни е известно със сигурност.

— На мен пък ми се струва, че доста добре пасва на случилото се — отсече брат ми. После погледна въпросително Арт.

— И моето вътрешно чувство ми казва „да“ — потвърди партньорът му. После двамата зачакаха дали ще си направя изводите.

— А може би този, който го прави, е просто луд — възразих. — И жертвите не са свързани по никакъв начин.

— Тогава защо ще ги убива? — контрира ме брат ми.

— Знам нещо за Икаги — въздъхнах. — Бил е много известен инструктор по карате. От старата школа. Уважаван човек. Същото се отнася и до Кубата. Мога да поровя насам-натам и да видя какво мога да науча. Ясно е само, че и двамата са знаменитости.

— Знаменитости? — недоверчиво ме погледна Мики.

— Ами... — свих рамене аз, — поне за света на бойните изкуства.

— Конър — намеси се Арт, — да не искаш да кажеш, че Икаги и Кубата са били убити само защото този Ронин е смятал, че те са покрити със слава? — В гласа му звучеше нескривано съмнение. — Ще имаме това предвид. Но как се вписва Райли тогава?

Свих рамене.

— Продължавам да смятам, че има връзка — твърдо заяви Мики.

И на това свих рамене.

— Аз пък си мисля колко забавно може да стане — злорадо се обади Арт. — Знаменитост.

— Убит от засада — допълни Мики с онзи блясък в очите.

— Убиец от засада на знаменитости — уточни Арт, в случай че още не бях схванал.

— Недейте — помолих ги аз. Но вече беше прекалено късно.

— Самурай, убиец на знаменитости от засада — не се уморяваше Мики.

Арт посочи триумфално към тавана:

— Психар самурай, убиец на знаменитости от засада.

Което май резюмираше ситуацията достатъчно изчерпателно.

Задържахме се още малко, пихме още по бира, сгушени един до друг като вещици, варящи любовно биле. Когато излязох навън, Мики

набираше някакъв телефон. Имаше новопоявили се неща, които трябваше да бъдат проверени.

— Конър — обади се той, когато след малко пак се върнах в стаята.

— Да, Мик?

— Искам да съм сигурен, че ни разбра. В тези неща... ние знаем какво правим. Повярвай ми. Така че поговори с Ямашита от наше име.

Кимнах в знак, че ще го направя, но предстоящият разговор ме изпълваше с тягостно чувство.

---

[1] Герой на първия детективски комикс, създаден през 1931 г. от Честър Гулд (впоследствие многократно филмиран). — Б.пр. ↑

9. МЕСТЕН ТАЛАНТ

В сърцето както на звука, така и на движението е трептенето, вибрацията. Ямашита иска от нас да сме чувствителни към звука: той казва, че в него се съдържа послание. Различните видове активност, различните места имат отличаващи се почерци, настоява той. И тези специфични звукови характеристики разкриват същността на онова, което става и поражда звука. Трябва да оставаш открит за посланието, което звукът ти носи, защото това помага на воина. Или поне така твърди моят сенсей.

Краят на семестъра в университета е белязан от приглушеното, напрегнато шумолене на размествана хартия, наподобяващо хитиновия шум от търкането в обвивките на трескаво движещи се насекоми. Възприемах този шум вече цяла седмица, макар вниманието ми да бе все по-силно привличано от убийството. Затворех ли очи, за да си почина от безкрайното оценяване на тестовете, виждах вкочанената реалност на Райли — рухналото му изстинало тяло на местопрестъплението. Както, разбира се, и посланието върху стената, че вече е тук. Ронин. Името говореше за човек без корен. Или може би свободен човек. Но ако бе второто, тогава свободен от какво?

Въпросите, които тревожеха брат ми, естествено, бяха много по-земни. Той чакаше за резултата от ДНК експертизата, но това не го забавяше. Докато аз продължавах да разсъждавам за убийци и екзотични бойни техники, той се занимаваше с лишената от всякаква романтика реалност на полицейската работа. „Не е като във филмите — казваше ми той. — Който и да е този човек, той трябва да яде. И има нужда от място, където да спи.“ Мики вярваше, че дори най-простите техники за издирване ще ни доведат до убиеца. Но дори това имаше своята специфична вибрация: усещането за тиктакащ часовник, за отлитащо време. Защото Ронин бе някъде там.

Бързо бях проучил каквото можех от моя ъгъл, опитвайки се да събера повече информация за двете жертви. Интересуваше ме всичко,

което можеше да ни подсказе нещо за самоличността на Ронин. И критерият му за избор на жертвите.

Светът на бойните изкуства е като този на всяка друга група със специални интереси, Първоначално ти се струва, че не е особено голям, но разровиш ли се в него, откриваш маса организации, каузи, публикации. Всъщност класическите, добили популярност бойни изкуства се отразяват доста подробно в периодични издания като „Черен колан“ и „Илюстрирани карате/кунгфу“, но покрай тях има много други, които се появяват изневиделица и също така бързо изчезват от небосклона. Открих библиотека, която съхраняваше копия на повечето реномирани издания, и ги използвах като отправна точка.

Предполагам, няма нужда да уточнявам, че архивът на библиотеката не беше пълен — четящата публика сред любителите на бойни изкуства не е богата, но ентусиазирана и без никакви задръжки при редовното крадене на стари броеве. Бях в състояние да се справя с някои от пробойните, като използвах списъците на наличните стари броеве, публикувани във всеки следващ брой. Използвах една позната в библиотеката на „Дориан“, за да поръчам липсващите броеве, които ми се стори, че могат да ми бъдат полезни. Също като на брат ми, налагаше ми се да чакам, но това не можеше да ме спре.

В крайна сметка процесът се оказа доста муден. Прекарвах свободното си време, седейки на очукани маси и прелиствайки стара периодика с влажни и особено миришещи страници. Използвах дявол знае колко на брой компютърни справочни системи, прегледах и аз не знам колко уебсайтове и използвах всичките си парични резерви, за да разпечатам интересуващите ме материали. Малко по малко картината започна да се оформя.

Икаги се оказа доста изявен сенсей по карате. Трябва да призная, че името му ми беше познато още в самото начало. Имаше си обяснение — за него беше доста писано в списанията, които открих. Беше се появил в заглавията за пръв път, когато бе дошъл в страната през 80-те години. Професионалната му характеристика бе възможно най-престижната: надарен боец и прекрасен учител — качества, благодарение на които му бе оказана честта да участва в обучението на императорската охрана. За съвсем кратко време бе станал доста известен инструктор в Ел Ей. Беше голям радетел на въвеждането на обучение с оръжие — известно като *кобудо*? — в по-класическите

разновидности на японските карате стилове. Разбира се, ние знаехме това от използването при убийството му счупено парче дървен прът. През седмиците преди убийството Икаги бе попаднал в новините заради участието му като консултант в разработването на бойната хореография на нов филм. Ставаше дума за третото или може би вече четвърто продължение на екшън, по време на който главният герой — естествено, голям зевзек — в крайна сметка се оказва по потник и участва в бойни сцени, достатъчни за да вкарат в инвалидни колички цяла рота командоси. Когато стигнеше до екраните, зрителите щяха да видят за кратко призрака на Икаги в една от баталните масовки.

Само че нещата не се изчерпваха с това. Въпреки съпровождащия го шумен успех Икаги бе сенсей, който никога не забравяше истинската цел на обучението в бойни изкуства. Едно от интервютата го цитираше да заявява, че крайната цел на карате не е овладяването на бойната техника, а духовното развитие, което Икаги наричаше „огледално усъвършенстване“. Фразата издаваше здрави връзки с шинто и дзенбудизма и Икаги бе използвал същия термин по отношение на заниманията си с калиграфия. След различните материали, които в крайна сметка изчетох, изградих за себе си образа на човек, невероятно умел и необичайно балансиран в подхода си към бойните изкуства.

Що се отнася до Кубата, жертвата от Финикс, той вече ми беше известен заради славата му. Беше прекарал в страната само няколко месеца, преди да бъде убит. Добре дошъл в Слънчевата долина. Беше станал част от съгласувано в национален мащаб усилие за популяризиране на кендо и бе подхванал серия амбициозни семинари, привлекли вниманието на широката публика. Причината бе не само в екзотичната тематика, но и в неотразимия чар на този човек — не без основание го бяха наричали Перлата на Будокан. След десетки години на тренировки и личен опит, аз предполагах, че съществуваха хиляди любители на джудо и карате, чиито стави настойчиво изискваха смяна на дисциплината с нещо по-човешко. По-малко от седмица преди смъртта му ликът му се бе появил на корицата на едно от националните списания с надпис отдолу: „Майстор Кубата представя Изкуството на меча“. Познавам голям брой учители, които биха дали мило и драго за подобна популярност и които се бяха трудили години

наред, за да се доберат до нея, но скромността не беше сред недостатъците на Кубата.

Общо взето, и двамата бяха известни и много добри майстори. И двамата бяха японци. Но с изключение на тези два факта, нищо повече не ги свързваше. А къде попадеше тук и Райли, бе съвсем непонятно.

Което можеше да се резюмира с две думи: задънена улица. Затова реших да се опитам да тръгна от другия край: Ронин. Мики се занимаваше с основните неща. Аз опитах да погледна на случая от моята гледна точка. Сетих се, че такъв като Ронин има нужда не само от място, където да живее, но също и от място, където да тренира. За умения като неговите не е достатъчно да отидеш в магазина и да си купиш подходящ екип. За тези умения е необходима висока степен на тренираност, постигана само с цената на голямо постоянство, което обяснява защо толкова много хора ентузиазирани се захващат с бойни изкуства и толкова малко от тях издържат достатъчно дълго, за да научат нещо. В едно потребителско общество, където всичко се представя за бързо и леснопостижимо, изучаването на бойни изкуства не се вписва в картината. А най-лошото е, че тези умения предполагат тренировки. Редовни тренировки с цел, ако не развитието, поне поддържането на формата. А след тренировките... още тренировки.

Обясних на Мики и Арт, че подобна необходимост ще заема голяма част от времето на Ронин и ще му струва скъпо. Това донякъде стесняваше кръга: голям бе шансът да го намерим, ако съсредоточим търсенията си в местата, където той можеше да тренира.

На това ниво част от тренировката може да се провежда индивидуално: тичане, стречинг, вдигане на тежести и още ред неща. Но ако си сериозен боец, в крайна сметка трябва да се изправиш срещу жив противник. Трябва ти човешко тяло, с което да работиш, трябва ти мускули, които да се съпротивляват, и кости, срещу които да действаш.

Ронин обаче със сигурност имаше нужда от по-специално място за трениране. Място, където не ходят лигльовци. Място, където не се проявява милост. Такива места из града имаше колкото искаш. Не толкова много обаче бяха сред тях онези с отношение към японските бойни изкуства. Можехме да го търсим там, но не из модните школи, които бяха наполовина детска градина, наполовина център за отреагиране фантазиите на юпита. Мястото, което ни трябваше, бе

такова, където отиваха много опитни бойци — изискване, което елиминираше поне половината от възможностите. Според мен обаче имаше още една особеност — предвид дисциплините, в които той явно бе отличен професионалист, това трябваше да бъде школа, обучението в която изисква високо ниво на поносимост към болката и травмите. Там, където този човек тренираше, бойците най-вероятно си тръгваха превити на две. А това вече стесняваше списъка значително.

Имах някои идеи в тази връзка, но не знаех всичко. Така стигнах до онова, което исках да избегна — разговора с Ямашита.

Използвах претекста, че се налагаше да науча за вероятните места, където бе възможно да се подвизава Ронин. По някаква тяхна си причина японските сенсеи обичат да се преструват, че игнорират всички останали, освен равните на тях. А понеже вярват, че нямат равни, това пък им дава извинението да са напълно безразлични към човешките страсти у съществата, боричкащи се да овладеят това-онова от бойните изкуства. Не се заблуждавайте. Сенсеите наблюдават всичко, като се започне от турнирите по кеч и уличните боеве. И не само наблюдават, но очите им не мигват, докато попиват и най-малката подробност. Гледат и помнят. И се измъчват.

Ямашита не ми даде много информация. Говорих с него по време на почивката след тренировката, така че той може би бе концентриран върху други неща, но поведението му изглеждаше доста странно. Промъкнах се с рамото напред през вратата, поклоних се и си събух обувките. Изчаках урока да свърши и се приближих към него.

Общо взето, моят учител провежда тренировката си в изолация. Дори когато не преподава, хората тайно го наблюдават. Начинът, по който се придвижва, дори начинът, по който диша, могат да ви кажат нещо. Крайно необичайно е някой да се приближи до него и още по-необичайно е да го направи не в екип. Аз бях в обикновеното си облекло. Отново се поклоних, извиних се за безпокойството, обясних му проблема, който ме водеше при него, и изразих надеждата си, че ще може да ми помогне по някакъв начин.

Не ме погледна, докато отговаряше на въпроса ми. А и отговорът му бе доста неопределен. Информацията почти с нищо не ми помагаше. Още преди време се бях отказал да предвиждам настроенията му и отдавах това му поведение на изпадането в някакво дзен-състояние, като си представях, че в мислите си той стои в

празнотата и гледа през нищото. Но бях леко изненадан от факта, че когато настоях за малко повече информация, той започна почти видимо да се вълнува от цялата история. Това беше доста необичайно за човек, възпитан от малък в убеждението, че всички емоции трябва да остават скрити от света. Не че Ямашита не изпитваше емоции. Просто той вярваше, че да позволи на потенциалните противници да ги видят, означава да им се даде предимство.

В резултат безизразното му лице не означаваше потискане на емоциите — просто си беше *хейхо*.

Споменах името на Икаги, но погледът в тъмните му очи не се промени. Призна все пак, че бил чувал за смъртта на този човек. Съвсем нормално според него. И не знаеше нищо за възможна връзка между този инцидент и убийството на Кубата. Когато му разказах за теорията, върху която работеше Мики, той я отхвърли с отсечено движение на ръката:

— Тази страна, професоре, е царство на насието. Може ли да се очаква нещо друго при всички тези каубойски филми? Убийството на Кубата-сенсей... Надявам се брат ти да престане да си губи времето в преследване на илюзии. Няма никаква мистерия. Само трагедия...

Аз обаче настоях, че смъртта на Райли е доказателство, че Ронин вече е в Ню Йорк. И че е експерт по източни бойни изкуства. Както и че ако е така, то аз бих желал да помогна за залавянето му. И Ямашита би могъл да ми помогне с нещо. В крайна сметка, въпреки всичките си хитрувания, не съумях да изтръгна него никаква информация. Само едно предупреждение.

— Човекът, когото търсиш, Бърк... — той изгледа стената за миг, след което обърна тежкия си поглед към мен и започна отново: — Човешките същества са проводници на сила. Тренировката фокусира тази сила. Насочва я. Хората, които издирваш... са като... — нова къса пауза — ... като електрически кабел. Нали разбираш? Кабел с напукана изолация. През пролуките изтича гняв. Това е голяма сила. И опасна. Но тя е резултат от дефект и не е доказателство за истинска сила. — Той направи *тегатана*, изпъвайки ръка в свободна дъга, което имаше за цел да максимизира потока на енергията *ки*. — От тях изтича сила, Бърк, поради несъвършенства в тях самите. Поради дефекти в тренировките им. Тази сила впечатлява. Някои хора могат да се съблазнят от нея. Но това е погрешно. Това не е истинският Път. — И

след това каза, противоречейки на себе си — нещо, което бях свикнал да очаквам от него: — Подобно обучение е дълбоко погрешно. Но тези хора са много опасни и бих искал да стоиш далеч от тях.

— Аз не търся двубой, сенсей. Просто се опитваме да открием убиеца.

Ямашита леко се помръдна върху краката си и като че ли се намести по-здравно върху пода. Сякаш подобно нещо бе възможно за него.

— Няма никакво значение какво е твоето желание. Поставяш се в опасна ситуация.

Това събуди любопитството ми:

— Сенсей, да не би да ми казваш, че не бих могъл да се противопоставя на този човек?

Ямашита присви очи:

— Не ставай идиот, Бърк. Това е детински въпрос: кой ще победи, кой ще загуби! Този човек — който и да е той — е убиец. — Когато се ядоса, учителят ми започва да говори по-тихо, по-настойчиво и по-изразително. — Злото има своя енергия, Бърк. Приближаването до нея ѝ позволява да изсмуква духа ти. А това е крайно неразумно.

И повече не каза нито дума.

Мики и Арт възнамеряваха да посетят разни зали от набелязания тип. Научиха адресите им от свои познати, които обичат този тип физическо усилие. Можех да си представя какво ги очаква. Щяха да тръгнат по опушени гимнастически зали и да навлязат в една вселена на пропити с мазна пот рогозки, в която от таваните висят разпрани и набързо закърпени с лента боксови чували. Щяха да слизат в мазета и сутерени, щяха да се промъкват из тъмни странични улички и да влизат през невзрачни врати без надпис, за да се озоват в помещения, където стените са били белосани с рядка боя за последен път, когато е бил президент Айзенхауер. Ударите в боксовите чували щяха да се преплитат с дрънченето на щанги, пуснати отвисоко на пода, и с по-глухите удари на юмруци и крака в човешки тела, скрити някъде в полумрака на голямото помещение.

Трениращите по тези места щяха да бъдат предимно млади мъже с набито телосложение, което се получава, когато хората се занимават с

телата си, за да печелят от тях по някакъв начин. Те едва ли щяха да са облечени в екипи от ликра. По-вероятно ръцете и краката им щяха да бъдат защитени с бинтове. Някои от обитателите на този подземен свят щяха да хвърлят един поглед на Мики и Арт и щяха да побързат да наведат глави и да подновят тренировката си с двойно усърдие. Мики сигурно щеше да погледне Арт многозначително.

В тези места акустичният почерк щеше да говори за усилие, неудовлетвореност и жажда за доминация. Както и за гняв. Въздухът щеше да бъде зареден с психично излъчване, накъсано от пикове и спадове, а визуалното поле щеше да е размито от слабата светлина и човешкото усилие.

Мики и Арт щяха да се поинтересуват появявал ли се е да тренира някой нов. Отговор на този прост въпрос щяха да бъдат празни погледи и несръчни опити за симулация на замисляне. После те щяха да оставят картичките си и щяха да помолят всеки, който си спомни нещо или види нещо, да им се обади по телефона.

Но най-екзотичните места бяха оставени на мен. Детективите смятаха, че аз бих имал по-голям шанс да се ориентирам правилно в обстановката. Истината бе, че познавах някои момчета из местата, където се изисква корав характер, за да издържиш. Не че ми бяха точно приятели, но с течение на годините човек създава контакти, та макар и само защото, ако удариш някой и той ти го върне по същия начин, това е предпоставка да го запомниш за по-дълго.

С Били Уотсън се познавахме още от колежа. Той беше бивш борец, харесал по свои причини джудото, което го бе отвело в школи, в които на татамито се появяваха и хора от други клубове за бойни изкуства. Беше останал верен на джудото за дълго, но в един момент бе започнал да тренира и Йошинкан-айкидо. Това е вариант, който добавя техники за ключ на ставите към хвърлянията и промените в равновесието, характерни за джудото. Айкидото като цяло е красив спорт и в ръцете на добре трениран експерт може да бъде доста ефективно бойно изкуство. Йошинкан все пак набляга върху потвърдата страна — при него се използва повече сила, отколкото в другите спортове.

Това със сигурност допаднаше на Били. При Шотокан-карате съществува ритуална клетва, която се изрича в края на тренировката. Покрай останалите неща, обучаващите се заклеват да се въздържат от

прилагане на насилие. По-точният превод от японски е: „Да се пазя от прибързана проява на смелост“. Японските сенсеи обичат да държат учениците си на здрава каишка — те нямат нищо против боя, просто държат биещият се да може да упражнява контрол къде и кога това да се случва. Потенциалът на Били за „прибързани прояви на смелост“ беше предостатъчен да създаде главоболие на цяла стая учители. Онова, което знаех за него и за типа хора, гравитиращи около неговото доджо по Йошинкан-айкидо, ми даваше основания да се надявам, че той ще може да ме насочи към поне няколко добри места.

Подобно на много други нюйоркски доджо, и това на Били бе принудено да дава уроци практически денонощно, за да оцелее, така че се предлагаша утринни тренировки за стресирани бизнесмени от Уолстрийт (от онези, дето отиват на работа, тръскайки китки, за да преодолеят парализирането на нервните си окончания). Имаше, естествено, и типични вечерни тренировки, а в неделя дори и ранна следобедна. Точно по време на нея успех да намеря Били, ангажиран да занимава учениците си с предвидените по график упражнения.

Беше среден на ръст и с не особено внушително телосложение, но корав. Всеки, който някога бе дръзвал да има вземане-даване с него, бързо бе научавал, че Били е топка от мускули. Имаше голяма квадратна глава с къса остра и тъмна коса. Това помагаше да се открият дебелите въжета, които свързваха главата към тялото му. В скалпа му личаха белезникави белези от стари схватки — места, където никога вече нямаше да порасне коса. Били гледаше на тренировките абсолютно сериозно. Очите му бяха хладно сини, а погледът му се отличаваше с онази втренченост, която може да се види само у наистина най-яроствните почитатели на бойните изкуства. Погледът имаше за цел да те сплаши. Знаех това. В началото на кариерата ми се бяхме срещали няколко пъти на татамито. Лицето му бе изпито и лесно се забелязваше, че правата линия на носа му е нарушена в мястото, където беше счупван. Нямах представа дали още ми е сърдит за това. Предполагам обаче, че бяхме квит: аз пък не можех да спя на дясната си страна заради нещо, което беше направил с рамото ми.

Доджото му беше доста просторно и се помещаваше в стар склад. Стените и тръбите бяха боядисани поне няколко пъти в онзи бял

цвят, който трябва да те накара да повярваш, че нещата са чисти и нови. Макар да са опушени и стари.

Татамито обаче беше в добра форма. Повърхността бе износена, но кърпена редовно. Присъстваха към двайсетина мъже, всички на ниво черен колан, който отработваха някаква атакуваща техника. В Йошинкан-доджото практиката е да се носи *ги*, а не по-особената плисирана *хакама*. Това излъчва определено послание: този стил е само за сериозно практикуващите и тук никакви лигавцини не се толерират.

Били обучаваше трениращите на нещо, което ми изглеждаше като *тенши-наге*. Става дума за стандартно хвърляне: отклоняваш нападението с оръжието, събаряш атакуващия по лице, като го изваждаш от равновесие, и го довършваш, докато е паднал. Били долови влизането ми с периферното си зрение. Погледът му за миг се срещна с моя, но той не показа, че ме е познал.

При повечето стилове *тенши-наге* е доста елегантна техника. Някои школи прекаляват в стилизирането ѝ — трениращите направо се хвърлят по пода, за да изпълнят елементите на упражнението. Не и тук. Били явно разработваше някаква вариация, изхождаща от идеята, че атакуващият ще откаже да падне. Упражнението всъщност беше доста полезно: какво ще се случи, ако направиш каквото зависи от теб, но противникът ти откаже да се сгърчи? Рано или късно всеки от нас се озовава в подобна ситуация.

Проблемът има няколко възможни решения. Били демонстрира няколко, при това доста убедително: противниците му не само падаха, ами направо се забиваха в татамито. След това дойде ред на учениците да опитат. Той се отдръпна да ги наблюдава, докато опитват вариантите му един с друг.

Аз пък наблюдавах него. И се вслушвах. Звуковата сигнатура тук беше богата, но в нея преобладаваха ритмичните удряния на тела в татамито. На този фон можеха да се доловят по-глухите сблъсъци на тяло с тяло, издишвания със сила въздух, епизодичното изохкване. Долавях и по-високия звук на някакво пляскане.

Били се приближи към мен.

— Бърк... Дошъл си да потренираш ли? — Не ми прозвуча много приятелски. Били и момчетата му обичаха да пипат грубо, срещу което аз нямах нищо против. Но те освен това смятаха, че

техният подход е единственият. Поклатих глава... ако бяхме кучета, в този момент козината на вратовете ни щеше да е настръхнала.

— Не, просто търся някой, който да ми помогне с нещо. — Пляскането продължаваше и отклоняваше вниманието ми. Били видя, че търся източника с поглед, и ми го посочи с брадичка.

— Опитай онзи там. Той е твърд орех.

Мъжът беше облечен в чисто бяла *ги*, която изглеждаше омекнала от много пране. Съсредоточил бе вниманието си върху своя партньор и неуморно повтаряше движенията, току-що демонстрирани от Били. Пляскането се разнасяше от съприкосновението на събраната му в шепа ръка, която той със сила стоварваше в челюстта на партньора си, преди да направи хвърлянето. Пляс! В краткия момент на явно силна болка неговият противник заставаше в позиция и се навеждаше за хвърлянето. Жертвата се стоварваше на пода, после ставаше с почервеноло от удара лице и се изправяше за следващия опит.

Лицето на Били не изразяваше загриженост. Той не каза нищо. Тук се постъпваше така.

Разказах му за проблема си. Той огледа учениците си за минута, сякаш търсеше подходящ заподозрян от подредени в редица кандидати.

— Хората ми са по-груби от обичайното, Бърк, но никой сред тях не ми прави впечатление на убиец. — После насочи към мен тежкия си поглед. — Слушай... това тук за мен е бизнес. Хората идват да потренират. През цялото време се появяват разни приходящи, които повече не повтарят. Как мислиш ще ми се отрази на репутацията, ако започна да насъсквам по тях полицаи? Това ще ме убие.

— Какво съвпадение, че използваш тази дума. Онзи, когото търся, убива хора.

Били поклати глава. Тя много прецизно се завъртя от ляво на дясно и после в обратна посока. Мускулите по врата му се раздвижиха.

— Аз тренирам хората да се бият. Не ме интересува какво правят, след като излязат през вратата.

Беше повече от ясно, че е ядосан. Били винаги си е бил кибритлия. Смених темата и кимнах в посока на неговия ученик:

— Не се ли престарава малко? Винаги ли влага толкова чувство? — Част от мен разсъждаваше като полицаи. Опитвах се да преценя дали този човек подхождаше на профила на онзи, когото издирвахме.

Били скръсти ръце и се обърна към класа си.

— Би могло да се каже. — После ме погледна за секунда. — Слушай, даже не си го мисли, той идва при мен от години. — Това ме обезсърчи. Явно не ми беше писано да разкрия убиеца. Били проследи как партньорът му пада за пореден път, но малко по-тежко, отколкото досега. Направих гримаса, но Били беше стоик: — Просто трябва да внимавам да го държа по-далеч от новациите. Иначе ще ги изгони. Но когато тренира с напредналите, мисля, че им дава онова, за което са си платили. Почакай секунда така.

Той се плъзна до края на татамито и им извика да спрат. Винаги ме изненадваше, когато видех някой да се движи по този начин: макар да бе корав мъж, Били сякаш се носеше над пода. Нареди им да си починат и доведе мъжа, за да ми го представи.

Коравия пич бе предпазливо вежлив по начина, характерен за много професионалисти в бойните изкуства. Те предпочитат да съхраняват емоциите си за тренировките. Подобно поведение кара някои външни хора да смятат, че сме комплексирани и можем да се изявим само в доджото. Те не разбират. Ние просто си почиваме между схватките.

— Сенсей Уотсън ни е разказвал интересни неща за вашето доджо — проговори той. — И за вашия учител. Предполагам, да се работи с него, е голяма чест.

— Да — прекъсна го Били, — но не се надявай да я имаш. Аз самият от години се опитвам да вляза там. — Темата беше достатъчна, за да съживи лошото му настроение. — Нямам представа какво е видял в теб, Бърк.

Свих рамене. И аз понякога се чудех. Но бях уверен, че Били няма скоро да се изправи очи в очи с моя учител. Ямашита ми бе споменавал в миналото за Били. Сенсей искаше той да понатрупа още малко опит. Явно имаше предвид „прибързаните му прояви на смелост“.

Били ми се усмихна криво.

— Окей, след като така и така си тук, защо не дадеш един урок на класа? Покажи ни някои от екзотичните техники, над които се трудите. — И двамата ме изгледаха очаквателно. Ако не се оформяше да видят в близко бъдеще Ямашита, може би тогава трябваше да се задоволят с някой от неговите ученици. Но това не бе единствената

причина. Дълбоко в очите и на двамата аз виждах хищническия блясък на съперничеството. Те искаха да ме накарат да се поизпотя.

Били извика на класа да внимава и ме представи. Изух си обувките и им се поклоних.

Направих знак да ми посочат партньор. Напред пристъпи един от учениците. Половината му лице още беше червено от изтърпените плесници. Едно поне не можеше да му се отрече — куражът.

Огледах групата пред себе си:

— Всяка техника трябва да бъде подчинена на ефективността — започнах аз. — Онези сред вас, които са учили джудо, помнят принципа за максимална ефективност с минимално усилие. — Няколко глави в кръга пред мен кимнаха.

— В ситуация като тази, която вашият сенсей ви предложи — опитвате техника, но тя не постига целта си, — възниква силното изкушение да компенсирате чрез надвиване със сила. — Обърнах се към партньора си и му наредих: — Значи повтаряме същото, но не на пълна скорост. — Той се нахвърли срещу мен с напад. Получи се добър удар. — Когато противникът ви е така целеустремен — продължих аз, докато демонстрирах, — силен и трениран като нашия младеж — усмихнах се, — е малко трудно да бъде обезкуражен. — Оставих го да се забие в мен. Позволих на силата му да ме повали назад и върху пода. Минах през задно кълбо и се изправих на крака.

— Прекалено многото сила и твърде малкото време за реакция може да провали техниката ви. — Кимнах му и се приготвихме за повторение. — Смятам себе си за добър изпълнител на *тенши-наге*. Опитваме... — Той отново се нахвърли срещу мен, този път с повече сила и по-бързо. — Отбягваме удара, но той не пада... — бавно изпълних движенията и му позволих да ми се противопостави. — Ето, тук е изкушението да използвате прекомерна сила. Реакцията е напълно естествена... като да усилиш звука до максимум. — Натиснах. Той не помръдваше. Видях в очите му нарастващото убеждение, че съм от онези, които могат само да говорят. И не беше единственият. В кръга пред мен се виждаха насмешливи усмивки. — Мога да правя това цял ден и ако противникът ми е силен, той няма да падне — продължих аз. — Така че сега се налага да бъдем по-концентрирани и най-вече по-ефективни. Сега на пълна скорост, моля...

Видях в очите на съперника ми да блясва огънче. Тези момчета само това и чакаха: на пълна скорост и с всичка сила. Отново застанахме в позиция и той светкавично скочи върху мен. Влязох в техниката и стигнахме до момента, в който той отказваше да падне.

Лявата ми ръка беше парирала удара му и сега го държах за китката, насочвайки инерцията му надолу. Теоретично дясната ми ръка би следвало да го натисне, да го наклони и в крайна сметка извади от равновесие. Но той отказваше да сътрудничи. Което беше и смисълът на урока.

Затова аз свих дясната си ръка в юмрук с изпънат палец. Бавно натиснах палеца в меката зона под челюстта, където е основата на езика. Чувството е неприятно и естественият импулс е да отметнеш глава назад, за да намалиш натиска. Точно така постъпи и той.

И тогава го хвърлих.

— Необходимо е да накарате противника да помръдне глава, за да го извадите от равновесие — обясних аз на учениците. Партньорът ми изглеждаше изненадан, но с готовност се изправи. Когато отново влязохме в контакт, натиснах показалец в точката на окачване на челюстта под ухото. Много хубава точка за натиск. Отново главата му се отмести и аз отново го хвърлих. Този път той падна звучно върху татамито. — Идеята — обясних аз — е да работите по-умно, а не по-усилено. Никога не използвайте повече сила, отколкото се налага. — Поклоних се на партньора си, комуто днес се бе насъбрало предостатъчно, после на Били, накрая и на класа.

На излизане усетих енергията на нечий поглед в гърба ми. Обърнах се и видях Коравия пич изправен в края на татамито. Просто физически си представих въртящите се в мозъка му зъбни колелца на мисълта му. Той явно осмисляше видяното и оценяваше изпълнението ми. Предполагам, смяташе, че би могъл да се справи с мен. Поклоних се и в негова посока.

— Приятно ми беше да се запознаем, приятелю — казах аз. После излязох, преди да бе пожелал да провери теорията си.

10.

ПРИДВОРНИ ВОИНИ

Изглежда тренировките най-сетне бяха започнали да дават резултат. Прибрах се у дома вечерта с тягостно чувство: усещах някаква смяна в психичното налягане. Сякаш се приближаваше фронт, но не атмосферен. Това не беше добре. Японците описват *семе* като онзи вид натиск и сплашване, които майсторът на меча упражнява върху по-слабите противници, без видимо да прави каквото и да е било. Но макар причината да е невидима, усещането е напълно реално. И аз имах някакво усещане за нещо, което ме буца, натиска се в мен и търси слабите ми места.

Не съм сигурен, че ако някой поискаше да му го обясня по-подробно, бих могъл да се справя. Съществуваше някаква тревожна мисъл, витаеща на границата между съзнателно и подсъзнателно, и ми се струваше, че е достатъчно да я измъкна наяве, за да си изясня нещата. Само че не можех. Все едно се опитвах да видя луната през носени от вятъра облаци. Така че си оставах само с усещането. Усещане за надигаща се буря.

Но не бях сам. Ямашита бе намислил нещо.

Той имаше обяснение, разбира се, но макар да го слушах с уважение, имах чувството, че стават неща, за които нямам представа.

Акейдиън бе изпълнил намеренията си да подготви галавечер за откриването на изложбата в „Домът на самурая“. Дори ако от благоприличие бе имал някакви съмнения — а никой, който го познаваше, не би допуснал това и за секунда, — целият шум след убийството със сигурност би направил съблазънта от евтина реклама прекалено примамлива, за да ѝ устоят съвсем недоразвитите етични мускули на Боби.

В крайна сметка бе изявил желание да открие вечерта с най-добрата възможна демонстрация на източните бойни изкуства, която можеше да се организира в Ню Йорк. Следвайки намеренията си, Боби

бе получил доста повече от онова, на което се бе надявал, защото старите сенсеи бяха изявили желание да участват.

По принцип майсторите държат такива като Боби колкото може по-далеч от себе си, но този път вече ставаше дума за чест. С малко ровене насам-натам аз бях открил, че взетият в нощта на убийството на Райли дървен меч не беше просто някакъв си бокен. Вярно, не бе чак толкова известен колкото меча на Мусаши — още помня блясъка в погледа на Акейдиън, когато ми показва онази снимка, — но в много отношение откраднатият експонат бе дори още по-значителен. Това бе тренировъчният меч, използван от човек на име Итосаи. Той бе основател на стил, Ито-рю^[1], просъществувал четири века и оказал силно влияние върху техниката и философията на японското фехтовално изкуство. Така че макар местните сенсеи да не бяха впечатлени от убийството на Райли, за тях кражбата на оръжието на Итосаи бе лично предизвикателство, а най-болезнено от всички възприемаше това не кой да е друг, а моят учител. Защото именно Итосаи бе основал школата, на която Ямашита бе посветил целия си живот.

Ямашита бе отишъл на организираната от Боби среща. Старшите сенсеи се бяха заклели да помогнат. В допълнение случаят щеше да бъде използван, за да се почете паметта на Икаги и Кубата. Сенсеите бяха на мнение, че псевдовоините от школата на Боби, преквалифицирани командоси и театрални нинджи, не са на нивото на задачата, но с мълчаливата пренебрежителност на хората от тяхната култура, не му казаха това в очите. Вместо това настояха да бъдат включени лично в мероприятията около изложбата.

Което обясняваше защо се бях явил там в деня преди галавечерта. Ямашита ме бе изпратил да се уверя, че за демонстрациите е отделено адекватно място. Хората на Боби ни бяха уверили, че всичко ще бъде както трябва, но Ямашита бе отказал да повярва на думите им. Това не бе израз на презрението му към Боби. Ставаше дума за това, че при събитие, заемащо такова място в публичното пространство, нищо не бива да се оставя на случайността. За японците важността на публичните демонстрации е по-голяма, отколкото за всеки друг. При демонстрациите на източни бойни изкуства винаги съществува вероятността от техническа неизправност или инцидент. Разбира се, с участието на майстори като тях

евентуалните грешки можеха да бъдат толкова незначителни, че повечето хора нямаше никога да ги забележат. Публиката обаче щеше да види лошата организация или неподходящата обстановка. Ямашита държеше тази опасност да бъде отстранена. За друг това може и да изглеждаше дребнаво, но при неговото ниво на компетентност нямаше такова нещо като незначителни подробности.

Така че отидох в „Домът на самурая“ и говорих с куратора на изложбата. Дървеният под на художествената галерия беше изциклен и прясно лакиран. Човек никога не би могъл да се досети, че тук само преди седмица бе лежал труп. Кураторът всъщност бе теснолика жена, която непрекъснато подсмърчаше, сякаш носът ѝ долавяше миризмата на нещо неприятно. Дали това нещо не бях аз? Стори ми се прекалено щастлива, когато ме видя да тръгвам на огледа сам.

Временните паравани за изложбата бяха махнати и сега се разкриваше грамадно празно пространство. Зад големия кръг, където щяха да се проведат демонстрациите, се виждаха стъклените витрини и приглушеното индиректно осветление. Ямашита ми бе наредил конкретно какво да проверя. Макар все още да не бях способен да се отърся от спомена за това място като сцена на убийство, първият ми приоритет сега бе да изпълня волята на учителя. Проверих да няма пречещи на движенията колони. Внимателно разгледах пода, търсейки трески или други дефекти на повърхността. Уверих се, че таванът е достатъчно висок. Стената, увековечена от Ронин с посланието му относно убийството, бе пребойдисана. Всъщност беше ми трудно да повярвам, че именно тук Райли бе поел към небитието с отворени и пълни с изненада очи. Бях сам на мястото, където Ронин бе оставил своя белег.

Обходих помещението като монах в манастир, концентриран върху интериора, търсейки нещо, което би могло да ми се изплъзне. Опитах се да пресъздам в главата си последния двубой на Райли. Представях си задъханото му дишане, непрестанните опити за атака. Дали са били боси? На под като този аз бих предпочел да бъда бос. Дали са си говорили? Какво можеш да кажеш някому, след като си разбрал, че той си е поставил задачата да те убие? Аз специално бих си спестил думите.

За да имам повече въздух, да избягам например.

Но предполагам, Райли не беше прибягнал до тази възможност. Какво ли бе видял в очите на човека в последните секунди от живота си? Какво друго може да те осени в момент като този, освен внезапното осъзнаване, че цялата идея за важността на собственото его е една грандиозна измама?

В бойните изкуства целта на тренировките е да подчиним егото си. Аз специално дялкам по него от Бог знае колко години, но се надявам угасянето на свещта на егоцентризма ми да стане по моя воля, а не по време на жестока буря като разразилата се тук.

На следващата вечер присъствах на приема в компанията на японските сенсеи, чувствайки се неловко, облечен в надиплената роба на придворен воин — дрехи, несъществуващи вече от триста години насам, — докато около нас, в очакване нещо да се случи, се въртеше тълга от добре облечени и гладни любители на изкуството.

Сенсеите, разбира се, кипяха вътрешно от негодувание. На пръв поглед си стояха кротко, елегантни и сдържани, и нищо не издаваше тяхното недоволство, но то бе факт. Изражението им, естествено, нищо не издаваше, но когато са истински ядосани, в погледа на големите майстори се появява прекомерна безизразност. Достатъчно бе да обходя с поглед залата и да разбера причината. Всичко това създаваше около събитието нещо като сетивна джунгла.

Емоционалната атмосфера в залата бе хаотична. Ямашита искаше да се отворя за тези подсъзнателни сигнали, така че положих усилия да почувствам нещата. Вибрациите, които долових, не бяха много успокоителни. Хората се опитваха да изглеждат безгрижни, но всъщност се стрелкаха наоколо като свободни електрони. Единствено японските майстори оставаха неподвижни. Безстрастно и дистанцирано като извънземни съдии, те наблюдаваха тълпата. Стояха неподвижни, неми и непристъпни сред океана от смокинги и блясъка на скъпоценности, подобно на чисти перли в пясъчното море на каменна градина. И чакаха...

А аз чаках заедно с тях. За откриването Боби беше събрал разнородна тълга. Виждаха се вездесъщите представители на медиите, поканени специално, за да отразят събитието по благосклонен начин. Понеже все пак ставаше дума за изложба, предполагам, че има и колекционери на изкуство, макар това да не е социалният кръг, с който съм запознат. Присъстваше и Доманова, което бе повече от естествено.

Той изглеждаше предоволен да бъде сред такова море от потенциални инвеститори, макар да не бе обект на тяхното ухажване.

Фоайето и изложбената зала бяха внимателно подготвени с дискретно осветление и маси за ордьоврите. За миг улових с поглед как Боби благодари с почиттелно ръкостискане на някакви знаменитости, че са го почели с присъствието си. Беше поруменял от удоволствие заради начина, по който се развиваше вечерта, и издълженото му лице изразяваше откровеност, развеселеност или уважение в зависимост от очакванията на поредния му събеседник. От време на време пробиваше лека музика, но почти веднага заглъхваше, сподавена от общия фон на разговорите. Опитни сервитьори сновяха дискретно и разнасяха чаши с шампанско.

Сред монотонността на блясък от диаманти, бели зъби и официално облекло, майсторите на бойните изкуства стояха и чакаха.

— Боби Кей изглежда доволен от себе си — обади се една от ученичките на Ямашита, докато отпиваше от чашата си. Бе от новоприетите и бе изявила желание да дойде и да помогне. Но понеже нямаше какво особено да се прави, опитваше се да извлече максимума от ситуацията.

— Боби — отговорих ѝ аз — не притежава почтеността да се обезпокои. Той подушва парите. И тази миризма задушаваше останалите проблеми.

— Какви например? — попита ме тя и отпи нова глътка от доброто шампанско на Боби. Мехурчетата я накараха смешно да сбърчи нос.

Бях наблюдавал обстановката вече доста време и бях набелязал цял списък от неща, които определено ме безпокояха. Усмихнах се на въпроса ѝ и само свих рамене, но една мисъл ме човъркаше: парите засенчват останалите неща. Като например миризмата на кръв.

Още преди да дойдем, знаех, че единственото, с което полицаите разполагала и от което можеха да тръгнат, бе връзката на жертвите с бойните изкуства. Мики и Арт все още чакаха от мен информация дали Икаги и Кубата са имали връзка помежду си в Япония. Но ако аз бях прав в предположението си, че Ронин по някаква причина се интересува от престижни сенсеи, тогава за него присъствието на едно място на някои от най-великите имена би било неустойимо. Когато

научи за галавечерта, Мики реагира спонтанно: „О... — каза той, —
безплатно пушечно месо.“

Коего ме върна към състоянието ми на сериозно безпокойство. Замислих се защо тези сенсеи бяха дошли тук. Отговорът бе ясен: те вярваха, че Ронин пак ще нападне. И то скоро. Не бяха сами. Малкото, което научавах от брат ми, подсказваше, че и в нюйоркското полицейско управление са склонни да гледат на нещата по същия начин. Всички знаехме какво означава последното послание на Ронин: той още не бе приключил.

Това, на свой ред, бе източник на следващо усложнение. Имаше достатъчно обществен натиск да се реши случаят. Потенциалът за спекулации от страна на медиите бе значителен и началникът на Мики му бе разяснил недвусмислено, че за кмета, шефа на полицията и „Дейли Нюз“ разследването не върви достатъчно енергично. В резултат по случая беше прехвърлен цял нов отряд от детективи. Мики не беше сляп: това бе негативна оценка за детективските му способности.

На всичко отгоре, от вестниците бях научил, че японската общност е обявила 25 000 долара награда за връщането на меча. Мики и Арт бяха убедени, че наградата ще привлече всеки луд от петте квартала на Ню Йорк^[2], с което максимално ще затрудни работата им. Брат ми беше загубил дар слово от гняв.

Никой не би могъл да се досети за бурята от емоции в душата на Мики, ако го гледаше в момента. Японците не са единствените хора с лица на покерджии. И той, и Арт присъстваха тази вечер и дискретно циркулираха по периметъра на купона. Костюмите им бяха подходящо тъмни, но по-широко скроените сака с място за кобур под мишницата правят постигането на елегантност малко трудно изпълнимо. Сините очи на Мики обхождаха тълпата като прожектор, търсец подходящ обект, върху който да се заковат. Арт си изглеждаше откровено напрегнат. И двамата не знаеха дали Ронин ще дръзне да се покаже. Но и двамата подозираха с полицейския си инстинкт, че подобреният състав на приема и схемата, по която Ронин извършваше своите престъпления, нямаше как да не станат причина за нещо по-особено. Освен това, не бе пропуснал да ми напомни Мики, трябваше да се отчете и въздействието на обявената награда.

Но за брат ми, както впрочем и за присъстващите сенсеи, нещата не опираха до парите. Ставаше дума за чест. Нещо бе отнето. То трябваше да бъде върнато.

Понеже бях един от участниците в предстоящата демонстрация, не можех да обикалям сред присъстващите. Улових за миг погледа на Арт и му направих знак с глава, че искам да поговорим.

— Технически погледнато — информира ме Арт, — ние не би трябвало да сме тук. Правим го в нарушение на заповедта на лейтенант Колети. Той ни беше наредил да прегледаме отново документалната следа.

— Я стига, Арт — сопна се Мики, — нарушение! Щели сме да загазим. Какво, да не напише бележка до шибаните ни майки? — Партньорът му се огледа. Никой не ни бе забелязал, нито чул разговора — шумът наоколо бе удавил думите на Мики. Но Арт и преди бе виждал Мики в подобно настроение, така че искаше да предотврати експлозията.

— По-спокойно, сърдитко. Отпусни се.

— Ти се отпусни — отвърна му Мики. — Путьо.

— Задник.

— Спокойно, момчета. Не може ли по-тихо?

Мускулите на челюстта на Мики издаваха, че полага всички усилия да не избухне. Накрая изпусна свистяща струя въздух и сякаш видяхме стрелката на манометъра да излиза от червената зона.

— Окей... окей.

— Ето ме, тук съм, наред ли е всичко? — обади се Арт. Беше пределно ясно, че не би искал да е тук, но връзката между полицаите, особено когато са партньори, е силна.

— Е, как са нещата? — попитах ги аз с надеждата, че разговорът ще помогне на Мики да се успокои допълнително.

— Три неща — отговори ми Арт и вдигна дебелия си, покрит с лунички показалец: — Първо, ако Ронин дебне знаменитости в бойните изкуства, той ще дойде тук. Тази нощ му дава уникалната възможност да ги види и оцени. Не вярвам да не се възползва от нея. А ако е тук, ние пък искаме да видим дали ще можем да го разпознаем.

— Това е изстрел в тъмното — изръмжа Мики. — Аз по-скоро вярвам, че има неща, които няма да видим тук. Но нищо не ни пречи да опитаме...

— Ако не ставаше дума за собствените ни кариери... — напомни му Арт.

Мики понечи да отговори нещо нецензурно, но навреме се улови и промени готовата фраза:

— А бе я му... таковай таковата — решително каза той. — Какво толкова: двама почтени граждани като нас са излезли да се развеселят, като наблюдават брат ми в масовка за „Шогун“. — И той огледа костюма ми. Понеже ставаше дума за официална демонстрация, обичайният тренировъчен екип бе сменен с по-официално облекло. Бях избрал за случая сива хакама и черно копринено горнище, на предницата и гърба на което бе извезан малкият мон — емблема, герб — на фамилията на Ямашита. Ходилата ми бяха в бели таби, чорапи като ръкавици — с отделение за пръстите, и бях обул зори — сламените сандали на стара Япония. Брат ми приключи с критичния оглед: — Хубава рокля, Конър.

— Благодаря ти, Мик. Винаги съм знаел, че мога да разчитам на подкрепата ти — и се обърнах към партньора му, за да подхвана нишката на прекъснатия анализ. — А коя е втората причина, поради която сте тук, Арт?

Той ме изгледа напълно сериозно.

— Второ, има някаква връзка между жертвите, за която майсторите ви знаят, но не ни я казват. И искахме да ги видим що за птици са.

— Я остави това — изморено казах аз. — Наистина ли още мислите, че тези хора крият нещо от вас?

— Първото правило на полицаия: всички лъжат — въздъхна Арт.

Брат ми кимна.

— А третата причина е — продължи той, — че никой не ми хвърля пушката в краката и не ми казва да се махам. Никой! — И той се ухили, докато го казваше, но в усмивката му нямаше нищо приятно.

Погледнах Арт с повдигнати вежди. И той се хилеше. При него се получава по-приятно.

— Джеймс Кобърн — съобщи ми той. — „Великолепната седморка“.

Трябваше ми време, за да направя прехода към киното. Тези двамата пред мен можеха да сменят скоростите толкова бързо, че ми бе почти невъзможно да следя мисълта им. Все пак опитах:

— Доколкото си спомням, нещата не свършиха добре за неговия герой — напомних им аз.
— Млъкни, Конър — срязва ме брат ми.

Тълпата прииждаше и се оттичаше край масите, а сервитьорите не се уморяваха да носят нови подноси. Стоях в близост до зоната за демонстрация и опитвах да не позволя на празничната атмосфера да ме отвлече. Моментът приближаваше.

Замислената от Боби демонстрация бе станала дело на сенсеите. Майстори в своята тясна област и по натура потайни хора, те бяха разработили впечатляващ сценарий, тематично свързан с изложбата. Щяха да бъдат представени системи с и без оръжие. В съответствие с етикета, в началото на списъка се намираше старшият по ранг майстор на старшето по ранг изкуство — кендо.

Аса Хироаки-сенсей беше набит, излъчващ достойнство и улегнал човек, явно с огромен опит. Стоманеносивата му коса бе вчесана назад и започваше ниско над челото му. Очите му бяха черни, но блестяха живо и наблюдаваха събеседника над високите скули, сякаш снайперист се прицелваше над бруствер. Устните му бяха тънки, присвити от усилието през четиридесет години тренировки.

Дори Ямашита го уважаваше. Кендо е форма на бойно изкуство, произтичаща от фехтовалната техника на самураите. При него се практикува свободен спаринг с бамбукови рапири, известни като *шинай*, а трениращите използват за защита сложно изработена броня. Кендо е бърз, елегантен и разгорещен вид спорт, но емоцията в него се проявява в силно стилизирана форма. Аса бе истински майстор на това изкуство и комбинираше достойнство и елегантност с мълниеносни рефлекси.

От учениците по кендо се очаква да изучават различни *кати* с мечове, но повечето хора биват изкушени от далеч по-състезателната форма на свободния бой. При това положение не е необичайно да се видят черни колани от средно ниво, изглеждащи страховито в двубой, да се мъчат като първолаци с някоя от многото *кати*. За Ямашита симулираният бой с броня е заблуда. Аса пък смята, че *катите* в кендо са пренебрегвано изкуство. Двамата майстори практикуват съвсем

различни школи, но са единни в отношението си към пренебрегваните *кати*.

Както казах, сценарият предвиждаше Аса и Ямашита да открият демонстрациите с *ката*. Свободният бой в кендо е много бърз за окото и пълен с нюанси, докато *катите* са елегантни и по-подходящи за официални случаи. За изненада на всички в последния момент Ямашита се отказа от участие и ми нареди да го заместя. Обясни, че е засегнал нерв на лявата си ръка, което щяло да му попречи да борави с меча, както се изисква. За мен извинението бе приемливо. Макар нормално *катана* да се държи с две ръце, дясната само насочва. Основната тежест се поема от лявата. В демонстрация от такова ниво това щеше да представлява сериозна спънка.

Единственият проблем с извинението бе, че до този момент аз не бях виждал Ямашита с толкова сериозно нараняване. Точно днес сутринта той бе показвал на учениците някои неща и съм сигурен, че те до един биха се заклели, че му няма нищо. И нещо ми подсказваше, че са прави.

Сенсеите бяха раздразнени. Те, разбира се, никога няма да ти го кажат в лицето, но дълбоко в себе си японците вярват, че никакъв кръглоочко не може да израсне до истинското разбиране на бойните изкуства. Всеки сенсей знае изключения от правилото, но като категория „не-японец“ означава „втора ръка“. Ямашита сигурно се бе застъпил за мен, но при публична демонстрация с подобна значимост участието на такъв като мен бе повод за загриженост от страна на другите майстори.

На свой ред това пък безпокоеше мен. Аса, облечен по всички правила на протокола, сега беше принуден да работи с по-низш продукт — мен. Само уважението му към Ямашита и нуждата да поддържа репутацията си на достоен човек го възпираха да не изскочи гневен от залата.

За да се усложни всичко допълнително, предвиждаше се да използваме истински мечове. В повечето случаи за тези *кати* се използват дървени мечове. В официални случаи се използват стоманени мечове, но това обикновено са затъпени копия на истинските, известни като *иаито*. Те имат баланса и външния вид на *катана*, с разликата, че не могат да разсичат. Изпълнението, което ни предстоеше, обаче щеше да бъде с *шинкен* — истински мечове.

Да резюмираме. Бяха се събрали много хора. Напълно възможно бе един сред тях да бе убиецът. Брат ми беше на ръба да експлодира. Партньор щеше да ми бъде един много сърдит човек. Мечовете щяха да бъдат истински. Пословичният „късмет на Бърк“.

Ямашита се въртеше около мен, загрижен дали елементите на облеклото ми са в изрядност. Двойките мечове — къс и дълъг, — които щяхме да използваме, чакаха реда си в красиви дървени калъфи, оставени на видно място. Ямашита провери закрепващите елементи: остриетата се задържат в необходимото положение от малък бамбуков щифт, известен като *мекуги*, който минава през дръжката. Счупи ли се той, острието излита по възможно най-обезпокояващ начин точно когато замахваш. Фабриката за слухове твърди, че преди години някакъв нещастен зрител бил промушен, когато щифтът се счупил и острието излетяло като ракета в някаква зала в Токио. Сигурен съм, че тук имаше хора, които биха желали да видят Боби Кей нанизан по този начин, но Ямашита, предполагам, държеше нещата да завършат тихо и кротко, без издънки.

Няколко души видяха учителя ми да взема мечовете за оглед. Когато Ямашита коленичи, за да ги извади от лакираните дървени калъфи, присъстващите възбудено зашъткаха, мислейки, че демонстрацията е на път да започне. Ямашита невъзмутимо си свърши работата. Доволен, че всичко е наред, той стана и отиде от другата страна на кръга за демонстрацията, където беше Аса. Опитах се да запазя спокойствие и наблюдавах тълпата, търсейки с поглед нещо необичайно. Как изобщо би трябвало да изглежда един убиец? Виждах пред себе си море от въртящи се глави на хора. Общото впечатление бе, че хората се движат, но това бяха моментни снимки. Всеки опит за нещо по-конкретно се загубваше в тълпата, като поглед в съседната стая, блокиран от затварящата се врата.

Моят сенсей се върна при мен.

— Започваме след десет минути, Бърк.

Забелязах, че през времето, когато вниманието ми бе отклонено, до стойката с меч на Аса бе оставен малък плик. Аса-сенсей плавно се придвижи до стойката и взе бележката. Погледна я и я пхна в

горницето си. След това взе и мечовете си. Оправих за последен път моята *хакама* и последвах примера му.

Най-сетне бе дошло време демонстрацията да започне. Изпитвах облекчение, понеже не мога да се справям с повече от един източник на психичен хаос. Разнесоха се фанфари и бяха изречени няколко приветствени думи. Беше дошъл и кметът, комуто предстоеше преизбиране и който бе надушил за възможността да бъде някъде, където е и пресата. Това означаваше повече празни приказки от необходимото, докато двамата с Аса-сенсей се придвижвахме към края на кръга и успокоявахме дишането си. Тълпата се събра по периферията и аз пак огледах набързо лицата. Видях Арт, който тайно ми намигна. Акейдиън — все така доволен. Много непознати. Някои изглеждаха объркани. Други — отегчени. Трети изглеждаха богати. Имаше и доста пийнали. Но никой не приличаше на убиец.

Думите най-сетне се изчерпиха. Кратки аплодисменти и тишина. Беше наш ред. Влязохме в кръга.

Сериите *кати*, които Аса и аз трябваше да изпълним, бяха със сложна хореография и наситени със смисъл. Всяка от десетте е комбинация от строго съответстващи си атаки и защиты, и всяка е илюстрация на жизненоважен урок за начините на използване на меча. Въведение, инициатива, атака и дори защита — всичко е добре известно от стотици години насам. Но по време на изпълнението напрежението непрекъснато нараства. Самото усилие да изглеждаш уверен по време на ката изисква значителен разход на енергия. В действията ти не бива да има никакво колебание, в техниката ти е недопустимо да има дефекти. Добавете към това неизвестната величина, наричана „партньор“, и изпълнението на *ката* се превръща в добър тест за уменията да балансираш напрежението, създавано от безкрайно многото микроскопични вариации във всяка човешка дейност, с нуждата да останеш верен на формата и духа на ката.

Когато най-сетне приключиш, по гърба ти се стича струйка пот и се излива в коравата *кошита*, образуваща задницата на твоята *хакама*. Ръцете ти лепнат от работата с меча. Само че моите бяха мокри още преди да сме започнали.

За по-вълнуващо Ямашита бе предвидил едно малко *тамешигури* преди да преминем към *ката*. Това е демонстрация на остротата на меча, за да стане ясно на публиката, че мечовете са истински. Аса и

аз застанахме един срещу друг на разстояние около шест метра. Зад всеки от нас, леко встрани, имаше закрепени във вертикално положение три бамбукови стебла, всяко с дебелината на човешка китка.

По команда на Ямашита двамата тръгнахме един към друг и отидохме с лице срещу стеблата. Изтеглих меча си и замахнах. Това не е толкова просто, колкото звучи: трябва да удариш с точно премерена сила и под определен ъгъл. Макар мечът да е по-остър от бръснач, налага се да комбинираш удара с леко изтегляне. Ако не го направиш, *катана* ще отскочи от стеблото.

Имах късмет и отсякох зелените стебла с три точни удара. Извърнах се към Аса, докато стеблата още трепереха от силата на атаката ми. Сега вече можехме да започнем *ката*.

Нужни са точно шест и половина минути, за да се изпълни цялата серия *кати*. Но докато го правиш, времето тече в друг ритъм. Плъзнахме се един към друг, ходилата ни леко дращеа по пода. Мечовете бяха вдигнати така, че остриетата сочеха право нагоре в позиция, известна като *джодан*.

Аса се втурна в атака. При първата *ката* атакуващият се опитва да те разсече на две с вертикален удар през темето. Избегнах удара, отстъпвайки точно колкото е нужно, за да профучи острието пред носа ми. Когато се използват дървени мечове, нещата са малко рисковани, понеже може да те ударят доста силно, ако не прецениш правилно. С истински мечове е безкрайно по-интересно.

Намерението на Аса бе да ме разсече наполовина до кръста и той продължи с този опит. Това обаче отваряше пролука в защитата му и аз се възползвах, като се плъзнах напред и го контрирах с решителен разсичащ удар в главата. Викът ми, ознаменуващ успеха на атаката, дойде частица от секундата след неговия и добре подчертаваше критичния момент в тази *ката*.

Сега трябваше да я завършим. Срегнахме се в центъра и мечовете ни се кръстосаха. Казват, че добрият майстор на меча може да залепи своя за противниковия в този момент. Острието на Аса и моето сякаш бяха свързани от невидим мощен магнит. Раздалечихме се и се изтеглихме заднешком до изходните си позиции, наблюдавайки се взаимно много внимателно, влачейки крака по пода, сякаш вървахме из гъста кал.

Всяко от оставащите девет упражнения илюстрира различна техника, но напрежението е едно и също. След седми номер сменихме дългите мечове с къси, което увеличаваше вероятността за грешка. Когато оставих дългия меч в калъфа по време на кратката пауза между седма и осма *ката*, дръжката му беше потъмняла от потта ми.

Когато най-сетне всичко приключи и двамата се поклонихме взаимно, нямах ни най-малка представа какво впечатление бяхме оставили у публиката. За мен тя бе изчезнала по време на демонстрацията, защото вселената бе прекалено изпълнена с двата меча, върховете и ръбовете им, както и със заплашителния блясък в тъмните очи на Аса, за да остане място и за още нещо. Имах все пак смътния спомен за някакви ахвания, заглушени от съскащото острие на партньора ми, когато на няколко пъти бе профучавало над главата ми, но нищо повече. Стори ми се обаче, че Аса не беше толкова прецизен, колкото очаквах от майстор с неговата класа, макар все пак да ставаше дума само за милисекундно поколебаване в един момент. В никакъв случай не беше нещо, което случайният наблюдател би имал шанс да забележи.

Тълпата ни изръкопляска. Излязохме от кръга, коленичихме в официална поза, поклонихме се и си благодарихме. Бях сигурен, че грешката му го дразнеше, но даже когато са ядосани, японците остават неизменно вежливи. Аса стана и отиде при Ямашита. Поклони се на моя сенсей и двамата размениха няколко думи. След това Аса си тръгна. Това беше изненада, но може да бе почувствал нужда да се махне по-бързо след онова, което, сигурен съм, той би окачествил като притеснително изпълнение.

Завъртях се, за да проследя следващата демонстрация. Зърнах Арт и Мики, но те разглеждаха лицата, обърнати към кръга за демонстрации.

Известен майстор по карате излезе в центъра на общото внимание. Як и уверен, той се поклони на импровизирания олтар в доджото и след това на събралите се майстори. Остана неподвижен за миг, дишайки дълбоко и ритмично. После вдигна ръце през себе си на височина над главата си. Палците и показалците на двете ръце се докоснаха и образуваха триъгълник, пред който той погледна. Това беше Канку Дай — една от любимите ми *кати* за черен колан. Името

се подсказва от положението на ръцете и означава *втрещване в небето*.

Някой помръдна зад мен.

— Бърк — изсъска Ямашита право в ухото ми, — нещо не е наред. Извикай брат си.

Отдръпнахме се зад публиката, в единия от ъглите. Няколко малки групички повече се интересуваха от безплатното шампанско, отколкото от онова, което ставаше в кръга. Тук човек можеше да чуе как хората говорят и се смеят.

Мики и Арт слушаха внимателно, без да изпускат от поглед тълпата. Сенсей обясняваше:

— Нещо не е наред. Аса-сенсей — и той ме погледна. — Предполагам, забелязал си.

— Не беше така концентриран, както очаквах от него.

Ямашита кимна.

— Да. Опита два пъти едно от любимите си посичания. Имаше няколко момента, в които съзнанието му беше замъглено.

— На мен пък ми се стори направо страховит — обади се Арт.

Ямашита се усмихна с опънати устни:

— Да, ти не би го забелязал.

— Това ли е всичко? — попита с нескривано разочарование Мики. — Че не е бил във върхова форма?

— Не, детектив. Това не е всичко — тонът на Ямашита не бе точно онзи, който бяха свикнали да чуват говорещите с него обикновени хора, така че Мики и Арт се обърнаха и го заковаха с полицейските си погледи. Не че това можеше да впечатли моя сенсей. — Когато си тръгна, Аса-сенсей ми се извини за колебливото си представяне. — Той се обърна към мен и продължи: — Помоли ме да те поздравя за нивото на твоите умения, професоре.

— Да — потвърди Мики. — Аз му дадох деветка и оцених танцувалните му умения. Може ли най-сетне да говорим по същество? — Брат ми още не се бе отърсил от раздражителността си.

Ямашита също не бе свикнал да му говорят по този начин. Видях това съвсем ясно в очите му, но той се насили да продължи:

— Аса-сенсей се извини и ми каза, че е получил бележка. И поясни, че се надява да изчисти честта ни тази нощ.

Успяхме да настигнем Аса само защото той се бе забавил, за да си сгъне официалната униформа. Каквито и мисли да го вълнуваха, Аса-сенсей си оставаше методичен човек. Неговата *хакама* трябваше да бъде сгъната правилно, а останалите му неща грижливо прибрани. Беше прекарал живота си, без да прибързва и тази нощ не представляваше изключение.

Забелязахме го, когато излизаше от съблекалнята. В нормално облекло изглеждаше по-малко подозрителен, сякаш обикновените дрехи бяха създадени да опазят света от истинската му същност. Мина през тълпата и се насочи към изхода. Хвърлих се на свой ред към съблекалнята, взех си сака и изскочих веднага обратно. Да се тича по сандали е ужасно. Освен това бях наблюдавал как могат да се движат хора като Аса и знаех колко измамни могат да бъдат ходовете му, ако реши да се постарее.

---

[1] Рю (яп.) — школа, стил, система: всяка японска школа или стил на бойно изкуство. — Б.пр. ↑

[2] Ню Йорк се състои от пет отделни квартала (на английски boroughs). Първоначално градът е включвал само Манхатън, разположен на остров между реките Хъдсън и Ист Ривър. През 1898 г. към него са били присъединени околните селища, а именно Куинс, Бруклин, Бронкс и Статън Айлънд. Единствено Бронкс е на материка, защото Манхатън и Статън Айлънд са заобиколени от вода, а Куинс и Бруклин са част от Лонг Айлънд. — Б.пр. ↑

11. ВТРЕНЧВАНЕ В НЕБЕТО

Колата ни чакаше спряна в забранена за паркиране зона, недалеч от входа на „Домът на самурая“, със сложена картичка на нюйоркското полицейско управление на таблото. Двамата с Мики скочихме в нея и потеглихме на скорост надолу по улицата.

— Току-що влезе в гаража на паркинга — съобщи Арт, който изскочи иззад ъгъла и се тръшна на седалката до брат ми. Мики бе включил на скорост още преди вратата откъм страната на Арт да се затвори.

— Къде е изходът?

— От другата страна — Арт взе слушалката на радиостанцията и поиска проверка на регистрацията на кола.

— Отдясно или отляво?

— Отляво.

— Слава богу. — Улиците тук бяха еднопосочни и брат ми се страхуваше да не изпуснем Аса, ако трябва да обикаляме цялото каре.

Мики зави направо в трафика. Разнесе се свистене на гуми — не само чужди, но и на нашите. Маневрата предизвика раздражено изсвирване на клаксона на минаващо такси и ме хвърли срещу вратата. Арт въртеше настройките на радиото невъзмутимо, сякаш нищо особено не се бе случило. Изглеждаше като залепен за седалката.

— Как се пише името му? — попита ме той.

— Каква кола кара? — прекъсна го Мики.

— Тойота.

— Защо ли попитах — усмихна се брат ми.

В този момент се обади радиото.

— Модел „Камри“ с четири врати — уточни Арт за Мики. Даде му номера на регистрационната табела и двамата се втренчиха в улицата пред нас. Гаражът бе от онези на многото етажи, скрит в стената от сгради по протежение на улицата. Колите изскачаха иззад бариерата като зайци от хралупа и без забавяне се включваха в

движението. Улицата пред очите ни беше като разорана от червените светлини на стопове и габарити. От задната седалка не виждах лицата им, но физически усещах напрежението, с което наблюдавах изхода на гаража. Когато тойотата най-сетне се показа, напрежението сякаш се изпари и двамата се облегнаха на седалките си.

— Окей — с облекчение каза Мики, — да тръгваме.

Последвахме Аса през нощния трафик на Манхатън.

Мики не спря да ругае под носа си, опитвайки се да се държи близо, но не прекалено, до колата на Аса и да се пази от изпреварващите ни коли. Арт тихо съобщаваше в слушалката маршрута ни през града. Забелязах, че по изключение не се препираха.

Тръгнахме по Ист Сайд.

— Да не живее тук? — погледна ме Арт. Поклатих глава. — Окей — успокой се той. — Сега към моста ли ще поеме или към тунела?

— Моля те, Господи — прошепна Мики, изпреварвайки автобуса пред нас, който като кит заемаше почти цялата лента, — нека да е към моста.

Мостът „Роблинг“^[1] продължава да е архитектурно чудо, макар и след толкова години. Бил е построен в ера, когато естетика и технология са вървели ръка за ръка. Нощем Бруклинският мост е осветен и минава над мазните черни води на Ист Ривър. На него може да се гледа като на вход за посветения към мистериите на Манхатън или спасителен изход от заплахата на градското чудовище. Трудно е да се каже кое от двете. А и трафикът е двупосочен.

— И какво тогава го води в Бруклин? — размишляваше на глас Мики. — Там ли му е школата?

— Не — отговорих аз.

— И не живее там? — пак поиска да се увери Арт. Нищо друго не ми оставаше, освен отново да поклатя отрицателно глава. — Окей... Няма проблем, имам адреса му — каза ми той.

Брат ми ме погледна гневно:

— Мамка му! — кресна. — Казвах ли ти, Арт, че крият от нас?

— А дали не се е отправил към Малкото Токио — предположих. В Куинс имаше разрастващо се общество на корейци и японци.

— Доста заобиколен път да стигнеш там — възрази Мики с кисела физиономия.

Той се приближи малко повече до тойотата, пробивайки си път през плътния трафик. Излизането от моста беше малко рисковано, а той не искаше да изгуби Аса. С приближаването на Бруклин трафикът още се сгъсти, понеже шофьорите се престрояваха да продължат или на север към магистралата за Лонг Айленд, или на юг към Гауънъс. Настилката бе неравна, с дупки и кърпеж, от които колата подскочаше. Мики се крепеше в средната лента и често проверяваше с поглеждане назад дали ще може внезапно да завие надясно, ако му се наложи. Изходната рампа на моста приближаваше.

— Е, Арт, какво ще кажеш? — прошепна брат ми.

— Мисля, че ако отива към Куинс, ще поеме по моста към Петдесет и девета улица. Не вярвам да си отива у дома. Според мен има среща.

— И аз така мисля — съгласи се брат ми.

— Защо? — поинтересувах се. Точно преглъщах и когато я произнесох, думата прозвуча странно задавено.

Мики тежко въздъхна. После видях, че свива рамене.

— Помисли сам. Ако искаш да се опиташ да го хванеш, къде би търсил, Конър?

— Предполагам бих устроил засада в някое доджо.

— Правилно — не пропусна да се намеси Арт. — И защо така?

— Защото... ами предполагам, защото другите убийства са станали в доджо. Или на подобни места.

— Точно така — Мики рязко завъртя волана и последва Аса към магистралата Гауънъс. Минахме покрай смълчана редица складове и обновени административни сгради, струпани в края на моста, и продължихме за известно време успоредно на брега. В реката плаваше кораб на военноморските сили — сива грамада, сливаща се със сивата градска нощ. След това подминахме площад, където колите отбиваха, за да се престроят за влизане в Бруклинския тунел за Манхатън, накрая се изнесохме на самата магистрала, която пронизваше района на Ред Хук в посока на Бей Ридж. — И кое е нещото, което обрича на провал всички убийци, Арт? — продължи Мики, сякаш изобщо не бяхме мълчали близо десетина минути.

— Повторението. Схемата. Предсказуемостта — отговори без замисляне партньорът му.

— Да видим сега как стоят нещата, друже — обърна се към мен Мики: — Приятелят на твоя учител изскача от приема, сякаш фракът му се е подпалил. Оставено му е тайно съобщение. И той отива в неизвестна засега посока. Не у дома си. Обзалагам се, че става нещо необичайно.

— Може — съгласих се неохотно. Все още не можех да дойда на себе си след вихрушката от събития, последвали нашата демонстрация. Имах усещането, че е била преди месец.

Магистралата е най-обикновено ярко осветено бетонно корито, минаващо над нивото на околния терен. От време на време виждахме горните етажи на редиците тухлени сгради, струпани на групи в сянката на магистралата. В морето от катранени покриви се издигаха кулите на църкви — Бруклин е предградие на църквите. Билбордове рекламираха услугите на автокъщи. Небето пред нас изглеждаше тъмно, но заради осветлението на магистралата не се виждаха никакви звезди. Скоро трасето щеше да извие наляво към моста при Статън Айлънд. Тук трафикът се разреждаше и всеки държеше своята лента. Напрежението поспадна и у двамата се появи желание да говорят.

— Ронин със сигурност се досеща, че е издирван — обади се Арт.

— Нашето основно предположение е, че преследва цел, която ни е неизвестна. Значи може да е маниакално луд — отбеляза Мики.

— Но в никакъв случай не е глупав — напомни Арт.

— Както и да е, след целия шум по вестниците сега той трябва да намери друго място, където да се справи с поредната си жертва. Като се замисля, започва да ми се струва, че тази церемония в „Домът на самурая“ за него е била чудесна възможност да ни хвърли прах в очите.

— Разбира се — мъдро кимна Арт. — Докато висим там с вързани ръце, той урежда нещата на другото място.

— Но трябва все пак по някакъв начин да примамим жертвата си на другото място. Интересно как го прави? — тази мисъл не бе преставала да вълнува брат ми.

— Магията трябва да е доста силна — предположи Арт. — Вече я е използвал върху другите двама.

Изсумтях утвърдително. Започвах да се питам дали все пак брат ми не се бе оказал прав в съмненията си, че сенсеите знаят нещо, което

не са ни казали. Още по-неприятна ми бе мисълта, че моят сенсей може би криеше нещо. Но в този момент голямата ми грижа бе някак да се отърва от церемониалното облекло, което още носех. Щях да се преобличам след изпълнението. Но не бях очаквал, че ще ми се наложи да го правя в кола.

Честно казано, не е лесна работа да съблечеш хакама. Нито път другите дрехи. Накрая се отказах и просто обух обувките си, които бяха на дъното на сака. Зори щяха да са безполезни, ако се наложеше да ходим пеша.

Когато вдигнах поглед, тойотата бе поела по изхода за Четвърто авеню и ние я следвахме.

— Ей, човече — прошепна на себе си Мики, — къде отиваш?

Отиваше на юг. Но още не можехме да се досетим къде. След няколко минути по Четвърто авеню Аса зави наляво. Това ни изведе покрай паркова ивица, служеща като буфер между кварталите Сънсет Парк и Бей Ридж. Кората на дърветата покрай оградата бе нашарена като камуфлажна униформа. Детската площадка бе заградена с висока мрежа и заключена с железни резета и катинари. Ниската къщичка на парковата администрация се мъдреше в центъра на тревната ивица. Светлините на минаващи коли осветяваха за кратко графитите по стените ѝ.

Нов ляв завой и поехме на север по Шесто авеню. Минахме под магистралата и стоповете на тойотата светнаха за кратко, когато Аса зави в Шейсет и втора улица.

На това място в Бруклин метрото излиза изпод земята за глътка въздух. Тук се събират линии „R“ и „N“, които тръгват от Манхатън. „R“ продължава на юг към върха на Бруклин, който е увенчан с Форт Хамилтън. При Петдесет и девета улица линия „N“ завива на изток, излиза от тунела в канал, който бавно се издига, така че в един момент метрото става надземна железница и продължава по този начин до Кони Айлънд. Районът, където влаковете излизат от тунела, е предпочитан от китайците и тук вече има разрастваща се китайска общност. Новите емигранти получават много прости указания как да намерят първата спирка на „N“ след изпъзвяване от мрака: слизайте при синьото небе. За местните китайци спирката при Осмо авеню на линия „N“ е известна като станция „Синьо небе“.

Аса бавно караше по Шейсет и втора улица, която е еднопосочна и отива на изток, успоредно на канала, в който се движат влаковете на „N“. Улицата е осеяна с малки фабрики и складови помещения със затворени капаци, облени от странната светлина на натриевите лампи. Тук-там се виждаха тесни гаражи — някогашни конюшни от времето на 20-те години, преустроени за коли. Кварталът свършваше пред нас на пряката със Седмо авеню.

Релсите на метрото тук са прокарани още в началото на миналия век. От време на време градската управа се решава да поосвежи входовете на метростанциите и будките около тях, но ако слезеш в коя да е нюйоркска станция и тръгнеш по перона в едната от двете посоки, неизменно ще стигнеш до трегерите и извитите като дъга опори, надупчени с нитове, на които цяло едно поколение нюйоркчани се бе подпирало, чакащо нетърпеливо задаващите се светлини на пристигащия влак. Старите конюшни тук напомняха за времената, когато по тези улици на Бруклин бяха минавали коне, влачещи блокове с лед.

— Какво става тук, Конър? — не бяхме много далеч от мястото, където живееш, и Мики разчиташе да му дам някаква информация.

— Наближаваме Седмо авеню — обясних аз. — Тук улицата се задънва. Няма нищо особено. Няколко магазина зад ъгъла. Към Осмо авеню е по-оживено.

Докато говорех, Аса спря и ние също отбихме на безопасно разстояние зад него. Мики изгаси фаровете и се загледахме.

Габаритите на тойотата угаснаха. Аса слезе от колата. Бързо се огледа, спирайки поглед на местата в сянка. Очите му бяха като тъмни прорези в жълтата светлина на уличните лампи. Несъзнателно се свих на задната седалка. При всеки друг това би изглеждало глупаво. Но аз познавах този човек и отлично знаех на какво е способен. Имах усещането, че долавя присъствието ни. Изглежда това не го притесняваше. Той отвори капака на багажника, извади нещо дълго и тясно от там и се отправи към пряката.

— Какво е това? — посочи с ръка Мики.

— Калъфът с меч — прошепнах аз.

— Окей — изведнъж се възбуди Мики. — Значи се готви онова, което очаквахме. Какво има там? — попита той, когато Аса зави на ъгъла.

— Нищо — отговорих му, — надлезът е затворен заради ремонт.

— Хайде, дами — настоя Арт, — да не губим повече време. Там има нещо.

— Няма нищо — настоях. И изведнъж ми светна. — Почакайте! — Наведох се напред, за да се взра през предното стъкло в мрака. — Там е старият вход за метростанцията на Осмо авеню.

— В употреба? — Мики вече бе подкарал колата натам.

— Не. Затворен е.

Двамата с Арт се спогледаха.

— Идеално — промърмори Арт. Бръкна под сакото и провери пистолета си. Мики му подаде ръчна радиостанция и Арт я плесна за проверка. — Значи по-нататък има изход към Осмо, нали? — поиска да се увери той.

— На следващата пряка. — Нещата започваха да се ускоряват и разговорът, движенията ни и всичко останало ставаха някак напрегнати.

— Окей — каза Арт, правейки три неща едновременно: провери си оръжието, прибра радиостанцията, разкопча предпазния колан. Мозъкът му изглежда работеше с бясна скорост. — Влизам там. Вие блокирайте другия изход, става ли? — и той въпросително погледна Мики.

Мики кимна в съгласие и ние поехме напред към ъгъла, зад който бе завил Аса. Арт се изстреля през вратата. От Аса нямаше и следа. На източната страна на Седмо авеню се виждаше тъмният затворен вход за метрото. Опушена от времето стара табела неясно намекваше за съществуването на станцията. На входа бе монтирана една от използваните на времето въртележки за пропускане на потниците един по един. Представляваше двуметрова цилиндрична клетка. Въртеше се, но трудно. В тъмнината приличаше на средновековна машина за изтезания. Виждаше се, че до неотдавна е била заключена с верига. Арт светна с фенерчето навътре. Държеше го като тояга — късият край с лампичката стърчеше от долната страна на юмука му. Веригата висеше и леко се полюшваше. Лъчът на фенерчето спря върху мястото, където бе разкъсана. Арт ни погледна за последен път, кимна и последва Аса в тъмнината, която водеше надолу към канала.

— Ей, Арт — извика Мики в нощта, — и първо стреляй, ясно ли е?

Мики изви волана наляво, за да излезем на Шейсет и първа и от там да стигнем до другия изход, но така и не го направихме. И досега помня онова, което последва.

Първо по радиостанцията се разнесе гласът на Арт.

— Мик — изсъска той приглушено. След това по-високо и много настойчиво: — МИИИК!

Брат ми наби спирачки и изскочи, без да се замисля, оставяйки вратата отворена. Прозорецът откъм моята страна беше затворен, но чух съвсем ясно pistolетния изстрел, разнесъл се откъм стълбището. Той раздра тишината и главата ми автоматично се завъртя в нужната посока.

Брат ми заобиколи предницата на колата и тичешком се отправи към въртележката. Междувременно бе успял да извади pistolета си и радиостанцията:

— Арт? Арт?... — извика той в нея. Сякаш установяването на контакт щеше да оправи нещата. Но бъркаше.

Останах седнал за момент, наблюдавайки развоя на събитията. Нещата ставаха с объркваща скорост. Отворих на свой ред вратата на колата от моята страна, но не бях сигурен какво трябва да правя. Двигателят още работеше и ключовете блестяха в полумрака, поклащайки се от вибрацията. Радиото в арматурното табло неясно хъркаше. Слязох от колата и се отправих към брат ми. Той влезе на бегом във входа и аз чух откъм тунела да се разнасят някакви приглушени удари.

Нещата не вървяха на добре. Но това беше само началото.

Входът с въртележката бе тъмен. Бутнах я, за да мина, а металът изскърца и поддаде с труд. В късия коридор миришеше на влажен бетон и урина. Завих към стълбището, което водеше до стария перон.

На стотина метра вляво от мен, в посока Осмо авеню перонът бе ярко осветен. Но тук, където бях аз, цареше полумрак. Тръгнах надолу по стълбите колкото можех по-бързо. Японският костюм ми пречеше. Стъпалата бяха плъзгави от окапали листа, стари вестници и онази

слуз, която не знам защо и как избива от подовете на всички метростанции.

Не зная какво очаквах. Може би някакво движение. Някакво действие. Но тук долу нищо не помръдваше и това ме безпокоеше. Отнякъде се процеждаше светлина, колкото да попречи на нощното ми зрение, но все пак успях да различа неясни форми в основата на стълбището.

Във въздуха се стелеше дим от барут. Усещах и миризма на влага. Усещах и още нещо, но не можех да определя какво. Някъде в далечината чувах шума от движението по улицата, защото в Бруклин животът никога не спира. Високо над нас по магистралата профучаваха коли. И тогава долових слабото зzzzn, донасяно от релсите на метрото — сигурен знак, че приближаваше влак. Но имаше още нещо, имаше някакъв друг шум, който не можех да идентифицирам.

Приблжих още малко, за да намаля влиянието на фоновия шум, и сега вече съвсем ясно различих тихи, мокри хрипове, идващи откъм площадката под мен.

На двеста и петдесет метра от нас, на станцията при Осмо авеню спря влак в посока Манхатън. Светлината на фаровете му освети сцената пред мен. Аса се бе сгушил в ъгъла и стискаше дръжката на меч си като талисман. Лицето му бе гневно и застинало в маската на непредаваема емоция. Опита се да каже нещо, докато се смъквах по последните стъпала, но шумът на приближаващия се влак заглуши думите му.

Светлината се засили. Засили се и грохотът. Слязох от последното стъпало. Влакът профуча покрай нас като експлозия от светлина, скорост и шум. И тогава разбрах какво долавяше носът ми.

На примигващата светлина от стрелкащите се покрай нас прозорци на вагоните видях, че Мики е коленичил в локва кръв по перона. Държеше в ръцете си Арт. Беше тъмно, но успях да различа отсечената му китка, през която на пулсации бликаше кръв. Ризата му бе потъмняла и подгизнала от раната на гърдите му. Изпадаше в шок и полагаше всички сили трескаво да зърне още веднъж нощното небе като последен спомен от този свят. Лицето му бе изкривено от усилие в отговор на някаква вътрешна нужда, за която не можехме да се досетим. Арт се мъчеше да вкара малко въздух в гърдите си и устните му се кривяха в опит да се преборят.

Грохотът на влака започна да затихва и най-сетне чух Мики да ми крещи:

— Пристисни я, по дяволите! — сочейки ми с брадичка отсечената ръка. После извика в радиото: — Ранен полицай! Ранен полицай! — Докато влакът се отдалечаваше, зърнах лицето му: той изглеждаше обезумял, хванат в клопката на гнева, объркването и отчаянието.

От Ронин нямаше и следа. Някъде в далечината захълца сирена — слаб лъч на надежда.

Коленичих от другата страна на тялото на Арт и стиснах силно чукана в ръката си.

— Дръж се, приятел! — говореше му Мики. — Още малко... — Люлееше го напред-назад, прегърнал главата му с една ръка, а с другата манипулираше с радиостанцията. Настойчивостта в гласа му просто бе осезаема и бе като връзка между изплъзващия се живот на Арт и нас, светлина в тъмната мокра долина, в която се намирахме. Молба срещу силите на нощта.

Сирените се приближаваха. Чух викове. После се разнесоха стъпки на хора, тичащи към нас откъм осветения перон.

В този миг Арт се сгърчи: гръбнакът му се изви като лък и той издаде задавен звук. Мик хвърли радиото и го стисна с всичка сила. Лицето на Арт се отпусна, сякаш бе получил мъничкото уверено, от която бе имал нужда. Не знам дали съзнаваше, че сме до него. Усетих нещо съкровено да ме напуска, сякаш изтръгнато от вътрешностите ми. Огледах се отново в полумрака, търсейки помощ. Защо се бавеха толкова? Обърнах се към брат ми... и видях сълзите в очите му — блестяха като последните лъчи на угасваща звезда.

---

[1] На името на Джон Огъстъс Роблинг (1806–1869) — американски строителен инженер от немски произход, пионер на висящите мостове, конструирал (1869) Бруклинския мост. — Б.пр. ↑

12. НОЩЕН ШУМ

Когато Арт се оженил за Мари, той приел и католицизма, така че сред стъклениците, кабелите и издаващите тревожни сигнали апарати на интензивното, се шепнеше и за последното причастие. Свещеникът беше млад, добре охранен и с онзи искрен поглед, който поповете имат, преди тежкият живот, който са си избрали, да ги вкара в пътя на греха и примирението със съдбата. Засега той седеше заедно с нас в чакалнята, розовобуз и закръглен, готов да говори, желаещ да даде утеха. Но аз забелязах, че хвърляше изпитателни погледи на Мики и другите полицаи, дошли да изразят подкрепата си на семейството. Всички те бяха корави мъже. Така че свещеникът мъдро възпря импулса си да съобщи на всички ни Благата вест. Никой не бе в настроение да го слуша.

Мари подсмръкна веднъж-два пъти, но това бе всичко. Ди седеше до нея. Дъщерята на Арт, със зачервени очи и изплакани сълзи гледаше разпадащия се пред нея свят, разбрала колко несигурно място е той. Труден урок. За всяка възраст.

Никой не можеше да ни каже ще оживее ли Арт. Чакахме и много-много не говорехме. В болницата бе оживено и всяка новодошла група си стоеше отделно, предполагам смятайки, че техният случай е възможно най-специалният, но истината бе, че всички бяхме еднакви. За всяка група със зачервени очи вселената се бе свила в стегнат възел от хора, нежелаещи да приемат реалностите на живота и мрачните възможности. Нощта бе дълга, но ми се струваше, че можем да правим нещо по-добро, отколкото само да стоим и да чакаме. Полицаяте се организираха на смени и свободните се върнаха да патрулират по улиците. След няколко часа излязох навън и примигнах под ярката, напълно неочаквана слънчева светлина, където ме очакваше суровата реалност на живота.

Пътуването към дома беше като минаване през поредица от различни пейзажи, сменящи се в главата ми. Все по-топлото слънце

проникваше през прозореца и се бореше за надмощие с климатика. И засилваше по някакъв начин общото чувство за надигаща се катастрофа. За да се разсея, загледах се в местата, през които минавахме, но не можех да забравя. Очите ми бяха отворени, но пред тях минаваха образите от миналата нощ.

Няма нищо по-трескаво от събитията, последвали случая на тежко ранен полицаи. Транзитно минаващ през онази метростанция полицаи бе чул изстрелите и веднага бе повикал подкрепление — ръчните радиостанции на Мики и Арт бяха за използване при засади и работеха на кодиран канал, така че не можеха да се включат в полицейската радиомрежа. Първи на мястото бе пристигнал джип на местния участък и двамата полицаи, дошли с него, дълго размахваха пистолети, фенерчета и значки, докато се уверят кой кой е. Междувременно Аса бе клекнал вече до Арт, което се оказа разумно, защото ако го бяха заварили да клечи в ъгъла с меч в ръка, полицаите със сигурност щяха да го направят на решето.

Малко след това се появи и линейката. Двама яки мъжаги в плътно прилягащи по телата им униформи си нахлузиха латексовите ръкавици и се заловиха за работа. Първо огледаха местопрестъплението, после клекнаха срещу Мики.

— Мамка му — прошепна единият от тях. Бе се вторачил в дупката в гърдите на Арт и чукана на китката му, опитвайки се да прецени с кое да се залови по-напред. Може и да се чудеше за себе си, но ръцете му не спираха да работят.

— Шоков костюм — каза той на партньора си.

Някъде отдалеч се разнесе гласът на Мики:

— На него вече му изтече кръвта.

Другият кимна в съгласие.

— Може би... а може би не. Трябва да опитаме нещо — тихо настоя той. — Хей — извика той на единия от полицаите, — по-добре прибери желязото и потърси ръката. И като я намериш, прибери я в торбичка с лед. — Двата полицаи смутено прибраха оръжията си и направиха каквото им бе наредено: — Така по изключение веднъж и от вас ще има полза — измърмори на себе си медикът.

След това се залови с арсенала на негово разположение. Тръбички. Шоков костюм. Кръвни експандери^[1]. Те извлякоха Арт от онази дупка с внимателни, делови движения — ритуал, предназначен

както за жертвата, така и за свидетелите. После линейката изчезна в нощта с вой на сирената.

Изгониха двама ни с Аса от перона и ние се качихме обратно на нивото на улицата. Горе вече гъмжеше от полицаи. Кварталът пулсираше от мигащите светлини на колите им. Радиостанции издаваха гъгниви заповеди и ченгетата тичаха напред-назад, стараяйки се да внесат някакъв порядък в хаоса от свидетели, кръв и тъмнина.

Отидохме в Шейсет и осми участък. Никой там не ни се зарадва. Един от полицаите ни съпроводи през празното фоайе, набра комбинацията на автоматично заключващата се врата и внимателно остави меча на Аса на масата. Увиха го в кафява хартия и му сложиха етикет. После ни разделиха и дежурният нареди да ни вкарат в отделни стаи за разпит. Позволиха ми да се облека в нормални дрехи. По моята хакама имаше тъмни петна. Бях коленичил в кръвта и сега с удоволствие се отървах от миризмата. Толкова кръв за една вечер... Стигаше ми.

Мики пристигна в отделна кола. И той беше изцапан с изсъхнала кръв, така че дежурните се заловиха с него. Всички говореха колко е опасно това в епохата на СПИН и колко рискован е трудът на полицаия. Чух го да пита къде е Аса. Секунди по-късно се отвори вратата на моята стая и той надникна. Лицето му беше свъсено и сериозно. Единственият му коментар беше: „Каква шибана история...“ После изчезна. Вероятно бе обяснил кои сме на останалите момчета, защото оттам нататък нещата станаха малко по-нормални. Но все пак един полицаи бе в критично положение и флуоресцентните лампи не бяха достатъчни, за да разсеят неприветливостта на полицейския участък, нито сериозния тон на разпита.

Когато го отведоха, лицето на Аса продължаваше да бъде сиво, а той все така мълчалив. Взеха и моите показания, после върволица от различни детективи идваха при мен и ми задаваха едни и същи въпроси. Тези хора наистина притежават уменията да те накарат да се почувстваш лъжец, дори когато казваш истината. Знаеш защо го правят, разбира се, но от това не ти става по-леко.

Беше след два сутринта, когато отново видях Аса. Изглеждаше стар и самотен. Лицето му бе като стена, зад която помръдваха единствено очите. Сенсей седеше на стол, с ръце, прибрани в скута, с

дланите нагоре. Това е поза *мудра*, използвана за медитация от майсторите на меча. Но мислите му бяха на перона, а не в доджото.

Седнах до него и се загледах в нескончаемия прилив и отлив от хора в участъка през нощта. Не поглеждах Аса — при японците не е прието да гледаш по-старшите в очите при напрегнати ситуации, — макар да говореше толкова тихо, че едва се въздържах да не го погледна и да се ориентирам какво казва по устните му.

— Чакаше там — прошепна сенсей, сякаш продължаваше временно прекъснат разговор. — В тъмното. Така пишеше в бележката, която получих. — Той въздъхна дълбоко. — Не бях сигурен, че ще постъпи както бе написал... Там беше тясно — дясната му ръка леко потрепна в скута, като съживена от разказа. — Тъмно. Мръсно. Казах му, че не е място за хора на честта.

„Какво отговори той?“ — искаше ми се да го прекъсна. Но се страхувах, че проговоря ли, магията ще изчезне. Защото погледът на Аса не бе фокусиран в стаята, а там долу, на перона.

— Отговори ми, че за съжаление е така, но не можело да се избегне — къса пауза, докато споменът оживяваше в главата му. — Казах му, че съм дошъл, за да приема предизвикателството. Той изглеждаше изненадан. Но разбираше от учтивост, поне достатъчно. Поклонихме се. Беше тясно място... — повтори той, явно впечатлен от тази подробност. — Изтеглих се от стълбището към стената. Беше тъмно, но усещах, че ме наблюдава. Откъм стената тялото му се очертаваше по-добре и представляваше по-ясна цел. — Усмихна се със свити устни. — *Хейхо*. Изтеглихме мечовете. Неговата *нукицуке* е доста силна, професоре. — Това бе единствената индикация за мен, че Аса осъзнава присъствието ми. Думите му, че умението на Ронин с меча е солидно, означаваше голямо признание. — Тогава изневиделица се появи полицаят. Едрият. Не вярвам да ме забеляза в сянката на стената. Слезе по стълбите толкова стремително, идваше отвън, не разполагаше с време. Само каза нещо набързо в радиото. — Той отново въздъхна, преди да продължи, но направи пауза, сякаш за да прочете мислите ми: — Стъпалата бяха плъзгави. Перонът също. Извиках, за да го предупредя... Другият се обърна към полицая. Пистолетът изгърмя. — Аса спря, сякаш изстрелът бе пунктуация в разказа му. — Видях гнева в очите му на блясъка на изстрела. Сякаш надникнах в пещ. — Нова пауза. — Старите воители познават това усещане: „безмилостен като

огъня“. — Така звучеше бойният девиз на някогашните самураи. Аса се наведе напред от напрежение, после се отпусна: — Нанесе *коте* — простичко обясни той. Отсичането на китката е един от най-използваните удари в кендо. — Удари по дясната ръка. В тъмното изглеждаше като че ли полицаят държи пистолета в нея. — Но Арт беше левичар. Аса продължи: — Първият изстрел дойде, когато острието се спускаше. — Представих си просветването на изстрела и блясъка на спускащото се острие. — Това го вкамени за момент. — Точно моментът, благодарение на който Арт все още се държеше с последни сили за живота. — Но се съвзе. Много бързо при това. — Пауза, предизвикана от силата на спомена. — Раздвижих се, но той вече беше скочил встрани. Нямах възможност за чист удар... беше *ирими* — икономично обясни той. Техника на влизане, която те извежда встрани от противника за контраудар. — Той влезе — отсече Аса. — Не съм сигурен каква техника точно използва след това — добави извинително, сякаш разпознаването на конкретната техника можеше с нещо да промени ужасния завършек на вечерта. — Но отне пистолета на едрия. Приблужи се до него... — Аса с усилие се върна обратно в стаята. — Останалото ти е известно.

Седяхме сред хаоса в участъка. Беше призори — времето, когато подсъзнанието работи най-енергично, чувахме отново изстрелите, поредицата, която Ронин бе изстрелял, виждахме дулото на пистолета, търсещо Арт като отворена уста.

Кимнах. Останалото наистина го знаех.

По-късно същия ден, след бдението пред интензивното отделение, се качих в колата и отидох в дома на Мики. След случилото се бяхме успели да разменим само няколко думи насаме. Той беше немногословен и дистанциран, в служебен отпуск, докато от отдела за вътрешно разследване приключе случая.

Макар да бе късен следобед, слънцето немилостиво шибаше с лъчите си Лонг Айлънд. Хлапетата на Мики бяха в басейна, щапуркаха из него, играеха си с маски и малки пластмасови лодки. Не бяха много весели, но охлаждащият ефект на водата бе започнал да ги съживява. И Ди беше навън с изпотено лице, опитваща да въдвори някакъв ред.

Прескочих оградата и заобиколих къщата, за да изляза на страната с басейна.

— Здравсти, Ди — извиках аз. Тя ми се усмихна слабо, а децата ми замахаха с ръце. Постояхме и ги погледахме да си играят. — Мик тук ли е?

Погледна ме. И Ди изглеждаше измъчена, но слънчевият загар по бузите ѝ правеше високите ѝ скули да изпъкват с фалшива жизненост.

— Донякъде — отговори тя. — Във всекидневната е. — Вдигна чашата си със сламка и ме проследи с поглед как качвам стълбите към плъзгащата се врата.

В стаята беше тъмно. Опрях лице в мрежата против комари и надникнах вътре. Усетих някакво движение и чух едва доловимо подрънкване на кубчета лед, последвано от оставяне на чашата върху дървената масичка.

— Какво? — гласът му бе дрезгав.

Дръпнах плъзгащата се врата и влязох при него. Мики се беше скрил в тъмнината като животно в пещера. Дръпнах по-наблизо до него един стол и седнах, без да проговарям. Той стана, намери опипом чаша в шкафа, сложи я пред мен на масата, насипа с шепя лед и ми наля питие. В тъмното беше трудно да се познае какво, но когато поднесох чашата до носа си, усетих миризмата на ирландско уиски.

Той се отпусна в стола си като старец и наклони чашата си към мен вместо на здравица.

Разклатих ледчетата, отпих и го погледнах.

— От кога си тук? — попитах го аз.

— От доста време. — Внимателно се вслушвах в гласа му. От това питие не можеш да изпиеш много, без да те хване. Но Мики се справяше добре и езикът му изобщо не бе надебелял. Всъщност беше си абсолютно трезв.

— Някакъв план?

Той се пресегна и запали лампата. Очите на брат ми са синкаво-сиви, но изсветляват или потъмняват в зависимост от настроението му и околната среда. В този момент бяха тъмни като гранит.

— Разбира се — отговори Мики. — Ще хвана за гушата твоя човек Ямашита и ще стискам, докато не пропее.

— Какво?!

Мики отпи мощна глътка. Чух го да поема дълбоко въздух, когато приближаваше чашата до устните си. Изглежда ме, примижавайки, и преглътна уискито.

— Казвах ти, че на японците работата не им е чиста.

Той обича да говори такива неща, за да ме провокира.

— Разполагаш ли с някакво доказателство? — осведомих се аз.
— Имам предвид нещо конкретно и по-различно от интуиция?

— Интуицията ми досега не ме е лъгала, брат ми.

— Виж, Мик... Това, че просто нямаш идея какво става, не означава, че Ямашита или някой от другите сенсеи са забъркани.

— Не означава ли?

— Не.

— Ами тогава ще ми обясниш ли как се връзват нещата? — Той наля още уиски в чашата си. Светлината на лампата идваше през зеленото стъкло на бутилката „Джеймисън“ като от дъното на океана.
— Имаме две сериозни убийства, едното в Ел Ей, другото във Финикс. Начинът на действие е един и същ и е пряко свързан с източните бойни изкуства. На стените на двете местопрестъпления са оставени загадъчни послания. И не на какъв да е език, а на японски. Посланията също са свързани с бойните изкуства. А снощи с убиеца се среща... кой? Твоят учител! — и той гневно ме изглежда.

— Какво искаш да кажеш? Бележката беше получена от Аса.

На това Мики отговори с иронична усмивка:

— Ти май наистина си голям наивник. Учителят ти трябваше да участва в демонстрацията. Бележката е била за него. А Аса я е взел по погрешка.

Помислих малко.

— Окей, ти нареждаш нещата доста изкусно, признавам. От твоите уста започва да звучи дори правдоподобно. Виж... знаем и без много да умуваме, че онзи, който го прави, има някаква идея фикс във връзка с бойните изкуства. Тази история с прозвището Ронин, кражбата на старинния *бокен*. Не допускаш ли, че Ямашита се е озовал на мерника просто защото е виден сенсей?

— На теб май не ти излиза от главата онази хипотеза с избиването на големите имена в бойните изкуства, Конър. Само че тя е доста елементарна.

— Не е по-елементарна от напъните ти да прикачиш на Ямашита нещо, за което той няма никаква вина.

— А ти сигурен ли си в това, Конър? — погледна ме в упор Мики.

Замислих се за Ямашита. Нежеланието му да говори и усещането, което създаваше у околните, че всеки път, когато го погледнеш, сякаш се налага да пробиеш броня. Непредсказуемият му характер. Способността му да всели в теб респект и страх, най-често едновременно. Кимнах.

— Щях да усетя, Мик. Не може да скрие нещо такова от мен. Прекалено голямо е.

— Всички лъжат, Конър. Дори твоят учител.

— Когато ти избобцо не познаваш.

— Брат ми, брат ми — промърмори Мик и отпи отново, — не се заблуждавай. Вярвам, че е изключително специален... — Презрението в гласа му беше осезаемо.

— Да ти го начукам, Мик.

— И аз на теб, Конър. — Това беше върхът в дебата между двама братя.

Чаках. Но получавах само намусено мълчание. Тишината се нарушаваше единствено от потракването на кубчетата лед в чашата му, когато отпиваше.

— А... по дяволите, просто не виждам как всичко това може с нещо да ни помогне — предадох се накрая. — Разполагаш ли с нещо друго?

— Не още.

— Някакви нови следи?

— Ей... толкова ли не схващаш, че още работя по тези неща — сряза ме той.

— Ти не работиш над нищо друго, освен над махмурлука си. — Мики сметна, че е под достойнството му да реагира на този коментар. — Ще го оставиш ли да ти се изплъзне? След онова, което направи на Арт? — осведомих се аз.

— Никой няма да се изплъзне — изрече, натъртвайки на всяка сричка брат ми. Прозвуча като зла прокоба.

— Тогава какво ще правим?

Той направи неопределен жест с чашата си.

— Има някои неща, върху които трябва да поработя. — След тези думи Мики се смъкна в стола си, сякаш му бяха изпуснали въздуха, и измърмори нещо неясно.

— Какво? — Мики се наведе напред и отново измърмори нещо под нос. — Не те разбирам — настоях. — Какво каза?

— Нищо — отвърна брат ми.

Затруднявах се да определя на какво бях най-ядосан: на обвиненията му срещу Ямашита, на факта, че трябваше да го защитавам, или на разяждащите ме съмнения, които таях. Нещо в мен поддаде. Изправих се, наведох се над него и го сграбчих за реверите.

— Кажи ми какво каза, тъпако!

Изглежда го бях засегнал дълбоко. Той скочи на крака. Чух бутилката да се прекатурва. Не очаквах внезапния му ход и паднах назад, спъвайки се в нещо в полумрака. Озовах се на пода, а той се надвеси над мен, извън себе си от гняв.

— Не злоупотребявай с късмета си, Конър! И стига с тези бойни изкуства и дивотии. Трябваше да бъда по-твърд, но се подведох по теб.

— Какво искаш да кажеш?

— Задник такъв! Изобщо не трябваше да ти позволявам да идваш с нас снощи.

— Какво?...

— Толкова ли не можеш да схванеш? — изкрещя ми той. — Ние имахме жилетки в багажника. Имахме жилетки, а аз забравих да накарам Арт да облече една от тях!

За миг си помислих, че ще ми се нахвърли. Той обаче се отдръпна, сви се в себе си и рухна обратно в креслото. Погледнах го, без да проговарям, и бавно се изправих на крака.

Мики страдаше от тежка форма на полицейски фатализъм. Известно му бе, че има ли нещо лошо да се случва, по-вероятно е то наистина да се случи. Сигурно сте чували за чувството на вина сред оцелелите. Старите войници и всички, които работят в рискови ситуации, познават това чувство. Това е убедеността, че си можел, че е трябвало да направиш повече, да предприемеш нещо по-различно, да предотвратиш по някакъв начин катастрофата. Няма значение дали някой е само ранен или е убит. Каквото и да се е случило, ти продължаваш да съзнаваш собствената си смъртност, да усещаш съприкосновението със смъртта. И да изпитваш дълбоко вътре в себе

си тайното облекчение, че часът ти още не е дошъл, че не твоят номер е бил изтегленият. И всички тези усещания се смесват в отровна киселина, която те разяжда отвътре, капка по капка, ден след ден, година след година... дял живот.

В известен смисъл в това усещане няма нищо рационално. От друга страна, то е напълно разбираемо и лесно обяснимо. Или поне това си казах аз. Хората жадуват за увереност. И за контрол над нещата. Прекарваме живота си да копираме едно или друго, в малки игрички, предназначени да съхраняват илюзията за безопасност. Само че така или иначе лошите неща се случват. И когато един ден се случат, това демаскира всичките ни усилия да ги предотвратим като абсолютно неадекватни, като чисто самозаблуждение. Като детинско кръстосване на пръсти в лицето на замахващия убиец.

Поех дълбоко въздух и опитах отново.

— Това са чиста проба глупости и ти много добре го знаеш. Вината не е моя. Не е и твоя, Мик. — Той не ми отговори. — Ние не направихме нищо лошо. Направи го Ронин. — На това брат ми само изсумтя неопределено. Опитах друга тактика: — Ти знаеш, че Арт няма да те обвини. — Мики продължаваше да седи безмълвно и аз продължих нататък: — Мислиш ли, че ако ролите ви бяха разменени, Арт щеше да се държи както ти се държиш сега? Да се обвинява? Да се самосъжалява? Човек като него... как би постъпил?

Мики се наведе към мен и лицето му изплува призрачно бяло в конуса на хвърляната от лампата светлина:

— Не ми казвай що за човек е той. Не ти и не на мен. Аз зная какъв човек е той.

— Да. И дори в онова състояние снощи... — В съзнанието ми изплува образът на Арт, който хъркаше в мрака на тунела, докато лекарят се опитваше да му спаси живота. — Той се опитваше да ни каже нещо...

Брат ми тежко пое дъх и ме погледна сякаш бе едновременно изненадан и разочарован:

— Конър, някакъв луд току-що бе изпразнил цял деветмилиметров пълнител в Арт. Мислиш ли, че е бил достатъчно в съзнание, за да се опитва да ни съобщи нещо важно? — И Мики презрително изсумтя. — Да, издаваше някакви звуци, но това си бяха звуци и нищо повече. Мозъкът на Арт беше в процес на изключване от

света и ти го знаеш, защото беше там, Конър. Просто тялото му още не бе разбрало този факт.

Не го вярвах, защото не исках да приема тази възможност. Продължавах неистово да се надявам. Предполагам, и хирурзите — всеки следващ ден означаваше малко по-добър шанс за Арт. Мики и аз останахме още малко заедно, загледани в двора, където вече бе започнала да се спуска нощта. Чувахме възбудените гласове на децата отвън... приглушени звуци от един друг свят. Предполагам, нещо подобно е чувал и Лазар^[2]. Брат ми продължаваше да седи като каменна статуя, безчувствен към зова на живите.

Довърших уискито си и оставих чашата си до неговата. Когато стигнах до вратата, обърнах се и му казах:

— Няма значение, Мик. — Думите ми не събудиха никаква реакция у него. — Наистина няма — отново опитах аз. Виждах през мрежата против комари на вратата как Ди избърсва едно по едно излизащите от басейна деца. Образът беше някак омекотен от филтъра на мрежата и вече почти спусналата се нощ. Непринудената гледка навън ме теглеше, но аз се обърнах още веднъж към мрака в стаята: — Ще го хванем, Мик. Това вече ме засяга лично — тихо добавих, надявайки се на някакъв отговор. Вместо това чух тихото подрънкване на кубчетата лед. Излязох навън, притворих зад себе си вратата с мрежата и си тръгнах.

Прибрах се у дома и седнах сам в апартамента си.

Беше горещо. Прозорците в двата края на коридора в блока бяха отворени и всички наематели се молеха за малко вятър. Седнах на пода в позата, известна като *сейза*, която използвам за медитация в доджото. И зачаках като останалите.

Майсторите съветват да оставиш съзнателните ти мисли да се изпарят като мехурчета в чаша с шампанско и така да постигнеш онова, което те наричат „не-мислене“ — средство за справяне с предизвикателствата на живота. Мислите ми бушуваха, но не се изпаряваха. Чаках да настъпи спокойствието. Чаках прозрение. Чаках да се материализира някакъв план.

Вместо това дочаках повторение на образите от перона. Тялото на Арт. Аса. Брат ми, пиещ в тъмнината.

Апартаментът е мястото, където спя и пиша. Огледах се в интроспективно изострено състояние на съзнанието. Видях ъгъла, в който сядам пред компютъра. Лавиците с книги и документи над масата, които изглеждаха като тухли в стената. Струваше ми се, че ги бях подбрал по няколко различни съображения.

Изучавах историята. Дали го правех, защото миналото е безопасно? Нещо, което можеш да наблюдаваш от разстояние, без никаква отговорност? Да, разбира се, може да се спори по интерпретацията на един или друг момент. Но никога не се налага да направиш нещо, което би могло да промени изхода.

Добре, какво можеш да кажеш за Ямашита и неговото изкуство? Беше архаично, отдалечено от реалния живот. Тренирах ден след ден хореографията на една отминала епоха, съживявах забравените ходове на битки, загубени или спечелени преди много време. Бях боец, който никога не бе воювал, последовател на учител, който криеше толкова, колкото и разкриваше.

И сега бях изправен очи в очи с всички неща, които така усърдно се бях опитвал да отбягвам. Въпросите за доверието. За отговорността. За живота и смъртта.

Седях там и се опитвах да медитирам. Но дълбоко в себе си знаех едно нещо, знаех го и нямах никакви съмнения в него: беше ме страх.

От морето полъхна нощен бриз и разклати пердетата на прозорците. Откъм Нероус се разнесе корабна сирена, прозвуча като далечен стон на загубена душа.

Легнах си. Единственото ми прозрение бе онова, което бях споделил с Мики на тръгване: нещата вече ме засягаха лично.

---

[1] Физиологичен разтвор, плазма или декстро́за — използват се при шок като заместители на кръвта с идеята да се увеличи обемът ѝ, а не да се възстановят другите ѝ функции. — Б.пр. ↑

[2] Мария и Марта имали брат на име Лазар, който бил близък приятел на Исус. Споменат е в Евангелие от Йоан (11 и 12), където се разказва историята за съживяването му от Исус след четиридневен престой в гробница. — Б.пр. ↑

13.

КОКАЛЧЕТАТА НА ОРАКУЛА

Шаманите пеят на тъмно, за да призват мъртвите. В продължение на хилядолетия хората са се взирали във вътрешността на пещерите, надявайки се да надникнат в бъдещето с помощта на гласа, който се разнася от мрака. Това по правило не свършва добре: онова, което желаем да чуем, почти винаги е нещо, за което ще съжаляваме, че сме научили.

През нощта беше ваяло. Когато излязох на сутрешния си крос по протежение на Нероус, разделяща Статън Айлънд и Бруклин, от асфалта на пътеката вече бе започнала да се издига пара. Въздухът беше топъл и наситен с гъстата миризма на прах, изгорели газове, морска вода и трева. Слънцето вече бе започнало да напича и във влажния въздух бе увиснала прашна пелена. Различавах масива на Статън Айлънд, но очертанията му изглеждаха размити и неясни. Тичах прилежно и се стараех да не мисля за нищо. Вместо това в главата ми се въртеше рояк от разнообразни мисли.

Не че от това поумнявах или нещо такова.

На вратата ми се почука. Отворих. На прага стоеше Ди със съпруга си.

— Трезвен ли е, Ди? — попитах я. Тя се засмя и ми го посочи.

Брат ми изглеждаше видимо нещастен. Погледна ме, примижавайки.

— Що за шибан въпрос беше това? — осведоми се Мики.

— Уместен. Е?...

— Ами... — призна си той, — леко съм на градус.

— На градус си, значи? Интересен начин на изразяване. Татко пък обичаше да казва, че се е натаралянкал.

— В известен смисъл и аз... — уклончиво каза брат ми.

— Не му обръщай внимание — обади се Ди. — Прави се на дете.

След известно клатене по стълбите двамата качиха тежък кашон. В него се съдържаха работните копия на Мики от документите по

случая „Ронин“. Строго погледнато, той нямаше право да ги изнася, понеже това бе нарушение на разпоредбите на участка. Но както повечето полицаи, Мики вярваше, че целта оправдава средствата.

Накрая брат ми седна запъхтян в едно от креслата. Ди сложи шесторка кока-кола директно пред него. Мики извади една от кутиите и опря студения ѝ алуминиев корпус на челото си. После я отвори.

— Трябва двамата с теб да прегледаме тези материали, Конър. И да обсъдим някои неща. — Каза го многозначително, сякаш имаше някакво важно послание за мен, само че аз не го разбрах. Ди ми помогна да извадя папките. Мики седеше в креслото и пиеше кока-кола. Тенът му беше зеленикав. — Окей — започна той и предпазливо пое дълбоко дъх, — ето с какво разполагаме. Показанията на Аса потвърждават, че човекът е на средна възраст и азиатец.

— Говорил ли си с него пак?

— Не още. В отпуск съм, нали разбираш? — За момент ми се стори, че иска да обясни по-подробно, но вместо това той се отплесна по друга допирателна. — Не знам какво можеше да се случи миналата вечер, но начинът на действие изглеждаше подобен. Трябва да приема, че става дума за нашия човек.

— Така е — кимнах аз.

— ДНК пробите от другите убийства съвпадат.

— Доколкото си спомням, в „Домът на самурая“ не сте успели да снемете отпечатъци, нали така?

Той се облегна със затворени очи.

— Не — думата му отне определено усилие.

— А какво стана с... — поколебах се — ... пистолета? — Имах предвид пистолета на Арт, естествено, но някак не можех да си наложа да изрека името му.

Мики отвори очи и ме погледна.

— По него има частични отпечатъци. Продължават да работят върху тях. До момента резултатът е нулев. Ако се наложи да се обърнем към Интерпол, аз специално не бих чакал със затаен дъх.

Споменаването на Арт ми припомни един негов съвет: когато стигнеш до стена, опитай друга посока.

Седнах точно срещу брат си.

— Спомняш ли си какво каза веднъж Арт, брат ми, че спъвало убийците? Повторението.

Той кимна:

— Да. И предсказуемостта.

— Да видим тогава с какво разполагаме тук — тихо предложих, понеже забелязах, че се мръщи на гласа ми. — Къде е схемата?

Той направи усилие да се стегне. Копията на документите бяха разпръснати върху масичката за кафе като костите на изгнил скелет. Мики започна внимателно да ги размества. Ди мълчаливо му предложи току-що отворена кока-кола. После се дръпна извън полезрението му и мълчаливо и изразително сложи ръка върху устните си, призовавайки ме да мълча.

Първоначално брат ми се движеше бавно. Той започна да вади листа от папките и да ги групира в ясна само нему схема, спирайки често, за да отпие от кутията кока-кола. Малко по малко темпото се покачи. Документите не само се сортираха, но биваха преглеждани и сравнявани с други. Налетите му с кръв очи скачаха от лист на лист. После той се облегна, покри лице с ръцете си и го разтърка, сякаш кожата му беше гумена.

След известно време Мики вдигна документите по случая.

— Винаги е едно и също. Този човек се занимава с бойни изкуства. Колкото и да гледам материалите, това е единственото, което свързва жертвите. И те са убити в бой.

— Кое се потвърждава и от Аса — обадих се. — Другите жертви са били по някакъв начин издебнати или подмамани в своеобразен двубой. И — подчертах, — поне доколкото ни е известно, жертвите не са били свързани по никакъв начин с убиеца.

— Доколкото ни е известно — повтори думите ми Мики.

— Нито има такава връзка с Ямашита — завърших аз.

Брат ми изкриви лице:

— Глупости. Кога ще започнеш да разсъждаваш безпристрастно за тези неща, брат ми?

— Окей, окей — намеси се Ди, за да ни успокои. — Поне сме съгласни, че връзката е Япония. — И двамата я погледнахме. — Е... това поне е очевидно. Повечето от тези, които е убил или се е опитал да убие, са японци.

— Изключението е Райли — ненужно напомних аз.

— Райли е изключение и с това, че неговото убийство е свързано с единствената кражба — недоволно допълни Мики. Ясно ми беше, че

не иска да изоставя темата за Ямашита.

— Значи общото е, че те всички имат отношение към японските бойни изкуства — продължи Ди. — И нашият човек... не знам... може би ги издирва. Сякаш търси нещо.

— И следата води насам — прошепна Мики. — Оставените послания се недвусмислени. Трябва да има някаква друга връзка между жертвите. Ронин просто търси следващата си жертва тук. Значи има нещо, което ни убягва. Нещо, право под носовете ни.

— Хайде стига пак за това — промърморих, усещайки накъде бие.

— Безсмислено е да се правим, че не го виждаме — с нарастващо убеждение каза брат ми. — Ти можеш да се правиш на сляп, колкото си искаш, но има нещо, което твоите приятели, сенсеите, не ни казват.

Въздъгнах дълбоко и си наложих да запазя спокойствие. Помнех отлично спора ни от миналата вечер — не бяхме стигнали много далеч.

— Добре, изложи ми отново аргументите си.

Той сви рамене:

— Ами то просто е очевидно. Ронин преследва някого в Ню Йорк. И този някой е свързан с жертвите в Ел Ей и Финикс. Да видим още веднъж как стоят нещата. — Гласът му постепенно бе укрепвал и думите бяха започнали да стават по-ясни с ускоряващия се ход на мислите му.

— Всички жертви са специалисти по бойни изкуства — помогна му Ди. Тя разглеждаше стар брой на „Нешънъл Джиографик“.

— Има голяма вероятност онзи, когото той търси, да се занимава със същото — продължи брат ми, гледайки ме в упор.

— Така е — кимнах аз. — С какви други връзки разполагаме?

— И Икаги, и Кубата са били изключителни професионалисти в своята област — отговори ми той. — Били са толкова добри, че са работили за императора.

— Били са доста известни. За широката общественост — контрирах аз. — Това също би могло да обясни техния избор.

— Така е — съгласи се с горчивина брат ми. — Но погледни на нещата от малко по-различен ъгъл. Да предположим, че имаме работа с японец, който пътува сам и който издирва някого. Спира в различни градове. При първите две жертви не е загубил много време: убива

Икаги в Ел Ей и само след няколко дни се появява във Финикс, за да убие Кубата. След това влиза в „Домът на самурая“, отмъква някакъв скапан меч и пречуква Райли. Но този път се задържа тук. Защо?

Обмислих възможностите:

— Защото не му е трябвал Райли.

— Може Райли да е бил част от посланието — тихо се намеси Ди, — а може би просто се е оказал на пътя му. Но защо е откраднал меча?

— Кражбата доста разгневи местните сенсеи — напомни Мики. — Може това да е била целта ѝ. — Той отново се облегна и отпи от колата си, зареял поглед в далечината. — Да погледнем на ситуацията от гледната точка на ловец. Сещате ли се, като в Индия, когато ловят тигри. Не са сигурни къде точно е тигърът, така че изпращат хора в джунглата, които вдигат силен шум... — той ме погледна за помощ.

— Хайка — поясних аз.

— Точно така. И те правят каквото е нужно, за да го изкарат на открито.

— Да не искаш да кажеш, че убийството на Райли е имало за цел да накара някого да реагира? Я остави... — махнах с ръка.

— Да, точно това искам да кажа — с мрачна убеденост продължи той. — Кражбата нямаше да разбуди духовете... голяма работа, някакъв си боклучав дървен меч. Но свържи я с убийство и ето на — заглавия на първа страница във всички вестници — изражението върху лицето на Мики издаваше, че нищо не е в състояние да го разубеди. — Аз не мисля, че убийството на Райли не е било планирано — продължи той. — Напротив, замислено е и е изпълнено по начин, целящ да постигне максимален ефект. Точно както е с първите две. И те не са инциденти. Дори последният път — този в метрото, — и той не е плод на случайността — той не ме изпускаше от поглед, — с тази разлика, че бележката не е попаднала в ръцете на желания сенсей.

— Има алтернативни обяснения — възразих аз. — Не може да няма.

— Глупости — изръмжа Мики.

— Не мога да повярвам, че Ямашита може да има нещо общо с всичко това.

— Глу-пос-ти! — Забелязвах ясни признаци, че брат ми започва да губи търпение. Само махмурлукът му забавяше експлозията.

Ди издаде звук, разкриващ, че ѝ ставаме смешни:

— Вижте... — обади се тя, — колко още ще повтаряте едно и също? — Свихме рамене. — Конър, разбирам, че не искаш да го чуеш, но защо все пак не обмислиш нещата? — предложи Ди. Отворих уста, за да кажа нещо, но тя ми се усмихна и не ми даде възможност да я прекъсна: — Не, не, не! Сега е мой ред. Да подложим на проверка твоята идея, че учителят ти няма нищо общо. — Кимнах енергично. — Добре — продължи тя, — но ние вече се съгласихме, че убиецът търси някого, нали така? На първото местопрестъпление, в Ел Ей, е имало следи от търсене. Както и във Финикс, нали?

Мики погледна в докладите.

— Да — потвърди той.

— Така-а... — отново подхвана Ди. — Убиецът търси някого. Не знае къде се намира. Първите две жертви не са били случайно избрани. Те са дали на Ронин някаква идея как да продължи. Отвели са го в Ню Йорк. Но само толкова, той отново не е знаел къде точно да търси. Така че може да е дошъл тук, за да получи още информация. С източник този...

— Райли — помогнах ѝ аз.

— Да, Райли. Доколкото разбирам, той не е бил неизвестен във вашите среди. — Кимнах утвърдително. — Може да се очаква, че е знаел това-онова. Познавал е разни хора! — отново кимнах. — Ами ето, това е: онзи, когото убиецът издирва, е като другите жертви. Специалист по бойни изкуства. Някой наистина много добър, но не и лесен за откриване. Човек, за когото убиецът е искал да научи повече от Райли. — Започвах да изпитвам странно чувство на притеснение. Ди нямаше представа какъв ефект имат думите ѝ върху мен. Тя ми показва корицата на географското списание: — Тук има статия за императорския дворец в Токио. Казахте, че имало връзка между двамата убити японци и японския император, нали така? — Кимнах безпомощно. Ди продължаваше да гледа в списанието: — Обърнал ли си внимание на тази снимка? — Беше снимка на императорски гвардейци по време на тренировка по кендо. Не можеше да има грешка, понеже те тренират в снежнобели екипи. Потвърдих, че я бях разглеждал. — Това е... — заключи тя, — проверете тази възможност. За бога — погледна ме, отворила уста и очи в престорено глупава физиономия, — познаваш ли някой сред японските професионалисти в

Ню Йорк, който е наистина добър? Труден за откриване? — Тя помахаше списанието под носа ми: — И се облича като тези момчета?

Запазих мълчание, понеже не исках да изговарям името.

Брат ми разтри слепоочията си с пръсти и ме погледна. После мушна пръст в един документ от тези на масата пред него. Там бяха бележките на Шедел:

— Първо, Огледалния човек в Ел Ей — прошепна той.

— А?... — не разбра Ди.

— Първата жертва, Икаги. Неговият артистичен псевдоним в калиграфията е бил Чистача на огледала — изморено обясних аз.

— После Бижутото от Финикс — продължи Мики с малко повече енергия.

— Псевдонимът му е бил Перлата на Будокан — поясних на Ди, без да чакам подкана.

— Кой тогава е следващият? — риторично попита Мики. — Огледалото, Перлата?... — и той остави въпроса да увисне във въздуха.

И изведнъж отговорът ме осени. С всичка сила.

— Меча — прошепнах аз.

Той ме погледна и за пръв път видях в очите му някакво подобие на светлина.

— Трябва ли това да означава нещо, Конър?

— Това е императорската връзка — бавно изрекох аз с нарастващо объркване. Все още се борех със самата мисъл: — Емблемите на императорската власт са трите предмета, дадени на първия император от боговете: огледало, перла и... меч.

— Ето, това е убягващата връзка — въздъхна с облекчение Мики. — Двете жертви извън Ню Йорк са били свързани с японския император. Значи... първо огледалото, после перлата, и след това — мечът.

— Но Райли няма нищо общо с всичко това — слабо възразих аз.

— Забрави Райли — сръза ме Мики. — Той е само прах в очите.

Но Ди не беше доволна. Тя ме посочи с пръст:

— Не-е... Да помислим за него. Защо е важен? Какво е охранявал? Кое е било откраднато? Кое е ядосало местните японци толкова много?

— Мечът — прошепнах аз. После лицето ми просветна: — Аса е доста известен майстор по кендо. — Погледнах Ди: — А може би Ронин е търсил него?

— Забрави, хлапе — изразително поклати глава Мики. — Знаем, че Ронин не е очаквал в метрото да се появи именно Аса. Търсел, е друг човек.

— Кого е очаквал? Кой подхожда? — протичко попита Ди.

— Планираната жертва трябва да има връзка със замисъла — отговорих аз. Бях на крака и безцелно се разхождах. Ди и Мики мълчаха и ме наблюдаваха, докато аз събирах в мислите си парчетата от мозайката. Опитвах се да го избегна, но то бе по-силно от мен. — Ямашита — въздъхнах аз накрая и с облекчение седнах обратно на стола си. — Той подписва своята калиграфия с *Кенджин* — Човека на меч. — Чувствах се, сякаш ме бяха ударили. Нещо в мен продължаваше да се съпротивлява на току-що осъзнатото. Преместих поглед от Мики към Ди и обратно. — Трябва да има друго обяснение... — опитах се да започна отначало. Мики беззвучно изговори „глупости“, но Ди го сръчка. — Той не би крил нещо подобно от мен... Знаеше, че работя с полицията... — започнах уверено, но нямаше какво друго да добавя.

— Може би, Конър — тъжно каза брат ми, сякаш току-що бе съобщил някому печална вест. В известен смисъл точно това и бе направил. — А може би не.

Мики наведе поглед и безцелно размести няколко документа в рядък пристъп на акуратност. Погледът ми бе привлечен от ксерокопие на написана на ръка бележка на японски. Между редовете бе вмъкнат с молив английският превод.

— Какво е това? — бързо се осведомих.

— Бележката на Ронин за Ямашита, оставена в „Домът на самурая“. В нея се казва: „Моля, нека се видим...“ и следват указания за мястото. — Брат ми я подаде.

Поех дълбоко въздух и попитах:

— И кой направи превода, Мики? — но не бях сигурен, че искам да чувам отговора.

— Ямашита. Защо? — много внимателно ме попита Мики. Долавях в него нещо от предпазливостта на ловеца.

— Преводът е... грешен — запънах се аз. — Тук всъщност се казва: „Очаквам с нетърпение да те видя пак.“ И е подписана с име... Томиа.

Мики беззвучно произнесе името и си го записа. Стоях, стиснал в ръка бележката, и усещах как лицето ми бавно почервенява.

— Не мога да го повярвам... — казах накрая. — Знаел е... през цялото време...

Брат ми и жена му седяха и мълчаха. После млъкнах и аз. Знаехме какво следва.

В доджото на Ямашита бе тихо, а входът му бе неприветлив като враждебно лице. Мики беше редом с мен. Моторът в главата му не работеше още с всички цилиндри, но усещах физически очакването в него. Натиснах звънеца, но никой не отвори. След атаката срещу Арт в училището не бяха планирани уроци. Като старши ученик разполагах с ключ, така че отключих. Подобна практика не бе необичайна. Ямашита ни окуражава да тренираме непрестанно. Не е необходимо да има планирана тренировка, за да го правим.

Гневът замъглява възприятията. Когато влязох, не обърнах внимание на притъмнялата зала, така че не долових ничие присъствие, докато в лицето ми не бе завряно дулото на пистолет. Мъжът, който го държеше, ни огледа и видимо се отпусна. Бих искал да можех да кажа същото и за себе си.

Брат ми бе застинал. Бе присвил очи и разглеждаше човека с пистолета, сякаш искаше да запечати образа му за след това. Защото бях убеден, че щеше да има след това.

Мъжът бе уличен главорез, явно член на някаква банда. Издаваше го лицето му. Младеж, азиатец, с безизразни кафяви очи. Косата му бе късо подстригана отстриани и на шипове отгоре, с изрусени кичури в нея. Пистолетът бе хромиран и изглеждаше доста застрашително.

Младежът се бе отпуснал, но ни държеше под око. И пистолетът не помръдваше.

— Гости! — извика той.

На стълбищната площадка над карето за тренировка се появиха двама мъже.

— Моля ви, Мори-сан — чух да казва Ямашита, после гласът му се понижи до шепот и престанах да разбирам.

Втори глас издаде заповед. Пистолетът беше прибран. Качихме се.

Бях набрал в себе си много гняв на идване към доджото. Но срещата с пистолета донякъде ме извади от равновесие. При други обстоятелства, ако споменех това на моя учител, той сигурно щеше да кимне и да каже, че емоциите наистина могат да обяснят подобно състояние. Но в момента не бях в настроение да търся мистичните му съвети. Исках отговори на много по-важни въпроси.

Дори някой по-слабо чувствителен от моя учител щеше да долови напрежението, което двамата братя Бърк излъчваха. Но вътре в себе си се удивлявах на самоконтрола на Мики. Е, поне един от нас бе спокоен.

Ямашита можеше да прочете и гнева, и обидата върху лицето ми. Бях работил толкова много под негово ръководство върху увереното излъчване на *хейхо*, но в момента усещах, че всичко това се смъква от мен на слоеве, разтопено от изгарящата ме емоция. Макар да виждаше всичко, Ямашита не казваше нищо. Лицето му бе безизразно и затворено.

— Моите извинения, господин Бърк — обърна се към мен японецът, наречен Мори, — уверявам ви, че помощникът ми не е искал да се държи непочтително към вас.

Беше по-възрастен, може би малко над шейсет, но имаше набитото, излъчващо енергия тяло на човек, който все още е във великолепна форма. Беше безупречно облечен: тъмносин костюм, бяла риза и блестящи черни обувки. Яркочервената му връзка бе като отворена рана. Цветът ѝ ми напомняше цвета на кръвта.

Мики показа значката си:

— Не знам кой сте, но току-що направихте огромна грешка — той се наведе, извади малък револвер от кобур на глезена си и направи с него знак на Мори: — Наредете му да хвърли оръжието си. После ще поговорим.

Мори направи гримаса:

— Моля ви, мисля, че беше недоразумение.

Брат ми наблюдаваше всички внимателно, леко извърнат, така че револверът да остава скрит от младия мъж долу.

— О, уверен съм, че беше недоразумение... — продължи Мики.

— Бърк, моля те! — изсъска Ямашита.

Позволих си да не се подчиня цяла секунда. После се обадох:

— Онзи долу е уличен главорез — за по-убедително посочих с ръка надолу. — Мястото му не е тук.

— Именно — каза моят учител с тон, който ми нареждаше да прекратя разговора на тази тема. Междувременно Мори бе показал на Мики някакви документи, които изглежда го удовлетвориха. Но виждах, че полага усилия да се сдържи. Ямашита проследи с поглед как брат ми прибира револвера си. После забеляза, че се готвя да кажа нещо, и ме изпревари: — Моля ви, професоре, влезте. И двамата, след като така и така сте тук... — той ни покани с жест и се плъзна вътре, без да поглежда назад.

Старите навици не умират лесно. Подчиних се и го последвах, увлечен от властта, която този човек така естествено излъчваше. Власт, която така лесно потискаше. Опитах се да ѝ се противопоставя. Присъствието на Мики определено ми помагаше. Когато се събрахме в дневната, Ямашита ме представи официално на своя гост. Мики се отдръпна до стената и се подпря на нея, държейки всички ни под око. Както и стълбището.

Поклоних се леко на мъжа с кървавата вратовръзка, но не ми беше до представяния.

— Извинете ме — казаха аз на Мори, — но съм дошъл да говоря с Ямашита-сенсей. — След това се обърнах към своя учител и усетих, че устните ми се свиват от противоречивите чувства, докато събирах мислите си за онова, което исках да му кажа. Ямашита ме чакаше, без да мигне. — Кой е Томита? — без предисловия запитах аз.

— Това не те засяга — отговори ми Ямашита и присви очи.

Мики презрително изсумтя:

— А според мен областният прокурор няма да се съгласи с подобна гледна точка.

— Не ме засяга ли?! — възмутих се аз и направих крачка напред. С периферното си зрение видях, че Мори помръдва в готовност да предприеме нещо, ако се наложи. Усетих, че и брат ми помръдва, за да се намеси. — Арт едва не беше убит. Брат ми също бе там — усещах коремните си мускули да се свиват спазматично от напрежение.

Учителят ми продължаваше да стои неподвижен като скала. Вместо него се обади Мори:

— Господин Бърк, моля ви... — Без да му обръщам внимание, гледах гневно Ямашита. Мори му изсъска на японски. Прозвуча като предупреждение: — Това не е работа за *гайджин*.

Мори вероятно смяташе, че не разбирам японски. Начинът, по който го изглеждах, му показва, че е сбъркал.

Гайджин. Преводът е невинен: чужденец. Но на японски думата носи неприятни нюанси. Чужденците са варвари. Те са по-низши. Те са неспособни на изтънчеността на истинския *нибонджин*, японца. С няколко думи Мори бе успял да предаде същността на ситуацията. Макар да бях работил дълги години с моя учител, аз не можех да бъда приет като негов истински последовател. Каквато и тайна да пазеше той, продължавах да бъда недостоен да я науча. В буквалния смисъл на думата *гайджин* се отнася до външен човек, някой, който не е обвързан с приятели, семейство, нация. Внезапно осъзнах, че всичко, което се бях опитал да постигна с Ямашита, е само илюзия. Връзката, която си мислех, че споявам между двама ни в неговото *доджо*, се оказваше самозалъгване.

Вечерта, когато взех участие в демонстрацията в „Домът на самурая“, бях почувствал нещо подобно от страна на останалите сенсеи там. Но вярвах, че моят сенсей е над такова тесногръдо мислене. И сега, когато осъзнавах каква е истинската ситуация, усетих ми се завива свят, поде ме някаква вихрушка от тревога, извираща от самото ми съществуване.

Ямашита продължаваше да стои като вкопан. И не казваше нищо. Беше като парче гранит, поставено върху скала: вълните се разбиваха в него, без да му въздействат по какъвто и да е начин. Учениците се възхищаваха на тази му способност. Само допреди ден-два и аз бях сред тях. А сега... сега ми идеше да му извия шията. Но дори след всичко това не можех.

Приблжих лицето си до неговото:

— Знаел си — изсъсках аз. — Знаел си и не ми каза нищо... — Наистина бях на ръба да му посегна. От това близко разстояние емоцията направи думите ми особено тежки, по-тежки от всичко случило се досега между нас. Колко странно бе, че в това посветено

изключително на битките място се полагаха усилия да се тушира емоционалният контакт.

— Ямашита — проговори Мики. Беше се отлепил от стената. — Мисля, че разполагаш с информация, имаща отношение към убийствата. — Думите му излизаха насечени от гнева. — Скри я от нас, в резултат на което партньорът ми тежко пострада. Предупреждавам те, че ще поискам и ще получа съдебно разпореждане. И ще те задържа в ареста. И когато го направя, ти също ще разбереш какво е да се страда.

— Сенсей, моля те! — обадох се на свой ред. — Каквото и да знаеш, трябва да ни кажеш. И аз бях там... долу. Видях какво направи убиецът. — Това не го развълнува. Ямашита продължаваше да бъде непроницаем като статуя. — Брат ми също бе там! — отново го призовах аз. Но учителят ми не казваше нищо. — Дължиш ми го! — умолително изрекох с цялата горчивина, на която бях способен. Дори сега продължавах да се надявам на нещо, на някаква реакция. На някакво признание. Но учителят ми оставаше няма и аз се извърнах от него: — Брат ми също бе там! — повторих шепнешком повече на себе си, отколкото на него.

Слязох на бегом по стълбището, прекосих доджото и се насочих към улицата. Мики ме настигна, но не преди да погледне двамата мъже в стаята по начин, който не оставяше съмнение, че ще се видят пак. Когато слизахме по стълбите, главорезът вдигна поглед към нас и очите ни се срещнаха. Неговите бяха като мазната повърхност на застоял кладенец, съживени за миг от краткия контакт с потенциална цел. Моят поглед бе горещ и аз усещах в гърлото си буца. Но тук нямаше място за емоции. Ямашита бе успял да ме научи поне на това. Когато гневът изгори, остава само гордостта.

Прогоних от себе си чувствата и излязохме навън.

14. ВРЪЗКИ

Има едно място на Белт Паркуей, когато пътувате на изток в посока към Осма улица, където пътят се извива и виждате огромна затревена площ по цялото протежение на Веразано Нероус. Всеки уикенд там има тълпи от любители на хвърчилата. Самите хвърчила, от най-семплите до възможно най-сложните, са ярко оцветени и се гонят и извиват под напора на океанския бриз като живи същества. Макар да бе делнична сутрин, пак видях неколцина пенсионери с бейзболни шапки и дрехи, които вече бяха започнали да им висят, хванали въженцата и вперили трескав поглед в хвърчилата. Изглеждаха като хора, очакващи всеки миг да получат някакво озарение свише по нишката в ръката си.

Имаше още и млади майки с деца в колички, които спираха и сочеха красивата гледка на своите малки. Цветовете, движението и яркото синьо на небето подсказваха, че всички прекарват приятно, без да бързат, се наслаждават на всичко около себе си, може би само с изключение на прищевките на бриза.

В Тибет хвърчилата се използват като бойни оръжия. Мисълта ме споходи неканена, докато наблюдавах пъстрата картина. Осъзнаването на този факт изведнъж ми напомни колко объркани бяха нещата. Обля ме ледената струя на дълбоко възмущение. В началото на цялата история мислех, че работата с полицаите променя начина, по който възприемаш нещата. Сега вече се чудех има ли нещо, което е такова, каквото изглежда.

Онази сутрин бях провел сутрешния си крос, натоварвайки се до крайност. Тичайки с всичка сила. Не ми помогна.

По-скоро ми разкри колко съм объркан: тичах, преследвайки Пътя, който Ямашита ми бе показал. Сега, макар да му бях обърнал гръб, дисциплинираността се оказваше по-силна от мен. Каишката бе плетена години наред. Колкото и да се дърпах и да се мъчех да я скъсам, старите връзки продължаваха да ме задържат.

Стоях изпотен, наслаждавах се на бриза и наблюдавах как хвърчилата се опитват да се откъснат, тласкани насам-натам от ветрове, които не си бяха избрали.

Денят бе слънчев. Извърнах се и седнах на пейката. Затворих очи и се оставих на галещата милувка на топлото слънце. След като си потичал, дори в лош ден, в душата ти настъпва особено спокойствие. Зная, че става дума само за ендорфини, но въпреки това усещането е приятно.

Разбира се, точно когато сме най-отпуснати, в действие влизат по-фино въздействащите сили. Японците вярват, че съществува невидима енергия *ки*, изпълваща света. Всеки от нас притежава латентната способност да установи контакт с *ки*. И тази способност се засилва с разсейването на натрупаното в нас душевно напрежение. Човек може да се научи съзнателно да управлява процеса на тази комуникация — майсторите по бойни изкуства имат за цел точно овладяването на *ки*. Но понякога способността се проявява ненадейно и по силно обезпокоителен начин. Нещо подобно на предчувствията, с които се събуждаме след лош сън.

Седях на пейката и бризът се опитваше на шега да ме събори от нея. Чувах профучаването на колите в далечината и от време на време долавях виковете на хората с хвърчилата. Дремех на пейката със затворени очи и постепенно ме обхвана вълна на осъзнаване какво става около мен.

Усетих, че е тук.

Зная, че изглежда нелепо, но го почувствах отвътре.

И не беше с ума. Беше по-скоро физическо усещане, нещо като слаб електричен ток, минаващ през тялото ми. И с неговото протичане почувствах абсолютна сигурност, толкова непоколебима, че не оставяше място за изненада. Учителят ми беше тук.

Останах неподвижен, все така затворил очи, опитващ се да вникна в случилото се. Когато бях готов, отворих очи.

Стоеше с гръб към водата, приседнал на металния парапет покрай алеята. Вятърът се опитваше да развее дрехите му, но тъканта се извиваше около тялото му като дим около неподвижна колона. Гледахме се един друг, без да проговаряме. Когато след известно време тръгна към мен, аз станах.

— Виждам, че силата е станала част от теб — каза Ямашита. И той го бе почувствал. При други обстоятелства коментарът му щеше да ми достави удоволствие. Но все още се чувствах много засегнат.

— Не е зле за кръглоочко — подметнах.

Той не се опита да скрие неодобрението си, но направи все пак знак към пейката:

— Моля...

Отпуснах се обратно. Ямашита седна малко вдървено, вече с лице към сините води на Нероус, набраздени от вълните, сякаш се подготвяше да се изправи срещу невидима сила.

— Изненадан съм, че са те пуснали — казах.

Той продължи да гледа към водата.

— Направих изявление. Мори-сан... се радва на... определени привилегии. Областният прокурор изглеждаше доволен. Трябва да разбереш, професоре... — започна той, но аз побързах да го прекъсна.

— О, разбирам, няма проблем. Мики беше прав. Ти си крил от нас.

— Не е толкова просто.

— О, не, не е — съгласих се. — Вероятно се усложнява от необходимостта да се общува с всички тези *гайджин*.

— Стоп! — изръмжа Ямашита и направи къс отсечен жест с ръката си. — Правиш предположения за неща, от които нямаш представа.

Изгледах го. Продължаваше да седи, загледан в далечината. Той усети погледа ми и бавно се обърна с лице към мен.

— Нямам представа, защото нямам доверието ти, за да ми кажеш — изсъсках аз. — На мен! След толкова време.

Той примигна веднъж и беше готов да каже нещо, но по-лесно бе да направи някакво движение. Ямашита бавно стана и прекоси алеята, за да се изправи до перилата откъм страната на водата. Последвах го като боец, развиващ предимството си, напипал някаква слабост. Усещах нещо незримо и неосезаемо за обикновените сетива. Може би беше *ки*. Или просто ми беше писнало. Но го почувствахме и двамата, като промяна на барометъра.

Ямашита се наведе, опря се с лакти на перилата и хвана ръцете си.

— Нямах правото да се съмняваш в мотивите ми, Бърк. Крил ли съм нещо от теб по време на тренировките? — Знаеше отговора, затова направо продължи: — Не, не съм. Работих с теб години наред...

— Аз заслужавам твоето доверие — настоях. Не исках да му позволя да се измъкне просто така.

Ямашита са изправи и ме погледна с дълбоките си очи:

— Доверих ти най-скъпоценното нещо, с което разполагам — Пътя.

— Не ми разправяй това — махнах с ръка. Видях погледът му да проследява движението ми. — Когато имах най-голяма нужда от теб, ти се отдръпна. И аз искам да зная защо.

На лицето на Ямашита се появи странно изражение, сякаш ме виждаше за пръв път.

— Това те е променило, професоре, а? — Свих рамене. Любимата му тактика бе да сменя ъглите на атака. Нямах да се хвана на нея. — Има някои неща, които съжаляваме, че сме научили — предупреди ме той.

— Трябва да зная — простичко обясних аз.

Ямашита тръгна бавно по алеята, говорейки тихо, почти шепнешком. Трябваше да вървя плътно до него, за да го чувам.

— Помня, когато се появи за пръв път в доджото — започна той. — Беше толкова жаден за знания... — и устните му се свиха в малка иронична усмивка. Вървахме редом един до друг — старец и млад мъж. И споделяхме спомените си под слънцето. Помнех отлично времето, прекарано от двама ни в търсене: търсех освобождаване от напрежението на гимназията, търсех утеха след смъртта на баща ми. Търсех душевен покой. Търсех нещо, на което да принадлежа... — Понякога желанието ни да постигнем нещо се обръща срещу нас... — продължи той. Понечих да отговоря, но Ямашита вдигна ръка:

— Мисля за най-ранните ти дни, професоре. Съществува професионален риск за хората, които пренатоварват мозъка си. Това създава дисбаланс. Облекчението идва с движението, разбира се. — Помнех, че ми се бе карал да спра да мърдам главата си, но се въздържах да му го припомня. — Да — изрече Ямашита, сякаш прочел мислите ми, — когато всичко, което правиш, е свързано само с мозъка ти, тогава си склонен да използваш мозъка си във всичко, което

правиш. Ти издаваше намеренията си с онези странни помръдвания на главата си...

— Отучих се — казах, изпълнен с противоречиви чувства по отношение на ленивата ни разходка по алеята, която досега само бях пробягвал. Тонът ми ме издаде.

— Да. В момента се приближаваш към фаза в развитието си, когато мисълта и емоцията са по-близо до равновесието. Техниката ти го демонстрира. — Не отговорих нищо. — Част от онова, което двамата с теб търсихме, беше именно равновесието — продължи старецът. — Именно това те привлече към изкуството на меча.

— Мислех, че търся достоен Път — поясних, но думите загорчаха в устата ми.

Ямашита спря и се взря в мен.

— И сега си готов да го отхвърлиш? След целия изнурителен труд? Каква е причината?

Спря и аз спрях и опрях юмруци на кръста си. После се наведох близо до него:

— Ти знаеш причината.

— Зная каква мислиш, че е причината, Бърк — спокойно отговори той.

— Не си играй с мен!

Сега вече Ямашита наистина се усмихна и това ме разсърди още повече.

— Бърк, страшно интересно е, че човек, за когото трезвата мисъл е толкова съществена част от живота, се е предал във властта на емоциите до такава степен. — Той изучаващо наклони глава, огледа ме добре и отново тръгна. — От друга страна, това, разбира се, е също част от онова, което търсеше, нали?

Трудно е да се обясни всичко на човек извън тази материя. Изучаването на едно изкуство с учител като Ямашита е много неща едновременно: физическо предизвикателство, волеви акт, процес на създаване на връзки между теб и другите, създаване на отношения между човешки същества, които са толкова силни, защото са изковани в пот и дисциплина, надежда и слабост.

Стоях там под яркото слънце, примиждавах и се опитвах да видя по-добре Ямашита. Лъчите бяха толкова ярки и идваха откъм гърба му, така че беше много трудно да видя нещо определено. Но все още

продължавах да го усещам чрез *харагей*, разбира се. И усещането за връзката помежду ни само частично се затъмняваше от гнева ми. И от страха, че дистанцията между нас се увеличава.

Преглътнах.

— Трябва да зная, защо скри от мен?

Ямашита посегна с ръка и ме докосна. Беше много необичайно за него.

— Причините не са... прости.

— Кога ли са били, когато става дума за теб — измърморих под носа си.

— Ами... — проточи той. — Това не означава, че не са истина. — Той разкърши рамене, сякаш се бе освободил от товара на предстоящо решение. — Прав си, Бърк, ще ти обясня. Но не тук. Трябва да дойдеш в доджото — завърши той.

— Но защо?

— Защото си мой ученик — отговори ми, докато се отдалечаваше.

Негодуванието ми бе силно, но връзката между нас се оказа по-силна. Последвах го.

Тренировъчната зала отново бе празна. Онзи с пистолета пак бе вътре. Както и неговият бос, Мори Масатака.

Понеже първата ни среща бе къса и притеснителна и за двама ни, отново минахме през ритуала, към който японците се придържат, за да премахнат неудобството. Мори се поклони и измъкна мейши, визитна картичка, която ми подаде. Поклоних се в отговор и погледнах картичката. Беше просто изработена и едновременно с това много елегантна. Картонът бе скъп и плътен, шрифтът — с позлатени букви. Имаше име и телефонни номера за контакт. Едната страна бе на английски, другата — на японски. И толкова.

Ако не се броеше фонът от цвят на хризантема... символът на японския императорски двор.

Ако покажеш подобно нещо на някой от старите японски сенсеи, вероятността да припадне от вълнение е много голяма. Японците имат най-старата управляваща династия на света. След Втората световна война Макартър^[1] принуди стария император да признае, че не е Бог.

Хирохито^[2] го изрече и хората с уважение го изслушаха. Но не му повярваха. Японците са вежлив народ и нямат задръжки да кажат неща, в които не вярват. Особено пред чужденци.

Двамата мъже ме наблюдаваха внимателно за реакцията ми. Но аз бях научил урока си добре. Не казах нищо и чаках.

— Мори-сан е член на Кунайчо — наруши мълчанието Ямашита.

Сигурно съм ги разочаровал безкрайно с това, че не паднах в несвяст. Но в момента ме вълнуваха по-важни неща. Искаше ми се побързо да стигнем до същността. Само че японците говорят уклончиво и трябва да приемеш идеята, че обясненията ще изплуват доста побавно, отколкото си се надявал това да стане.

— Какво знаете за Кунайчо, господин Бърк? — поинтересува се Мори. Гласът му бе напрегнат, фразите прецизни.

— Това е отдел към кабинета на министър-председателя — отговорих и всички седнахме. Сложната структура на съвременната японска бюрократична машина бе встрани от личните ми интереси.

— Да. Агенцията на императорското домакинство е в този отдел — обясни той. — Имате ли някаква представа какви са задълженията ни? — Въпросът бе риторичен, така че не ме изчака да му отговоря. Направи го сам: — Домът Ямато има дълго родословие, стигащо до самото начало на японската нация. Императорското семейство е символ, то олицетворява моята страна.

— *Кокутай* — подхвърлих.

Мори ми хвърли бърз поглед. Думата *кокутай*, духовната същност на нацията, за много хора съдържа неприятен контекст, поради широката ѝ употреба от японското правителство по време на войната. Никой вече не я употребява току-тъй. Но старите сенсеи я използват и аз ги бях чувал да го правят с благоговение.

— Статутът на императорското семейство след 1945 година малко спадна — продължи Мори с тон, изразяващ мнението му, че това е неприятен факт, в причините за който е най-добре да не се задълбочаваме. — В политически смисъл това е може би приемливо. Но почитта към императора продължава да е съществен елемент на японската култура. И следователно неговата особа и членовете на неговото семейство трябва да бъдат охранявани.

— Тук, предполагам, се намесвате вие?

— Хай. Кунайчо е агенцията, натоварена да се грижи за нуждите на императора. Това включва поддръжката и охраната на императорския дворец в Токио, секретарски задължения, отнасящи се до програмата на императора, организиране на пътуванията, дейности, имащи отношение към връзките с обществеността, и така нататък.

— Мори-сан — тихо го прекъснах и той обърна главата си към мен, — не ми се вярва да сте пътнически агент, нито секретар за връзки с обществеността. Подобни хора не пътуват с въоръжена охрана.

— А... Ясно. Говорите, разбира се, за младежа долу — на лицето му изпълзя нещо подобно на иронична усмивка. — Той не е част от Кунайчо. О, не, аз съм тук — къса пауза, за да си оближе устните — неофициално. Предвид събитията прецених, че присъствието му ще бъде уместно.

— Наемен охранител? — не разбрах аз. — От какво се страхувате?

— В допълнение към... рутинните задачи — продължи той, подчертано игнорирайки въпроса ми — Кунайчо има и по-особени задължения. Ние се отнасяме крайно сериозно към заплахите срещу императорската особа. В съвременния свят, господин Бърк, да си публична фигура, е свързано с определени потенциални опасности.

Позволих му засега да отклони въпроса ми.

— Славата — кимнах мъдро — има своята цена.

Мори не изглеждаше впечатлен от прозрението ми.

— Сигурен съм, че в очите на западняка императорът изглежда архаична, стояща далеч от хората личност. Останка от други времена. Но самият факт, че тази институция е просъществувала вече над три хиляди години, го прави потенциален обект на атака от страна на недоволните по един или друг повод. — Звучеше малко скучно, но реалността, предполагам беше отрезвяваща. — Япония се радва на ниска престъпност, но човешката предразположеност към странно поведение е глобално явление. Японците са изискана нация, в която сложното сгъване на хартия и мирисането на парфюм са доведени до форма на изкуство. От друга страна, Япония е най-големият производител в света на порнографски комикси. Люлка е на терористичната организация „Фракция на Червената армия“. Както и на религиозен култ, използвал зарин в токийското метро. С други думи,

освен работата ни във връзка с публичните церемониални изяви на императора, ние отговаряме и за неговата сигурност. Това включва неща като подбирането на телохранители и някои по-деликатни задачи. — Той спря да говори и се загледа в далечината. Единственото, което можеше да види, беше стената. Някъде зад тухлите, се намираше морето. Мори идваше от островна държава. Вероятно беше подушил солта във въздуха и това бе отклонило мислите му към дома. — Зная, че не можете да си представите колко сложна е мисията по охраната на императора, господин Бърк. В Кунайчо аз ръководя звеното, известно като Коное-тай. — Ритъмът на думите му се бе нарушил, сякаш проверяваше още веднъж какво може да ми разкрие. Изглежда взе решение, защото, когато заговори отново, думите потекоха бързо: — За овладяване и неутрализиране на заплахите срещу императорската сигурност ние използваме специална тактика. — Звучеше сякаш тази част я бе наизустил. Сигурно в Япония често му се налагаше да обяснява естеството на мисията или както и да го наричаха там.

— Обучаваните от Коное-тай се подлагат на жестоки тренировки за овладяване техниките на невъоръжената борба. Всеки от тях трябва да притежава поне пети дан. И това е само началото. Имаме честта да се обръщаме за помощ при обучението към най-добрите японски майстори по бойни изкуства. Трябва да подчертая, че тренировките продължават цял живот. — В главата ми се въртеше вихрушка от въпроси. Темата беше изключително деликатна. Издаваше го поведението на двамата мъже. Не исках да ги плаша с гайджинската си прямота, но в съзнанието ми звъняха предупредителни звънчета. Изключителни майстори на бойните изкуства. Връзка с императорския дом. И дияр от трупове из страната. Погледнах още веднъж двете затворени лица пред мен и почувствах, че трябва да говоря:

— Сенсей — предпазливо започнах като човек, стъпил върху тънък лед или може би опитващ едва заздравяла рана, — има ли връзка между Томита и Кунайчо?

Преместих погледа си от едното лице върху другото. В тишината на стаята се чуваше далечният шум на трафика. Някъде по-наблизо се затръшна врата на кола. Под нас човекът с пистолета чакаше с нямата напрегнатост на дебнеш хищник.

Мори ме разглеждаше, без да проговаря. Въздухът трептеше от напрежение като вибриращ кристал. Двамата размениха погледи. Мори

изглеждаше ядосан, че се налага да разкрива тайни. Ямашита беше примирен.

— Какво общо има това с убийствата? — попитах. — Защо той е тук?

— Отговорът е много прост — проговори накрая Ямашита: — Томита търси мен.

И след това дълго мълча.

Историята, която в крайна сметка Ямашита разказа, се разгръщаше в хипнотична последователност и извикваше в главата ми поразително живи образи. Събитията започваха в миналото му и водеха с неумолима неотклонност в настоящето.

Първата ни представа за императорския дворец в Токио е, че това е място, където царят спокойствие и контрол. Отделен е от гълчавата на съвременното Токио със стени и ровове с вода и прецизните линии в най-добрите традиции на японската архитектура още от вратите подсказват, че това е мистичната граница, отвъд която се намира един друг свят. Само че подобно на акуратно поддържаните градини, осяели цялата територия на заграждението, това спокойствие е резултат от налагането на една почти жестока дисциплина.

Същото се отнася и до мъжете от Коное-тай, които служат на императора. Традицията на императорската охрана води далеч в миналото към самото начало на дома Ямато. Макар да са млади хора, съвременните служители на Коное-тай се подчиняват на едно съвсем друго време в Япония. Те приемат задълженията си изключително сериозно. Много по-сериозно, отколкото повечето японци се отнасят към своите, което вече само по себе си означава много. И в преследване на максимална ефективност те формират себе си в жестоки тренировки по бойни изкуства.

Ямашита произхожда от семейство, което от поколения наред било свързано с Кунайчо. Феномен на бойните умения, той още на младини бил нает да обучава специализирания корпус от телохранители към Коное-тай под ръководството на Мори. И точно там двамата се срещнали с Томита.

Те говореха за него уклончиво, сякаш ставаше дума за посрамил себе си член на семейството и по този начин индиректно опозорил и

тях. Беше малко странно, че нито Ямашита, нито Мори можаха да се насилят да споменат името му. Но бе повече от ясно, че много бяха мислили за него и случилото се.

Ямашита го описа сякаш ставаше дума за нещо най-обикновено. Той просто разказа фактите от живота на Томита по същия начин, по който човек обяснява нещо по географска карта: обръщайки внимание само на онова, което имаше някаква връзка с нещо следващо.

Томита бил избран лично от учителя ми. Ямашита посещавал училищните състезания на регионално и национално ниво, търсейки евентуални попълнения за отряда на Мори. Сам той бил реномиран майстор на меча и проявявал едновременно личен и професионален интерес към качествата на младите шампиони, които наблюдавал по турнирите. Тъмните му очи внимателно проследявали безбройните младежи, които се хвърляли един срещу друг по татамитата за джудо или се сблъскали с яростта на питбули в ризници за кендо. За нивото на турнирите, които той посещавал, качествата им впечатлявали. Но той търсел нещо повече, нещо, което било трудно да се формулира и почти невъзможно да се идентифицира.

Ямашита забелязал, че младият Томита притежавал потенциала на велик майстор. Било много необичайно човек с неговия сан да отправи лична покана от подобно естество. Но той не се поколебал. При японците висшите началници се намесвали едва на късните фази на преговорите, за да се избегне възможността за персонална обида. Но и без да го заявява в пряка форма, Ямашита дал да се разбере, че влага личен интерес в одобряването на кандидата.

Макар да обясняваше развоя на събития, случили се преди двайсет години, с други думи, неща, за които бе имал предостатъчно време да помисли, той продължаваше да се затруднява да обясни смислено какво точно бе търсил сред *бугейша*, майсторите по бойни изкуства, които бе наблюдавал.

— Процесът на обучение за Коное-тай е уникален, Бърк — подчерта той. Можех да си представя. Сред преподавателите има група, която се грижи да измисля тренировъчни изпитания. Някои издържат, други — не. По подобен начин се обучава елитът в специалните части по цял свят: избираш най-умните и най-добрите и ги смазваш от тренировки в името на една или друга кауза. Макар и деликатни като нация, японците правеха същото. — В древността са

нагривали над огъня кости, докато започнат да се пукат. Начинът, по който парчетата падали, се използвал за предсказване на бъдещето. Ние правим същото с хората. Спазването на истинска дисциплина в бойните изкуства е процес на... — Ямашита се замисли за подходящия превод на термина — каляване на душата.

В продължение на години бях чувал японската фраза *сейшин танрен*. За Ямашита това не беше теория или философска абстракция — беше основа на целия тренировъчен процес.

— Опитах се да те подложя на същото — обясни ми той.

Кимнах, че съм разбрал.

Намеси се Мори:

— Коное-тай трябва да бъдат съвършени, господин Бърк. Те трябва да бъдат безукорни във всичко. Гладки като водата. Твърди като камък. Предизвикателството и отговорността са такива, че накрая остават само хората без недостатъци.

— И Томита е притежавал всичко онова, което сте търсели? — недоверчиво попитах аз.

Двамата се спогледаха, сякаш споделяха вина.

— Аз поемам отговорността за избора — изрече Ямашита с пауза между думите и беше ясно, че това продължава да му причинява болка. После свали поглед и направи едва доловим поклон в моя посока.

Замислих се за онова, което подобно заявление причиняваше на човек с неговата гордост. Макар и след всичко случило се, беше ми неловко да виждам учителя си в такава светлина. Погледнах въпросително към Мори.

— Ямашита-сенсей няма за какво да се извинява, господин Бърк — каза той. — Неговата оценка на потенциала на Томита бе абсолютно точна.

— Той нямаше дефекти — продължи моят сенсей. — Неговите *ваза*, техниките му, бяха... — намирането на точната дума го затрудняваше: — ... красиви.

— Беше прекрасен кандидат — съгласи се Мори, но аз разбирах, че иска по някакъв начин да го успокои.

Разбрах отлично, че за един млад и надарен майстор на бойните изкуства в Япония възможността да продължи да се усъвършенства на уникалното ниво, което Коное-тай осигурява на възпитаниците си, да

не говорим за престижа да си служител на Агенцията на императорското домакинство, са неща, на които е невъзможно да устоиш. Кое то си бе напълно нормално.

Но аз мислех, че за Томиа бе имало и други, малко по-завоалирани съображения. Ямашита не бе споменал за тях, но Томиа несъмнено се бе чувствал силно поласкан от вниманието на човек с неговия сан. Седях и слушах, представяйки си какво бе чувствал Томиа.

Със сигурност бе чувствал нещо подобно на завръщане у дома.

Двамата мъже замълчаха за момент. Зададох въпроса си. Той се материализира в неподвижния въздух в стаята и увисна в него.

— Какво се случи?

Беше ред на Мори да изглежда леко виновен.

— Обучението се разви добре — каза той.

Но аз имах усещането, че има нещо повече, нещо много повече.

— Той получи ли назначение в Коное-тай? В двореца?

Ямашита се усмихна.

— Не. Потенциалните служители се обучават на друго място...

— Императорът със сигурност би бил обезпокоен от тренировъчния процес, който няма как да не наруши хармонията на двореца — обясни Мори. Не можех да си представя как успява да задържи лицето си сериозно. Той изглежда бе изключително сериозен мъж.

— Обучението продължава дълго — продължи Ямашита. — Провежда се далеч на север — и ме погледна многозначително.

За японците Север е еквивалентът на нашия Див Запад. Там отиват хората, които обичат усамотението и големите открити пространства. Както и живота близо до природата.

— Където всичко е просто и непринудено — казах аз, за да стане ясно, че съм разбрал.

Мори кимна:

— Тренировъчният лагер е доста изолиран. Това гарантира повече внимание от страна на обучаващите се. По-малко са разсейващите фактори.

— Голяма част от тренировките се провеждат на открито, Бърк — поясни Ямашита. — Сред природата.

— И какво се случи? — започваше да ми омръзва да бъда търпелив.

Двамата отново тайно се спогледаха. Мори прочисти гърло.

— Заради нашия ентузиазъм прибързахме с Томита и на някои неща не бе обърнато своевременно нужното внимание. — Не казах нищо и той продължи: — Приемането в Коное-тай става възможно единствено при изпълнението на ред условия — уточни той. — Младежът беше повече от подходящ по отношение на физическите си качества. Беше образован. Общо взето измина почти цяла година, докато... бъдат открити някои нередности.

Ямашита реши, че е време да се намеси, за да помогне на Мори в носенето на тежкото бреме:

— Императорът е личност, която има огромно значение в политическо и религиозно отношение, професоре. И следователно трябва да бъде охраняван от заплахи, идващи от различни посоки...

— Не схващам — признах си аз.

— Императорът, като пряк потомък на богинята на слънцето, трябва да бъде охраняван от ритуални заплахи и от истински такива. Знаеш за какво говоря, сигурен съм в това — каза Ямашита. Кимнах. Религиозните вярвания в шинтоизма изискват ритуална чистота заради ужаса от евентуално духовно замърсяване. — Императорът трябва да бъде пазен от всякакъв източник на възможно замърсяване — завърши Ямашита.

Мори подхвана нишката на прекъснатото обяснение:

— Трябва да разберете, господин Бърк, че ние, японците, отдаваме голямо значение на уникалността си като народ. И държим на нашата чистота. Опитваме се да направим така, че охраната на императора да отразява тази наша загриженост.

— Той беше прекрасен кандидат... продължавам да съм убеден в това и сега — не се сдържа Ямашита. — Но когато се разбра, че е продукт на смесен брак...

— Баща му беше наполовина хаваец, наполовина японец. Американец, женен за японка — поясни Мори.

Погледна ме сякаш бе извадил силен коз. Опитах се да не покажа емоциите си. Знаех, че японците са върховни шовинисти, вярващи в чистотата на своя народ. За американец от моето поколение това звучеше абсурдно. Но двамата пред мен бяха напълно сериозни.

Всъщност всички в тази стая знаехме от личен опит какво изпитват японците към чужденците. *Гайджин* са опасни в много отношения.

Ямашита продължи:

— Много от другите сенсеи смятаха, че това е неприемливо. Не може член на Коное-тай да бъде човек, който не е чист японец. — Той замълча, изгледа продължително Мори, после премести погледа си върху мен. — Не бях съгласен с такова решение, но бях задължен да го подкрепя. — Кимнах неохотно, че разбирам. За японците нуждата от консенсус, вярата в груповата солидарност са много важни. Дори такъв като Ямашита не можеше да се противопостави. Моят сенсей преглътна тежко и аз отново изживях един от онези много редки моменти да доловя някаква силна емоция в него. — Бях избран да съобщя решението на Томита. — Чертите на лицето му се втвърдиха, когато го каза. Предполагам, това бе изражението, с което бе отишъл да каже на Томита, че е изхвърлен от групата. — Случи се по време на едно от занятията на открито. Обучаващите се прекарват толкова много сред природата, че по техни думи престават да се чувстват хора. Наричат се *якен*. Знаеш ли тази дума? — Поклатих глава, защото я чувах за пръв път. Той късо се усмихна на някаква мисъл: — Означава диво куче. Няма значение. Той беше истински воин. Поклони се в знак, че приема решението, и веднага напусна. Но докато се отдалечаваше от мен... обърна се веднъж да ме погледне. Още не мога да забравя омразата в очите му, макар и след толкова много време.

Погледнах Мори очаквателно. Той помръдна неспокойно.

— Решението бе взето от всички сенсеи, господин Бърк — каза той. — Много бяха разстроени като Ямашита-сан, но волята на групата...

— Какво се случи с Томита след това? — поинтересувах се аз.

— Не сме в състояние да го следим през цялото време — отговори Мори. — Знае се със сигурност, че е продължил да тренира при различни майстори.

Преместих поглед върху Ямашита, но той тъжно поклати глава:

— Не става дума за мен. Други бяха учителите му. Не бяха хората, от които той имаше нужда — бе всичко, което ми каза.

— И — с мрачна физиономия продължи Мори — знаем, че наскоро е започнал да издирва Ямашита-сенсей. Както и другите. Не знаем защо. Но някои вече бяха намерени — изражението върху

лицето му отговаряше на незададените ми въпроси за Икаги и Кубата. Ясно беше, че изпитваше облекчение, че е свършил с неприятната част, и сега е отново на територията, където цареше яснота.

— Как е възможно да не ви е намерил толкова дълго време, сенсей? — попитах аз Ямашита.

— Аз не исках да бъда намиран — простичко отговори Ямашита.

— Случилото се е достойно за съжаление, господин Бърк — прекъсна ни Мори. — Когато вашият учител напусна Япония, той продължи да поддържа контакт с много малка група хора. Двамата с него се свързахме съвсем наскоро. — Мори помълча, за да ми даде възможност да осмисля информацията. — Винаги съм съзнавал, че случилото се бе голямо унижение за Томита. Когато научих за убийствата, първата ми мисъл бе за Ямашита-сан. — Замислих се за объркването в душата на Томита. За емоционалния шамар на подобно отхвърляне. Знаех, че от болката до омразата има само една крачка. Малка крачка. — Сега — продължи Мори — можем да приемем, че издирването приключи.

Погледнах моя сенсей.

— Откъде си сигурен?

Ямашита напрегнато се усмихна:

— Онази нощ, когато бе ранен приятелят на твоя брат, Томита се надяваше да се разправи с мен. Той открадна меч на Итосаи, за да ме провокира. Беше успял да ме проследи чрез Икаги-сан... Кубата-сенсей... Тук е. Крие се някъде. И отново ще дойде за мен.

Изглеждаха ми толкова вяли и неестествено спокойни.

— Не мога да повярвам! — отсякох аз.

— Моля ви — проговори Мори, — не може да има никакво съмнение. — Погледнах към Ямашита, но той само затвори очи в знак на съгласие. Мори продължи: — Всичко до тук беше само прелюдия. Дивото куче в момента е по следите на вашия учител, господин Бърк.

---

[1] Дъглас Макартър (1880–1964) — американски генерал, командващ американските войски в Тихия океан по време на Втората световна война и войските на ООН по време на Корейската война; смятан за един от най-забележителните американски военни през 20-и век, играл основна роля в оформянето и провеждането на

американската военна доктрина в продължение на над 30 години. — Б.пр. ↑

[2] Хирохито (1901–89, император 1926–89) — последният японски владетел, поддържал тезата за божествения произход на японския император; произнесъл речта за безусловната капитулация на Япония на 15 август 1945 (след хвърлянето на двете атомни бомби от американците над Хиросима и Нагасаки) след безпрецедентна лична намеса във вземането на решение от страна на правителството. — Б.пр. ↑

15. РАЗСИЧАНЕ НА ВЪЗДУХА

В стаята на детективите звъняха телефони и шумолеше прелиствана хартия. Детективите си говореха над разделящите ги прегради. Фоновият шум говореше за кипяща дейност, въздухът бе изпълнен с говора на хора, които едва удържаха под привиден контрол непрестанно постъпващата по различни канали информация. Върнал се обратно на работното си място, Мики се трудеше с всеотдайността на човек в стихията си.

Беше изслушал същността на направеното от Ямашита заявление без никакъв коментар. Беше запазил мълчание и когато областният прокурор пусна учителя ми да си ходи. Сега Мики беше сдържан и по полицейски ефективен. Говореше бързо и стегнато. Но не каза нищо, което да издаде гнева му. Просто бе концентриран върху значението на научената нова информация за нападателя на Арт.

Разполагаха с име. Имаха описание. То все някак щеше да им помогне да стеснят кръга. Мотивацията вече не бе толкова важна. Мики знаеше, че Томита е в града, известно му бе и защо е дошъл. Беше полицай достатъчно дълго, за да съзнава, че можеш да се измъчваш безкрайно дълго, питайки се защо хората вършат нещо. Стигаше му да знае, че го правят. Ако не друго, това поне създаваше достатъчно работа на полицаите.

Бяха имали съвещание в Хралупата, където детективите от отдела бяха набелязали стратегия за издирването на Томита. Не бях сред поканените, но брат ми разясни основните положения при провеждане на широкомащабни издирвателни операции. Безкрайни проверки по хотелите и околностите им. Редовно преглеждане на списъците с пасажери по всички направления на авиолиниите. Разпитване шофьорите на таксите. Разпространяване описанието на лицето до всички участъци в града.

— Струва ми се, че държите нещата под контрол, Мики. За какво съм ви аз?

Той ме изгледа с присвити очи:

— Имам въпроси. — Облегна се на стола си и потърси къде са му цигарите. Станиолът в кутията изшумоля. Той я погледна с възделение, после хвърли поглед на надписа „Пушенето забранено“, поставен от Арт на стената в пространството между работните места на двамата. Под надписа се мъдреше написана на ръка бележка: „Това се отнася до теб!!!“ Мики въздъхна и се наклони напред: — Аса казва, че Томита е използвал меч онази нощ в метрото.

— *Катана* — уточних аз.

— Окей, каквото и да е — кимна той. — При другите две убийства не е било използвано подобно оръжие. — Кимнах. — За мен това означава, че Томита вероятно е получил оръжието след убийството на Кубата. Предполагам, тези неща не се намират в магазина за домашни потреби на тъгла.

— Има места в Ню Йорк, откъдето могат да се купят — отговорих. — Ако е бил истински *катана*. А трябва да вярваме, че е истински, съдейки по описанието на Аса и естеството на раната... — запънах се при мисълта за Арт.

Брат ми ме погледна окуражително:

— Да, знам, знам. Та колко такива места, казваш, имало тук?

— Ами разни имитации на самурайски мечове могат да се намерят из целия град. Но аз не мисля, че Томита би използвал такъв. Не и за толкова важно нещо като задачата, която си е поставил. Има вероятно два-трима души, от които може да се купи...

Той ми хвърли бележник:

— Имена. Адреси. Ще ги посетя.

— Не е толкова лесно, Мик. Повечето мечове от този род се изработват по поръчка. Това означава предварителна заявка, която отива в Япония. Ти можеш да провериш, разбира се, но се съмнявам, че Томита е могъл да намери подобен меч за малкото време, с което е разполагал. — Забелязах върху купчината документи на бюрото му каталога от изложбата в „Домът на самурая“. Така и не бях намерил време да я разгледам. Случилото се тогава ми изглеждаше толкова далеч в миналото, все едно не бе реално. Взех го. Брошурата бе лъскава и в нея намерих част от текста, който бях написал по поръчка на Боби Кей. — Става дума за оръжия като тези тук, Мик — казах и размахвах каталога под носа му.

— Окей, но откъде се е сдобил с такъв? — настоя Мики.

Замислих се и за да спечеля малко време, докато намеря отговор, запрелиствах страниците. В един момент нещо привлече вниманието ми. Близко минута не можех да съобразя какво ме тревожеше. После всичко ми се изясни.

Брат ми не бе скривал нетърпението си, но усетил по поведението ми, че нещо става, беше застинал на мястото си.

— Какво? — попита ме той.

— Това е много странно — отговорих. — Имах възможност да прегледам фотосите на някои от изложбените експонати, докато работех над текста за Боби. И помня ето този меч — посочих му го. — Но снимката на меча в каталога е различна.

Мики завъртя каталога към себе си и разгледа илюстрацията с интерес.

— По какъв начин е различна?

Посочих му разликите:

— На оригиналите този *катана* имаше *теншо-цукури* дръжка. В каталога тя е *хиго-цукури*.

Мики пое дълбоко въздух, за да се успокои.

— Конър, ще бъдеш ли така добър да ми говориш на английски?

— Дръжките имат различна форма, Мик — обясних му. — Този меч би следвало да е на четиристотин години. По онова време са ги използвали по предназначение. Дръжката *теншо-цукури* леко се разширява от връзката с острието към края. Това помага за по-здрав захват. Съвременните мечове имат относително равна дръжка, известна като *хиго-цукури*. — Погледнах брат ми. — Някой е объркал снимките. Защото този меч — и аз пак помахих каталога, — не е онзи, за който съм написал аз.

— Ценен ли е подобен меч? — поинтересува се Мики. Кимнах и той се усмихна: — И използваем?

— О, да, напълно.

— Добре, брат ми, в такъв случай вече знаем откъде Томита е намерил оръжието си.

— А?...

— Елементарно. Известно ни е, че е бил в галерията през нощта, когато е убил Райли. След като си видял снимката на меча. Но преди отпечатването на каталога. Имал е възможност. А също и мотив.

— Но нямаше оплакване за изчезване на *катана*. Само за *бокен* — възразих. — Не смяташ ли, че Боби Кей би искал да получи застраховката?

Мики ме погледна лукаво:

— Знаеш ли, цялата тази японска специфика прави разплитането на случая особено трудно. Мен ако питаш, всичко е препалено екзотично. Но това... това е нещо, което мога да разбера. Вероятно Боби не е искал да си прави антиреклама. Може да се е опасявал, че това ще отблъсне потенциални спонсори... А може и около застраховката не всичко да е чисто...

— Но за шоу като това той е трябвало да се подсигури максимално. Каза ми го сам. И се оплака, че струвало баснословно скъпо.

Мики пак се облегна и написа нещо в бележника си.

— Именно. И ако трябва да се сетиш за някой, който ще се опита да направи някаква далавера, кое име ще изникне първо в главата ти?

— Боби Кей.

Брат ми скочи на крака.

— Добре, сега трябва да изляза. Имам достатъчно работа, време е да се залавям с нея.

— А аз?

Той сви рамене, докато обличаше палтото си:

— Ти вече ми помогна достатъчно. Тръгвай. Иди... нямам представа къде. Прави каквото правиш обикновено.

Така и постъпих.

Малкият водопад в градината на Ямашита се оттича по сиви камъни. Той издава мелодичен звук, изпълващ зеления кът зад доджото. Ямашита се грижи за двора си с неумолима решителност. През лятото това е зелено и успокояващо нервите място, резултат на жестока дисциплина и безкомпромисно отношение дори към най-малките подробности. Седяхме на малката веранда с изглед към камъните и храстите и наблюдавахме птичките, пърхащи из притихналия двор. Ямашита говореше бавно и равномерно и гласът му бе в пълна хармония със спокойствието на двора. Външен човек никога

не би се досетил, че той ми разказва за някои деликатни моменти при убиването на човек.

Когато пристигнах, тренировъчната зала бе празна и смълчана. Между двама ни все още имаше някакво напрежение, така че с моя учител минахме през нея, инстинктивно търсейки утеха в познатото. Следобедното слънце вече се бе спуснало достатъчно, за да се вижда през прозорците, и лъчите му осветяваха на ивици тъмносините ръкави на екипа му. Той застана сам в центъра, държейки дървен меч в *гедан но камае*, ниска отбранителна позиция. Погледът му бе фокусиран върху нещо в далечината, но когато се приближих към него, върхът на меча се завъртя към мен. Движението насочи концентрацията му към мястото, където се намирахме, и в момента от времето, в който живеехме. Бях му казал какви стъпки предприема полицията. Обратът на събитията не го бе изненадал. Но и двамата трябваше да осъзнаем и да се адаптираме към намеренията на Томита.

— Е... — изсъска той и ме прониза с поглед, — предполагам, това е неизбежно. Миналото не може да се отбягва...

— Би било прекалено просто — съгласих се аз.

— Прекалено просто? — повтори думите ми Ямашита. — Не. Аз мисля, че е прекалено сложно.

Погледнах го въпросително.

Той въздъхна, сякаш събирайки мислите си:

— Бърк, създаването на воин с подобно ниво на уменията означава дългогодишен труд. Труд, свързан с полагането на много грижи. Труд, при който се обръща внимание не само на техниката, но и на хората, с които тренираш. Защото техният дух се вплита в едно цяло с техните умения. Отнемеш ли едното, влияеш и на другото. Ето, свидетели сме на резултата. — Помислих, че това е интересен начин да избегне мисълта за собствената му роля в миналото на Томита, но премълчах. — Понякога се питам дали Коное-тай имаше търпението да го обучи правилно — продължи учителят ми. Той вдигна поглед и се загледа в нищото. — Тяхното единствено желание е да служат на императора, което само по себе си е огромна чест. Ревностното им усърдие обаче винаги изпреварва мъдростта им.

— Само че ти също си бил част от системата — напомних му и веднага съжалих за думите си.

Ямашита плавно се плъзна по пода. Коравите му ходила издаваха странен звук при докосването до гладкия паркет. Той остави своя *бокен* на стойката за оръжие и се обърна с лице към мен.

— Ти ще научиш, Бърк, че истинският Път невинаги е ясно видим. И има много случаи, когато ние го изгубваме от погледа си — гласът му прозвуча странно тъжно, глас на стар човек. — Но — сега вече укрепна — това е причината, поради която тренираме. Защото търсим Пътя. И защото никога не можем да бъдем сигурни, че сме го намерили.

— Затова ли напусна Япония?

Ямашита утвърдително затвори очи.

— Там се появиха... затруднения, Бърк. Будо — Пътят на война, предполага използване на бойните умения за постигане на мир. В един момент аз вече не бях сигурен, че Коное-тай преследва тази цел... заради онова, което правеха. Така че след известно време дойдох тук, за да видя мога ли да намеря алтернативен Път.

— Ти знаеше ли за Томита тогава? Затова ли се скри? — Винаги се бях питал защо майстор от неговия ранг така упорито отбягва публичността.

Той ме изгледа строго.

— Не съм се крил, Бърк. Нито съм се опитвал да избягам. Просто напуснах. Що се отнася до Томита... бях натъжен от решението на групата. Защото похабявахме отличен кандидат. На твоя въпрос... не, аз научих от Мори за случилото се съвсем наскоро. И сега... — той тежко въздъхна — трябва да реша как да постъпя.

— Защо сега? — попитах аз.

— Томита няма да се откаже, докато не получи онова, за което е дошъл — каза Ямашита. — Той ще продължи да... наранява... хората около мен. Вече го разбрах. — Погледна ме право в очите. Погледът му беше твърд. — Няма да му позволя да унищожи онова, което съм изградил тук.

— Доджото?

Главата му се завъртя на здравата шия.

— Не. Той ще удари онова, което ценя най-много, Бърк. Хората край мен. Учениците ми... — Отново твърдят поглед. — Теб.

Изведнъж ме прониза паника. Лицето ми пламна. След няколко секунди съумях да овладее дишането си и постепенно пулсът ми се

успокои. Помислих за опустошенията след Томита и ги усетих като дълбока рана в гърдите си. След като Ямашита бе сигурен, че това няма да е краят, трябваше да намеря начин да го спра.

Няма да лъжа, че идеята ме осени веднага. По-скоро тя се материализира постепенно в главата ми. Защо да не му поставим клопка, попитах се. Знаем вече начина му на действие. Знаем каква е крайната му цел. Знаем как ще подходи. Защо не му поднесем жертвата по начина, по който тигърът бива подмамен от завързаната коза?

Ямашита щеше да стане примамката. В крайна сметка той беше последният пункт в кървавата диря, оставена от Томита след влизането му в страната. Ямашита бе изхвърлил Томита от Коное-тай. Той бе играл ролята едновременно на баща и сенсей за Томита. Той бе и човекът, който го бе отхвърлил. Него бе търсил Томита от момента, в който кракът му бе стъпил на този континент. Бихме могли да размахаме Ямашита като примамка. Знаехме, че убиецът е наблизил и търси изгоден момент. Той беше хищникът, бавно обикалящ в тъмнината, отвъд погледа ни.

Томита трябва да бъде подмамен да се разкрие, настоях, а не само пасивно да чакаме появата му. Щяхме да го подлъжем сам да дойде при нас. Ловът щеше да се превърне в своеобразно прелъстяване и ние щяхме да използваме миризмата на кръв, за да го накараме да нападне.

Ямашита изслуша предложението ми, като че ли му описвах излет сред природата.

— Има логика в това, Бърк — съгласи се той и кимна с глава. — И не е нужна особена хитрост да бъдеш козата. — Той се замисли над идеята. Тъмните му като нощта очи отново се забиха в мен. — Номерът е да бъдеш козата, която оцелява.

Като се замисля сега, това бе моментът, в който започна истинското ми обучение.

Учителят ми се бе съгласил да изиграе ролята на примамката не просто с готовност, а и с желание. Това, разбира се, бе донякъде и въпрос на чест. Но беше доста скептичен по отношение на уверенията ми, че няма риск, защото Мики ще се погрижи за безопасността ни. Примамката, напомни ми Ямашита, може да бъде изядена, ако

клопката се провали. Същото се отнася и за ловците. В резултат ние сменихме малко ролите си в плана, предвиждайки вероятността някой от двамата ни да се изправи в истински двубой срещу Томита. „В крайна сметка той е дошъл за това, Бърк.“ Това налагаше да взема мерки. Ямашита настоя да тренирам заедно с него, за да се подготвя за неизбежната конфронтация с Томита. „Това ще внесе известно разнообразие в техниката ти“, иронично-шеговито подметна той.

Бяха изминали само няколко часа след тази му фраза и докато седяхме на верандата, аз усещах болки в цялото си тяло. Помнех болките от десетилетията тренировки по бойни изкуства. Единствената разлика бе, че сега ме болеше едновременно навсякъде. Малките мускули в ходилата. Отдавна ненатоварвани по този начин мускулни групи в корема. На всичкото отгоре бях капнал.

— Нашият човек обича да излиза на лов през нощта — подхвана учителят ми. — Използва като оръжие ритъма на човешкото тяло. Убийствата стават по тъмно, когато нашата *ки*, жизнената ни енергия, отслабва.

Замислих се за убийствата. Действително, всички бяха извършени през нощта. Повечето след полунощ. Тогава, когато е тихо, в малките часове, когато бебетата се събуждат и искат внимание, когато сънят ни е най-дълбок. Времето, когато слабите и болните умират най-често.

— Ще трябва да поработим върху жизнения ти цикъл, Бърк. Налага се да бъдеш тук през цялото време на подготовката ти.

Това бе констатация, а не предложение. Връзката между сенсей и ученик е прекалено силна, за да има място за съмнение. В известен смисъл бяхме се върнали към предишния баланс в отношенията ни. Ямашита седеше удобно, тъмносиният му екип бе опънат върху мощния му гръден кош, гледаше към градината, докато ми разказваше. Помръднах неволно и той ме погледна. Погледът му беше както обикновено безизразен:

— Изморен ли си? Това не е нищо. Ще се измориш още повече. Ще трябва да поработим и върху медитацията ти. Това ще ти помогне да преодолееш по-лесно умората.

За Ямашита беше трудно да забрави, че е учител. Макар тренировката да бе за него, той продължаваше да се държи, сякаш го

правеше заради мен. В началото това ми бе направило впечатление, после бях свикнал, така че сега просто кимнах примирено.

— Чисто физически погледнато, при теб няма големи възможности за подобрене. Но уменията ти... — той замълча, сякаш преглеждаше каталог на способностите ми. После леко се поусмихна, по-скоро на себе си. В езерцето се къпеха врабчета и разпръскваха капки наоколо. — Ти си добър ученик, професоре. Сред най-добрите, които съм имал. Вярно, борил си се на всяка стъпка, но никога не си отстъпвал. Това ми харесва.

Не бях сигурен какво точно харесва в мен: фактът, че е трябвало да се боря с трудностите, или това, че в крайна сметка бях овладял нещата, които ми бе предал. Беше толкова типично за него.

При Ямашита оценката, както и всичко останало, е малко различна, отколкото в другите бойни изкуства. Изучаващите бойни изкуства много говорят за данове, колани и демонстрации. Ямашита-сенсей използва много по-стара система. Ние не носим цветни колани. Някои от по-новите ученици идват пристегнати с черните си колани, но в крайна сметка всички, без изключение, спираме да ги носим. И причината не е само в това, че коланът не ти дава по-голяма сигурност в доджото. Просто в един момент разбираш, че той няма никакво отношение към онова, с което се занимаваш.

В доджото на Ямашита има седем степени, като се започне от *киригами* — начинаещи, и се свърши с нивото, на което ученикът е овладял всичко в изкуството — *менкьо кай-дек*. Преминаването на следващо ниво е само признание, че вече можеш да правиш някои неща и си готов да учиш някои други. И не означава край на тренировките, защото такава неща не съществува. Това е само покана да опиташ нещо повече.

Така че, когато Ямашита направи пауза и се усмихна, аз знаех, че той изброява за себе си наум всичките ми недостатъци и възпроизвежда в главата си филма на някогашните му двубои, като информация за анализ дали съм способен да го последвам нататък.

— Това, мисля, ще ти бъде малко трудно. — Той приключи размишленията си и насочи вниманието си върху мен. Звукът на света извън доджото идеше приглушен и отдалече. Когато заговори, престанах да чувам каквото и да е друго, освен думите му, така че можех да се концентрирам върху смисъла на онова, което ми казваше.

— Изисква се пълна концентрация върху двубоя. Липса на всякакво състрадание. Наблюдавам те от години. Ти си добър човек. Подобна концентрация и безпощадност не са ти присъщи. Те не са присъщи за никой от нас. Но въпреки това са жизнено необходими... Злото, срещу което ще се изправим... — той пое рязко дъх, сякаш внезапно бе осъзнал същността му, — е могъщо.

И докато говореше, той събра ръцете си и прошепна една дума. Видях пръстите му да се вплитат.

— *Рин* — напевно изрече той.

Поизправих се.

— То ще бъде неумолимо като огъня, Бърк.

Пауза и нова конфигурация на ръцете. Мантрата бе едва доловима:

— *Пьо*.

Дишането му следваше вътрешен ритъм. Тялото му бе застинало, напрегнато, твърдо като камък в градината.

Леко помръдване. Следващата дума бе изсъскана:

— *То...*

— За да бъде победен този демон, изисква се владееене на всички техники. Всичко, което тялото може да понесе. — Напевните думи и смяната в позициите на ръцете продължаваха.

Шо.

— Но има още, което трябва да бъде научено.

Кай.

— Духът трябва да се фокусира.

Жин.

— В концентрацията не може да има дори най-малка пролука.

Рецу.

— Няма място за милост.

Зай.

— Нито страх.

Зен.

— Или съмнение.

Бях виждал това и преди. Хипнотичният напев и плавното вплитане на пръстите. Контролът върху дишането. *Кужино-ин* е древен метод за събиране на силата. Жестикулациите с ръце, известни като *мудри*, идват от тантрическият будизъм — ритуал, при който „печатите“

на жестовете са били повтаряни векове наред като метод за създаване на връзка между тялото и душата. Същите напевни мантри са звучали в тъмните коридори на манастири, из които са вървели мрачни воители. Те продължават да се изучават в някои школи от стар тип като начин за постигане на медитация. Но при Ямашита това бе нещо повече.

Той тихо започна отново и аз усетих пръстите ми да имитират движенията на майстора. Този път изпълнихме ритуала в пълната му форма. При всяка *мудра* напевно произнасяната дума се издишва осемдесет и един пъти. Всяка мантра си има име: Единичната точка, Вътрешната връзка, Юмрук на мъдростта. И всяка е свързана с урок: насочване на *ки*, контрол, концентрация.

Ритъмът на съзнанието пулсира с такт с дишането. Ръцете плетат своята магия. Думите се прошепват в неподвижния въздух, но изпълват цялото пространство около теб.

Когато приключихме ритуала на деветте жеста, известен като *жо-ин*, Ямашита запали свещ и придърпа до себе си лист хартия и четка за калиграфия. После ме повика да седна по-близо до него.

Гласът му идваше от много дълбоко, от някакво невъображаемо далечно място в него.

— Това е, което получаваме от *кужи-ин*. Сила. Състрадание. Смелост. Това ти беше предадено.

Поклоних се официално. Мускулите ми протестираха, но усещането бе странно, някак приглушено, по-скоро като слабо послание от друго място.

— Съществува още *ижу-ин*, десети печат, Бърк. Малко хора знаят за него. Защото малко хора имат нужда от него. Ще ти покажа символа. — Той го изписа с уверените движения на съвършен калиграф. — Погледни го — заповяда ми и посочи онова, което току-що бе написал на малък лист хартия: — Разпознаваш ли го?

— Да, сенсей — прошепнах аз.

Той вдигна ръка:

— Не го произнасяй! — След това се пресегна и хвана ръката ми. — Проследи линиите. Научи го.

Направих каквото ми каза и проследих с пръсти очертанията на йероглифа. Ямашита насочват ръката ми, за да мине тя в правилната посока и нужната последователност. Ръцете ни се движеха заедно отново и отново, докато не се научих да го правя уверено.

— Сега — каза той, — *кужи-кири*. — Разсичането с *кужи*. — Вдигна ръце и при всеки от деветте жеста разсичаше въздуха с ръка пред себе си. — Четири вертикални линии — инструктира ме. — Пет хоризонтални. В центъра — *то-ин*.

Показа ми как да направя жеста на десетия печат и как, задържайки ръцете в това положение, да разрежа въздуха, като пренеса символа в центъра на линиите. Символът, макар да оставаше невидим, трептеше с мощ, сякаш бе напълно реален.

Това бе решетката на воина. Символът на силата. А в средата, *жу-ин*, десетият печат, наричан *то-ин*. Печатът на Меча.

И едва тогава Ямашита произнесе съпровождащата го мантра. Направи го със сила, сякаш изтласкваше думата срещу съпротивляващата се тъкан на атмосферата. Чух я и я повторих.

Беше древна дума, сложна, обърквана в пренасянето ѝ от санскритски през китайски до японски, но дума, чието значение бе ясно ѝ отсечено: унищожение на злото.

— Как е Арт? — изморено попитах аз Мики. Чувах в слушалката на телефона собствения си пулс.

— Все така — отговори ми той. — Държи се някак.

— И това е нещо — казах, репликата ми донесе неопределено изсумтяване от негова страна. — Някакви новини? — разговорът не се очертаваше като особено оживен.

— Работим по случая. Пораздрусах малко Боби Кей.

— И падна ли нещо от дървото?

Досетих се за свиването на раменете.

— Нещо там не е наред, но не разполагам с нищо доказуемо. — Той превключи на друга тама: — Какво става с теб? Опитвах се да ти се обадя.

— Зная — извиних се. — Съжалявам. В момента работим с Ямашита-сенсей над нещо. — Опитах се да звуча искрено, но дори поддържането на разговора ми костваше усилия. Ямашита се отнасяше с мен без грам съжаление. Седях на един от столовете в дневната му на втория етаж. Мястото беше удобно. И беше удоволствие да се говори. Но малки мускулчета на дясната ми ръка спазматично се свиваха. На

светлината на нощната лампа виждах тиковете. Усещах мозъка си раздвоен.

Още не бях споделил с Мики моя замисъл. Исках да го въведа колкото е възможно по-плавно. Затова му казах, че Ямашита ме е поканил на специални съвместни тренировки. Това бе всичко. Засега.

— Няколко дни — уклончиво поясних.

— Понякога, Конър, изобщо не мога да те разбера. Е, добре — с въздишка каза брат ми, — може да ми се наложи да ти се обадя там. Дай ми номера.

Мускулите около ахилесовото сухожилие на десния ми крак бяха започнали да се вдървяват. Усещах в краката си здраво опънати кабели и се напрегнах да доловя нещо по-особено в гласа му. Той знаеше нещо, което не ми казваше.

Дадох му номера, обещахме си, че пак ще се чуем, и аз останах да седя със затворени очи. Идиот, помислих си. Трябваше да му кажеш. Достатъчно други хора криеха истината от него.

— Разговорът те разтревожи. — Отворих сепнато очи. Ямашита се бе промъкнал в стаята и сега седеше срещу мен. Лицето му бе безстрастно, но очите му бяха живи. Бавно изпуснах въздуха от гърдите си и кимнах. — Брат ти не разбира какво става, нали?

— Да — потвърдих и със съжаление поклатих глава, спомняйки си отново краткия ни разговор.

— Бърк — започна той и седна по-напред, — чуй ме. Ти постъпи разумно, като не му каза. Заобикаля ни пръстен от опасност. Въвлечеш ли близки на теб хора, с това застрашаваш живота им. — В устата на Ямашита думата застрашавам звучеше повече от странно. — Вие, американците — продължи той с характерната си бегла усмивка, — толкова много искате всички добри неща да бъдат също и лесни. Ще ти кажа нещо, професоре. Повече от очевидно е, че обичаш брат си и държиш на него. Беше разумно да не го информираш за плановете си. Ако можеш по някакъв начин да го предпазиш, трябва да го направиш. Дори това да означава, че впоследствие той ще бъде разстроен.

— Зная това, сенсей, но...

Той вдигна ръка с дланта към мен. Ръката беше малка, но дланта му бе широка, а пръстите — дебели. Всъщност ръцете на Ямашита подхождаха много на останалото в него: бяха твърди и способни на

много неща части от тялото на един корав, непоколебим, концентриран боец.

— Без но, Бърк — каза той. — Кое е по-добре: твоят брат да се почувства засегнат за известно време, понеже не е способен да разбере мотивите ти, или да му разкажеш за тайната ни и той да ти се притече на помощ, излагайки се на опасност? Та той вече достатъчно страда. — Кимнах. Беше ме попарил с логиката си. — Ако сега го накараш да се присъедини към нас, ще го вкараш в тъмния кръг. Нямам никакви съмнения, че е отличен полицаи. Но мястото му не е тук.

Ямашита вдигна очи и се загледа през прозореца. Осветлението се бореше с мрака, разсичаше го на места, отблъскваше го на други, но в крайна сметка по периферията отстъпваше пред силата на нощта. Погледът на Ямашита не бе фокусиран, сякаш се стремеше към нещо повече от онова, което зрението можеше да му даде. За момент под светлината на лампите ми се стори, че виждам върху него отпечатъка на годините. Може би в този момент той се опитваше да ми обясни по неговия заобиколен начин защо бе крил толкова дълго нещата от мен.

— Нямаме право на грешки, Бърк — каза старецът пред мен. — Томита идва. Усещам го.

През нощта спях много неспокойно. Навън колите профучаваха, някои надули радиото докрай. Клаксони в далечината се възмуцаваха. Полицейски сирени се приближаваха и после заглъхваха. Намирах се в състояние на полусън. Тялото ми конвулсивно потрепваше с преминаването на мускулната треска. Бях уверен, че не спя, и затова се стреснах, когато сенсей ме събуди.

— Ставай, Бърк. Два и половина е. — Седнах в леглото и се взрях в очертанията на набития силует. — Време за тренировка — ненужно обясни учителят ми.

16.

ОТЧАЯНИ НАДЕЖДИ

Тежката врата се отвори и звукът отекна в празното доджо. Призори двамата с Ямашита си бяхме дали почивка, а малко след това бяха дошли Мори и телохранителят му. Двамата възрастни мъже се бяха уединили да разменят няколко приказки, докато главорезът се бе скрил в сенките, чакайки нещо да се случи. Макар в доджото да нямаше ученици, копоят на Мори бе огледал празното пространство с идиотска бдителност.

Мори имаше плоско безизразно лице, което създаваше илюзията, че всичко е под абсолютен контрол. Но той не беше толкова спокоен, колкото се преструваше, че е — при блъскането на вратата погледът му тревожно се бе насочил към източника на шума.

Отидох да видя кой е. Беше едно от автоматичните неща, които ученикът прави за своя сенсей. Преди още да успея да сляза по стълбището, гангстерът бе изскочил пред мен. С неподозирана за такъв като него плавност в движенията той бе извадил пистолета си, също както фокусник изважда от въздуха с театрален жест букет цветя.

Плъзна се по пода пред мен, насочил дулото напред. Ямашита ме последва долу, но не каза нищо, наблюдавайки развоя на събитията с професионална безстрастност.

Натрапникът застана с ръце на хълбоците и изгледа копоя. Погледна и мен, после отново върна погледа си върху младежа с пистолета. Накрая реши, че се налага да разреши напрежението.

— По-спокойно, пикльо — каза той. — Нали помниш, че съм полицай.

Брат ми бе решил да ни навести.

Когато човек го гледа, спокойно може да забрави, че той е полицай. В свободното си време изглежда като всеки друг изморен мъж в омачкани дрехи. Има погледа на полицай, естествено, но от

разстояние изглеждаше точно като човека, с когото бях израсъл. Беше изкарал няколко тежки дни и докато се приближавах към него, това ставаше все по-ясно видимо. Но бях доволен, че е дошъл. Когато бе отворил вратата на доджото, той бе пуснал вътре звуците на улицата, горещината и почти осезаемия спомен. След толкова тренировки, лекции и мантри времето около мен бе забавило своя ход. Може и да залагахме клопка, но аз бях онзи, който се усещаше затворен, откъснат от реалния свят. Идването на Мики бе възстановило връзката. Можех да се досетя, че за Ямашита появата на брат ми бе нежелана във връзка с целите, които той искаше да постигне, но не можех да си попреча да се захилия като идиот.

Брат ми стоеше там по гуменки, закърпени със скоч, обут в избелял стар панталон и с тъмносиня тениска с малка жълта значка над гърдите. Фиксираше телохранителя на Мори със спокойно изражение, предназначено да успокои опасни престъпници. Или да заблуди лековерните. Побърза да извади ръцете от джобовете си, за да демонстрира, че не е въоръжен.

— Стига, моля ти се — каза той. — Всеки път ли ще повтаряме едно и също. — Главорезът се отпусна, макар да бе ядосан, че не му се удава възможност най-сетне да застреля някого. Мики го изгледа строго за последен път, качи се по стълбите и поздрави Ямашита. Не го направи много сърдечно. Затаих дъх. Брат ми имаше добра памет и избухлив нрав. От негова гледна точка Ямашита поне частично носеше вина за цялата каша. А и Мики несъмнено усещаше, че не всичко му се казва. Беше прав, разбира се, но сега аз бях този, който криеше нещо от него.

Когато Мики се появи, Мори не каза нито дума. Двамата се изгледаха, но Мики не показа, че вече се познават. Вместо това той погледна Ямашита и рече:

— Дойдох да ви го отнема за малко, Ямашита.

Учителят ми ме погледна, сякаш обмисляше какво да обядва. После се обърна към брат ми и кимна:

— Беше послушен. Приятен следобед — и направи знак към вратата и улицата от другата ѝ страна, сякаш ни канеше да разгледаме Ксанаду^[1].

Вместо там се озовахме сред тухлените сгради на Бруклин и нажежения вече асфалт на улиците, под горещината на жестокото

лятно слънце. Отидохме с колата до Пето авеню и поехме в посока Сънсет парк. Бабите и дядовците ни както по майчина, така и по бащина линия, бяха живели тук и ние бяхме прекарвали безчислени неделни дни в детството си в игра из района, докато роднините ни остаряваха, а кварталът се променяше. Пето авеню днес е съвсем различно от Пето авеню на нашето детство, но едно трябваше да му се признае — беше много по-оживено.

Тълпа от чудеци се как да прекарат времето си хора сновеше напред-назад, влизаше и излизаше от магазините и ресторантите. По тротоарите бяха изнесени сергии с летни рокли и тениски. Макар прозорците на колата да бяха вдигнати и климатикът да бе на максимум, съвсем ясно чувах латино музиката, която заливаше булеварда.

— Как са нещата, Мик? — попитах. Лицето му бе изморено, а изражението напомняше за измъчения вид на оцелелите след катастрофа. Но очите му бяха чисти.

— Аз съм окей — кимна той. — От друга страна, ти изглеждаш като измъкнат от ада.

Не се бях оглеждал скоро в огледало, но вярвах, че тренировките на Ямашита са оставили някакъв отпечатък. Не му отговорих. Беше дошъл с някаква цел и щеше да се насочи към нея, когато бъде готов.

— Ей, я виж — обади се Мики, — „Дева Мария на вечната благодат“.

Енорията на „Дева Мария на вечната благодат“ бе маркирана от големия църковен комплекс, обхванал цяло каре. На Четиридесет и девета улица сградата на училището бе скрита отзад. Мики паркира на алеята за коли пред входа на училищния паркинг. Обратно на природните закони, училищата спят през лятото. Самият вход на паркинга бе заключен, висеше надпис „Собственост на бруклинската епархия, нарушителите ще бъдат вдигани с паяк“, а сградата бе тъмна и смълчана. Мики остави картичката си на полицаи от нюйоркското полицейско управление на таблото под предното стъкло и без замисляне се отдалечихме. Това е едно от големите предимства да си полицаи: правилата за паркиране не те засягат. От друга страна, брат ми се занимаваше с онзи вид работа, при който коледен подарък от любимата под формата на бронезилетка от кевлар е добре дошъл, така че някои дребни компенсации се налагаха.

Църквата бе огромна сграда с цвят на пясъчник и покрив с червени керемиди. Арката на входа ѝ беше към авенюто, а самата постройка бе многоетажна, издигната от камък и старо дърво. Стъклописите бяха в морскосиньо и кървавочервено. По-старите местни жители я наричаха „Базиликата“. Голямата зала на главната църква, до която се стигаше по късо каменно стълбище, започващо от самата улица, бе заключена, но по-малкият параклис в сутерена бе отворен. Семейството ми бе кръщавало, женило и погребвало три поколения в тази църква, така че за нас това бе едно добре познато място. Като деца бяхме прекарвали тук цяла вечност — точно така ни се струваше тогава, присъствайки на различни ритуали. Това не допринесе много за набожността ни, но изгради у нас голям капацитет за толерантност към скуката. Развихме и способността да седим много тихо в продължение на дълъг интервал от време. Научи ни и на търпеливост.

Мики влезе, аз го последвах. Работата с Ямашита ме бе извела до състояние на повишена подозрителност и чувствителност. Не допусках, че Томита може да се окаже наблизко по това време на деня, пък и не аз бях онзи, от когото той се интересуваше. Но както моят сенсей не бе спрял да ми го набива в главата, вниманието е ключ към оцеляването. Затова се огледах.

Таванът в параклиса не беше много висок и не можеше да се сравнява с високите сводове на църквата над нас, а и гледката към олтара беше блокирана от колоните, поддържащи пода на основната църква. Това създаваше неприятното усещане, че някой може да се крие зад тези колони. Може би сам Бог. Огледах помещението. Старец бавно влачеше краката си по пътеката в посока към изхода. Отдясно на нас бе коленичила жена в тъмносин шлифер, скрила лице под забрадка. Очите ѝ бяха червени и влажни. Устните ѝ бяха сухи и не спираха да мърдат беззвучно. Зърна на броеница тракаха отнякъде. Хората около нас представляваха онази тъжна сбирка от образи, които може да се видят във всяка църква през деня.

Вътре миришеше на восък и тамян. Седалките бяха стари и излъскани от поколения хора. Безвкусни статуи на светци стояха на стража до стените, а пред тях потрепваха подредени в редици свещи и сякаш шепнешком се опитваха да ги умилостивят.

Брат ми бавно влезе в църквата, като някой, който току-що се е събудил и се опитва да си спомни подробностите на особено жив сън. Последвах го до един от страничните олтари, където се издигаше потъмняла от времето статуя.

Повечето от статуите изобразяваха гладките лица на богоугодни хора. Вяли безжизнени очи над пухкави бузи, свободно падащи роби, които по някакъв начин правеха невъзможно да допуснеш, че някога тези хора са били от плът и кръв. Бяха спретнати, но не излъчваха сила.

Мики бе отишъл в един от тъмните ъгли, където в полумрака се издигаше малко по-различна статуя. Не беше боядисана и монохромното ѝ присъствие тук бе мрачно и излъчваше сила. Някой прекрасно бе съзнавал какво цели с нея. Повечето от статуите наоколо изглеждаха леко нелепо и бяха анемични — излъчването на боядисан порцелан, който цели да отклони вниманието ти от факта, че под него има мъртъв камък. Но фигурата, пред която Мики бе застанал, бе изпълнена със страст.

Беше излята от мед. Матовият метал те подканваше да посегнеш и докоснеш твърдата повърхност. Обутият в ботуш крак, стъпил близо до свещите, бе излъскан до блясък от молещите си, неустояли на съблазънта да го докоснат. Тялото беше с крила, но ръцете държаха меч и копие. Копието пронизваше гърчещо се тяло — наполовина змия, наполовина дракон, — а строгото лице на светеца разглеждаше света, като че ли опитвайки се да прецени заслужава ли той направеното усилие. Това трябваше да е свят човек, само че той повече приличаше на воин.

Михаил. Архангелът. Любимецът на Бог.

Светецът, на който бе кръстен брат ми.

Мики остана да стои загледан в статуята. После се обърна и излезе, без да каже нито дума. Докоснах ботуша на светеца, преди да го последвам. Ридаещата жена ни изгледа с празен поглед.

Бавно тръгнахме покрай църквата. Тротоарът беше широк и в него, на равни интервали, бяха засадени дървета. Те не успяваха да се противопоставят успешно на жестокото слънце. В паважа до дърветата

бяха поставени малки бронзови плочки. Металът бе покрит със синьо-зелената патина на времето.

Докато се разхождахме, брат ми следеше плочите.

— Помниш ли какво ни разказваше татко за тези дървета? — попита ме той. — Всъщност, не за тези дървета. Защото това са нови. Говоря за първоначалните.

— Не, не си спомням — признах.

Той продължи да крачи напред. Явно искаше да ми напомни тази стара семейна история. Знание, което не биваше да се изгуби. Завихме по дългата пряка, извеждаща до Шесто авеню, а в очите му все още имаше онзи замечтан блясък на спомена.

— Имало в тази енория някакъв пенсиониран се военен, който основал духов оркестър. Забравил съм името му. Кварталът много се гордеел с него. Момче от работническо семейство, което се издигнало. Станало офицер. Та, значи уволнил се той и се върнал в енорията. Основал оркестъра. Организиран изработването на униформите, намерил по някакъв начин инструментите, събрал петдесет, а може би дори сто момчета. Гордостта на енорията. Тогава избухнала Първата световна война. Нашият човек използвал старите си връзки, издействал си да го мобилизират и после организиран доброволчески отряд. Всички онези момчета, които израли и марширували под неговите заповеди, които му вярвали... — Беше горещо и светлите плочи на уличната настилка отразяваха обратно ярките лъчи. Беше ми трудно да разгадая изражението върху лицето на Мики. Но гласът му беше лишен от емоции: — ... И така заминали за Голямата война. Изпратили ли по невиджан начин. Имало цветя и речи. Гордостта на квартала, хлапетиите, облечени в униформи и изгарящи от желание да се бият... — Излязохме на Шесто авеню, където бе задната част на църквата. Мики внимателно бе разглеждал всяка плоча, покрай която бяхме минали. Сега вдигна поглед и се загледа в далечината по протежение на дългото авеню, извеждащо на юг до самото море. — Повечето така и не се върнали, Конър. Били свикнали да маршируват в оркестър, да носят красиви униформи и да слушат патриотични речи. Отишли там и попаднали под картечен огън и артилерийски баражи. Били стъпкани в калта. — Той замълча и проговори отново едва когато стигнахме до ъгъла с Петдесет и девета улица: — Това покрусило

енорията. Така и не простили на офицера, че отвел децата им в касапницата. И посадили по едно дърво за всяко загинало момче.

— Това е страхотна история, Мик — прошепнах. Бяхме се върнали при колата и сега стояхме от двете ѝ страни.

— Да, но ти схвана ли поуката? — попита ме той. Качихме се в колата и останахме седнали в нея, без да потегляме. Мики постоя загледан в предното стъкло близо минута, после изпусна задържания в гърдите му въздух и се обърна към мен:

— Виж, Конър. Ти си различен, признавам ти го. Беше такъв още като дете. Интересуваше се от необикновени неща. Мама и татко също го съзнаваха. И беше упорит...

— Все още съм — напомних му, но това не го накара да се усмихне.

— Винаги правиш нещата по свой начин. С твоите условия. Гимназията. Ямашита. Начинът, по който си вадиш хляба. — Не казвах нищо и чаках да стигне до същността. — Проблемът е — и той отново се обърна, за да ме изгледа в упор, — че този път е по-различно. Остави ме да бъда полицаят. Издирваме Томита денонощно. Въпрос на време е. — Мълчах. — Зная какво си намислил — опита се да ме провокира, — искате да му заложите капан.

Каза го толкова убедено, че нямаше никакъв смисъл да увъртам.

— Имаме отличен шанс — изтъкнах, но той ме сряза.

— Не, изслушай ме. Веднъж в живота си ме послушай. — Беше ядосан, но това не бе обичайният му шумен гняв. Гневът му беше тих и нажежен до бяло, а гласът му напрегнат и остър. — Не можеш да се справиш с това както ти си знаеш. Не ти е никаква игра или състезание. Този човек е машина за убиване. И убива, защото може. И защото трябва да го прави.

— „Само където нужда и любов са едно“ — казах аз.

— Какво?

— От стихотворение на Робърт Фрост — обясних.

— Ще престанеш ли с тези дивотии! — избухна брат ми. Въздухът в колата беше задушавач. И двамата бяхме потни, но не само заради горещината. Мики помълча минутка, опитвайки да се овладее. — Погледни онези дървета — започна отново. — Всяко от онези деца е мислело, че отива да се бие при равни условия. Да участва в някаква романтична битка. Между доброто и злото. Повечето даже нямали

„късмета“ да ги върнат в ковчези. От тях останали само купчинки кости, разорани от селяните в Белгия... Ти, предполагам, вярваш, че бойните изкуства ще ти помогнат да го спреш, нали? Аз пък ти казвам, че няма да ти помогнат ни най-малко.

Започнах да му възразявам, да му обяснявам, че идеята е да примамим Томита в капан, където бихме могли да се справим с него. Обясних му, че даже ако всичко останало се провали, самият Ямашита ще бъде там...

Мики запали двигателя и климатикът на колата ни донесе мъничко облекчение. Като че ли разреши донякъде и напрежението между нас.

— Конър... тази история с бойните изкуства... — поде. — Това е хоби. Може да си добър, но става дума само за хоби. Спорт.

— Става дума за нещо повече, Мик — тихо го уверих аз.

Той махна с ръка и се включи в движението. Спряхме на светофара и се загледахме в пешеходците.

— Колко души си убил в живота си, Конър? — Не казах нищо. — Томита е убил двама, за които знаем. Опита се да убие и моя партньор. — Светофарът превключи и ние отново потеглихме. Мики гледаше право напред. — Не искам да убие и теб.

Известно време мълчахме. Шофирането ни действаше като успокоително — шумът на климатика, подскачането на гумите по неравностите в пътното платно, цъкането на релето на мигача. Наблюдавахме другите коли и хората в тях, сякаш присъствието им беше гаранция, че нещата се развиват нормално.

Накрая Мики проговори:

— Окей, какъв е планът? Как ще го направим?

— Ние?

— Да, ние. Да не мислиш, че мечтая да се изправа пред мама с новината, че някакъв луд те е убил? — и той се усмихна при мисълта как би изглеждало това.

Разказах му накратко. Повечето и без това му бе известно. Стилът на Томита бе да атакува през нощта или призори на усамотени места, където може да се организира ритуалният двубой. Не се задълбочих много в миналото на Ямашита и връзката на Томита с хората от Кунайчо. При създаването се положение на нещата това само щеше да внесе смут и объркване.

— Използвайки като примамка Ямашита — заключих аз, — трябва да можем да го заловим.

— Значи няма да го убиваш?

— Бих искал — признах. После допълних: — Не. Нужно ни е само да го спрем. Да го приберем от улицата. — Не бях напълно сигурен колко съм откровен в думите си. Но исках по някакъв начин да успокоя притесненията му. — Ти сам го каза — напомних му, — силата ми не е в убиването на хора.

Той отби, спря и отново се обърна, за да ме погледне в очите.

— Окей, но има още нещо, Конър. Защо мислиш, че Мори е тук?

— Ами... смятам, че е искал да предупреди Ямашита. И да хване дивото куче на Кунайчо, Томита. Струва ми се, имаме добър шанс да успеем.

— До тук добре — съгласи се брат ми. — Но нека ти напомня нещо за такива като него. Той работи за компания. И всичко това за предупреждаването на приятеля е много хубаво. Но няма начин да няма още нещо.

— Е? — подканих го, изобщо не разбирах накъде бие.

— Е — имитира ме той. — Каж ми сега нещо, умнико. Какъв е интересът на Мори в цялата работа?

— Ще залови Томита — отговорих.

— Искаш да кажеш, ще го арестува?

— Ами да — потвърдих, неспособен да разбере на какво се дължи скептицизмът в гласа му.

— И той работи за някаква японска охранителна компания, така ли беше? И умира от желание да арестува убиеца? В Ню Йорк? Та вестниците ще бъдат пълни с репортажи.

— Какво всъщност искаш да ми кажеш, Мик?

— Искам да ти кажа, че последното нещо, което Мори иска, е да залови този тип. Това ще привлече твърде много внимание.

— Каква тогава е целта му?

— Ами сети се сам. Нали имаш научна степен. Но първо трябва да знаеш нещо друго. Откакто пострада Арт — гласът му за миг пресипна, сякаш припомнянето на този факт му причиняваше физическа болка, — ние се опитваме да разработим японската връзка...

— Това е предрешен въпрос. Вече го знаем.

— Да, само че очаквахме да получим малко повече съдействие. Което не се получи. Останах с впечатлението, че там протакат.

— Защо?

— Някой прави услуга на японците. Те изпращат тук Мори. За да приключи с проблема, без да се разчува. — Той направи пауза, за да ми даде възможност да осмисля казаното. — Мори изобщо не е тук просто за да залови Томита, Конър. Той е тук, за да се погрижи никой да не разбере за него.

— Значи?...

— Значи, иска да го убие. И затова е довел оня олигофрен с боядисаната коса. Чиста проба убиец. На лицето му е изписано. Планът им е да използват Ямашита като стръв и когато онзи влезе в зоната, да открият огън с всичко, с което разполагат. — Той се вля отново в трафика и ме остави да дойда на себе си. — Та, какво мислиш сега? — попита ме след малко брат ми.

— Има логика. Но има и един малък проблем — казах аз.

— По-точно?

— Ямашита има собствен план. И той е много по-добър, отколкото те си представят — обясних. Обърнах се да погледна брат ми, един от най-компетентните хора, които познавах.

— По-добър е дори, отколкото ти си мислиш, Мики. Както и аз.

Той ме погледна в очите. Не съм сигурен какво прочете в тях. Накрая проговори:

— Да се надяваме. — В думите му липсваше убеденост. Изминахме в мълчание няколко преки и той отново се обади: — Разбира се, Мори и неговият главорез също имат проблем. Голям проблем.

— Какъв е той? — попитах, но размишлявах за нещата, които ми бе казал.

— Сега с тях се занимавам аз.

Спряхме пред доджото. Мики вмъкна колата под знака „Паркирането забранено“.

— Вярно, Мик. Ти можеш да бъдеш голям досадник, признавам ти го.

Той горчиво се усмихна:

— Радвам се с нещо да бъда в помощ, брат ми.

Но нещата, които ми бе казал, продължиха да ме тревожат през остатъка от деня. Когато Ямашита приключи с късната си тренировка, попитах го какво ще се случи, ако стане издънка. Не попитах сенсей ще може ли да се справи сам. Това щеше да бъде равносилно на обида. Но след разказа на Мики изведнъж ме споходи тревожната мисъл: Какъв би могъл да бъде най-лошият сценарий? От кое се страхувах най-много? Какво ще стане, ако клопката не сработи? Ако Мики не улучи? Ако Ямашита се провали? И най-вече, какво ще се случи, ако трябва да се изправя очи в очи срещу Томита?

Събрах малкото смелост, която ми бе останала, и попитах учителя си какво мисли по тези въпроси. Той седна пред мен и ме изгледа с тежкия си поглед.

— Ти — каза ми — си способен. И както е с повечето хора, способен си на повече, отколкото сам допускаш. Виж, дали си готов, е друг въпрос. Това не мога да преценя. Да се надяваме, че няма да се наложи да го проверяваме.

Само че това не беше точно отговорът, на който се надявах.

---

[1] Древен град в Югоизточна Монголия, резиденция на Кублай хан (1216–1294), обрисуван от английския поет Коулридж в поемата му „Кублай хан“ (1816) като място на неземно спокойствие и великолепие. — Б.пр. ↑

17. МАНТРА

С приближаването на нощта наемният убиец на Мори започна да става по-съсредоточен. Един нетрениран човек на негово място би започнал да се притеснява с нарастване на напрежението. Младежът с пистолета обаче стоеше неподвижен, бе почти застинал в резултат на напрежението от чакането. Ямашита го погледна и кимна одобрително, макар и с неудоволствие. Томита обичаше да нанася удара си късно нощем, когато енергията и концентрацията на жертвите му достигаха дъното си. Но Томита, освен това бе и непредсказуем. Беше успял вече да се справи с много опитни хора и никой не искаше ненужно да рискува. Седяхме тихо. Движихме се бавно и внимателно. Единствено погледите ни се стрелкаха бързо.

Ако стрелецът беше като хищник, дебнец във високата трева, неговият господар повече приличаше на стегнато навита пружина. Каквато и да бе връзката му с моя сенсей в миналото, тя бледнееше в сравнение със страстното му желание да неутрализира Томита. Дълбоко в себе си той, предполагам, гледаше на мен и на Ямашита като на втора грижа. В неговия анализ ние бяхме само примамка. Средство. И нищо повече.

Когато брат ми се върна с мен и седна на стола, демонстративно показвайки, че няма да стане от него скоро, Мори започна да възразява. Мики му показва полицейската си значка и злобничко му се усмихна.

Учителят ми ме погледна:

— Такова ли е желанието ти, Бърк? — Кимнах. Той въздъхна и може би щеше да каже нещо, но след няколко секунди просто обърна глава към Мори и заяви: — Този човек е мой гост. — Това като че ли реши проблема. Но беше повече от ясно, че присъствието на Мики не се нрави на Мори. За него това бе допълнителен фактор, върху който той нямаше никакъв контрол.

Моят сенсей прекара вечерта, разговаряйки с мен за начина, по който един претендент може да се изправи срещу някого в тренировъчната зала. Бях видял какво се бе получило от предизвикването на Райли, но не бих казал, че то бе особено информативно. Съдейки по развързката, примерът на Райли не бе препоръчителен.

— Когато бях млад, професоре — започна учителят ми, — имаше практика да се провеждат двубои между ученици от различни училища — *тарю жиай*. Те бяха забранени в Япония преди едно поколение, но макар и рядко, понякога се чува за подобни случаи и в наши дни.

— Какво представлявах те, сенсей? — поинтересувах се аз. Отново седяхме в градината. Някъде вътре Мори и неговият наемник сигурно обсъждаха ъглите на обстрел и други подобни. Колкото повече притъмняваше навън, толкова по-тихи и по-трескави ставаха дискусиите им. В градината на моя учител далечните клаксони звучаха повече като крясъците на екзотични животни.

Ямашита наклони глава на една страна. Очите му бяха широко отворени, но погледът му бе фокусиран върху събития от неговото минало. След къс размисъл отговори:

— Бяха... информативни — и ръцете му леко трепнаха в скута. — Човек можеше да научи много неща от преживяното. — Бях сигурен, че е така. — Разбира се — и сенсей премести погледа си върху мен, — много хора излизаха от тези двубои със сериозни наранявания. Контузиите... и смъртните случаи... станаха причина правителството да ги обяви за незаконни... В миналото, професоре, един млад воин научаваше всичко, което местният сенсей можеше да му предаде, после тръгваше да търси обучение в друго доджо. Истински опитният боец можеше да обикаля от школа на школа и да предизвиква най-добрите ученици, а понякога и сенсей. — Въздухът около нас се раздвижи. — Това беше известно като *доджо араши*.

Щурмуване на доджо. Струваше ми се, че мога да си представя как е изглеждало: корави млади мъже тръгнали да обикалят по черните пътища на Япония, понесли очукани брони и метнали през рамо добре поддържани оръжия. За тях разстоянията не са били пречка. Целта им била да открият нови майстори, които да победят, и нови градове, в които да предложат услугите си. Добрите ставали известни и

репутацията им ги изпреварвала. По-неопитните в най-добрия случай се оттегляли след поредния двубой, куцукайки, ако изобщо можели да се държат на крака. Понякога духовете им стенели в полунощ по безлюдните кръстопътища.

— Предизвикателството трябва да се отпрати, като се спазва етикетът — продължи Ямашита. — Предизвикващият изброява местата, където е придобил опита си, след което учтиво моли за урок. В зависимост от ситуацията учителят може да избере ученик, който да се изправи срещу него. — Той ме погледна откровено: — Бърк, не мисля, че в нашия случай това би устроило Томита.

Слава Богу, помислих си. Направих каквото бе по силите ми, да не позволя на облекчението да изпъзни на лицето ми. Не мога да твърдя, че не бях мислил за евентуалната схватка. Знаех, че някой ще трябва да го направи. И исках Томита да бъде спрял. А също и наказан. Унищожен за причиненото на Арт. Но след толкова много години, прекарани край Ямашита, бях възпитал у себе си безпристрастност и бях способен на жестока откровеност. Знаех, че загрубеят ли нещата, съществува реален шанс да не бъда на нивото на Томита. Признанието не ми беше приятно, но беше истина. И най-малкият недостатък във формата ми щеше да се окаже фатален, а това означаваше, че Томита щеше да се изплъзне отново. А това в никакъв случай не биваше да бъде допуснато.

Но късно нощем, през кратката почивка преди учителят ми да ме призове отново на тренировка в мрака, огнената искра на гнева й решителността ми бе набързо угасена от нещо плътно и застрашително. Беше същото нещо, срещу което се борят всички воители, когато настъпи моментът. Няма значение кой е изправен срещу теб, нещото винаги присъства. Опитваме се да не го назоваваме, защото думите правят неуловимото още по-силно. Но нещото, което се спотайва някъде там, студено, осезаемо и безжизнено като калта, се нарича страх.

Учителят ми ме гледаше. Не бях говорил с него на тази тема и сега той също не каза нищо. Но знаеше.

После продължи разказа си:

— Тези срещи често бяха предварително организирани чрез използването на секунданти.

— Секунданти? — опитвах се отново да се концентрирам върху урока.

Той се усмихна и кимна:

— В крайна сметка, това си беше дуел, професоре. Обикновено на схватката присъстваха свидетели.

— В този случай едва ли ще има — позволих си да коментирам аз.

Той кимна:

— Да, значи... — затвори замислено очи. — Все пак част от смисъла да предизвикаш някого на двубой е резултатите да станат известни. За да може да се възхитят на силата ти.

— Искаш да кажеш, че победата не е всичко?

Сенсей отвори очи и ми се усмихна:

— Да победиш в подобна ситуация е всичко. Това означава да оцелееш. Но не, не е достатъчно. — Погледнах го въпросително. — Томита има нужда другите да научат за стореното от него. Именно заради това оставя подписа си след всеки случай. И пак това е причината, поради която поема тези рискове.

— Говорихме с брат ми за това — кимнах. — Той твърди, че убиецът иска да бъде заловен.

Ямашита присви очи.

— Той няма никакво желание да бъде заловен, Бърк. Желаете само да победи. Да ме унижи и да си отмъсти. И да спечели признание. Всичко друго остава на заден план. — Вътре в къщата иззвъня телефон. Мики беше там и го вдигна. Чух гласа му като неразбираем фон за лекцията на Ямашита. — Трябва да помним това за Томита, Бърк. Той изпитва... — сенсей потърси подходящата дума, но се спря на най-естествената — нужда... да смачка противника си. Но двубоят подхранва духа, егото му. Той ще се опита да те издебне по време на битката — това си е *хейхо*, — но за него е важно също така да спази ритуала и да принуди жертвата да признае превъзходството му. — Вече бях забелязал, че Ямашита обича да говори за предстоящото събитие, сякаш то щеше да се случи не на него самия, а другиму. Предполагам, това бе начин да запази обективността си. — Тази нужда е опасна — продължи учителят ми. — Тя прави Томита силно концентриран. В маниакална степен. Противникът му трябва да си отваря очите на четири по отношение на околната обстановка и да бъде готов на

всякаква изненада от негова страна. Но — и той вдигна пръст, за да подчертае важността на това съображение — нуждата му да мине през ритуала представлява възможност за противника му да избегне катастрофата. — Той ме погледна и аз забелязах, че очите му са много чисти. — Онзи, който се изправи срещу този човек, трябва да използва кратката пауза, за да намери центъра. — Японците говорят за центъра, *хара*, като за източник на концентрацията, баланса и жизнената енергия. Това е един от началните уроци в бойните изкуства, през който всички сме минали — урок, повтарян в една или друга форма всеки тренировъчен ден през остатъка от живота ти. Помислих, че споменаването на центъра слага край на урока, но Ямашита продължи: — Помни, за този човек е много важно да победи своя противник по несъмнен начин, да го унижи, да го смаже. Това желание създава *цуки* — пролука — в неговата концентрация. Точно тук мъдрият човек би видял възможност за победа. И оцеляване.

Осмислях тази не особено весела мисъл, когато навън излезе брат ми. Не изглеждаше много щастлив.

— Позвъниха ми. Имаме следа, свързана с движещ се сам японец, пристигнал в Ню Йорк ден преди убийството. Човекът е пътувал сам. Използвал е различно име, но описанието подхожда... Сега проверяваме хотелите — и той изкриви лице в гримаса. — С две думи, трябва да вървя. — Придружих го до вратата. Човекът на Мори ни наблюдаваше, без да промълви нито дума, като ни проследи с поглед, докато прекосяхахме доджото. Беше като киборг, чакащ жертвата да попадне на мерника му. — Виж — тихо каза Мики, когато стигнахме до вратата, — нека видим какво ще излезе от това. Ти мирувай. В колата отпред съм оставил на пост двама цивилни, така че не би трябвало да ти се случи нищо. Аз ще се върна. Не прави нищо без мен. — Наведе се и започна да оправя маншета на крачола си. Когато се изправи, в ръката му имаше пистолет. — Вземи това — настоя.

— Какво!? — възмутено възразих аз.

— Вземи го! Това ми е резервният. Ако онзи успее да те изненада или ако ти успееш някак да се приближиш до него, не спирай да дърпаш спусъка, докато има патрони.

— Я остави тази работа, Мик — оръжието бе изненадващо тежко в ръката ми. — Какво бих могъл да направя с това?

— Ако имаш късмет, няма да ти се наложи да правиш каквото и да е — успокой ме брат ми. — Просто кротувай. Не си надигай главата, а аз скоро ще се върна.

Той излезе, а аз огледах улицата в двете посоки — никога не подценявай убийците нинджа, — усещайки тежкия пистолет като допълнително бреме за уморените мускули на ръката ми.

Ямашита се плъзна зад мен с неуловимата си тиха походка. Погледна пистолета с нескрито отвращение.

— Намеренията на брат ти са добри, но той изглежда наистина няма представа с какво се занимаваме.

— Да, сенсей — признах, — няма ни най-малка представа. — Влязохме обратно и залостихме вратата. Осветлението от горния етаж хвърляше слабо сияние надолу по стълбите. Сенсей и аз тръгнахме като молци към светлината, изкачвайки безшумно стъпалата.

— Не съм сигурен какво би могъл да направиш с пистолета, Бърк. Общо казано, когато си под силен стрес, препоръчително е да използваш оръжията, които най-добре познаваш. — Ямашита се отправи към близката масичка, където на черна лакирана стойка лежаха двата самурайски меча — късият и дългият. Отвори чекмеджето под стойката и извади от там малко оръжие, съхранявано в лъскава дървена кутия. Това беше *танто*, малък нож. Дръжката беше без протектор и пасваше идеално с извитата ножница, която скриваше остроото като бръснач острие. — Вземи това. Ти си по-добър с остриетата.

Почувствах пристъп на паника.

— За какво ми е? — опитах се да възразя.

Стори ми се, че долових по лицето му да пробягва мимолетно изражение на нетърпение, сякаш птица бе хвърлила за миг сянка върху лицето на скала.

— Бърк! Този човек прави неочакваното. Представи си, че се появи сега, а Мори и неговият човек се окажат недостатъчни? Или се промъкне по-късно, а брат ти се окаже безполезен? — Той замълча, за да ми даде възможност да обмисля възможностите. — Ами ако Томиа изненада теб и дори успее да се озове опасно близко? Ти ще се окажеш в голяма опасност, дори аз да съм съвсем наблизо. Следователно... ще трябва да режеш. — И той започна да изброява местата, където минаваха основните артерии: — Тук... — върхът на ножницата

докосна шията ми. — Тук... — той я свали върху крака ми, за да илюстрира прерязване на феморалната артерия. — Ако Томита се опита да те разсече ето така — и той застана в *джодан*, високата позиция, която често предшества опит за разсичащ вертикален удар през главата, — не се отдавай на изкушението да блокираш спускащите се ръце или да ги посечеш. Инерцията така или иначе ще доведе удара до главата ти. — Урокът ми бе познат, но го оставих да продължи. Репетицията, нуждата да обясни нещата на друг човек изглежда успокояваше моя сенсей. Защо да го разстройвам излишно? — Не сечи през ръцете — повтори той. — Вместо това разсечи тук — и малкият *танто* мина хоризонтално през корема ми, — след което нападателят ще се свлече. — Погледна ме изпитателно и аз кимнах. — Освен това мисли за очите. — В същия момент телефонът отново иззвъня и аз тръгнах към него.

— Искаш да кажеш да следя очите, за да видя откъде ще дойде атаката? — попитах. Това беше стара поговорка в бойните изкуства. Бях полуобърнат, за да взема слушалката, но не пропуснах да видя отвращението по лицето му.

— Не — въздъхна Ямашита. — Исках да кажа да мислиш как да го промушиш в очите.

Това, предполагам, бе причината, че не бях достатъчно внимателен, докато отговарях на позвъняването. Образът на забиващия се в очната ябълка *танто* и проникващото в мозъка острие беше прекалено кървав за мен, та макар и след последните няколко дни.

Беше Боби Кей. Много вода бе изтекла от последната ни среща, но макар името му да бе споменавано редом с това на брат ми, признавам, не бях мислил много за него в последно време. Той обаче се държеше сякаш бяхме приятели от години.

— Ало, професоре?... Как сме? — Винаги позитивно настроен, Боби Кей бе от хората, при които устата изпреварва мозъка. Ако се бе замислил макар и за секунда, нямаше да има нужда да ме пита. Защото аз бях затънал до уши в издирването на убиеца. Оказа се обаче, че въпросът му бил риторичен. — Хубаво, хубаво... та, питам се дали не би могъл да отскочиш насам, професоре. Всъщност каня двама ви с Ямашита. — За пръв път в гласа му се появи нотка на напрегнатост. Боби продължи разговора, явно не съзнавайки, че това е монолог. — Нещо изникна. Мисля, че трябва да го видите.

— О, така ли? — направих аз своя принос към диалога.

— Да, абсолютно.

— Не можеш ли да ми разкажеш по телефона, Боби?

— О... Ъ-ъ... Малко е сложно, нали разбираш? По-добре е да дойдете тук и сами да видите какво ми се натресе. — Той замълча, след това ме попита, ей така, между другото, сякаш тази мисъл му бе хрумнала в момента: — Ей, брат ти още ли работи по случая?

Чувах някакъв вътрешен глас, който много ми напомняше гласа на Мики, да пита какво става. И да се интересува защо да му казвам каквото и да е било. Но аз не се вслушах в него. С оглед развоя на бъдещите събития може би трябваше.

— Да — вместо това простичко отговорих аз, — и точно в тази секунда проверява някаква следа.

— Ами... дано всичко да свърши успешно — Акейдиън не звучеше напълно искрено, но при него това не бе новост. — Та, какво ще кажеш? Ще наминете ли двамата?

За себе си знаех със сигурност, че нямам никакво желание да виждам Боби Кей точно сега. Донякъде се чувствах виновен, че бях държал Мики на тъмно толкова дълго. Запитах се дали това посещение не би могло да хвърли допълнителна светлина върху нещо. И започнах да изброявам съображенията за и против удовлетворяване молбата на Боби.

Боби каза, че разполагал с нещо, което можело да ми помогне.
За.

Боби беше безсрамен мръсник и като нищо можеше да се окаже, че ни праща за зелен хайвер или става дума за някаква изгодна само за него далавера. *Против.*

Томита щеше да се появи в по-късен час. Така бе действал досега. При това положение нищо нямаше да загубим, ако отскочим до Манхатън в ранната вечер. Епицентър на интересуващите ни събития бе доджото на Ямашита, а ние щяхме да имаме достатъчно време да се върнем тук. С други думи, нищо не можехме да изпуснем. *За.*

Мики ми бе наредил да мирувам. *Против.*

Но това можеше с нещо да му помогне. *За.*

В този момент спрях, удовлетворен от убедителността на последното. Като се замисля сега, знам, че съм се държал като дете, което рецитира „ала-бала-ница...“, за да обоснове вече направения

избор. Но както е казал някой, сърцето взема решенията си само. Понякога се питам дали не съм бил тайно в себе си доволен, че имам повод да избягам от опасността, спуснала се над доджото като тежък мазен облак, може би невидим, но несъмнено напълно реален. И до ден-днешен не зная отговора.

Тихо разказах на Ямашита за същността на обаждането. Той мълчаливо кимна в знак на съгласие. След това многозначително изгледа пистолета, който още стисках. Дадох му го и той го смени с малкия *танто*, който така удобно стоеше в ръката ми.

— Къде е колата ти? — попита ме шепнешком, за да не чуят Мори и неговият човек. Беше зад ъгъла на пряката. Ямашита обмисли информацията, после тихо ми нареди: — Ти върви напред. Ще се срещнем при колата ти.

Тръгнах към предната врата и убиецът на Мори се опита да ме спре, но аз му обясних, че излизам да купя нещо от магазина отсреща. Фактът, че не носех пистолета на Мики, изглежда го успокои. От негова гледна точка само луд би се разделил доброволно с подобно оръжие. Така че той сви рамене и ме пусна да изляза. Прекомерната бдителност не е предпоставка за задушевен разговор.

Бях доволен от повода да изляза. Искаше ми се да се махна от напрегнатата атмосфера, от нескончаемите тренировки на Ямашита, от напрегнатостта на Мори и неговия главорез. Но понеже това беше реалността през последните дни, чувствах се малко неестествено. Все пак, докато вървах в нощта, нещата около мен започнаха да изглеждат отново такива, каквито ги помнех. Видях колата с цивилните, но никой не се опита да ме спре. Тези хора изглежда се интересуваха единствено от това кой влиза в доджото, а не кой излиза от него.

Ямашита се материализира от сенките и се присъедини към мен.

— Как успя да излезеш? — попитах го.

— Използвах един стар номер на нинджа: измъкнах се през задната врата, докато никой не гледаше.

Нощта беше гореща, уличният трафик — нищо особено, и докато се приближавахме към Манхатън, оранжевото зарево над него се засилваше — пулсираща аура, дължаща се на замърсяването, на затиснатия като с похлупак горещ въздух и на мъчещата се да се изскубне на свобода светлина. Когато минахме по моста, водата на Ист Ривър изглеждаше тежка и черна. Небостъргачите се сивееха в

мрачината, осеяни от светлите случайно разпръснати точки на светещите прозорци.

Центърът на града никога не заспива през нощта. Улици и авенюта бяха озарени от натриевите лампи на уличното осветление и жълтеникавата им светлина бе разсичана от сноповете, изливащи се през витрините на още работещите по-малки магазини и ресторанти. Но когато намалих скоростта, за да хвърлим поглед към сградата, където отивахме, „Домът на самурая“ бе тъмен. Това ме обезпокои и подхрани параноята, станала напоследък неотменна част от мен. Все пак човек може да заглушава предупредителните вътрешни гласове само известно време.

Паркирах, преди да стигнем до галерията, после двамата с Ямашита бавно се отправихме към входа, оглеждайки в двете посоки улицата за нещо нередно. Това обаче си беше Манхатън и дори през деня подобно желание щеше да остане неосъществимо. Пречеше обичайният уличен трафик. Спортни коли със затъмнени прозорци подскачаха по неравностите на уличното платно, а тътенът, изригващ от вътрешностите на повечето от тях, със сигурност се чуваше дори надалеко. Пешеходци сновяха във всички посоки, явно забързани да се вмъкнат в място с работещи климатици. Имаше автобуси. Таксита. Хартиите по уличното платно не помръдваха в застоялия нощен въздух.

Когато погледнах през стъклената входна врата, видях, че осветлението във фойето е намалено. Нямаше и следа от охранителите. Въпреки това, като дръпнах вратата, тя се отвори.

— Ало... — извиках аз.

Ямашита пристъпваше като дух до мен и в един момент застина. Проверих входа за административното крило отдясно на двама ни. Тази врата беше затворена, което ми се стори странно, понеже очаквах да намерим Боби именно там. За момент се ядосах: дали Боби Кей не ни разиграваше по някаква засега неясна причина? Спрях и се замислих. Но Ямашита изглежда ме бе тренирал добре. Тялото ми действаше на автопилот, макар мозъкът ми да бе блокирал.

И все пак, макар в главата ми да се въртеше вихрушка от мисли и емоции, някаква част от съзнанието ми функционираше систематично. Тя слушаше. Усещаше. Чувстваше.

Обикновено на такива места се чуват най-различни звуци. Съскането на вентилационната система. Просмукалият се уличен шум. Разговор между хора в другите части на сградата. Но във фоайето на „Домът на самурая“ шепотът на водопада заглушаваше почти всичко останало. Усещах натиска на прохладния въздух по бузите ми и мекотата на дебелия мокет под краката ми. Зрението ми се адаптираше към полумрака около нас. Стоях пасивен като сянка във вселена от полусенки. Стоях и чаках.

И тогава разбрах. Разбрах го с онази сигурност, която изведнъж ослепително ни осенява. С нахлуването в съзнанието на онази животинска интуиция, пристигаща с такава кристална яснота, която е едновременно сепваща и неподлежаща на съмнение. В бойните изкуства се говори много за състоянието, известно като *мушин*. Това е момент, когато тяло и съзнание влизат в интимна връзка и човек реагира без упражняването на съзнателна мисъл. Стоях като самотна, измита сянка, загубена сред останалите, и усещах как космите по ръцете ми се изправят, а по раменете ми преминава студено електричество.

Почувствах го.

Не мога да обясня как разбрах това, зная само, че бе факт. Знаех го извън всякакво съмнение. Дали бе звук? Миризма? Нищожно слабо разместване на въздуха? Дори сега не мога да определя. Ямашита би казал, че това е без значение. Беше достатъчно, че го знаех.

Поглед към учителя ми потвърди интуитивно споходилото ме знание. Беше неподвижен, но цялото му същество излъчваше почти непоносима напрегнатост. Той също бе почувствал опасността.

Забавих дишането си и потърсих в тишината край нас някакво указание. Усетих очите ми да се отворят по-широко и лицевите ми мускули да се стягат. Без да мисля, бях леко приклеknал, с подгънати колене и тяло, готово да реагира. Намерих центъра. *Хара*.

Периферното ми зрение долови някакво слабо сияние откъм галерията и доджото. Някъде там беше оставено включено осветление. Бавно се насочихме към доджото, плъзгайки се по пода пред водопада. Веднага почувствах увеличаването на влажността от падащата вода и се надявах, че тя ще маскира шума от приближаването ни, а едновременно с това се опасявах, че същият фактор може да работи в негова полза.

Защото Томита бе тук някъде. Чакаше ни.

Малка, паникьосана версия на животното в мен изблея протестиращо. Не трябваше да стане така. Липсваше подкрепата от страна на Мики. Ямашита бе лишен от възможността да заложи някакъв капан. Нямахме инициативата. Въпреки присъствието на моя учител се чувствах самотен и изведнъж осъзнах с болезнена яснота, че Мики е бил прав за всичко. Злото идва със своите условия, не с твоите.

Имитирах Ямашита и леко се плъзгах напред, прокрадвайки се през фойето, като се стараех да се движа предпазливо, но това обяснение е непълно. Усещах се като в сън, когато невидима нишка те притегля неотвратимо към нещо злоещо. Сякаш бях вкопчен в примката на мощно магнитно поле. Или бях всмукван в морето от мъртво вълнение. Съпротивлявах се на това и едновременно съзнавах, че трябва да вляза там. В главата ми звучеше нестроен хор, всеки глас от който изискваше моето внимание. Чувствах страх. И гняв. Паника. Къс импулс да се обърна и да избягам.

Не го направих, защото изведнъж в главата ми се разнесе глас, тих, но неумолим, който заглуши всичко. *Писано е да се срещнеш с него. Това е, от което Ямашита се страхуваше. Това е, за което ти тренираше. Томита е там. Той те чака. Чака теб.* Това ми каза гласът. И изпитах страх.

Това беше последното отчаяно изпискване на животното, трескаво настояващо да бъде чуто. Така че го направих. Страх ме е, признах му аз. Но продължих да се движа. Не към Томита. Към урока, който учителят ми не бе успял да ми предаде.

Зная, че трябваше да използвам техниките, на които ме бе учил Ямашита. Може би *кужи-ин*, щеше да ми помогне. Но в онзи момент това бе единственото, което можех да направя, за да удържа контрола над дишането и да попреча на стичащата се от челото ми пот да ме ядоса. Примигнах и пристъпих, борейки се с невидимата сила, която едновременно ме теглеше назад и ме буташе напред.

И образът, стрелнал се в съзнанието ми, беше не решетката на силата, символът, начертан от Ямашита във въздуха онзи тих следобед, който той бе положил усилия да запечати в главата ми. Вместо това видях твърдото, излято от бронз лице, гледащо към света от сенките на едно старо и познато място. И този образ дойде със своя мантра, нямаща нищо общо с мантрите на Ямашита:

*Архангел Михаил ни защитава в битката, за да не загинем в
огъня на правосъдието.*

И аз влязох.

18.

ЩУРМУВАНЕ НА ДОДЖОТО

Подредбата в просторното помещение не се бе променила от нощта, когато за последен път бях тук. Нещата тогава се бяха развили по такъв начин, че така и не бях успял да разгледам самата изложба, но експонатите още бяха тук, едва видими в призрачната светлина на оставеното по съображения за сигурност слабо осветление. Изглеждаха ми като съкровища, изоставени в пещера. Един от основните елементи на изложбата — фасада от дървени греди и наковани летви, имитираща входа на дзен пагода — заемаше една цяла стена от пространството за експозицията. Това по същество бе решетъчна конструкция от греди, увенчана с характерния извит покрив на пагодите. В конструкцията имаше символичен вход. До фалшивата пагода бе издигнато работно скеле, явно в подготовка за нейното демонтиране. Кръгът за демонстрацията още си бе на място. Няколко скрити в покрива прожектора хвърляха ярки кръгове по пода. Останалото бе плътна сянка.

С Ямашита се вмъкнахме в помещението. Надявах се да имам време зрението ми да се адаптира. С известна изненада отбелязах, че никой не ни нападна в мига, в който влязохме, и че от сенките не изскочи никаква застрашителна фигура. Вместо нея в ъгъла отдясно на нас ни чакаше човек. Силуетът му за момент остана напълно неподвижен, сякаш вкаменен на място от нещо, което не виждахме.

Насочихме се към Боби Кей и движението го съживи. На свой ред той се отправи към нас и когато се приближи, на лицето му се появи познатата ни конска усмивка.

— Хей, Бърк. Доволен съм, че можа да дойдеш. — Той погледна към Ямашита и почтително наклони глава към него:

— Имам предвид двама ви.

Ямашита изобщо не го слушаше. Той оглеждаше тъмните ъгли на залата и голямата му глава бавно се въртеше, за да увеличи до крайност чувствителността му към звук и образ.

— За какво става дума, Боби? — Бях сигурен, че опасността е тук. Не можех да повярвам, че дори този идиот не я усещаше.

Той направи знак към фасадата на дървената пагода.

— Случи се нещо... Мисля, че трябва сами да го видите.

— Какво?

Боби направи знак да го последваме.

— Трябва да го видите. Не можах да повярвам на очите си. Ама наистина, така да се появи... — и той тръгна към „пагодата“.

Сграбчих го за ръката. Допирът ми го накара рязко да извърне към мен глава и очите му се присвиха като на животно.

— Не. Тук сме точно където искаме да бъдем — казах му.

Той издърпа ръката си от захвата ми с навъсено лице.

После отново се усмихна, този път лукаво, и първо погледна мен, после учителя ми.

— Говоря ти за онзи бокен, Бърк. Мечът на Итосаи. Върнаха ни го.

— Къде е? — това бяха първите думи на Ямашита към него.

Отново жест към „пагодата“.

— Ще ви го покажа. На него има някаква бележка, но е на японски. Може би някой от вас ще я прочете.

Ямашита тръгна заедно с него.

— Сенсей — предупредително изсъсках аз.

Той вдигна ръка, за да ми каже да остана на мястото си.

— Аз ще отида, Бърк. *Ки о цукете.*

Това бе традиционното обръщение между майсторите на меча за повишено внимание. Учителят ми чувстваше същото, което чувствах и аз. Това бе неговото указание. И предупреждение.

Откъм вътрешността на дървената конструкция се процеждаше слаба светлина. Вратата бе леко отворена. На десетина метра зад фасадата лежеше дълъг, увит в тъкан предмет. Акейдиън продължаваше да бърбори за мистериозната поява на меча, но Ямашита не му обръщаше никакво внимание. Беше концентриран върху предмета, предстоящия му оглед и връщането при мен.

Бързайки, той мина пред Боби. Моят учител бутна тежката врата и влезе в тясното пространство. Коленичи да огледа предмета. Боби се задържа зад него и се подпря на вратата. И тогава, прекалено късно, за да му попреча, аз видях, че той не си почива. Буташе я.

Вратата се затвори с тежко хлопване и скелето се разтресе. Акейдиън помръдна и чух металното щракване на ключалка. Ямашита се хвърли към вратата, но по изключение преценката му бе изневерила. Удари се в бариерата и скелето се разлюля. Извиках, за да го предупредя. Учителят ми се обърна и успя да вдигне ръка, за да се опази от падащите тръби и дъски. После рухна.

Шумът — трясъкът на чупещо се дърво, звънът на удрящите се една в друга метални тръби, падащи на пода — още отекваше, когато стигнах при него. Междувременно Боби се бе измъкнал на безопасно разстояние в другата част на залата и се бе скрил в един ъгъл. Вратата беше заключена и аз надникнах да видя учителя. Когато най-сетне стигнах при него, той гледаше зад гърба ми.

Учителят ми бе одраскан по главата и леко замаян, но най-лошото бе увисналата му ръка, която бе вдигнал, за да се предпази. Придържаше я с другата по начин, който безникакви думи ти казва каква е истината.

Коленичих и го погледнах през безразборно струпаните върху му дъски.

— Счупена е — направи гримаса той. Извърнах се, за да намеря Боби Кей, но гласът на учителя ме спря. — Бърк — прошепна той, — това е клопка. Внимавай.

— Добре — отговорих му, докато се мъчех с ключалката, — нека първо те извадим.

Ямашита примирено затвори очи.

— Късно е — каза той, взря се в тъмнината и преглътна. — Много е късно. Трябва да отидеш там. — Раздрусках вратата ядосано, но и двамата знаехме какво има предвид. Изправих се бавно и се обърнах в обратната посока.

В другия край на залата се разнесе гласът на Боби Кей:

— Нали ти казах, че ще дойдат.

От сенките се чу изсъскване:

— Глупак! Трябваше да бъде задържан, а не ранен!

Боби пребледня от злобата в гласа, дошъл от тъмнината.

— Казах ти — настоя пак той. Гласът му обаче бе неуверен. — Дай ми сега меч.

Слушах разговора с едно ухо, защото вниманието ми бе съсредоточено върху зрителното поле и невидимите потоци *хараге*.

Усещах увисналата във въздуха заплаха, танцуваща зад кръга на тъмнината. Бях научил урока си. Докато гледах Боби, извъртях тялото си така, че да уловя евентуално движение с периферното си зрение.

— Ние организирахме това, Акейдиън — казах му, но гласът ми бе задавен от последните следи на страха и началото на яростта. Нещо в полусенките се размърда. Обърнах се с цялото си тяло към далечния ъгъл на залата. Боби вече бе тръгнал натам. Приближаваше се до сенките.

За момент се изкуших да извикам: „Защо?“ Идеше ми да изкрещя. На него. На ситуацията, на онова, което дебнеше там. Но нямаше време. Събитията започваха да се разгръщат, съпроводени от обичайните разсейващи емоции и случайни мисли. Усещах го както се усеща падането на тежък товар от гърба ми.

Нещо помръдна в тъмното и една човешка фигура започна да изплува в светлината. Нещата ускоряваха хода си и бях обхванат едновременно от усещане за остра възприемчивост и за забавен ход на времето, което се разтегляше като ластик. Околните предмети излязоха на фокус и контурите им се изчистиха. Движеха се с бавна, преливаща се неизбежност.

Боби вероятно се мислеше за голям хитрец, но силно се надценяваше. Каквато и сделка да бе сключил, Томита никога нямаше да го остави жив. След като схватката приключеше, ако Томита още бе жив, той щеше да отстрани свидетеля. И за това щяха да му потрябват не повече от три секунди.

Не можех да позволя това да се случи. Защото след като Томита се разправеше с Боби, той щеше да убие и Ямашита.

Преглътнах тежко, осъзнавайки, че съм в една стая с човешко същество, което желае смъртта ми.

Всичко, случило се отгук нататък, изглежда леко размито в паметта ми: не точна последователност от събития, а дълга, гъвкава нишка, развиваща се в съзнанието ми.

Всъщност имаше значителен брой образи и звукова информация, които мозъкът ми обработваше паралелно. А и изпитвах последователност от усещания, които правеха част от случващото се да изглежда сякаш не се отнасяше до мен. Единствено силата, излъчвана от Томита, ставаше все по-осезаема и по-реална.

Боби отново поиска меча си. Този път гласът, който му отговори, прозвуча съвсем ясно. Акцентът беше японски, но това не бе изненада. Звукът обаче бе забележителен заради усещането за сила, което създаваше.

— Не — каза той, — ще си го получиш, след като свърша. Когато и двамата умрат.

Боби беше по-близо до него и вероятно бе успял да зърне лицето на Томита, защото нищо друго не можеше да обясни въздействието, което му бе оказано: Акейдиън спря като вкаменен, поколеба се и се изтегли назад. До самата врата. Аз излязох в центъра на залата. Изправих се с лице срещу фигурата, опитвайки се да държа под контрол всичко ставащо наоколо. Фоновата информация обаче постепенно отслабваше в сравнение с излъчваната от Томита енергия.

Стоях, присвил очи, и се мъчех да проникна с поглед в сянката. Дишането ми бе равномерно и дълбоко, ритъмът спокоен и беззвучен. Чаках го. Като скала.

И той пристъпи напред. Беше облечен в тъмни обикновени дрехи, но беше бос.

— Аз съм Томита — каза и се поклони.

Смята се, че когато знаеш нещо за миналото на даден човек, трябва да можеш да го прочетеш на лицето му. Като азиатец Томита бе незабележителен: малък нос, високи скули, тъмни очи. Не беше особено висок, но набитото му тяло издаваше годините жестоки тренировки, създаваше впечатлението за впрегната и чакаща повод да бъде освободена невероятна мощ.

На лицето му бе застинала полуусмивка, сякаш бе видял нещо забавно, макар настроението му да бе мрачно. Зад нея прозираше ярост. Чувството сякаш го раздуваше и го правеше да изглежда по-едър и по-заплашителен. По нервните ми окончания полазиха тръпки от усещането за опасност. Спомних си оценката на Ямашита за степента на неговите умения, дори още в началото на обучението му в Кунайчо, преди толкова много години. Какво ли можеше този човек сега? В съзнанието ми изплуваха образите от местопрестъпленията след пристигането му тук. Сгърченият на точно този под Райли. Смазаните тела на Икаги и Кубата. После си спомних за Арт.

Повече време за мислене нямах. Томита ми се бе поклонил, аз трябваше да отвърна на любезността. Не го изпускай нито за миг от

поглед, беше ме предупредил Ямашита. Послушах съвета му.

Погледнах го отново, сякаш го виждах за пръв път. Вече не се интересувах от чисто визуалната информация, която носи образът на даден човек — това бе само единият от елементите, които трябваше да ми помогнат да изградя стратегия. На улицата просто поглеждаме хората. Тук трябваше... да видя.

Томиа се усмихна и посочи пода. Усмивката му бе много напрегната, по-скоро формалност на етикета, отколкото някакъв барометър за вътрешното му състояние. Белите му зъби блеснаха... показване на кост, а не емоция. Изух обувките си, сега и аз бях бос. Седнахме едновременно, подчинявайки се на диктата на ритуала, но се наблюдавахме зорко за дори намек на нападателно движение. Бяхме като пружини, натегнати и прибрани в стоманен кожух, готови всеки момент да се освободят. Използвах *татахиза*, седящата поза, предпочитана от старите воители на бойното поле. Начинаещите много не я обичат, но от нея е по-лесно да се скочи на крака, отколкото при другите по-официални пози.

Той съзря стратегията ми и дружески кимна в моята посока:

— Да — замислено прозвуча гласът му, — ти би трябвало да го знаеш... — После повиши глас, без да откъсва поглед от мен: — Добре си го научил, сенсей.

Чух лекото помръдване на Ямашита, който явно изпитваше остра болка, но намери сили да се изправи и да се обърне към някогашния си ученик.

— Това не е нужно — каза Ямашита.

— *Ие*, Ямашита-сан — със злоба изрече Томиа, — имам всички причини на света, за да искам да стане. Мечтал съм за това. Години наред горях от срам заради онова, което ти ми причини... което и другите ми сториха... — още докато говореше, гневът му се засили и буквално започна да блика от него.

— Томиа! — опита се да възрази Ямашита.

Томиа се овладя с видимо усилие.

— Когато изживях онзи момент, имах усещането, че светът около мен се разпада. Единствено тренировките ми помогнаха да запазя себе си. — Томиа бавно се изправи и се отправи към моя сенсей, разглеждайки го както се разглежда затворено в клетка опасно

животно. В погледа му имаше презрение. Томита направи само няколко крачки. Усетих и страх.

— Знаех, че един ден ще се изправя срещу теб, сенсей — каза младият мъж на Ямашита. — Работих години наред в търсене на съвършенството. За да мога да ти покажа... — преглъщане — ... колко много сгреши.

— Ти знаеш, че решението не беше само мое — с пресипнал глас отговори Ямашита. — Не можех да постъпя иначе.

Томита изсумтя презрително:

— Отговор, който издава слабост. И като си помисля, че през всичките тези години се страхувах да се изправя срещу теб. — Томита се изсмя, но в звука нямаше никаква радост. — Трябваше да разбере по-рано, че си бил слаб.

— Пусни ме навън — опита хитрост Ямашита — и ще проверим.

Очите на Томита блеснаха. Той пак се усмихна, този път малко по-весело:

— Като му дойде времето. Ако този идиот Акейдиън не те бе наранил, щеше да стане славна битка. Но при това положение на нещата... само ще ознаменува края на ритуала... — Томита се плъзна обратно към центъра на залата, където го чаках аз. Той продължи да говори, но вече с гръб към учителя ми: — Животът не се уморява да ни поднася изненади. И аз винаги съм се мъчил да разбера смисъла на това. — Той въздъхна. — Ти ми помогна да прогледна, сенсей. Ти ми донесе унижение, а сега и... разочарование. Но след толкова години аз вече мога да прозра истината. И изпитвам странно чувство на освобождение. Сякаш някой е прерязал каишката на врата ми. Найсетне съм свободен от всякакви ограничения и мога да постъпвам както пожелаая. Колко години ми бяха нужни да каля волята си до тази степен. — Очите му сякаш не регистрираха присъствието ми, защото изглеждаха фокусирани върху някаква вътрешна реалност. Но само за миг. После той заби погледа си в мен: — Ти не би разбрал, Бърк. *Гайджин* никога не може да схване същността на изкуството.

— Мисля, че схващам отлично факта, че си откачил — гласът ми бе малко дрезгав, но едно изречение му бе достатъчно да набере сила.

Томита огорчено се усмихна и поклати глава:

— Разбира се. Знаех, че нищо няма да видиш. — Той отново повиши глас, защото следващото бе за стария му учител: — Сенсей, ти

направи много грешки. Никога не трябваше да ме прокуждаш...

— Никога не съм имал властта да го предотвратя — напомни Ямашита.

— Да, колко удобно, наистина — презрително процеди Томита. После се върна към мислите си: — Никога не трябваше да идваш в тази страна. Защото така предаде наследството ни. Дарът, даден ни от боговете... — Изненадващо Томита се обърна към мен: — Значи ме мислиш за луд, така ли, Бърк? Заради убийствата? — Той кимна на себе си. — Да, не можеш да видиш. Това бяха церемонии, предназначени за боговете. Те бяха пламенно чисти. Те полагат оголеното *кокото*, сърцето на нещата. Когато двубоят приключи... ти дори не можеш да си представиш чувството... усещането... сливането със света на ками, духовете. — И той отново се усмихна. — И при това всичко е извършено както аз го искам.

— Томита — обади се Ямашита, — на това трябва да се сложи край.

Беше изпитание за нервите ми да стоя там, да слушам разговора им и да чакам изпълнението на ритуала. Дълбоко в себе си обаче усещах невидими силови полета в залата. Защото въпреки потока от думи и многото усмивки, обстановката несъмнено оставаше крайно напрегната. И градусът бавно се покачваше. Зад тъмните очи се четеше нескривана ярост.

Не казах нищо.

— Добре — спокойно каза Томита и отново се отпусна на колене, — да се върнем на задачата. — Поизправи се и изрече: — Аз съм Томита...

— Бивш ученик в Кунайчо... — прекъснах го аз, за да го подразня.

Тъмните очи блеснаха опасно, разкривайки какво се крие зад бариерата.

— Ученик съм на Морита-ха Тенгу-шин-рю. Там съм *менкьо кай-дек*, а *юданша* в *Янаги-рю* по *джу-джуцу* и *кендо*. Убил съм в двубой четирима. Настоявам за урок.

Това не ми казваше нищо, освен че имаше повече жертви, отколкото предполагахме. Никога не бях чувал за *Тенгу-шин-рю*. *Тенгу* наричат крилатите планински гоблини от японските митове и легенди. Умели майстори на меча, в старите истории те понякога обучават на

своето изкуство смъртните човеци. В зависимост от начина на изписване на *шин*, това можеше да означава божествено прозрение, сърце или някакво божество. Всичко, което разбрах, бе, че човекът пред мен бе изучавал бойни изкуства на различни места. И бе убил хора.

В края на рецитацията той ми се поклони. Сега беше мой ред.

— Аз съм Бърк — започнах аз. В подобни ситуации японците избягват използването на собствените имена. — Ученик съм на *Ямашита-ха Ито-рю*. *Юданша* съм по *Шотокан-карате-до* и *Кодокан-джудо*. Не съм убивал човек в двубой. — Томиа хищно ми се озъби. — До тази нощ — довърших. Усмивката му само стана още по-зловеща.

Той внезапно се изправи и аз последвах примера му. Не бих казал, че го направих съзнателно. Просто двамата сякаш бяхме свързани с обща нишка.

Наблюдаваше ме и кимна с насмешливо одобрение. Всъщност той не бе преставал да ме наблюдава. Всичко — всеки жест, всеки тик, му казваше нещо за противника. Той направи жест към стената на доджото.

— Можеш да си избереш оръжие от там.

— Защо аз? — попитах го. Бях изненадан да чуя думите си изговорени на глас. Това беше последното изписуване на изплашеното животно във всеки от нас.

Той поспря и ме изгледа.

— А?... Защо ти? — Кимнах. Не се доверявах повече на гласа си. — Ти си неговият *дешу*, господин Бърк. Последователят му, нали така? — Не му отговорих, но на него му беше все едно. Донякъде бях доволен да го оставя да говори — това ми даваше време да се подготвя. — Учителят ти унищожи живота ми. Тренирах години, сега съм дошъл аз да унищожа него самия. Но първо ще му отнема онова, което цени най-много. — Той направи пауза и ме огледа изпитателно: — Бил ли си някога учител, Бърк. Знаеш ли кое е най-важното за един сенсей? За него животът не е скъпоценен — *буши*, самураите, са тренирани да не се страхуват от смъртта. — Нова пауза и нов изпепеляващ поглед. Този поглед ми позволяваше да си представя болката, с която бе живял години наред. — Преди да убия него, искам той да знае, че съм унищожил всичко, което се е опитал да създаде. —

Опитах се да не реагирам по никакъв начин. — Ще му отнема най-добрия му ученик, Бърк. Ще убия теб.

Той отново направи жест. На пода бе поставена рогозка. На нея лежаха съответстващи си двойки *бокен* и *джо*^[1]. Бавно се приближих до тях, пристъпвайки странично, за да не го изпускам от поглед. Изборът на оръжие беше критичен, но само ако знаех какво смята да използва той.

— А ти? — попитах, посочвайки оръжието.

Той се сля със сенките и се върна обратно, държейки в ръцете си добре познато оръжие. Беше *катана*, който бях видял на дадената ми от Боби Кей снимка преди много време.

— Значи си го взел? — прошепнах.

Той извади оръжието от ножницата. Стоманата леко изсъска от допира. Томита огледа острието с възхищение от играта на светлината по него.

— Тази възможност беше... неочаквана — призна той. — Но добрият *буши* трябва да действа решително и според обстоятелствата. — После Томита направи жест с меча: — Както казах на господин Акейдиън, смятам да използвам това оръжие за някои предстоящи неща. — Той тръгна към мен и отвори ръцете си широко. Мечът беше в дясната. Оставих малкия *танто*, даден ми от учителя, и взех *джо*. — *Джо*, Бърк? Надявах се на по-голямо предизвикателство. — Той въздъхна и бавно прибра острието в ножницата. — Добре. Нека малко поиграем. — Остави меча на пода и се наведе, за да вземе *бокен*.

Има една история, която разказва, че самураят, кодифицирал техниките за *джо*, веднъж предизвикал Миямото Мусаши на двубой, като използвал друго оръжие, и бил победен. Едва след като развил до съвършенство боя с късата палка, той бил в състояние да победи големия майстор на острието Мусаши. Тази история бе добре известна и вътрешно в себе си се надявах тя поне малко да подкопае увереността на Томита.

Изправихме се един срещу друг в позиция „готови“. *Джо* е по-дълъг от дървения меч, но *бокен* е по-тежък. Томита ме изгледа за миг с безизразни очи и отпуснато тяло. И мигновено последва атака.

Казват, че за истинския майстор е характерна не силата на атаката, а бързината, с която я провежда. Когато Томита се движеше, контурите на тялото му се размиваха. Положенията му се сменяха

толкова бързо, че отделните ходове се сливаха в плавно свързана поредица, заредена с върховна опасност. При това ниво на състезаване оръжията имат склонност да „залепват“ — ние поддържахме контакт колкото бе възможно по-дълго. *Джо* се сблъска с *бокен* и го отклони от линията на атаката. Томита веднага плъзна меча напред и по дължината на *джо*. Изтеглих го в реверс, но натискът му продължи. Отстъпих вдясно, надявайки се да изнеса острието напред, встрани и надолу, но той отскочи извън моя обхват.

Движехме се много. Въртяхме се и минавахме от осветено място в полумрак. Ефектът беше като от мигащи светлини в дискотека: схватката се развиваше на приливи и отливи. Но нивото оставаше все така високо. Значителна част от тактиката е подчинена на неща, които са почти недоловими. Напрегнато следях Томита, стараяйки се да реагирам своевременно и да предвидя следващите му ходове.

В един момент долових нищожно поколебаване в изтеглянето му. Това понякога се случва и не е задължително да е свързано с някаква особена причина: може да се дължи на неравност в пода, на свиване или отпускане на мускулна група частица от секундата, преди да трябва... но аз скочих напред, виждайки чаканото откриване.

Стоварих *джо* високо отдясно с идеята да раздробя ключицата му. Той съумя да отбие навреме атаката и остави върха на оръжието да стигне по инерция до пода. Аз пък се оставих да бъде повлечен напред и покрай него, после внезапно обърнах дъгата на траекторията и изтеглих *джо* нагоре в *гяку-учи*, обратен удар.

Томита почувства опасността и се опита да излезе отляво.

Вместо да го порази с пълната сила на замаха, върхът на *джо* само закачи ухото му. Но относителната скорост бе толкова голяма, че всъщност откъсна долния край на меката част. Видях от там да потича кръв. Всички рани по главата кървят обилно.

Ямашита ме бе учил да използвам без никаква милост всяка слабост у противника. Пуснах *джо* с лявата си ръка и скъсих по инерция дистанцията с Томита. Стоварих отворената длан на ръката си върху кървящата страна на главата му, надявайки се да му спукам тъпанчето. Той машинално отклони глава. Без забавяне атакувах с *джо* и го ударих през дясната ръка. Палката докосна основата на палеца му и там нещо изпука. Той изсъска.

Някога е имало цели школи по използване на меча, специализирали се в отсичане палците на противника. Без палец няма как да се държи меч. Смятало се е, че това е хуманен начин да победиш някого, без да го убиваш.

В този момент в главата ми нямаше нищо хуманно. Единственото, което ме вълнуваше, бе нанасянето на решителния удар.

Томита отскочи встрани, но веднага разбрах, че вече не може да действа на ниво с *бокен*. Това е оръжие, за което се изискват две ръце, а неговият десен палец най-вероятно бе счупен.

Атакувах го моментално, приближавайки с насочен към гърлото му *джо*. Той плонжира встрани и се приземи сред останените на пода оръжия. Преди да успее да се добера до него, успя да извади от ножницата *катана*.

Дългият меч може да се размахва и с една ръка.

Гладката повърхност на острието хвърляше зайчета светлина по стените. Плавно преминавайки от плонж в кълбо, той скочи на крака. Отстъпих, съобразявайки се с реалността. Новата заплаха налагаше промяна и на моята тактика.

Острието на *катана* е изтънено като добре наточен бръснач. Дори при инцидент по невнимание потърпевшият може да загуби къс месо от тялото си. В двубой като нашия даже минималното нараняване е като смъртна присъда. Но острият ръб на *катана* е и слабото му място: той е толкова крехък, че можеш да счупиш острието дори с дървено оръжие. Ако имаш куража да се приближиш достатъчно близо до него, разбира се. Ямашита многократно ме бе предупреждавал да не храня илюзии в това отношение.

Томита тръгна към мен. Почти подсъзнателно регистрирах микроскопичното отпускане на върха на меча, предшествашо нанасянето на удар. Това е типична грешка и трябваше да се отнеса с подозрение към нея. Но инерцията е велика сила и аз бях подмамен от очевидния дефект в техниката. Върхът на моя *джо* докосна страната на неговия *катана*. Опитах се да последвам изнасянето на оръжието над главата за удара. Но изведнъж той скочи напред с вдигнат крак и го стовари рязко върху бедрото ми.

Това е техника, завършваща с чупене на костта. Идеята е да се отвлече вниманието на врага, като бъде накаран да се концентрира върху меча, но вместо с него да се нанесе удар от по-ниско ниво и с

друго оръжие. И аз едва не се хванах на нея. След като бях допуснал нещата да стигнат до тук, не ми оставаше нищо друго, освен да сгъна крак в посоката на удара, за да го смекча и да се спася. Паднах.

Петата му се заби в мен с почти парализираща сила. Претърколих се встрани, за да избегна довършващия удар с меч. Станах и пробно се опитах да стъпя по-здраво, проверявайки пораженията. Кракът ми беше изтръпнал и несигурен, но не му дадох да разбере това. Атакувах го.

Възстановявайки сега нещата, признавам, че това беше голяма грешка. Той се сражаваше, държейки оръжието с лявата си ръка, а повечето тренировки с меч се провеждат в условия на доминация на десняци. Кракът ми правеше нещата още по-несръчни. Атаката се провали. Томита леко излезе от рея, отстъпвайки. Аз пък бях стигнал точката, от която не можех да се върна, и в един момент се олюлях, загубил равновесие и едва ли не падайки връз него.

Той отново отстъпи, опитвайки се да ме увлече допълнително. Залитайки, опитах да си възвърна равновесието, но пораженията на мускула ми направиха опита бавен и нескопосан. Установих, че падам, а при двубой загубата на равновесие е фатална. В един момент видях Томита изправен над мен с вдигнат меч.

Инстинктивно се извъртях, за да не посрещна удара с лице. Чух вратата на „пагодата“ да се отваря с трясък, а после Ямашита изкрещя. Направих последен отчаян опит да се измъкна от зоната на прекия удар. Учителят ми се стрелна през зрителното ми поле и се заби в Томита. Но по-младият мъж го блъсна встрани и продължи атаката си срещу мен. Ямашита падна лошо и се сви на кълбо. Чух свистенето на острието, спускащо се над мен. В следващия миг то се впи в тялото ми и усетих върха му да подскача по ребрата откъм гърба ми.

Бях повален. Знаех теоретично, че трябва да продължавам да се движа, но силата на удара бе парализираща, все едно бях хванал високоволтов кабел. За миг застинах, неспособен да помръдна. И тогава Томита се хвърли върху мен.

Може би беше захвърлил меч. Или го беше изпуснал. А може би беше решил, че е прекалено лесно за него да ме довърши по този начин. Бях отпуснат безводно, полуседнал, помагах си с лявата ръка да се надигна. Умиращият гал. Той дойде зад мен и ръката му ме обхвана през шията, промъквайки се като дебел стоманен кабел. Другата му

ръка натисна дясната страна на главата ми, притискайки шията върху задушавачата ме ръка.

Това е версия на *хадака-джиме*, задушавача хватка от джудото. Много проста. И много смъртоносна. Когато противникът ти я приложи както следва, разполагаш с около три секунди, преди натискът върху шията ти да прекъсне кръвоснабдяването на мозъка ти. След това над света се спуска мрак. Само за теб, разбира се.

Единственият фактор в моя полза бе това, че една от ръцете на Томита не бе напълно функционална. Опитах да се извия в по-добра позиция, но той ме държеше отзад, а и раната в гърба ограничаваше движенията ми.

Започнах да се боря с натиска, който ми оказваше. Прешлените на шията ми започнаха да пукат, докато се противопоставях с всички сили на хватката. Отчаяно се мъчех да забия брадичката си под задушавачата ме ръка. Никакъв шанс. И тогава Томита прошепна в ухото ми:

— Онази нощ след демонстрацията се надявах да приключа нещата с твоя учител, но ти се намеси. Тогава той избяга, но след малко ще му отнема живота. Но ти, Бърк... — просъска той, — видях, че той те цени. Така че сега ще те отнема от него. Това ще го унищожи. Победен си, Бърк. Кажй го! — Той ме стисна малко по-силно. — Искам да го чуя. — Усещах по тона му, че се усмихва, но гласът му бе напълно сериозен. — Кажй го и мога да го оставя да живее. — Пауза. — От друга страна, мога и да не го оставя...

Част от мен го слушаше, но друга част бе на съвсем друго място. Ямашита бе предсказал, че тази пролука ще се появи. Томита се нуждаеше от признание. Искаше да доминира. Играеше си с мен, но за него бе важно да реагирам по някакъв начин. Усещах ръката му през шията ми бавно да се затяга, така че финалното усилие да съвпадне с края на жалката му реч. Очакваше от мен да експлодирам в последен опит да се освободя. Това щеше да бъде реакцията, която да доведе до края ми. Признанието, което искаше.

Не се налагаше да наведе брадичката си прекалено много. Отворих широко уста и забих зъби в ръката на Томита, разкъсвайки плат и кожа, плът и кръв. Стремях се челюстите ми да се съберат. Усетих мускулите му спазматично да потрепват върху езика ми, докато се опитвах да прегризя ръката му. Всъщност притискащата ме отзад

ръка ми помагаше, защото натискаше разтворената ми уста върху другата му ръка. Но само за секунда-две, защото натискът внезапно изчезна.

Ушите ми звъняха от приближаващата загуба на съзнание, но дори през този звън чух дивия му вик. Той се изтърколи от мен и пак посегна към меча си.

Скочих върху него в отчаяно усилие. Надявах се десният му палец да е счупен и бях сигурен, че съм прегризал част от мускулите и сухожилията на лявата му ръка. Това, естествено, забави Томита и движенията му бяха странно непохватни.

Беше на колене и посягаше към меча, когато се стоварих върху него отзад. Той рухна напред и от силата на падането главата му отскочи с камшичен удар назад, забивайки се в лицето ми. Чух изпукването на костите в носа ми.

Отпуснах се на едната си страна и извих назад в ключ ръката му. Той остана да лежи зашеметен по лице около секунда, после започна да се извива с всички сили, но ключът е предназначен да прави именно това — да те пази от опасността и да държи противника ти обездвижен. Ако се бори, можеш да му извадиш рамото, лакътя или дори да му счупиш ръката. Но това рядко се налага, понеже борбата срещу ключ на ставата е много болезнена.

Само че точно в този момент Томита спря да се извива и започна съвсем съзнателно да се бори с ключа.

Беше невероятно. Държах го здраво и нямаше абсолютно никакъв начин той да се измъкне, освен ако не си извади рамото. Усецах по опъването на мишците му напрежението, което ключът упражняваше върху всички стави на дясната му ръка. Той изръмжа и извърна главата си към мен. Това бе окървавената му страна. Видях как дясното му око се извърта в ъгълчето на очната ябълка, за да ме вижда. Беше като поглед през шпионка в праисторически свят. Погледът бе неподвижен, мрачен и злобен.

И след това той започна много бавно и систематично да форсира изваждането на рамото, което щеше да му позволи да се освободи от задържащия ключ. През цялото време продължаваше да ме гледа, обещавайки ми какво ще се случи, ако отново се изправим очи в очи.

Беше много деморализиращо. Имаше само едно нещо, което можех да направя. Оголих предмишницата му с дясната си ръка и със

сила я издърпах срещу лакътната му става. Чу се отвратителен звук и Томига изскимтя веднъж, преди да стоваря лакътя си в основата на черепа му. Изръмжах от усилието и от разкъсването, което почувствах в мускулите на гърба си. Но го направих отново. И после още веднъж.

И тогава напрежението в тялото му изчезна.

---

[1] Бойна тояга, дълга четири стъпки. — Б.ред. ↑

19.

КРЪВ

Отпуснах се обратно на пода и едва сега осъзнах, че соленият вкус в устата ми е от кръвта на Томита. Изплюх каквото можах. Гърлото ми беше като разранено с гласпапир. Повдигаше ми се.

Изпълзях настрани от неподвижното тяло на Томита. Дъсченият под беше покрит с кървава каша. Изправих се на крака, но залитнах заради пристъпа на гадене. Бърк, повръщаният воин. Подпрях се откъм здравата си страна на стената.

Приблужи се Ямашита. Носеше завития в платно меч на Итосаи. Погледна ме и каза:

— Трябва да се махаме. Бързо.

Преди да излезем, той се отби при тялото. Изглежда някогашния си ученик за момент, после се наведе и взе нещо. Беше неговия *катана*.

Измъкнахме се във фойето, влачейки крака като старци. Стори ми се, че вървим безкрайно.

Там ни чакаше Боби.

— Бърк... — разглеждаше ме и искаше да разбере какви са раните ми. После видя мечовете в ръката на учителя. — Хей!... Чудесно — възкликна той радостно. — Благодаря, ще взема единия.

Ямашита го изгледа, без да казва нищо.

— Не — спрях го аз.

— Какво значи „не“? — Когато беше сериозен, лицето на Боби бе лишено от индивидуалност и дългата конска физиономия сякаш се скриваше в плещите му.

— Мечовете ще бъдат върнати на законните им собственици — проговори Ямашита.

Боби май не го чуваше.

— Цялата далавера беше със застраховката, нали? — попитах го. Трябваше да оближа устните си, защото носът ми още кървеше.

— Трябва ми. Би следвало да е застрахован за сто и петдесет бона — отговори той. — Дай ми го. — Твърдият, пресметлив тон на истинския Боби Кей, бизнесмена.

— Мисля, че наистина ще ги задържим — обясних му.

— Мой е — настоя Боби. Застана така, сякаш искаше да ни попречи да излезем през вратата на фойето. Едва сега забелязах, че държи моя *танто* в ръцете си. Предполагам, не изглеждахме като особено опасни хора. За себе си знаех, че едва се държа на краката си. Ямашита изглеждаше стар и негоден за нищо.

Поех дълбоко дъх и това се чу, защото се наложи да го направя през устата. Дробовете ми изхъркаха.

— Акейдиън, махни се, по дяволите, от пътя ни. Защото иначе ще ти отнема ножа и ще те изкормя.

Опитах се да прозвучи убедително, защото в този момент едва ли бях способен на по-голямо физическо усилие от това да се крепя на краката си пред него. Но Ямашита винаги бе твърдял, че духът е всичко. Вложих всичко в погледа, с който го изгледах. И за един странен момент имах чувството, че гледам на света през очите на учителя си.

Духът на Боби беше като Боби човека: слаб. Освен това, мисля, че външният ми вид го изплаши. Сигурен съм, че изглеждах ужасно.

Той отстъпи. Ножът издрънча на пода и ние излязохме. Въпреки ромона на водопада чух мелодичен звук. Обърнах се. Боби държеше клетъчен телефон в ръката си и натискаше бутончетата.

Наистина трябваше да се махаме колкото можеше по-скоро.

Но те вече бяха дошли. Боби явно бе наредил на двамата си главорези да стоят в готовност отвън. Те излязоха от паркираната кола и застанаха пред нас на тротоара. Бяха едри момчета с широки гръдни кошове и кръстове, които изглеждаха като прищипани. Очите ми още сълзяха, но различих, че единият имаше зализана назад сребриста коса. Изглежда той бе главният. Яката на разкопчаната му тъмна риза бе извадена върху реверите на лятното му сако. На шията му блестеше златна верига. Зрението ми се проясни и сега забелязах, че има здрав слънчев загар и бръчици в ъгълчетата на очите.

По-младият му партньор изглеждаше неспокоен. Главата му бе обръсната и имаше грижливо оформена козя брадичка. Сакото му също бе спортно, но под него бе по черна тениска. От външната страна на

нагръдния му джоб се клатеха слънчеви очила. Той завъртя глава от една страна на друга, предполагам, проверявайки дали има свидетели. На уличното осветление в ухото му проблесна малка обеща. И двамата изглеждаха като свалени от реклама „Наеми си бандит“.

— Хайде, пич, да вървим — настоя Обецата.

Партньорът му не отговори и ме погледна по-внимателно.

— Мамка му, човече, какво се е случило с теб?

— Лоша нощ — уклончиво отговорих.

— И още как. — Той премести поглед зад мен, където, предполагам, беше Акейдиън, излязъл да се присъедини към купона. — Е, няма нужда от още неприятности. Защо не ми дадете мечовете на господин Акейдиън и ще се разделим като приятели? — Признавам, звучеше много убедително.

— Не — отрязах и той ме изгледа с опитното око на професионалист, свикнал да бъде разочарован от живота. Но и в очакване да предприемем нещо.

По-младият се отправи към нас. Докато приближаваше, бръкна в джоба на сакото си и извади от там пистолет. Приличаше на онзи, който носеше наемникът на Мори.

— Ау, какви глупости говорим — протестира той. — Предлагам да оправим този, после стареца, да вземем оръжията и да изчезваме.

В същия момент видях през рамото му към нас да се приближава кола. Носеше се наистина на висока скорост. Някой явно бързаше, защото колата даже поднесе, докато ускоряваше по улицата. Ревът на двигателя накара Обецата да се обърне.

Машината се удари в бордюра на тротоара, закачи леко пожарния кран и рязко спря на метри от нас. Вратата на шофьора се отвори още докато колата пружинираше на ресорите си.

— Замръзни! — Трудно беше да се вглеждам в тъмнината, но не чак толкова, че да не мога да различа насочения към нас пистолет в пролуката между отворената врата и рамката на предното стъкло. Обецата се поколеба за миг. — Казах замръзни! — извика гласът.

Шумът изглежда съживи младока. Той вдигна пистолета.

— Не, Ричи! — опита се да го спре главният. Но вече беше прекалено късно.

Хвърлих се без замисляне на плочите и се претърколих встрани. Зад мен Ямашита последва примера ми. Чух го да изохква, докато

падеше. Обещата в ухото на младежа просветна в нощта и той стреля. Както лежах зад него, видях блясъка на изстрела да очертава за част от секундата силуета му в нощта. Откъм колата последваха три изстрела през равен интервал, видях куршумите да се забиват в тялото на младежа, да го отхвърлят назад и да го събарят по гръб на тротоара.

Партньорът му вдигна ръце във въздуха и замръзна, без да помръдва мускул.

Изад колата излезе Мики.

— Конър?

Чувствах се замаян и затова само седнах на ръба на тротоара. Надявах се там да е малко по-хладно. Надявах се да има и повече въздух. Отпуснах глава върху ръцете си, подпрях ги на коленете и затворих очи. Кръвта бучеше ритмично в ушите ми, а въздухът не ми стигаше. Слушах с безразличие звуците около мен.

Гласът на Мики се приближи. Чух пистолета на Ричи да изтраква по паважа, когато брат ми го изрита далеко настрани. После щракнаха белезници. Не знам защо винаги оковават в белезници заподозрения, без значение дали е направил нещо или не е.

— Слава богу, че дойдохте. — Гласът на Боби, изпълнен с мазно облекчение.

— Затваряй си шибаната уста, Акейдиън! — нареди му брат ми. В далечината се разнесоха приближаващи сирени.

Отворих очи и видях, че сцената е осветена от нов чифт фарове. Принадлежаха на черния лексус на Мори. Светлината се отразяваше от тъмната локва, започваща под тялото на Ричи и стигаща до улицата. Подсмръкнах и на платното между краката ми падна едра и кръгла капка кръв.

Към нас се приближи нова полицейска кола с включени светлини. От нея изскочиха двама униформени. Докато се борех с поредния световъртеж, отнякъде се разнесоха още сирени, по-наблизо изпука полицейско радио и се чуха най-различни гласове.

— Кой е мъртвият? — попита Мики единият от полицаите.

Брат ми не му отговори.

— Конър, добре ли си? — извика ми той. Не продумах. — Ямашита! — обърна се Мики към моя учител. — Добре ли е той?

Усетих върху мен ръцете на Ямашита, помагачи ми да се изправя на крака. Трябва да беше отговорил нещо на Мики. Кимнах

утвърдително за всеки случай. Едва тогава Мики отиде при среброкося.

— Да пукна, ако това не е Чарли Джи. Какво те носи насам?

Чарли Джи сви рамене. След застрелването на съучастника му това сигурно бе първото движение, което си позволяваше.

— Убий ме, ако мога да ти отговоря — и той погледна към Боби Кей, който мъдро кимна в потвърждение.

— Естествено — измърмори брат ми.

Мори се измъкна от колата си, видя ме да се клатя на тротоара в компанията на Ямашита и се приближи до нас.

— Ямашита-сан, къде е той? — Наемникът беше с него, нащрек и объркан едновременно.

— Ей... ама аз кървя — казах изумено, без да бе обръщам към някого.

— Без майтап, Шерлок — отговори брат ми и застана от другата ми страна. С помощта на Ямашита ми помогна да седна отново на ръба на тротоара.

— Трябва да зная къде е! — настоя Мори. Звучеше като човек, готов всеки момент да изпусне нервите си.

Без да му обръща никакво внимание, Мики клекна до мен.

— Как си, брато?

— Как разбра... къде бяхме?... — гласът ми звучеше неестествено дебел.

— Ямашита ми се обади, преди да тръгнете.

Опитах да се усмихна, но болката в носа не ми позволяваше. Извих глава, за да погледна към Ямашита. Той ми се усмихна. После вдигнах поглед към Мори, примижих и му посочих с глава:

— Там... вътре. — Двамата с главореза веднага изчезнаха в сградата.

По това време се появи и линейката. Бутнаха ме да легна странично, за да срежат дрехите ми и ме подготвят.

— Ти от добрите ли си или от лошите? — попита ме единият от санитарите. Въпросът ни най-малко не забави работата му, а и не ми изглеждаше като човек, който наистина се интересува, просто искаше да завърже някакъв разговор с мен.

— Ъ?... — изгъгнах аз.

Санитарят погледна въпросително брат ми. Мики му посочи бандита с обещата:

— Лош. — После посочи мен: — Добър. — Премести поглед върху моя учител, изгледа го в продължение на минута и го посочи с пръст: — Добър. — Ямашита леко се поклони.

— Трябва да тръгваме — прекъсна размишленията му санитарят.

Натовариха ме в линейката, докато друг екип се занимаваше с Ямашита. Преди да се затвори вратата, видях от сградата да излизат Мори и неговият човек. Качиха се в колата и заминаха плавно и незабележимо. Нямаше нужда да привличат внимание.

Мики беше при вратата на линейката.

— Тези момчета ще се погрижат за теб — успокои ме той. — Ямашита ще остане с другия екип. Аз ще те придружа с колата.

Усмихнах му се предпазливо и дори се опитах да му намигна:

— Пази онези мечове — казах му аз.

Вратата се затвори и санитарите ме вързаха с ремъци за носилката. Сложиха ми кислородна маска, след което единственият ми проблем беше да не охкам на всяка улична дупка в Манхатън по пътя до болницата.

ЕПИЛОГ

След джунглата на тъмнината дойде дългият сезон на светлината.

Летните месеци може да се бяха изнизали, но горещината им си оставаше: чувствах я през синьото си сако. Но топлината ми харесваше. Раната на гърба ми бе заздравяла, но мускулите ми все още бяха напрегнати в местата, където мечът ги бе разсякъл. Улових се, че клюмам, унесен от усещането, докато речта, която се преструвах, че слушам, се лееше без край.

В подобен ден, когато официалните лица са подредени на стъпалата пред университетската библиотека, „Дориан“ почти се издига на нивото на колективната илюзия, създадена от службите за връзки с обществеността в общественото съзнание. Солидните тухлени фасади и алеите сред добре окосените морави придават на кампуса усещане за увереност и премерена целенасоченост. Само след седмица студентите щяха да се завърнат и изведнъж щеше да лъсне истината за дисфункционалния характер на живота в съвременния колеж. Засега стискахме зъби и се преструвахме. Присъстващите административни служители изглеждаха умни и професионални: тъмни костюми за мъжете, строги делови костюмчета за жените. На събитието бе придаден фалшиво ерудитски характер благодарение на звучния бас на Доманова, произнасящ приветствената реч. Безкомпромисен педант, той произнасяше всяка сричка без изключение, въртейки с наслаждение думите в устата си.

Спонсорите присъстваха, пресата също, камерите жужаха. Мики и аз седяхме на втория ред в групата на седящите сановници, подредени зад подиума. Бяхме в края на реда, достатъчно далеко, за да не се притесняваме да се шегуваме със ставащото.

Брат ми изкриви уста странично и прошепна:

— Шефът ти, разбира се, е луд.

Усмяхнах се на малката тълпа, събрана заради церемонията, и кимнах в съгласие:

— Напълно вярно. Но това тук е академия. Никой не го забелязва.

И Акейдиън присъстваше, стратегически поканен да застане колкото може по-далеч от братята Бърк. Тук бе и японски държавник, стиснал в ръцете си кожена папка. В публиката, недалеч от застиналия Ямашита, седеше Арт. Отслабнал, с неуверената вдървеност на излекуван след тежка болест... нещо, което понякога и аз виждах в огледалото. Но движещ се.

Бяхме прекарали юли и август във възстановяване: на мускули, на кости, на спомени.

Томита бе мъртъв. Научих го от полицаите, дошли в болницата да вземат показанията ми. Макар и замаян от успокоителни и обезболяващи, съумях някак да им разкажа моята версия на нещата. По-късно Мики ми обясни, че Томита бил намерен проснат по гръб, а в гърдите му с хирургическа точност бил забит *танто*. Мики бе възприел това като добър прощален жест, но ми довери, че преди това аз съм успял да счупя врата на Томита.

И двамата знаехме, че не бях използвал ножа. В хаоса след пристигането на линейката почти никой не бе обърнал внимание на Мори и наемника, когато те се промъкнаха в „Домът на самурая“. Аз обаче помнех, че ги бях видял да излизат няколко минути по-късно и да отпътуват в нощта, без да погледнат назад. Бяхме сигурни, че Мори бе използвал ножа. По-късно полицията не пожела да задълбочава този момент. Дипломатически имунитет, предполагам. Когато Мики бе настоял да се стигне до истината, неговия лейтенант му бе наредил да забрави това. Или...

Аз обаче не можех да проумея защо Томита бе избрал за цел мен преди Ямашита. По-късно учителят ми каза, че той не е имал никакви съмнения по въпроса. Проведохме тази малка дискусия, когато ме изписаха от болницата.

— Знаел си през цялото време, че той ще се нахвърли върху мен? Че е дошъл за мен? И не ми каза нищо? — Не можех да повярвам на ушите си. Когато си ранен, хората обикновено ти прощават някои волности. Той също бе ранен, но аз го водех, понеже при мен се наложи операция. Това ми даваше известно предимство и аз се надявах този тон да ми се размине поне още известно време.

Старият Ямашита ме изглежда безстрастно, спокойно и с абсолютна увереност.

— Не съм и помислял. Знаеш ли колко щеше това да навреди на подготовката ти? И щеше да те отклони от целта, което не можехме да си позволим.

— Но той можеше да ме убие, сенсей! — възмутено му напомних аз.

— А ти какво си мислеше, когато стъпи на Пътя на Меча, професоре? Че това е игра?

По-късно, когато ме видя да седя умислен, учителят ми отново поде темата:

— Бърк, наблюдавам те да тренираш от години. И с времето започнах да усещам, че у теб има някакъв потенциал... — Той пое глътка въздух и смени тактиката: — Изборът на основна дисциплина не е лек. И често е белязан с кръв.

Погледна ме многозначително. Основателят на неговия стил, Итосаи, изправен пред подобен проблем, го бе решил още преди векове и бе оставил на последователите си през бъдните поколения жесток модел. Майсторът бе имал щастието да разполага с двама забележителни ученици с равни умения. Един ден ги повикал при себе си. Оставил ръкописа с описанието на стила и документа за обявяването на наследника на земята редом с церемониалния меч. После невъзмутимо уведоми двамата си ученици, че негов наследник ще бъде онзи, който излезе от стаята жив.

Подобно на всички нас Ямашита върви към бъдещето, понесъл стария багаж на миналото. И ето че аз сега стоях до него и му помагах да влачи бремето.

Известно време му бях сърдит. Чувствах се объркан. Но това бе позната територия. Като истински майстор, Ямашита те стимулира да правиш неща, които даже не си помислял. И накрая може да не си му непременно благодарен, но винаги си променен.

Бях чул, че някакъв репортер пише книга за убийствата, книга, пълна с мрачната атмосфера и изкривената логика на психопатологията: теории за малтретиране и нуждата от признание. Поривът да се освободиш, но и да принадлежиш, да откриеш онзи, когото би уважавал, и да станеш като него. За да го унищожиш. Едип и съперничеството между децата. Нуждата да се приближиш до онова,

което не можеш да имаш, но за което бленуваш. Можех да проследя аргументацията на интелектуално ниво, предполагам. Но това вече не ме интересуваше. Исках да извърна най-сетне лице от мрака.

От брат ми обаче никога нямаше да стане добър писател. Той може да резюмира нещата в едно изречение. Което и направил, когато репортерът отишъл да го интервюира: „Това си беше отмъщение, глупако“.

Вежливи ръкопляскания ме подтикват да се поизправа на стола и да отворя очи. Подобна пресконференция е винаги отлично режисирана и декан Сепалия внимателно ме бе подготвил за ролята ми. Публичността на случая, няколкото убийства, едва ли не фаталната атака срещу Арт, бавното възстановяване на здравето ни, пълната с насилие развръзка в „Домът на самурая“ бяха прекалено удобна възможност, за да се изпусне. Като акули, надушили отдалеч кръв във водата, Доманова и приятелите му старателно бяха подготвили събитието, на което присъствахме в момента. То щеше да се използва като повод да се свържат университетът, плодовете на капитализма и триумфът на доброто над злото в една прекрасна фотовъзможност.

Разбира се, ако всичко бе станало, както го желаше Доманова, в този момент аз щях да се намирам много далеч от тук. Но потенциалът на „сражаващия се професор“, който получава своята заслужена награда, бе прекалено съблазнителен за всички. Бях прекарал целия си рехабилитационен период в отбягване на тъпи журналисти, задаващи ми въпроси от рода: „Наистина ли писалката е по-силна от меч, професоре?“ Оставаше да преживея и това.

Все пак станах, когато ми бе направен знак, и господин Такано, виден адвокат, представляващ интересите на японски сенсей, ми връчи церемониален *катана*. Тъмната ножница излъчваше сдържано сияние. Такано бе съвременен японски бизнесмен, но това не му пречеше да държи меч с почит, а освен това имаше школовката да ми го подаде по ритуалния начин, предвиден от японците за поднасяне на меч. Поех го със същата степен сдържано достойнство и го загърнах в брокатената чанта.

Доманова чакаше нетърпеливо, нацупен, че макар и временно не е в центъра на вниманието, и нетърпелив да продължим с централното събитие в дневния ред. Така че, когато приключихме, той буквално скочи от мястото си. Възбудено жестикулирайки, президентът обяви

създаването на Факултет по японистика към университета. Неуморният му лов на богати спонсори във водите на церемонията в „Домът на самурая“ в крайна сметка се бе увенчал с успех. След сложно и, надявам се, унизително ухажване бе съумял да прелъсти Рендал С. Т. Онг, местен софтуерен магнат, който бе дал благословията си за факултета.

Сделката бе оформяна в течение на седмици. Джозеф Сепалия, чието ново хоби бе да ми служи като ангел пазител, бе надушил за нея. Деканът прекрасно съзнаваше, че свежият приток на пари означава и нови възможности. В един момент в близко бъдеще президентът щеше да ни обсипе с благодатта си и щеше да ни направи малки услуги под формата на феодални индулгенции. Така че Сепалия бе задействал механизма на директната манипулация, дискретния разговор на ухо, вкарвайки в ход и процеса на „паметна бележка-загадъчен намек-опровергаваща паметна бележка“, с други думи, всичко онова, което съставлява така наречената академична процедура за вземане на решение. Деканът изобщо не е лош човек. В крайна сметка той бе успял да получи точно онова, което си бе поставил цел да постигне, съумявайки между другото да убеди всички останали, че е станало онова, което те са искали. Трябваше да призная, че днес тук Ямашита не бе единственият присъстващ голям майстор.

Сепалия седеше от другата ми страна. Той се усмихна благо, когато бе представен Онг и неговото дарение бе прието. Помръднах леко на стола си — тънкото като косъм пукване на бедрената ми кост и мускулните ми наранявания вече почти бяха заздравели, но от време на време се схвацах. При движението пликът във вътрешния ми джоб леко изшумоля. Деканът ми го бе връчил по-рано днес с широка усмивка. В типичния за него помпозен стил, Доманова ме уведомяваше, че съм назначен за академичен координатор на факултета. Какво общо имаше титлата с бъдещите ми задължения, каквито и да бъдеха те, никой не можеше да каже.

— Смисълът е — тихо ми бе обяснил Сепалия, — че сега вече имаш работа. При това истинска. Гледай да не се издъниш.

Докато Онг говореше, аз огледах новите си колеги. Сепалия трескаво дъвчеше дъвка и многозначително ме поглеждаше, уверен, че благодарение на висшите му интригантски умения той стои в основата на всичко случващо се. Доманова плъзгаше поглед из тълпата,

правейки инвентаризация кой присъства и кой отсъства, което щеше да актуализира черния му списък. Членовете на факултетния съвет бяха дошли и седяха с каменни лица, възмутени до дъното на душата си от споходилия Доманова късмет, бесни от безсилие и бленуващи за кърваво отмъщение.

Когато боговете искат да ни накажат, те позволяват мечтите ни да се сбъднат.

Дългият ритуал на официални поздравления и безсрамно самопредлагане в крайна сметка премина в коктейл с шампанско. Тръгнахме, примижали под следобедното слънце, към сянката под тентата край президентската резиденция. Ямашита се отдели настрани с адвоката. Дватама безстрастно гледаха тълпата и си говореха на японски. Изглеждаха като посетители на зоологическа градина, застанали пред клетката с горилите, раздвоени между привидната им прилика с хората и отвращението от мисълта, че сме толкова сродни.

Отбихме се на бара. Арт се подпря на него. Микрохирургията е способна на чудеса, но аз все още не можех да повярвам, че бяха успели да му пришият ръката. От самата мисъл дори под това слънце ме побиваха тръпки. За миг видях като на живо кръвта по перона и усетих влагата в тунела. Пред очите ми бе пулсиращата струя кръв от чукана на китката му.

Направих жест към нея:

— Как върви терапията?

Той завъртя предпазливо дланта и китката си, като ги наблюдаваше критично. После ми се усмихна:

— Бавно. Но е по-добре, отколкото да приличам на капитан Хук.

— Почти си струваше да видим Мики позеленял — отбелязах аз.

Арт отпи от шампанското като ценител:

— Вярно. Ама той никога не е пораствал.

По изключение Мики не намери какво да отговори. Просто ни изгледа презрително.

Точно обяснявах на брат ми и Арт кои са ключовите фигури сред присъстващите, когато Ямашита ни представи адвоката. Този човек ме порази — говореше английски без никакъв акцент. Все пак, когато се запознавахме, той леко се поклони. Някои неща е толкова трудно да се променят.

— Господин Бърк — започна той и разкопча ципа на малката си кожена папка, — за мен е удоволствие да ви връча наградата за връщането на меча на Итосаи. — За него не беше никакво удоволствие, разбира се. Никой не се радва, когато дава някому 25 000 долара. Но верен на японската си същност, той скри истинските си чувства зад фасадата на протокола.

Кимнах също толкова благородно и извадих лист от джоба си.

— Такано-сан — отговорих му, — това не бе нищо особено. Поласкан съм, но ще ви бъда безкрайно признателен, ако разделите сумата в три чека на три имена. — Това привлече вниманието на поне един сред присъстващите: Боби Кей се завъртя край нас, неудържимо привлечен от мириса на парите.

Такано взе листчето, което му дадох, и се смръщи. Ямашита прошепна нещо в ухото му и чертите му се изгладиха. Той сложи папката си на една от масичките за коктейл и внимателно попълни три чека с дадените му имена. Боби се приближи, за да надзърне. Такано приключи с писането, отбеляза нещо за себе си в някакъв формуляр и ме помоли да се разпиша за получаването на наградата. Сторих го. Той закопча ципа на папката си, поклони ни се и си тръгна.

Полицайте не могат да получават парични награди. Но обикновените граждани като мен могат. И не само могат, но могат да ги споделят, с когото пожелаят.

Боби Кей се отдалечи, залитайки. Докато се влачеше към бара, той се натъкна на Сепалия. Опитен ветеран от десетилетия по коктейли и приеми, деканът се извъртя в последния момент край Боби, без да разлее нито капка от шампанското в чашата си.

— Този човек изглежда абсолютно ужасно — съобщи ни, когато се присъедини към нас.

— Ами... — проточи Мики, — това е добре. Защото самият той е ужасен.

— Знаеш ли — казах му аз, — мислех си, че Боби ще предяви на по-висок глас претенциите си за наградата.

Брат ми се ухили и отпи глътка от своя бокал. После примижа с едно око, по маниера на татко, когато се замислеше.

— Е... — каза накрая с премерен тон, — аз му обясних, че убийството е сложно нещо. И разумният човек се въздържа да

размътва водата излишно. Защото хората могат да започнат да си задават въпроси.

— Например? — попита Сепалия.

— Може да започнат да се чудят дали убийството на Райли не е тъп опит за реклама, завършил печално. И ако не е, тогава дали Боби не се е свързал с Томита впоследствие, като му е обещал да ви примами в капана срещу връщането на меча, понеже е направил някои икономии и не го е застраховал както се изисква. И дали пак той не е наел двамата гангстери за в случай, че стане някаква издънка. Както, впрочем, се случило... В крайна сметка принудих го да се съгласи, че няма да е добре за него, ако предяви претенции за наградата, защото това може да ме накара да се поинтересувам как така неговите отпечатъци са върху ножа.

— Бяха ли? — поинтересува се с повдигната вежда Сепалия.

— Знае ли някой... — махна с ръка брат ми.

Сепалия премести поглед от Мики към мен и обратно.

— Но нали ти сам каза, че Конър е счупил врата на Томита! — възрази той.

— Хе... — изхили се Мики, — сега се сецам, че забравих да спомена това пред Боби.

Загледах за минута чековете, които Такано ми бе дал. Като всеки друг Бърк, не ми се случваше често да видя сума, изписана с толкова много нули, та макар и след разделянето ѝ на три. После се усмихнах и подадох един на Арт и втория на Мики:

— Вероятно ще забележите — обърнах им внимание, — че чековете са на имената на съпругите ви. Разчитам на вас да им ги дадете, нали?

Двамата ме изгледаха. За втори път в рамките на един ден Мики бе загубил дар слово. Помълча, после кимна и каза:

— Благодаря, Конър.

— Е, какво толкова...

Ямашита ми се усмихна. За него това бе рядко събитие.

— Ти си добър ученик, Бърк.

От неговите уста това бе голяма похвала. Поклоних му се с благодарност.

— Възприемам много бавно, сенсей. — Все още ми се случваше да сънувам двубоя с Томита и когато споменът ме връхлетеше,

белезите на гърба ми започваха да горят.

Ямашита присви очи.

— Не — каза той, — всеки глупак може да размаха оръжие — и отпи последна глътка от шампанското в чашата си. — От друга страна, ти много добре си усвоил какво означава чест. — Сенсей остави чашата си, поклони се общо на всички ни и си тръгна. Мина с плавната си походка през тълпата и се скри от погледа ни.

След малко и шампанското, и разговорът започнаха да изветряват. Тръгнах на разходка из задната градина, внимателно заобиколих храстите и напуснах двора, без президентът да забележи. Чувствах се като непослушно дете.

Тук беше много по-тихо и от другата страна на спортните игрища се виждаше кампусът, увиснал като мираж в горещия неподвижен въздух. От това разстояние ми изглеждаше като едно приемливо място, където да прекараш известно време.

Брат ми ме беше проследил.

— И сега какво? — чух го да ме пита зад гърба ми.

Свих рамене:

— Колкото знаеш ти, толкова знам и аз.

— Дали да не ударим още по едно? — подкани ме той.

Двамата погледнахме тълпата, изпълваща задния двор на Доманова, спогледахме се и едновременно казахме:

— Не-е...

— Е, в такъв случай, аз си тръгвам — съобщи ми Мики. — Барбекю утре?

— Става.

Брат ми внимателно ме изгледа и ме потупа по рамото. Понечи да каже нещо, помисли и се отказа.

Кимнахме си един на друг, усещайки помежду ни неща, които не можеха да се изразят с думи. Мики се върна да вземе Арт. Аз постоях още малко, наслаждавайки се на усещането просто да съм жив. После продължих напред през поляната и през топлината на пълния с възможности сезон.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.